

تجدید وصلت با یک پرچمی

همدیر مسئول بعد القاب

درین روزها راجع بکمونستهای فراری خبر زیاد است. مجله شما در شماره های گذشته راجع به جلال و حشمت کیهانی معلومات داده بود خانه تان آباد این داستان را که برایتان مینویسم بخی حقیقت بوده همه خبردارند و مستند میباشد. مقصد اینست که از یکطرف ما میگوئیم که از دست کمونستها تنه شدم وطن ما بر باد رفت و میگوئیم کمونستها محاکمه شوند و بجای اعمال خود بپرسند. اما همان هائیکه این سخنها را میزدند شبت موجود است که خودشان همراهی کمونستها را بطه و همکاری و داد و گرفت دارند. آخر تا کجا این گپها را نگوییم. ای احق خدا و دین و وطن زیاد تراست با حق خویشی و قومی و آشنائیه؟ انشاء الله بزودی وطن ما ازاد و بکعبه انگشت شمار واپس میروند عده زیاد همینجا در امریکا میمانند موضوعات کجری قروت و بی اهمیت خواهد شد آنوقت هر کس خواهد گفت من وطنپرست و مسلمان درجه اول بودم در امریکا بخد کمونستها این کردم و آن کردم، مثلیکه در وقت آمدن به ای میگریش امریکا دروغها گفتند که تانک روسی را آتش زدیم بهشت صاحب منصب روسی کشتیم یا اینکه به کاکا یا داماد خواهر پادشاه ظاهر خان بودیم. آنوقت راست از دروغ و ساخته کاری از حقیقت معلوم شده نخواهد توانست. من چند داستان همراهی اسناد جمع نموده یکی پس دیگر برای مجله اینینه ارسال میکنم هر چه باادباد.

یک پرچمی مشهور بنام عنایت سادات که تقریب ۸ سال قبل بر تبه سفیر کمونستها (در آنوقت بهرلر رئیس حکومت کابل بود) در پایتخت المان غربی بود بعد از چار سال سفارت در آنجا بکابل تبدیل شد. او پولزیاد پیدا کرد که بکابل انتقال داده نمیتوانست. خانم او از قوم محمد زایی فامیل مسکینار و جیه جان و دواولاد خود به سهرت سیاسی ویژه گرفته همراهی خشوی خود بی بی حشمت نامه عیال محمد اسماعیل خان مسکینار با امریکا بنام سیاحت و دیدن اقارب فرستاده. خسر بره هایش تار جان آغا والیاس جان آغا در آنج کوشتی مشهور بوده خواهر و مادر خود را بخوشی قبول کرده لکن ما در شان بنام شوهر اصلی خود با امریکا آمده نمیتوانست بنام حشمت سادات آمد و این داستان دیگری دارد که در یک وقت دیگر برای تان مینویسم. لذا عنایت جان سادات که سفارت جرمنی پیش خود و بود خشوی خود را نام بدل بنام مادر خود (حشمت سادات) با سهرت از المان داده گویا خشوی خود را در پاسپورت زوجه پدر خود ساخته بود، اینکه چرا این کار را کرده بود ما نمیفهمیم شاید مجبوریت داشته و بعد از آمدن به همین نام حشمت سادات از ویلنبر معاش و حقوق میگرفت.

مقصد بالای کمونستها و ساخته کاری آنها است که عنایت سادات پرچمی مشهور ملحد نوکر روس بوده او نمیتوانست پولهای کمایی دوره سفارت المان را بکابل ببرد لذا بقسم یک جنگ زرگری خانم و اولادهای خود را بگل فورنیا ارسال نموده و خودش بکابل رفت و در آنجا آوازه انداخت که وجیه جان خانم از من جدا شده با امریکا مانندی شد و بر اینجا نیز برادران و اقارب وجیه جان با افتخار و غرور زیاد بهرجا میگفتند که خواهر ما مجاهده و غازیه است شوهر کمونست خود را ایل کرده همراهی ما پاشیم، حتی بنام همین مجاهده غازیه گوسفند کشتند و خیرات کردند که همه خبردارند. اما حقیقت این بود که در هفته اول آمدن خود وجیه جان موتر ۱۵ هزار دالری جدید سوار شد (که از پول ذخیره سفارت المان اما بنام برادرش خریده شده بود) و دود هزار دالرخانه در ساندیاگو بنام خواهر خود (یا خواهرزاده خود) خرید که تا حال زیر سرپرستی آنها بوده گرایه وجیه جان داده میشود. وجیه جان سادات پناهندگی سیاسی خواست و قبول شد (اسناد موجود است) و بیشتر از پنج سال در فیست ستریت از هوسنگ یک اپارتمان داغ و درین مدت آوازه بود که از شوی خود جدا شده تا اینکه عنایت سادات از طرف حکومت کابل دوباره بحیث سفیر به بن مقرر گردید. همان بود که حدود یکسال قبل وجیه جان سادات با اجازه برادران مجاهد خود دوباره نزد شوهر کمونست خود رفت و برادران او اینوقت گفتند ما همشیره خود را ارسال کردیم تا شوهر کمونست ملحد خود را مسلمان ساخته همراهی خود با امریکا بیارد. همان بود که وجیه جان رفت و بعد از یکسال پس آمد و حالادر ارنج کونتی است و میگویند پول زیاد باز آورده که بالای جایداد بندکند و میگویند عنایت سادات پس بکابل نمیرود بلکه درخواست پناهندگی با امریکا داده همینکه جواب بگیرد با امریکا خواهد آمد و در پهلوی جلالر یک کمونست جنایت کار دیگر هم علاوه خواهد شد. میگویند خانم و خسر بره هایش لایر گرفته موضوع زیر کار است.

مقصد از نوشتن این داستان که حقیقت داشته بهمه معلوم بوده اظهار من الشمس است اینست که کمونستها وطن و ناموس مملکت را چور کردند و فروختند یکم ملو مسلمان را قتل کردند حالا در پایان ۱۳ سال ظلم و آدمکشی بکمک اقارب و دوستان شان به زندگی مرفه دارند و ما و شما خواهیم دید که اقارب و دوستان شان در افغانستان آزاد ها شفاعت آنها را خواهد کرد تا پولهای را که از مردم غریب افغانستان چور کرده یا از سفارت داری پیدا کرده و بخارج سرمایه گذاری کرده اند به ارامی و خاطر جمع خرج کنند. بلکه عنایت کمونست، نوکر روس با خانم و دواولاد خود در امریکا عیش و نوش خواهد کرد ولیکن اولاد غریب و فقیر و بیوه زن افغان ازفاکگی و مرض جان خواهد داد. من حق و حقیقت را گفتم و اسناد هم وجود دارد.

اعلان

101

اعلان

Printcraft Printing

قابل توجه آقای کریم یوسف

دو قطعه چک که شما هفتماه قبل از بابت مصرف طبع شماره ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ مجله "قلم در خدمت جهاد" باین مطبعه داده بودید وبقلم خودتان در زیر چک (Publication, Pen at Jihad Service) نوشته اید چکهای مذکور را طرف بانک مربوطه مسترد شده. در هفتماه گذشته بیشتر از پنجاه مرتبه بشما تلفون کردیم چند بار با محترمه والده تان صحبت کردیم و او عذر خواست و وعده کرد که بشما سفارش میکند. خود شما چندین دفعه وعده کردین که يك هفته بعد و این وعده چندین دفعه تکرار شد. دفعه آخر شما در تلفون بما زنت و ناخرا گفتید. اینک بشما اطلاع میدهم که بقرار بلهای تلفون از بابت لانگ دستا نس ۴۸ دالر مصرف شده و قیمت این اعلان هم ۱۵۰ دالراست که تادیه هردوقلم بدوش شما میباشد. دوقطعه چک شما یکی ۳۶۵ دالر و دومی ۳۰ دالر جمعا ۳۹۵ دالر بوده همراي ۱۹۸ دالر دوقلم مصرف فوق جمعا مبلغ ۵۹۳ دالرمیشود. اگر تا مدت یکماه مبلغ ۵۹۳ دالر را تادیه نکنید موضوع بمحکمه داده میشود و البته مصرف فیس لایز و معارف محکمه نیز بدوش شما خواهد بود.

از محترم آقای صفی الله شبات - برادر تان - که ما همیشه کارهای طبع مجله شانرا بقیمت ناقل اجرا کرده ایم خواهش میکنیم در فیصله این موضوع کمک اخلاقی کنند چرا که چکهای مذکور برای طبع مجله تان داده شده و برادر تان در تلفون بما میگوید که موضوع مربوط بشما است. فوتو کاپی دوقطعه چک قرار لیل میباشد. با احترام

محمد انیس
مالك مطبعه ۱۹۹۱/۸/۳۰

(714) 537-3524
16-4/1220 1005
01-31-91

CULTURAL ASSOCIATION OF AFGHANISTAN
P.O. BOX 4505
GARDEN GROVE, CA 92642-4505

PAY TO THE ORDER OF: Abdul S. Ebrahim \$ 365.00

Three hundred sixty five DOLLARS

SECURITY PACIFIC NATIONAL BANK
Brookhurst & Westminster Office #0204
13952 Brookhurst St.
Garden Grove, CA 92643

MEMO: C.A.A. Publications
+1: 220000431: 1005 204 2271227 "0000036500"

304-3087

INSTRUCTIONS
CULTURAL ASSOCIATION OF AFGHANISTAN
P.O. BOX 4505
GARDEN GROVE, CA 92642-4505

8
16-4/1220 1006
02-01-91

PAY TO THE ORDER OF: Printcraft Printing \$ 30.00

Thirty no 0/00 DOLLARS

SECURITY PACIFIC NATIONAL BANK
Brookhurst & Westminster Office #0204
13952 Brookhurst St.
Garden Grove, CA 92643

MEMO: Color Copies
+1: 220000431: 1006 204 2271227 "0000003000"

1583 E. COLORADO BLVD. PASADENA, CA 91106 (818) 584-0293

بسم الله الرحمن الرحيم

محترمه رحيمه معصومي ازهيوارد

شنیده ام تويي آنجا که کس نمي باشد
دي ضعيف او ست عناصرو انسانانو ته چه خدای (ج) ایمان وطن او هرڅه تري هیر دي یوازي د دالرو کلدارو او
روبلونو د لاس ته راوړلو لپاره راز راز ماسکونه په مخ اچوي او په بیلو بیلو صحنو کېږي د هر ډول سازنه رقص او
گډکوي. دغه راز خلکو ته خو د اشرف مخلوقات یعنې د انسان خطاب نشي کیدلای ځکه دوي خو کټ مټ د هغو
شادوگانو پشان چه د غاري ځنځر يې د کي جي بي ، خاد، او د سي ډي په لاس کېږي دي خو نوموړي بیزوگان د هغوي
په اشاره کله په پاکستان کېږي او کله په یو ځای کېږي او کله په بل ځای کېږي په ډیر مهارت سره په خلاصو متو رقص او
گډا کوي .

مونږ ته دي خدا (ج) هدایت وکړه چه دداسي خلکو په دام کېږي ښکېل نشو .
اي بسا ايليس آدم روي هست پس بهر دستي نشاید داد دست
زه ۱۳ کاله کیږي چه ددي انسان شکله ايليسانو په مرسته د ظالمانو په محاصره کېږي يم خو مقاومت مې له لاسه نه دي
ورکړي او حوصله مې په ځای ده او ورځ په ورځ ورته قوي او غشلي کیږم ځکه :
وژل د عاجزانو ددي خلکو پيشه ده سترگو د بي شرمو کېږي (بیدله) زبون مه اوسه
هغه څوک چې د خدا (ج) نه منکر وي هغوي د مومنانو د ایمان او عقیدې په زور او مقاومت نه پوهیږي او غواړي چه د
مسلمانانو په زړونو باندې په زور او جبر سره حکومت وکړه او یا په زور او ظلم سره د چا فکر او عقیدې ته د خپل
ځان په گټه تغیر ورکړي ، خو بي د خدای (ج) د اړه دي څه ژوند انسان څوک په خاورو کېږي نشي مندلای او نه يې
محوه کولای شي او نه څوک د ظلم په سوک د مظلوم خوله بندولای شي. خدای (ج) وعده کړې ده چه په چل او فریب سره
به د حق آواز څوک غلي نشي کړي بالاخره به حق مینځ ته راځي او دروغ او باطل به له مینځه ځي انشاء الله « وجا الحق
و زهق الباطل ان الباطل کان زهوق » بیا به دروغجن مخ تور وي او سترگي به يې خړې وي او چاته به پورته کتلي نشي.

زه یو انسان يم او د خدای (ج) په دنیا کېږي د ژوند کولو حق لرم او دا حق ماته الهي قانون را کړي دي او هیڅوک زما په
ژوند کېږي د مداخلې حق نلري . ما پخپله خوشه پاکستان ته هجرت کړې وو او اوس په امریکا کېږي اوسیزم څوک دا
حق نلري چه راته ووايي دلته ووسیږه او یا هلته ووسیږه ، خصوصاً هغه څوک چه نه زما سره قومي او نه د خپلوي کوم
ارتباط لري، او نه په مذهب او عقیده کېږي سره شریک یو، او نه مو مفکوره او ایديالوژي سره شریکه ده ، نو دا راز
خلک خو بالکل دا حق نلري ځکه خو څوک زما سره پدې باره کېږي مخامخ خبري نشي کولای خو د ځينو دستوري او
بي وجدانه خلکو په وسیله زما په ژوند کېږي بي قانونه مداخله کوي زه هم نه غواړم چه ددي بي ارزښته خلکو له لاسه
چاته شکایت وکړم ځکه د دنیا په جاه او جلال مغروران او تش په نامه مشران او دا نور دجالان خو حضرت بیدل (رح) لا
ډیر پخوا پیژندلي وو او ماته يې هم داسي را معرفي کړي دي :

شکوه ات از هر که باشد به که در دل خون شود شرم کن زان لب که گردد محضر بتخانها
عرض دین حق مبر در پیش مغروران جاه سمي مهدي بر نمی آید برین دجالها

زما حال کټ مټ داسي دي لکه یو چا ویلي دي: که ظالم مظلوم ته ووايي : مه وینه! نو هغه به خپلي سترگي پټي کړي،
او که ورته ووايي : مه اوره! نو په خپلو غوږونو کېږي به گوتې کیدي، او که ورته ووايي : مه وایه! نو په خوله به لاس
کیدي. خو که ورته ووايي : مه پوهیږه! نو هغه به ورته په خواب کېږي ووايي: دا زما له قدرت نه بهر ده، ته کولای شي
چه په ظلم او جبر سره زما ژبه ، لاسونه، غوږونه، اوسترگي سانسور کړي ، خونامکنه ده چه چا د انسان مشاعر
دکنترول لاندې راولي.

زما گناه هم همدغه ده چه زه اوس په ټولو حقایقو پوهیدلي يم نو څنگه کولای شم چه ځان په ناپوهي کېږي واچوم ، په
همدي گناه مې خپل او پردي دشمن په اشاره له هرې خوانه په ډبرو ولي، او دتیزو باران دي راباندې، خو زه دا گناه د
خان لپاره ثواب گنم او افتخار پري کوم. ځکه زما ژوند او مرگ د خدای (ج) لپاره دي د خدای د رضا لپاره به ژوند کوم
او په همدي لاره کېږي به مرمه.

شېستان جنون ديگر چه رونق داشت حيرانم چراغان گر نمي بود از شرار سنگ اطفالش
زما مخاطب د افغانستان د خلق او پرچم د باند قاتلان غله، داگوان او تروريستان او د همدغه باند مشران نه د چه د
پاکستان د داره مارانو او مفرورانوسره پي لاسونه يو کړي د او شپه او ورځ د انسانانو د قتلولو او ترور کولو لپاره
دسيسي او نقشي جوړوي او لاسونه تر څنگلو پوري د بيگناه خلکو په وينو سره دي ځکه له دوي څخه خو دا توقع
هيڅکله نشي کيدلای چه گوندي يو وخت به د خپل ضمير آواز ته غوږ کيدي او د خداي (ج) څخه به وويريږي ، او يا
به پسيما نه شي او د خپل درنده توب څخه به لاس واخلي، او هغه بشري قوانينونه به په درنده سترگه وگوري چه انسان
ته پکښي درناوي کيږي، بلکښي دي درنده گانوته خو لوي خداي هم مهلت ورکړي دي ، چه دخپل کثيف ژوند څخه
څومره چه ناوړه استفاده کولای شي، وي کړي او دخپلي گناه بار څومره چه دروندولي شي درونديي کړي، لکه په قرانکريم
کښي چه لوي خداي فرمايي: « قل من كان في الضلالتة فليحمود له الرحمن مر » ددوي د حساب لپاره يوه ورځ ټاکل شوي
ده او هغه د محشر ورځ ده چه بيا د لوي خداي په حضور کښي تيت سرونه ولاړ وي لکه په قرانکريم کښي چه فرمايي: «
ولو تري اذالمحرمون ناكسوا اه و سهم عند ربهم»

بلکښي زما مخاطب هغه څوک دي چه ځانونه د اسلام رهبران او ليدران بولي او د مجاهدينو په حکومت کښي هم له
ټولونه لويه چوکي اشغال کړيده او مهاجر دي ته هڅه وي چه د کمونستانو لره جهاد وکړي که پدي لاره کښي ژوند له
لاسه ورکړي شهيدان او که ژوندي راوگرځيده بيا په پته د کمونستانو لره خپلوي، خوريتوب او ماماتوب کوي، دي دو
رنگ خلکو په باره کښي په قرانکريم کښي لوي خداي (ج) داسي فرمايي: « يا ايها الذين امنوا لا تتخذوا آباء کم و
اخوانکم استحبابا الکفر علي الايمان و من يتولهم منکم فاوليک هم الظالمون » يعني د کمونستانو په اشاره دا دورنگ
خلک، خلک د راز راز فشارونو لاندي نيسي چه بيرته افغانستان ته ولاړ شي او د کمونستانو سره همکاري وکړي. د
هغوي حيا او بي سترگو کمونستانو سره چه د پوي داسي عظيمي هستي نه چه که د سر په سترگويي و نه وينو نو د زړه
په سترگو خو بي هره لحظه د کابيناتو په مخ ليدلای شو، خو دوي تري بلکل منکر دي.

زما گران هيواد زما دنیکونو هديرې، زمونږ مسجدونه، زمونږ دېچو مدرسي او زمونږ دپلرونو مروندي او تاتوبي د
دوي په بمونو په شړه او خرابه بدلې شوک دي. زما د هيواد غرونه، دشتي او ميرې او د شهيدانو ورونو په وينوسره ده او له
پرهارونو نه پي اوس هم وينې بهيږي او د يتيمانو په سپيرو مخونو اوس هم د اوښکو ږودونه روان دي. زماخويندلي
ورونه او ماشومان د دوي دلاسه بي لاسواو بي پښو شوي دي او په کوڅو او سرکونو کښي د مرگ په انتظار پراته دي.
اوس لاهم ډيري ميندي د خپلو هغو شاه زلمو زامنو دراتگ لپاره چه په ډيرو اميدونو او نازونويي د خپل هيواد د
آبادولو لپاره روزلي وو او اوس د کمونستانو په زندانونو کښي ژوندي ورک دي له سهاره ترماښامه پوري انتظار و
باسي. همدا اوس دگرمي په انتهايي درجه کښي او همدغه راز د ژمي په سرو کښي ډيري په سر سرتوري او کوندي
ميرمني د پاکستان په دشتو او داگو نو کښي د زړو څيمو لاندي د خپلي يتيمانو بچو سره نهاري شپي سبا کوي، دا
دچا دلاسه ؟

دا دهغه چا دلاسه چه د خپل منحوس رژيم د بقا او قدرت او چوکي د ساتلو لپاره پي د خداي (ج) آباءه دنيا په خرابه
بدله کړه او دخداي (ج) په مخلوق پي بي موسمه لو وگډه کوو. رشتيا چه انسان يوازي په قواره نه انسان کيږي ترڅوچه په
سپينه کښي درحم او عاطفي نه ډک زړه او دحقيقو دليد لو لپاره بيا سترگي او درر رشتيا ويلو لپاره په خوله کښي ژبه
ونه لري. دداسي محلمو په باره کښي يو شاعر څومره ښه ويلې دي :

دا صورت شکل (بیدل) ټول هغه نه دي انسانان نوري معني او بل هنر لري
نوماهم تصميم نيولي دي چه تر هغه به خپل هيواد ته ونه گرځم ترڅو پوري چه يو پرچمي او يا خلقي د مدير په سويه په
چوکي کي ناست وي .

ما ته کاله په پاکستان کښي د راز راز فشارونو لاندي تير کړه، داسي څه مي وليدل او داسي څه مي واوريد چه قلم په
ليکلو شرميږي. ددغه ټولو ظلمونو او تيربوسره مي مقاومت وکړ او د کمونستانو سره مي همکاري ته غاړه کښنوده ،
خو که بياهم څوک زما د آواز او اذيت نه لاس وانخلي زه به محترم صيغت الله محمدي ته پدي باره کښي يو ليک واستوم
او هم په دهغه په نامه يو سروازي ليک نشرته وسپارم چه خلک پوه کړي چه ددي کارنه لاس واخلي. زما عمر الحمدلله ټول
په تقوا او پرهيزگاري کښي تير شويدي او اوس په دي آخر عمر کښي مرگ قبلولي شم خود کمونستانو سره هيڅ ډول
همکاري ته غاړه نشم ايښودي. همدغه راز پاکستان ته زما د تگ لپاره هم هيڅ سوال نه پيدا کيږي ځکه هلته زما غوندي
بي دفاع خلکو لپاره داوسيدلو هيڅ امکان نشته دي .

چرته چه نيشنليستانو او کمونستانو لاسونه سره يو کړي او قدرته ټول د دهشت گرو او چياولگرو او مفرورانو په لاس
کښي وي او حکومت پکښي يوازي يو د نمايشي بڼه ولري، اود انسانانو قتلول، ترور کول او چور کول پکښي يوه عادي

مسأله گمراهی وې. چرته چه د عدل او انصاف جنازه وتلې وي او د بشر حقوق د ښېر لاندې پايښال وي او دانسان ارزش د حيوان نه هم راتيت شوني وي او يوازي دالري او کلداري پکښې ارزش لري او بس. چرته چه دشهيد سيدبهاوالدين مجروح غوندي قابقدر شخصيت او د شهيد عزيز الفت غوندي پوه او بادرده او په وطن مين ليکوال په رڼا ورځ بيگناه د خپلو کورونو په دروازه کښې په خپلو وينو کښې ليميزي. بالاخره چرته چه شپې ته ورځ او ورځې ته شپه ويل کيږي بيانورما غوندي بيدفاع خلکو لپاره « هر ملک ملک ماست که ملک خداي ماست . »

محترم هاشميان صاحب ! ستاسونه په کلکه هيله لرم چه زما مضمون بي له گوتووهلونه همدغسي نشرته وسپاري چه زما آواز د هغه روشنفکره او منوره خوانانوغوزونوته ورسپړي کوم چه ښځوته د انسان په نظر گوري او حقوقوته يې په احترام او ارزش قايله دي، خصوصاًهغه ښځې چه مور شوي وي او دحلمو زامنوخواننده هم وي. ډيره دافسوس خبره ده چه پدې عصر کښې اوس هم داسي احمقان شته دي چه ښځې ته د حيوان په نظر گوري او خواږي چه په غاړه کښې ورته رسي واچوي، او هرلورته چه يې زړه وغواړي په زور او جبر سره يې کشل کوي .
مي فروشد هرکسي ما را بنرخ عبرتي جنس ما عمریست فرياديست از دلالها

گرانه ، با احساسه افاضله خوره ميرمن معصومي !
ستا ليکنه کټ مټ خپاره شوه خو څنگه چه ستاسو له لاس ليک سره آشنا نه یم او هم د پشتو تايپرايتر راسره نشته په خوځايونو کي ممکن اشتباه مينځ ته راغلي وي ،نو پښته غواړم . ستا د ليک نه داسي ښکاريږي چه گواکي د کوم جناح تر تهديد لاندې ژوند کوي. که داسي وي نو مونږ د يوه پښتني ميرمني دنگ او ناموس د ساتلو دپاره تيار يو ، بس يو غږ راباندې وکه او نور مونږته پريږده. په درناوي.

وېټ وسکترستانو

بې غوتو حوت ځکوند ځيني کوندي کړه
په افغان ملت يې سازه بې خوندي کړه
د دوه درې کلونکي اولادس تر ریک کړ
ځان يې خرڅ کړ شحمي کټه يې خوندي کړه

خلقي او پرچمي ته

بې دروس د منافقو قرباني شوي
انسانيت سرد دشمن شوي اوجاني شوي
په وطن کښې دې ځای نشته يې ضميره
دکولنې په سرپيټي تاواږ شوي

دنوکړ نوکړه

په جيب باندې بې خرڅ شولې بې تنکه
کاش بې تنه واي افغاني موده ته تا لښکه
بې دپوس املي بېي نه تنخوا اخلي
نوندوستن آباډه خونه کړه چارپنکه

کتاب خواندني

میان دو اهریمن

BETWEEN TWO GIANTS

Political History
Of Afghanistan In The
Nineteen Century

SAYED QASSEM RESHTIA

Afghan Jihad Works
Translation Centre

مستوان فوق اسم کتابت که بتازگی توسط مورخ و محقق معروف وطن آقای سید قاسم رشتیا درپنجصد صفحه و یکتعداد تصاویر و نقشه ها و سایر ملحقات با قطع و محافظت زیبا در یکی از مطابع لاهورپاکستان بچاپ رسیده است . قسمت عمده این کتاب شامل شرح مفصل تاریخ سیاسی افغانستان از زمان احمدشاه درویشی (نیمه قرن ۱۸) تا اوایل پادشاهی امیر عبدالرحمن خان (اواخر قرن ۱۹) میباشد . مولف کتاب در یک تنه ۴ جداگانه وقایع و رویدادهای مابعد را نیز بطور مجمل تا زمان حاضر در آن گنجانیده است که بر کیفیت و دلچسپی اثر افزوده .

کسانیکه اثر معروف آقای رشتیا بعنوان "افغانستان در قرن نوزدهم" چاپ کابل را خوانده باشند این کتاب مطالب عمده آن اثر و مایل مهم و دلچسپ بعد از آنرا بطور ففرده در یک مجموعه بزبان انگلیسی در آورده برای افغانها ښکته با امریکایان و موسسات اکادمیک و محافل امریکایی در تماس میباشد مطالعه با نقل قول از این اثر وسیله علمی بحث و مناقشه روی موضوعات افغانستان را میسر میگرداند - خصوصا آن سلسله وقایعی که امریکایان از دست دوم و سوم و توأم با مبالغه ها شنیده اند و وظیفه هر افغان است که این اثر و محتویات آنرا بشنود امریکایان مقلند بتاريخ و مایل افغانستان برما شده ترجمه انگلیسی و طبع این اثر زیر نظر پروفسور دکتر سید مصطفی علی (استاد تاریخ پوهنتون کابل درصهارت) در کانون " ترجمه آثار جهاد " صورت گرفته انگلیسی اختصاصی و خبوا در میان رویدادهای تاریخی بکار رفته است .

آيينه افغانستان مطالعه این کتاب را برای همه کسانیکه بتاريخ معاصر افغانستان علاقمندی دارند خصوصا برای جوانان افغان در مهاجرت بممالک انگلیسی زبان مفارش مینماید زیرا بسیار مفید و آموزنده است . کتاب بیشتر از ۵۰۰ صفحه ۳۰ تصویر دارد . مرجع فروش و توزیع کتاب " میان دو اهریمن " اداره مجله افغانستان است . قیمت کتاب بشمول معارف پستی (۳۵ دالر - سی و پنج دالر) است . چون تعداد محدود است علاقمندان لطفا فرمایشات خود را هرچه زودتر به آدرس مجله آيينه افغانستان ارسال فرمایند .

این کتاب اکنون برای فروش حاضر است

یک توضیح مختصر بر گوشه یی از مبارزه اهل پوهنتون

نوشته: محترم پوهاند دکتور محمد عثمان روستار

دوست مبارز ما شاغلی دکتور هاشمیان ضمن تقریظ بسیار دوستانه ای که بر کتاب نوشته من بعنوان « زندان پل چرخي » تحریر کرده اند، مطالبی در رابطه به افتادن و برخاستن اتحادیه استادان و جبهه آزادیخواهان بیان نموده اند و در ضمن از برخی اشخاص درگیر معرکه خواسته اند تا خاطرات خود را که روزی ثبت تاریخ مبارزات مردم ما خواهد شد، برای نشر بمجله آیین افغانستان بفرستند. من این شیوه برخورد داکتر هاشمیان را بقضیه قریبه وفا بعهد و مظهر استواری ایشان برای دوام مبارزه میدانم و این یادداشت را برای توضیح مزید به آنچه قبلا بیان فرموده اند بدامان پرفیض مجله آیین میریزم. ع. روستار.

یادداشت اداره: درین مقاله عنوان چهار اتحادیه مبارز ملی قرار ذیل تلخیص شده است:

- ۱) اتحادیه استادان و معلمین افغانستان، به: « اتحادیه اول »
- ۲) اتحادیه استادان و محصلین استقلال طلب، به: « اتحادیه دوم »
- ۳) جبهه آزادیخواهان افغانستان، به: « جبهه اول »
- ۴) جبهه مبارزین مجاهد افغانستان، به: « جبهه دوم »

پس از تجاوز روسها بافغانستان در ساحه پوهنتون کابل فعالیت دو گروه سنی ضد دولت کمونست و ضد تعرض روس ها مطرح بود:

- اتحادیه استادان و معلمین افغانستان « اتحادیه اول » .
- اتحادیه استادان و محصلین استقلال طلب « اتحادیه دوم ».
- هر دو اتحادیه در رابطه بدو گروه سیاسی خارج پوهنتون درگیر فعالیت های مخفی ضد دولتی (غالباً در بخش تبلیغ) بودند: اتحادیه اول با جبهه آزادیخواهان افغانستان « جبهه اول » و اتحادیه دوم با جبهه مبارزین افغانستان « جبهه دوم ».

اتحادیه دوم بالوسيله جبهه دوم از بیرون پوهنتون رهبری میگردد؛ جلب و جذب آن بیشتر در سطح محصلان بود و نفوذ چندانى در حلقه استادان پوهنتون نداشت. در حالیکه اتحادیه اول بالتدریج شیکه فعالیت خود را در درون پوهنتون توسعه میداد و بالوسيله سه تن اعضای کمیته موسس با شورای رهبری جبهه اول در بیرون پوهنتون ارتباط داشت و فعالیت های خود را با آن هم آهنگ میساخت.

قرار برین شد تا برای احراز یک موقعیت نیرومند برای دوام مبارزه، هر دو اتحادیه مدغم گردند. آنگاه مذاکراتی از جانب این نویسنده با راس یکی از حلقه های مخفی اتحادیه دوم آغاز یافت. این شخص خود را حسین باور استاد ادبیات پوهنتون کابل معرفی کرد. پس از مذاکراتی چند، حلقه مربوط اتحادیه اول که نویسنده مسئولیت آنرا داشت، حاضر گردید تا همکاری را با اتحادیه دوم از طریق سهمگیری در بخش جریده دانش (اورگان نشراتی اتحادیه دوم) آغاز کند (درین کار بیشتر محصلین علاقمندی نشان دادند که نام شان برد نویسنده محفوظ است)، بالمقابل متصدیان نشر جریده حاضر گردیدند تا زمان دریافت امکان دسترسی اتحادیه اول سک نشریه مستقل، نظریات اعضای اتحادیه اول را در مطبوعات مخفی و از جمله جریده دانش منعکس نماید. بهمین اساس مصاحبه ای در ارتباط « اثرات تجاوز شوروی در ساحه فرهنگ ملی » با اینجانب بعمل آمد که در شماره سوم جریده دانش چاپ رسید.

عواملی چند ادامه همکاری نزدیک را میان دو اتحادیه با دشواری مواجه ساخت، از جمله:

- اتحادیه دوم قصد داشت تا از قوت اتحادیه اول در داخل پوهنتون برای پیشبرد مقاصد سیاسی مرکز قوماندۀ خود در

بیرون پوهنتون استفاده کند، و این در شرایطی بود که اختلافات عقیدوی و تکنیکی جهت دوم را از جهت اول مجزا میکرد.

— عصر ارتباطی اتحادیه دوم حاضر نشد هویت شخصیت های ذیصلاح تر و مسئول تر اتحادیه خود را برای ادامه مذاکرات جدی تر افشاء نماید. بعداً معلوم گردید که چون اتحادیه دوم از خارج پوهنتون رهبری میگردد، دارای شخصیت های قابل اعتبار در بطر پوهنتون نیست.

اتحادیه اول در اپریل ۱۹۸۰ درست چند ماه پس از تجاوز نظامی روس ها در افغانستان به تعقیب یک اعتصاب ۴۸ ساعته (تحریم دروس) بالوسيله استادان پوهنحي حقوق پوهنتون کابل، بنیان گذاری گردید. در راس این اتحادیه مرحوم پوهاند فضل ربی پژواک قرار گرفت، چه نامبرده در گذشته از امتحان دفاع منافع اکادمیک اتحادیه قبلی استادان سرخرو و سر فراز بیرون شده بود و در حد دفاع از افغانیت و اسلامیت، هر دو قرار داشت. اساسنامه اتحادیه اول در چوکات مسوده ای که از جانب نویسنده ترتیب شده بود توسط شاعلی پژواک، شاعلی عطا نورزایی (۹) و شاعلی هاشمی با تعدیلاتی چند به تصویب رسید و وظیفه نایب و تکثیر آن به شاعلی طاهر هاشمی گذاشته شد.

جو سیاسی مسلط در پوهنتون زمینه خوب انکشاف فعالیت اتحادیه اول را میسر ساخت. این انکشاف سریع توأم با عدم رعایت ملاحظات پنهان کاری از جانب برخی اعضای اتحادیه بخصوص مرحوم پژواک بود که بعضاً کنترول احساسات شریفانه خود را از دست میداد. علنی گرایی در فعالیت اتحادیوی در پوهنتون، سازمانهای اولیه حزبی پوهنتون و بخصوص شبکه های خاد را سخت در گیر تعقیبات پولیس بر ضد اتحادیه اول ساخته بود. اما خادیت ها ترجیح میدادند تا بر یک اتحادیه وسیع البیاد که در آن تعداد کثیر مخالفین گرد آمده باشد، حمله برند تا یک اتحادیه نو تاسیس و ضعیف؛ بناء توقیف و مواخذة خود را مدتی به تعویق انداختند.

بهر حال، اتحادیه اول تحت شرایط اختناق بکار خود ادامه داد و برای ارزیابی پشتوانه صنفی خود، منطبق بااساسنامه، در صدد جمع آوری « حق الشمول » برآمد. باین منظور صندوق اختصاصی دوام فعالیت اتحادیه را از نظر پولی تضمین کرد. استقبال استادان بسیار امیدوار کننده بود. چخ در مدت زمان کوتایی علی الرغم خطرات ناشی از تعقیب و حمله خاد صدها تن از استادان پوهنتون حمایت خود را از مرام اتحادیه اعلام کردند. نام تعدالدى از این استادانمبارز که در حلقه اولی نزدیک کمیته موسس قرار گرفتند عبارتند از: دکنور محمد حسن کاکر، دکنور سیدخلیل هاشمیان، دکنور حقایی (از پوهنحي اقتصاد)، شاعلی توریالی راقم، شاعلی گل رحمن قاضي (از پوهنحي حقوق)، شاعلی دکنور سید شریف شرف، شاعلی زمری (از پوهنحي وترنري)، دکنور غلام غوث (از پوهنحي فارمسي) و سایر ذواتیکه در حلقه های دیگر معرفی بودند. شاعلی حدران (پوهنحي علوم اجتماعي) و شاعلی اشرفی (پوهنحي اقتصاد) که بعداً هر دو بدولت کمونست پیوستند، در آغاز با جنبش صنفی مخالف، تظاهر به همنوایی میکردند. اتحادیه اول در نظر داشت تا پس از حسن استقبال استادان که به نحوی از طریق پرداخت حق الشمول بیان شده بود، کانگره مخفی را دایر کرده و در آن مسایل تشکیلاتی را مطرح کند و مرامنامه خود را به تصویب برساند. حمله خاد بالای اتحادیه مجال چنین اقدامی را سلب کرد. با اینهمه اتحادیه که بدرستی خود را جمع و جور نکرده بود، توانست با آواز رسا فریاد احتجاج استادان پوهنتون را بر ضد متجاوزین روسی و حکومت کمونیست کابل از طریق پخش شبنامه هایی چند، حتی در داخل سفارت خانه های خارجی، بلند نماید وچند تن از اعضای خود را به پیشواز مبارزه اهل پوهنتون روانه زندان کند.

قابل تذکر است که اصول اساسی ۱۳۵۹ ه.ش. ببرک کارمل در ماده ۲۹ خود حق تشکیل اتحادیه های صنفی را بشرط نائید ایدئولوژی کمونست و قبول رهبری (ح.د.خ.ا.) رسماً اعلام داشت. بتاسی از حکم این قانون اساسی کمونستی، در حالیکه در سطوح مختلف ساختمان اجتماعی اتحادیه های صنفی (از قبیل اتحادیه نویسندگان، اتحادیه حقوقدانان، اتحادیه خبازان، اتحادیه دلاکان، اتحادیه هنرمندان وغیره) بوجود آمد، دولت ابتکار تشکیل اتحادیه صنفی استادان را حتی خود بدست گرفته نتوانست، چه مطمئن بود که کنترول چنین اتحادیه یی بالتدریج در دست مخالفین قرار خواهد گرفت. رویهمرفته اعضای اتحادیه اول از نام « اتحادیه صنفی » بعنوان روپوش یک فعالیت وسیع سیاسی در داخل پوهنتون استفاده میکردند و معتقد بودند که در صورتیکه پل پای فعالین اتحادیه توسط مقامات امنیتی کشف میشد، دولت را نام آن که از موضع رقابت سیاسی با قدرت حاکمه سرخورد نمیکند تا حدی اغواء میکرد و شاید در بدترین حالت یعنی توفیق اعضای اتحادیه، مجازات « اعدام » به « حبس » تبدیل می گردید.

بهر حال، همزمان با تشکیل اتحادیه صنفی، برخی استادان پوهنتون ابتکار تشکیل یک گروه سیاسی را بنام جهت

آزادیخواهان افغانستان «جبهه اول» بدست گرفتند. تشکیل این جبهه که در نوع خود پس از تجاوز شوروی بر افغانستان با اعتبار ترین شکل سیاسی روشنفکران مکتبی و پوهنتونی و بوروکراتهای رانده شده از باصطلاح انقلابات چپ و راست بود، چندین هدف را تعقیب میکرد:

- تثبیت هویت سیاسی اعتدالیون برای کسب اعتبار در میان گروه های مقاومت .
- ایفای نقش رابط میان گروه های مختلف مقاومت اعم از دست چپی (غیر کمونیست) ، دست راستی و غیره .

برخی اعضای جبهه اول موظف بودند تا با گروه های مقاومت تماس و مذاکره آغاز شود. نویسنده در آن وقت توانست با نماینده محاذ ملی اسلامی (دکتر شاهرخ گران)، نماینده حزب افغان ملت (دکتر محمد صدیق)، یکی از منسوبین حزب اسلامی (شاغلی خواجه موسی - فعلا مقیم پشاور) و نماینده سازمان رهایی بخش مردم افغانستان مشهور به « ساما » (سید حفیظ که بعدا در زندان در خدمت دولت قرار گرفت)، تماس های مقدماتی حاصل نمایم که راه مفاهات بعدی را برای تقویت جبهه بالتدریج هموار میکرد.

شورای موسسان جبهه اول از ذوات ذیل که غالبا منفرد و در برخی موارد از یک گروه سیاسی نمایندگی میکردند، ترکیب گردیدند: دکتر محمد سید هاشم صاعد، دکتر عطا محمد نورزایی، مرحوم فضل ربی پژواک، شاغلی حبیب کرزی، دکتر محمد طاهر هاشمی (اخیرالذکر در مواردی بمبارزه سیاسی خود زیر لوای جبهه اول در خارج افغانستان ادامه داد)، دکتر عزیز لودین و دکتر محمد عثمان روستار.

دکتر سید هاشم صاعد پس از دومین جلسه کدر موسسان باین دلیل از ادامه حضور خود معذرت خواست که دوام مبارزه را در داخل کشور در شرایط رخنه و نفوذ روز افزون اورگانهای امنیتی رژیم در زوایای مختلف پناه گاه های مخفی مخالفین، دوران احتیاط کاری و مال اندیشی دانست. گذشت زمان باین محافظه کاری مهر تأیید گذاشت و آن وقتی بود که دوتن اعضای جبهه اول روانه زندان شدند. روی این مطلب بعدا اندکی مکث خواهیم کرد، عجالتا این نکته قابل تذکر است که: جبهه اول دامنه جلب و جذب خود را در میان اقدار مختلف روشنفکران شهری بسرعت گسترش میداد. جلسات چندی در منازل دکتر نورزایی، شاغلی حبیب کرزی و روستار روی ترتیب مرامنامه و اساسنامه کار خود را بپایان رسانید. شبنامه های بر ضد تجاوز روس بر افغانستان تکثیر و پخش شد. در ترجمه شبنامه ها بلسان انگلیسی و پخش آن به نمایندگیهای سیاسی دول خارجی مقیم کابل تلاشهای دکتر سید خلیل هاشمیان بمثابه فرزند اهل و صالح وطن قابل یاد آوری است. (۱)

شاغلی حبیب الرحمن هاله استاد پوهنتون کابل حین فرار از افغانستان در مارچ ۱۹۸۲ در ولایت ننگرهار توقیف گردید. از وی در ضمن تحقیق در ارتباط جریانات سیاسی درون پوهنتون سوالاتی شده بود. نامبرده که هیچگونه ارتباط با هیچگونه فعالیت سیاسی نداشت، بر مبنای اخبار شنیدگی اجمال فعالیت های ضد دولتی مخفی داخل پوهنتون را (البته بقرار گفته خودش تحت شکنجه) بمقامات خاد بازگو کرد.

خاد در وقفه قریب یکسوم ماه سه تن استاد دیگر (بشمول نویسنده) را توقیف کرد و مرحوم پژواک را صرفا از وظیفه اش عزل نمود. توقیف استادان عضو اتحادیه اول و عضو جبهه اول درست در زمانی صورت گرفت که بدلیل فرار برخی از اعضای آن از افغانستان، هر دو سازمان در ادامه فعالیت خود معروض به بن بست شده بود. آقایان نورزایی، هاشمیان، صاعد، کرزی، لودین، راقم همه از معرکه بیرون شده بودند. استادان توقیف شده بعرصه های مختلف حبس محکوم شدند که از جمله بلند ترین میعاد زندان (ده سال با مصادره موثر شخصی که در آن شبنامه های توزیع شده دو روز قبل مخفی شده بود) برای روستار تعیین شد، در حالیکه حسین باور پس از سپری نمودن موعد توقیف نه ماهه بصورت معجزه آسا و در عین حال اسرار آمیز برائت گرفت و آزاد شد.

این بود جریان مختصر بخش کوچکی از مبارزه بزرگ مردم افغانستان علیه زورگویی و تجاوز خارجی. امید وارم دوستانی که تا مرحله ای در گیر این معرکه بودند و چیز های بیشتر از آنچه ذکر شد بخاطر دارند، بغرض آگهی مزید علاقمندان و احیانا تصحیح تذکرات بالا خاطرات خود را برای نشر بمجله آیین افغانستان بفرستند. انجام. دکتر محمد عثمان روستار. فرانسه، ۱۳ جون ۱۹۹۱.

(۱) تاریخچه مفصل فعالیت جبهه اول واتحادیه اول با ذکر هویت کامل کلیه شخصیت های شامل مبارزه که نامشان از قلم مانده است، در فرصت مساعدی در آینده تحریر خواهد شد.

یادداشت - در شماره آینده مقاله مبعوطی از جریده (البدر) تحت عنوان (جهاد پوهنتون) را نشر خواهیم کرد که فهرست اساتذین شهید و آواره را تهیه دیده و در تکمیل آن نیز سعی خواهیم کرد.

و چطور بشهادت رسيد ؟

نوشتۀ محترم الحاج عبدالرحيم غفوري

يقينا اكثريت مطالعه كندگان اين نيسته تا اندازه زياد از دوره صدارت سردار محمد داود بشهرت عام « ديوانه » و مفكوره دكتاتورى و استبدادى وى بشكل و رويه مخصوصيكه براى خود اختيار كرده بود اطلاع كافى دارند كه قبل از رسيدن بمسند صدارت در بين عوام بنام سردار « ديوانه » شهرت داشت . وزيران و همكاران او را نيز بخوبى ميشناختند كه منجمله عبدالملك خان عبدالرحيمى وزير ماليه و كفيل وزارت اقتصاد ملي يكي از آن همكاران بسيار نزديك باو از ديگر همكاران وى بوده و در بدو تقرر بمقام وزارت از زمرۀ مقربان طرف اعتماد كامل او و در حقيقت پرورش يافته داودخان بود كه ولي نعمت خود سردار سختگير و درشت طبيعت تند مزاج را باندازه پير و پيشواى خود دوست داشت و باو احترام فوق العاده قابل بوده بنام وى افتخار مي نمود .

من ميخواهم بدعوت دكتور هاشميان موسس و ناشر مجله آيينه افغانستان براى بخش آرشيف ملي مجله چيز هاثيرا كه از نزديك بحيث مدير قلم مخصوص مرحوم عبدالرحيمى ديده و شنيده ام و همچنان بحيث رئيس كنترول نرخهاى مال التجاره وارداتي در وزارت اقتصاد ملي و تجارت از آن وزير لايق ، با استعداد ، فعال ، زحمت كش ، صادق ، فداكار ، متشبت ، متبع ، خير انديش ، كمى خوش باور و نسبتا مغرور و خود خواه و در عين زمان ارتقا پسند مسايلى را كه از زير چشم خودم گذشته ، با رعايت واقعيت بيني ، حقيقت نويسي و امانت داري در قيد تحرير آورده و در صفحات آيينۀ افغانستان براى هموطنان بريزم تا مرحوم ملك خان شهيد كه خود يك چهرۀ ديدني بود نيز در اين آيينۀ حقيقت نما منعكس شود تا كسانيكه اورا از ديد نگاه خود ميديدند چهرۀ واقعي او را ببينند و از طرز كار و اهداف و فعاليت ، علاقه و عشق وى بوطن و مردم و مفكوره كار كردن او براى اين مردم رنجديده ما بمنظور بلند بردن سطح زندگي مردم از راه ها و منابع اقتصادي ، صنعتي ، مالي و غيره و تلاش او در راه انكشاف منابع متذكره و ارتقاي كلي کشور مستشعر گردند رسرا آرزوى او ارتقاي كلي کشور بود و كسانيكه او را از نزديك ميشناختند بهمين صفات قدر و احترام ميكرند و استعداد او را در اين ساحات مي ستودند و عدۀ ديگر كه كارها ، اعمال و آرزوهاى وى بمنافع شخصي آنها موافقت نداشت و در عكس او قرار ميگرفتند البته چهرۀ او را در آيينۀ وطن زشت و نا مرغوب خاطر خود ميديدند و بر تمام آمال و افعال مفيد وى براى وطن خط بطلان ميكشيدند . مخصوصا زياده روپها و درشت و خشن پردازيهاى برادرش عبدالله عبدالرحيمى در امور ترافيک و برادر ديگرش عبدالرحمن عبدالرحيمى در امور ترانسپورت و نقليات ، چهرۀ شخص ملك خان را در انظار مردمانى كه با آن دو ساحه سر و كار داشتند نا زيبا ترسيم ميكرد . در حاليكه ملك خان از كارهاى برادرش عبدالله در باطن راضي نبود زيرا سر و صدای زياد را عليه خودش و برادرش ملك خان بلند كرده بود ولى در ظاهر آنها راى مردم و مخصوصا مخالفان خود و او مخالفت مردم در برابر سعي و تلاش مدير ترافيک براى آوردن اصلاحات در امور ترافيكي و رنگ و رونق دادن امور مذکور وانمود ميكرد و نميخواست مردم بدانند كه او نيز از كارهاى برادر خود خوش و راضي نيست زيرا حب جاه طلبى و رسيدن برادرش بيك چوكي و مقام در دل ملك خان نيز بى اثر نبود بلكه ميخواست برادرش كه با وجود نداشتن تعليمات عالي بخود بسيار مغرور و شايد در باطن متكي بملك خان بود بمقام و منزلتي برسد .

عبدالله عبدالرحيمى تا جائيكه من شاهد و ناظر احوال خانه و منزل شان بودم كمتر در مجالس برادر خود ملك خان اشتراك ميورزيد بلكه هر وقتيكه از كار فارغ شده بود بخانه مي آمد و راسا باطاق خود ميرفت تا اينكه از پيش برادر خود جدا شده و در سراى غزني (ميرويس ميدان) خانه جداگانه و بسيار خوب و كلان خريداري نمود . و از انجائيكه اين برادر ها به نماز و عبادات اسلامي خود پايند و مقيد و مردمان مندين بودند ، عبدالله در همين خانه خود مسجد كوچكى نيز ساخته بود و ملايى براى آن استخدام نموده بود كه مردم دور و پيش را نماز ميداد و امامت ميكرد و بعضى اوقات كه ملاى مذکور حاضر نمي بود خود عبدالله وظيفۀ امامت را انجام ميداد . اتفاقا خانۀ وى در همسايگي خانۀ من واقع بود . بعد ها وقتى برادر ها سقوط كردند و عبدالله را كه قوماندان امنيه ميمنه شده بود از آنجا محبوس آوردند خانۀ او از طرف حكومت بصورت « دارالتاديب اطفال » در آمد .

راجع بمناسبات برادرها طوريكه مرحوم عبدالملك خان در محبس برايم گفت عبدالله و عبدالرحمن دوبرادر كه كار هاى آنها همه بنام ملك خان ختم ميشد و نفرت مردم را عليه او بر مي انگيخت و بار مي آورد ، در محبس عليه برادر خودها ملك خان در موضوعات مربوطه بميراث ، املاك و غيره امور خانوادگي دعوى داير كرده او را اذيت نموده

بودند، مخصوصاً عبدالرحمن که در امور ترانسپورت شخصی دارای چند عدد موتر بوده و یک گروپ را تشکیل نموده بود که شیده میشد حتی گروپ مذکور را بنام گروپ «عبدالرحیم ری» شهرت داده بودند که غرض اصلی شهرت ملک خان و در حقیقت شهرت مشترک برادرها بود و بین مردم چنین افواه بود که موترها از عبدالملک خان است. اگر موترها از ملک خان میبود مدرک تهیه یا خریداری آن نیز پوشیده نمیاندا چنانچه از هیچیک از رشوه خواران رشوت خوری آنها پنهان نمانده بلکه رسوا و برملا شده و میشوند که در چنین صورت از ملک خان نیز رسوا میگردید، مخصوصاً با مخالفیکه مردم با او و برادرهایش پیدا کرده بودند بیشتر زمینهٔ رسوایی او را فراهم می آوردند و در مدت محاکمه و حس و تحقیقات سوء استفاده های او اگر احیاناً صورت گرفته میبود برملا میساختند که نتوانستند. غرض اینست که حقیقت مذکور معلوم نشد و دولت نیز مدرکی برای سوء استفاده ملک خان بارتباط شرکت ترانسپورتی برادرش تهیه کرده نتوانست، مگر باید حقیقت گفته شود که عبدالرحمن بسیار بیباکانه و ظالمانه بنفع خود در گرفتن نوبت در فعالیتهای ترانسپورتی و نقلیات شاغل بوده آزار و اذیت وی بدیگر مردم و گروپهای ترانسپورتی میرسید مگر مردم همه این کارها را بنام ملک خان و سوء استفاده برادرهایش از مقام و موقعیت او حساب میکردند. اما بیعلاقگی ملک خان با عبدالرحمن باندازه ای بود که وقتی او فوت کرد و من برای فاتحه و تسلیت مرگ او پیش برادرش در محبس رفتم، هیچ آثار غم و اندوه از مرگ برادرش در چهره و سیمای او خوانده نمیشد. مرحومی بمن گفت اگر یک برادرم مرد من همه مردم را برادر خود میدانم...

بهرحال، بعد از مرور باین گزارشهای آتی و ضمنی که همه آن مستقیم و غیر مستقیم با رویکار آمدن سردار محمد داود ارتباط دارد و درج آن در صفحات آرشیف ملی که قبلاً در هیچ مطبوعات و نوشته ها خوانده نشده، واقعیهایی است که باید ثبت تاریخ ملت گردد زیرا حاکی از مطالعات و مطالبی است در آیین کشور مسلمان افغانستان که هر وقت دیروز - امروز و فردا دیدن چهره های مربوط باین گزارشات برای مردم ما بسیار دلچسپ و بلکه یادی از خاطرات زشت و زیبای گذشته وطن ما برای همه است. اینک بعد ازین مقدمه میپردازم باصل مطلب که در عنوان این مقاله آمدهاست.

وقتی در اخیر سالهای ۱۳۳۰-۳۱ سردار سپه سالار غازی شاه محمود صدراعظم بنا بر بدگمانیهای شاه و اضافه روی های خودش که با جمع کردن برخی از وکلا، ملاها، خان و خوانین قومی و قبیله وی در دور خود و موقع دادن مردمان از همین قبیل در امور مملکتی، طور غیر مستقیم و شعوری شاه را مشوش میساخت، زیرا شاه پس از عزل و استعفی مجبوری محمدهاشمخان صدراعظم که تفصیل آن خواهد آمد بار اول در امور دولت و سیاست مملکت دست و علاقه پیدا کرده بود و تشویش داشت که مبادا کارها و تشبثات صدراعظم شاه محمود خان در آئینه کشور و مشی سیاسی و اداری شاه برای آینده افغانستان تحولات قهقراپی و ارتجاعی پدید آورد، ولی در حقیقت غرض اصلی سپه سالار شاید از این کار هاپهن ساختن نفوذ وی بین اقوام و ضمنا وادار ساختن شاه برای قایل شدن مقام و منزلت اعزازی و اکرامی بیشتر به عم محترمش بوده باشد، تا که یک مدت زیادتر او را در مقام رفیع و خودمختاری صدارت نگه دارد که در حقیقت اساس این جاه طلبی و خود مختاری والا حضرت بناسی از برادرش سردار محمد هاشم خان بوده، چه ماهمه میدانیم تخمین ۱۸ سال کشور افغانستان در دوره محمد هاشم خان کشور پادشاهی نی بلکه کشور «صدارت شاهی» بود و در حقیقت پادشاه مطلق العنان کشور والا حضرت افخم سردار محمد هاشم خان بود که زمام کلیه امور کشوری باو تعلق داشت و از طرفی هم وی با خط مشی های سیاسی و حتی اداری باطنی و مخفییکه وجود داشت دیکته و هدایت میشد، دستور العمل اداره از جای دیگری اخذ میگردید، باین صورت که صدراعظم بدوستی انگلیس ها بیشتر خوشین بوده بنظر و مشوره آنها اتکاء داشت. چنانچه بعضی شبها ساعتی ۹ یا ۱۰ بجه شب محد هاشم خان صدراعظم بسفارت انگلیس میرفت وملاقاتها با سفیر میداشت و مشوره های لازمه از آنها میگرفت، چنانچه شاید اکثریت مردمانیکه در راه باغ بالا رفت و آمد داشتند اگر حیات داشته و در امریکا باشند این امر را تصدیق و تأیید خواهند نمود که بعد از ساعت ۸ شب عبور و مرور از نزدیک سفارت انگلیس و راه مذکور ممنوع و قدغن بود.

موضوع رفتن سید عظیم برادر سید کبیر متعلم صنف ۱۲ لیسه حبیبیه، فوتبال باز معروف تیم فوتبال لیسه مذکور، اعدام شدن وی و حبس برادر و فامیل او مربوط همین موضوعات بود که جوانان مبارز آنرا درک کرده و اگرچه دسته دسته اعدام و نابود میشدند و یا در محابس می افتادند ولی این مبارزه را شروع کرده بودند و آنرا غیورانه پیش میبردند. جواسیس انگلیس بنام و شهرت مهاجرین علنی و آشکار فعالیت داشتند که چند نفر معروف آنها عبارت از شاجی سید عبدالله رئیس فابریکات حربی و سرکرده جواسیس انگلیسها در افغانستان بودو چند نفر دیگر که بنامهای مختلف باافغانستان آمده بودند بمقامات بلند نظامی و ملکی قرار داشتند حتی بعضی از آنها در سفارتخانه های افغانستان در خارج مقامات عالی و مؤثر داشتندو اکثر آنها با دستگاه استخبارات دولت نیز ارتباط داشتند. منجمله این جواسیس ماستر جمال الدین نام بحیث مدرس در لیسه حبیبیه بود و آنقدر قدرت داشت که مدیر مکتب را برطرف

بنظر این نویسنده قدرت نظامی که همین اکنون بدسترس دو طرف متخاصم افغان قرار دارد اگر یکی و متحد شود در منطقه ما یک قدرت قابل حساب را تشکیل خواهد داد که از لشکر ها و سلاح هر دو طرف توأم با رشادت و سلحشوری ملی و اتکای اسلامی افغانها یک قدرت قابل اطمینان برای اهداف ملی بوجود آمده میتواند. ازین قدرت عوض آنکه به تحریک اجانب ناروادر بین یکدیگر بزنیم و خود و قدرت ملی را تباه کنیم باید برای استرداد خاکهای غصب شده افغانستان در شمال (پنجه و قسمتهای مرغاب افغانی) و دیگر اهداف ملی در فرصت مساعد استفاده شود.

من طرفدار ائتلاف بارژیم کابل یا توافق با آنها بمعنی باقیماندن یک حزب کمونست در افغانستان نبوده و نیستم اما طرفدار قتل عام کمونستها نیز نمیباشم بلکه ترجیح میدهم از آنها بعد از تجدید تربیت برای مقاصد ملی استفاده شود. متأسفانه هر دو طرف متخاصم مورد حمایت مردم افغانستان نمیباشند. اگر امیران تنظیمها و کمونستهای کابل کمترین احساس وطندوستی و فداکاری بمقابل منافع ملی را داشته باشند باید هر دو طرف سلاح را بزمین گذاشته قدرت سیاسی و نظامی را بیک حکومت موقت انتقالی تسلیم کنند تا لویه جرگه و انتخابات ملی را دایر نموده قانون اساسی جدید را تصویب کند تا بموجب آن یک حکومت انتخابی ملی زمام امور مملکت را بطور قانونی و مسالمت آمیز بدست بگیرد ...»

وقتی یکنیم سال قبل این مقاله نشر شده بود، چونکه عین متن در قسمت چپ مجله بانگلیسی نیز نشر گردیده بود، یک مامور وزارت خارجۀ امریکا از شعبۀ افغانستان در یک صحبت تلفونی بمدير مسئول این مجله گفت که « اگر چه با تمام آنچه شما بجواب نکسن و همفری نوشته اید موافق نیستیم، اما شما شجاعانه مشکلات افغانستان را حلای کرده و بانظر جدیدی به پیشگاه متتبعین گذاشته اید». ولی یکمده افغانهای با بصیرت نیز باین پیش بینها موافق نبودند مثلاً یک عالیجناب محرب فرمود که « روسها نیز این مشکلات را خوبتر از ما میدانند و بیکار ننشسته اند و میتوانند بزودی بران فایق آیند ...»

اکنون که پیش بینی های ما در مورد حالات داخلی اتحاد شوروی حدود ۹۹ فیصد بکرسی وقوع نشسته و شرایط افغانستان نیز بهمان طرف که پیش بینی شده بود روان است و احتمال قوی وجود دارد که در کنفرانس تهران که چهار روز بعد بتاریخ ۲۷ اگست منعقد میگردد فیصله نهایی بتایید طرح صلح سرمنشی ملل متحد بااساس فیصله اکثریت صورت بگیرد. همسایه خلموک شناخت و پیشبینی های خود را از اوضاع مملکت همسایه و وطن خودش بیکار دیگر بخاطر هموطنان ثبت مینماید.

علاوه میدارد که ایکاش اکنون یک حکومت ملی وجود میداشت تا تقاضای ملت مجاهد افغانستان را برای استرداد خاکهای غصب شده افغانستان در شمال از قبیل پنجه و اراضی اطراف دریای مرغاب بدولت فعلی اتحاد شوروی میسپرد، زیرا جمهوریت های آسیایی انطرف دریای آمو بزودی استقلال خود را میگیرند و آنوقت ما به همان مشکل انتقال مستعمره بدست دوم مواجه میشویم که در مورد خاکهای سمت مشرقی و جنوبی مملکت مواجه شدیم. آنوقت تاجکستان نیز خواهد گفت که چرا حق تانرا از روس نگرفتید که از یک دولت اسلامی نو تاسیس میخواهید؟! رژیم مزدور کابل که نوکر روس است از ترس روس این اقدام را نمیتواند و حکومت مجددی در پشاور که خود ساخته و آله دست پاکستان است از ترس آی اس آی و اینکه او را فوراً ازین حکومت شرم آور او برطرف خواهند کرد بچنین جرات پرداخته نمیتواند زیرا مخالف سیاست خارجی شتر مرغ مانند پاکستان است که در مورد خاکهای غصب شده افغانستان سر خود را زیر ریگ میسازد ولی در خصوص کشمیر خواهان الحاق یا استقلال و حق خود ارادیت میباشد، و اینرا میگویند یک بام و دو هوا !!!

« افغانستان قلب آسیا بود، اکنون قلب جهان گردید» خطابیست که همکار و دوست دانشمند دکتور طاهر سیفی در یک مصاحبه نیلفونی تارر دادند.

پوهاند صاحب بتاریخ ۲۴ اگست که رویداد واقعات اخیر ماسکو را سیده و هیجانی شده بود، پرسید « آیا شنیدی

نمود. در باره این شخص و رول او در امور تدریسی مکتب حبیبیه و سایر جاسوسان آنوقت تا جائیکه شناخت و حافظه من میرسد در فصل علیحه بعد ازین معلومات خواهم داد.

شاه که تقریباً در سن نچندان مساعد برای سلطنت این مسئولیت عظیم و خطیر را بعهده گرفته بود طوری ذریعۀ عم محترم خود از امور کشور داری و یا واضح تر گفته شود سلطنت بدور نگهداشته میشد که هیچ اثری از موجودیت او بصفت یک پادشاه در امور سلطنت بمشاهده نمیرسید و حتی تا جائیکه شنیده میشد ملکه مادر شاه نیز بعد از قتل پدرش میخواست شاه از ارگ خارج نشود و در امور سلطنت مداخله نداشته باشد و از طرفی چون شاه واقعا در امور سلطنت از خود اثری بروز نمیداد این شایعات از هر زبان شنیده میشد و دلالت بر آن داشت که مردم نسبت بشاه و سلطنت او متردد بوده و آنرا بحساب هیچ میگرفتند.... بهرحال وقتی پادشاه بخود آمد و بخود تکان داد و مسئولیت خود و مقام شامخ سلطنت را درک کرد و شاید دوره های گذشته و ضایع شدۀ زمامداری خویش را با غفلت و کوتاهیهای آن یکایک از نظر گذرانده ممکن بر خود نهیب زده باشد که فردا، فردائیکه در بارگاه عدالت خداوندقرار گرفتیم حالم چه خواهد بود، البته درینوقت بوده که خواسته است خود را از اسارت کاکای خود نجات بدهد و او را بفهماند که دیگر دوره های آنچه پادشاه را در تاریکی نگاه میداشتند سپری شده دیگر شاه نمیتواند و مسئولیت سترگ سلطنت برای او اجازه نمیدهد بغفلت از امور مربوط بمقام سلطنت ادامه بدهد... یقیناً با این احساس و این درک واقعیت و مسئولیت خواست صدراعظم نیز بداند که دیگر نمیتواند فکر کند که هرچه خواسته باشد تا آخر عمر آنرا انجام بدهد و ملت برای همیشه سیر بین اعمال و خواست های او باشند. طوری که از زبان یکتی از دوستان نزدیک مرحوم میر عبدالعزیز آقا شنیدم، شبی شاه بساعت ۱۱ یا ۱۲ بجه شب میر صاحب را که رئیس دفتر خصوصی شاه بود احضار نموده پاکت سربسته باو داد و امر فرمود تا آن پآت را برای صدراعظم صاحب برده جواب آنرا بیاورد. میر عبدالعزیز آقا که شخص بیضرر، آرام و مودب بود از این امر و طرز پیش آمد شاهدژ چنان ساعت شب متحیر شده بعد از گرفتن پاکت باعلحضرت گفته بود « اعلحضرت فردا ببرم؟ » و شاه فرمودند « نه، همین حالا و جواب آنرا هم بیاورید. » میر صاحب مرحوم حکایت نموده که من به بسیار ترس و لرز از مامورین موظف صدارت و مخصوصاً حاضر باشان والا حضرت صدراعظم موضوع ماموریت خود را باطلاع آنها رسانیدم. ناظر مخصوص بنام حکیم اول معذرت خواسته گفت والا حضرت همین حالا استراحت کرده اند ما چطور میتوانیم والا حضرت را از خواب بیدار کنیم پوست از سر ما میکند. من امر اکید حضور اعلحضرت را برایشان گفته اصرار کردم هر طوری است صدراعظم صاحب را از خواب بیدار سازید شاید امر فوری و مهم باشد که درین وقت شب بسر داده شده است. باصرار من حکیم اطاق والا حضرت را دق الباب نمود. والا حضرت بعد از چند ثانیه سراسیمخ و خواب آلود بطرف دروازه اطاق آمده و با لهجۀ بر افروخته و قهر آلود پرسید چه گپ است؟ حکیم جریان را برایش گفت و علاوه کرد کدام فرمان بسیار فوری و ضروری حضور اعلحضرت را رئیس دفتر خصوصی آورده است. وقتی نظر والا حضرت بمن افتاد باز هم با همان چهره و لهجۀ بر افروخته در حالیکه مرام پریشان و مشوش یافت، پرسید « آغا نمیشد این کار را فردا انجام میدادی؟ » عرض کردم حضور اعلحضرت امر فرمودند که همین امشب این پاکت را حضور والا حضرت تقدیم نموده و جواب آنرا برای اعلحضرت برسانم. والا حضرت از شنیدن کلمه جواب گفت « خو، جواب هم میخواستند » اینرا گفته پاکت را از من گرفت و بطرف بستر خواب خود رفت و بعد از خواندن پریشان و سراسیمه برگشته گفت بسیار خوب بحضور اعلحضرت عرض کنید که امر شان اطاعت میشود. من از چهرۀ پریده و حرکات متغیر و مشوش والا حضرت درک کرده بودم که در پاکت موضوع مهمی وجود داشت... بهرحال وقتی از صدارت خارج میشدم دیدم که اطراف صدارت راعده از شاهي های سوار و گارد حضور احاطه کرده اند. جواب شفاهی صدراعظم را بحضور شاه که واقعا انتظار جواب را داشت رسانیدم. همان بود که فردا بر حسب وعده والا حضرت مطلق العنان بعد از ۱۸ سال حکومت مطلقه و بدون قانون استعفای خود را بحضور شاه تقدیم نمود. « والله يعلم ما تبذون و ما تکتبون ». خدا میداند آنچه آشکارا میکنید و آنچه پنهان میکنید - « انموا لله ان کنتم مومنین » پس اگر مومس هستیم در هر حال و آنچه در دل ما است که میخواهیم بر اساس گفته های دل خود حکم کنیم باید از خدا بنرسیم که او از پنهان و آشکار ما آگاه است.

همان بود که شب بطور غیر مترقبه از رادیو کابل خبر استعفی صدراعظم بحس شد گویا صدراعظمی از بین رفت که در حقیقت دوستی و علایق صمیمی باطنی با برادرزاده خود یعنی شاه بداشت زیرا در طول عمر صدارت خود بخواسته بود شخصیتی در خود شاءن یک پادشاه برای وی قایل شود بلکه شاه را در انظار رعیت و مردم افغانستان طوری معرفی کرده بود که غیر از مشغولیت و مصروفیت بخودش و خواسته های خودش علاقی دیگری بکار سلطنت و مسئولیت خود ندارد بلکه یک موجود عاطل و بنده نفس است که هیچ وقت کشور افغانستان را آن سمره ای باقتضات امروزی جهان و کشور داری نخواهند دید.

باین ترتیب همه بخاطر داریم که والا حضرت سپه سالار غازی پدر دیموکارت افغانستان که واقعا مرد آرام، با عاطفه و

در ابتدای رویکار آمدن شان شخص دیموکرات مشرب بود بحیث صدراعظم مقرر گردید. بهمان منظوری که شئ ای از انرا در صفحات گذشته تذکره دادیم که سپه سالار میخواست بین اقوام رسوخ بیشتر و محبوبیت مطلوبتر پیدا کند، همیشه خان و خوانین را دور خود جمع میکرد و هر شب از رادیو کابل با طول و تفصیل نشر میشد که امروز مشران و سران و یا روشناسان و ملا صاحبان و مولوی صاحبان و امثالهم از فلان جا و فلان منطقه باوالاحضرت صدراعظم در قصر صدارت ملاقات کرده و نان چاشت را در حضور والا شان صدراعظم صرف کردند و با طمطراق بااطلاع مردم میرسانیدند که این ملاقات ها در فضای صمیمیت و تفاهم مطلوب صورت گرفت، والا حضرت نصایح سودمند در ارتباط امور مملکت، تعالی و ترقی کشور و نیات یک دولت نسبت بمردم بحاضران گوشزد فرمودند، و از این قبیل مطالب هر شب از رادیوشنیده میشد. اینکه عامل این تشنات و زمینه سازی برای این ملاقاتها و این نشرات در خفا و پشت پرده چه بود، افواهانی بود که در زبان افتاده بود و از هر زبان و هر ناحیه چیزی شنیده میشد و همه این مطالب را میرساند که در بین خاندانی اختلافاتی بوجود آمده که صدراعظم میخواهد باین وسیله بمردم و ضمناً مراجع اختلاف بفهماند که موقف وی بسیار مستحکم است، مردم از او پشتیبانی و حمایت دارند، لهذا وی ماندنی و پا بر جا است. روحانیون نما ها و ملایان موقع شناس با استفاده از این موقع دادنها و فرصتهای طلایی برای قایم کردن نفوذ خودها موضوعات و مسایل دینی و مذهبی را در چند سال دوره صدارت صدراعظم موصوف که دوره وزارت حربیه وی آرام و از لحاظ شخص وی واقعا طرف خوشی و رضائیت حلقه های داخل و خارج تشکیلات حربی و نظامی بوده چیزی از آن شنیده نمیشد که دلالت مطلق بر نا آرامیها و نا رضائیتهای مردم از شخص وزیر دفاع سپه سالار غازی مینمود. اما در دوره صدارت همان شخص آرام دفعتاً تغییر شکل داده بپایه ای رسانیده بودند که خود شان مستقیم و یا بایثر تحریکات و دست زدنهای مرثی و غیر مرثی حلقه های ذینفع و جاه طلب، مخصوصاً سردار محمد داود و باران او که در خفا برای بدنامی و سقوط حکومت سپه سالار کار میکردند، در هر امری از امور مردم بشمول مسایل دینی و مذهبی مداخله نموده در بعضی موارد بمنظور تهدید و تکفیر هموطنان مسلمان و ترقی پسند ملا ها را تحریک یا استخدام میکردند. در مدارس دینی مظاهرات و تحریکات را بوجود می آوردند، غلام حسن صافی را بشکلی در حبس انداختند و از رهگذر انتقادات وطنپرستان نا آرامیها و تشویشها را خلق کردند، کاسه دیموکراسی یکبار چیه شد، جوانان و روشنفکران محبوس شدند، جراید آزاد مصادره گردید و مردم هم در بازارها بطور عریان دیموکراسی را مانده که حتی پیدرش دشنام میدادند. داستان تکفیر یک مسلمان که در حق این نویسنده تطبیق شده خواندنی میباشد و انشاء الله علیحده تحریر خواهد یافت.

سردار شاه محمود خان که بنا بر فعالیت های غیر مرثی علیه او یک فضای بسیار متشنج و نا آرامی را خلق کرده بودند و روز بروز دولت او را بطرف سقوط نزدیک میساختند. گرچه وی سغی داشت بهر شکلی باشد خود را در کرسی صدارت مثل برادرش محمد هاشم خان برای ۱۸ سال قایم کند چنانچه در این راه تلاش های زیاد بکار برده میشد که در تبلیغ و پخش فعالیت های ان دوره، هرچه بود درست یا نا درست، ریاست مستقل مطبوعات وقت تحت اثر مرحوم خلیل الله خلیلی فعالیت زیاد داشته زیاد تر موثر و دخیل بود. از یک هموطن جوان شنیده ام که میگفت روزی سپه سالار غازی جمعی از جوانان را بحضور خود خواسته و در ضمن صحبت و نصایح لازمه برای تشریح و توضیح سهم جوانان در رفع تشنجات و روشن شدن فضای تاریک کشور از جای خود برخاسته با چوب دست خود بطرف چراغهای سقف عمارت اشاره کرده گفت «اگر با این عصا باین چراغها زده شود چه میشود؟» همه گفتند معلوم است والا حضرت که تونه و پاشان میشود. پس نتیجه گیری نموده و گفت «پیش حکومت، شما جوانان نا آرام حکم همین شیشه ها را دارید.» واقعا در حالیکه سپه سالار دیگر متاسفانه محبوبیت اولی را نزد مردم و مخصوصاً طبقه جوانان از دست داده و عده زیادی از جوانان و جمعیت ها و احزاب تازه شکل یافته را در راه انتخابات شورا و دیگر فعالیتهای سیاسی زندانی نموده بود، از طرفی در ضمن این پیس آمد های ناگوار و در ظاهر نا خواسته وی، طوریکه قبلاً نیز اشاره شد، سردار محمد داود نیز با رفقای خود با جدیت عام و تام مصروف فعالیت برای چیدن مقدمات بقدرت رسیدن خود بوده که عامل و مسبب بسیاری از این پیش آمدها دیده میشد. صدراعظم برده بار و ملایم طبیعت در اواخر باندازه ای بیحوصله و عصبی مزاج شده بود که زابلی دوست فعال دولت را که در همه دوره های کار خود طرف توجه دولتهای خاندانی بوده با یک نوع توهین و حقارت از کابینه خود خارج نمود و والا حضرت بدست خود «چشم و بازوی خود را» از بین برد و این داستان نیز در آینده نوشته خواهد شد. و سپه سالار که میخواست کفن خود را تا پای خاک از راه صدارت و مسند صدراعظمی بکشد، شاه دامن صدارت او را از روی خاک برچید و بالاخره در سنه ۱۳۳۲ سردار محمد داود موظف به تشکیل کابینه گردید و توانست بعد از یک وقفه ۱۲ روزه بعد از تاریخ بوظیف کابینه خود را بشاه معرفی و اعلان نماید. (باقیدارد).

112 گوشه ای از تاریخ که تا حال نا گفته مانده

بقلم محترم محمد ناصر رشاد

ورود نادر خان بافغانستان :

نادر خان بتاريخ ۶ جوزای سال ۱۳۰۸ از پاریس (از طریق هند برطانوی) وارد افغانستان شد و در ولایت جاجی مستقر گردید. این ورود بعد از مدت پنجسال صورت گرفت. وی در سال ۱۳۰۳ شمسی و در موسم تابستان بحیث سفیر افغانستان در فرانسه خاک افغانستان را ترک داد و این مسافرت با غم و رنج فراوان همراه بود و بسوی یک آینده مبهم و تاریک قدم می گذاشت. زیرا از یکطرف وضع اداری و سیاسی افغانستان زمینه را برای خدمت وی تنگ کرده بود و از جانبی مریضی و بالاخره وفات نا بهنگام پسر نوجوان، عاقل وفاضل وارشدس محمد طاهر جان، جهان روشن را در نظرش تاریک ساخته بود. نادرخان در دوره های گذشته و حیات اداری خود دایما موفق بوده و از رنج و زحمت روزگار برکنار مانده بود (باستثنای چند روز نظر بند بودن بعد از شهادت امیر حبیب الله خان).

این بار ورود نادر خان بافغانستان با شوق و امید فراوان همراه بود زیرا از یکطرف نجات افغانستان صورت گرفته بود و از سوی دیگر افتخار موفقیت برجسته آینده را میتوانست در بر داشته باشد. نادر خان نجات افغانستان را از تحت فرمان مردم شمالی و اضحا مشاهده میکرد، او می فهمید که دوره اختناق و بیعدالتی و بی قانونی حکومت موجوده روزهای آخر حیات خود را می پیماید.

ولایت جاجی برای نادر خان یک ولایت امن تشخیص داده شده بود زیرا در بین قبایل جنوبی دارای امتیاز خاص بود و این خاصیت از بیطرفی این ولایت سرچشمه میگرفت که دایما در شورشهای محلی جانب بیطرفی را اختیار نموده بودند و جاجی بخاک هند فاصله کمی داشت.

نادر خان برای سران این ولایت هدف خود را توضیح داد و بعدا با موافقت کامل بجمع اوری قوا پرداخت و یک قوای تهاجمی بوجود آورد که دارای اسلحه معمولی و جبه خانه ناکافی بودند. نادر خان میخواست قابلیت و آزمودگی طرف خود را معلوم کند و از جانبی اندازه فداکاری و احساس از خود گذشتگی قوای خود را تثبیت نماید. بناء این یک حمله تجربوی و امتحانی گفته میشد، شکست دشمن و یا تسخیر کدام شهر و منطقه هدف قرار نگرفته بود.

قوای سقوی در تحت سر پرستی محمد صدیق خان فرقه مشر (صاحبزاده) در شهر گردیز قرار داشت که از جمله منصبداران عامل، با تجربه و سابقه دار افغانستان بحساب میآمد و سرشار از زهد و تقوی بود و در ولایات مختلف افغانستان چه در موقع جهاد و استقلال و چه در دوره های مابعد مصدر خدماتی گردیده و بپاکی نفس و صداقت شهرت خاص کسب کرده بود. قوای محمد صدیق خان با اسلحه ثقیله و خفیفه مجهز بوده آماده پیکار دیده میشد و قوای تجربوی نادر خان با اینقوه داخل پیکار گردید ولی دیری نگذشت که قوه نادر خان دوچار شکست گردید زیرا از یکطرف از حیث کمبود تعداد نفرات جنگی و از جانبی از حیث نداشتن اسلحه کافی نتوانستند شهادتی از خود نشان بدهند چونکه تعادل دو قوه با هم بسیار فرق داشت. نتیجه ایکه ازین جنگ بدست آمد نشان میداد که تسخیر شهر گردیز و یا کدام محل دیگر بجنگ بزرگ و دامنه دار دیگری ضرورت دارد که خسارات جانی و مالی بزرگی را فراهم خواهد نمود. و ایندفعه نادر خان خواست تا از راه مصالحه امکانی بیابد که از خونریزی جلوگیری کند. نادر خان در اقدامات نظامی خود دایما افکار و اعمال سیاسی را همراه میساخت و از آن نتایجی بدست می آورد و بسوی مقصد مزیدیکتر میشد. و حالا با پیروزی این دو مفکوره نامه ای به صاحبزاده محمد صدیق خان نوشت وخواست دست دوستی ویرا بفشارد و بدین طریق به بحران موجود خاتمه بدهد. صاحبزاده نیز که اصلا طرفدار خونریزی نبود و آدم مذهبی و صاحب تقوا گفته میشد از نادر خان ۱۵ روز مهلت خواست تا اگر بتواند بسهم خود راه صلح را اختیار نماید و باین ترتیب جواب نامه نادر خان را معوق گذاشت.

صاحبزاده برای مشوره وارد کابل شد و با حبیب الله کلکانی داخل مذاکره گردید و در باره نامه نادر خان با او تبادل افکار نمود. در نتیجه بگردیز بازگشت و با خود اسلحه ثقیل و خفیف و افراد نظامی بیشتر را وارد کرد و برای جنگ آماده گشت. باردیگر قوای جانبی با هم مقابل شدند و ایبار جنگ شدیدی در گرفت و موجب تلفات جانی زیادی گردید و سر انجام باز هم بشکست قوای نادر خان و زخمی شدن صاحب زاده خاتمه یافت. درین جنگ قوای نادر خان با ترتیبات کامل نظامی وارد میدان معرکه گردید و این شکست و رجعت موجب بی اعتمادی ویرا نسبت باستقامت و فداکاری مردمان جاجی فراهم آورد و فهمیده شد که تسخیر شهر کابل بذریعه قوای جاجی در آینده امکان پذیر نیست

از سوی دیگر فرامین بچه سقو در بین مردمان جاجی انتشار مییافت و مبلغ سه صد هزار افغانی جایزه نقدی را بمقابل دستگیری نادر خان یاد دیگر برادرانش وعده میداد و هم از ترور افراد گروگان خاندان وی در فرامین شاهی یادآوری میگردد.

سرانجام مردم جاجی از جنگ دست کشیدند و حتی میخواستند جانب سقو را بگیرند و برضد نادر خان اقداماتی بنمایند. نادر خان چند روزی در گوشه انزوا قرار گرفت و تنها سید شریف خان (بعدا سریاور) در معیت وی قرار داشت. وی بار دیگر با سرکردگان جاجی ملاقات کرد و گفت هدف نهایی من نجات افغانستان است و من در بین مردم افغان جنوبی محل اعتماد و سکونت فراوان دارم و میتوانم کمک آنها تا سرحد نهایی و کامیابی کامل به پیش بروم. شکست دشمن حتمی است و عزم من خلل ناپذیر. سید شریف خان گفت که این آخرین جملاتی بود که ایراد گردید زیرا نادر خان نمیخواست باردیگر این مردم را از محک آزمایش بگذراند. و هر چند که بزرگان قوم باردیگر وعده هایی می دادند و اجتماعاتی بوجود می آوردند ولی نادر خان بهمه آنها بی اعتنا گردید و در صدد تهیه و ترتیب پلان جدید خود برآمد. و میخواست اینبار بذریعه قوای وزیری بیک حمله قاطع دست بزند که آخرین قوای مقاومت دشمن را از بین بردارد و البته این حمله در وقت و زمان مناسب که او انتظار داشت بعمل می آمد.

موقعیت شاه محمود خان : شاه محمود خان نیز در دوران سقوی وارد منگل گردیده بود. وی بمقصد اخذ بیعت از مردم جنوبی از طرف حبیب الله کلکانی و طیفه دار شده و مقداری پول هم در دسترس وی قرار گرفته بود و این حرکت قبل از ورود نادر خان بر جاجی صورت گرفت. شاه محمود خان به نفع سقو کدام عملی انجام نداد و اما کمک موثری بنادر خان نیز کرده نتوانست. او قرارگاه خود را در منطقه (میرزک) منگل قرار داد و فقط به تبلیغ و تعقیب مردم می پرداخت. و مردم منگل بحفظ و مراقبت جان وی و همکارانش میکوشیدند و سرانجام بکتمداد مردمان آن سامان باطرافش جمع شدند و تا زمانی که شهر کابل از دست سقویها مسترد نشده بود، قوای مذکور کدام فعالیتی نشان ندادند ولی بعد از استرداد کابل لشکری از آنها بوجود آمد و با برداشتن بیرق و سرکردگی خوانین و کلان شوندگان وارد کابل گردیدند و این عمل بدون جنگ و تلفات جانی بانجام رسید.

موقعیت محمد هاشم خان: محمد هاشم خان در ولایت مشرقی از طرف نادر خان اعزام شد تا از آن طریق راه حمله بطرف کابل را باز نماید. محمد هاشم خان قبلا درین ولایت والی ومدتی در بین مردم شناخته شده بود. در اول مرحله کار محمد هاشم خان بسیار موفقانه بود و لشکری بوجود آورد و طرف کابل بسوقیاتی آغاز کرد. ولی دیری نگذشت که افراد لشکری وی بشورش و آشوب دست زدند و از هدف اصلی که همانا سقوط دولت سقوی باشد منصرف گردیدند و محمد هاشم خان نیز مانند نادر خان دست خالی بود و اگر دارایی شخصی هم داشت از آن در راه نجات مملکت استفاده بعمل نیاورد و در نتیجه توانست از افغانستان جان سلامت بدر رود چنانچه خود را دوباره بهندوستان رسانید.

موقعیت شاه ولی خان : شاه ولیخان در کنار نادر خان قرار داشت و معلوم نیست چگونه و چه وقت از شهر کابل و از تحت نفوذ سقویها خارج شده است. وی که سریاور امان الله خان بود در قندهار نزد امان الله خان رفت و در کابل باقیماند. و بعدا بطور معاون در کنار نادر خان وظایفی ایفا میکرد و در جمله هیات اعزامی نادر خان بوزیرستان شامل بود. نادر خان در طرح پلان جدید بعد از آنکه از مردم جاجی مایوس و بی اعتماد شده بود وزیرستان را هدف قرار داد و هیاتی نزد خوانین وزیرستانی فرستاد. شاملین هیات عبارت بودند از الله نواز خان (ملتان) و محمد نورو خان (بعدا سرمنشی) و شاولیخان و سید شریف خان (بعدا سریاور). بابه جان خان وزیری و پسرش نصرالله خان از هیات پذیرایی شایانی بعمل آوردند و بعدا مذاکره بعمل آمد و خوانین وزیری حاضر شدند که بقسم داوطلب با تفنگ و جبه خانه و بالیسه شخصی خود بدون اخذ دستمزد وارد میدان معرکه شوند. و از جوانان وزیری بقدر کفایت که موجب سرنگونی حکومت سقو رافراهم آورده بتواند استخدام نمایند.

مردم وزیرستان امان الله خان را دوست داشتند و در دوران سلطنت وی رابطه دایمی بین این مردم و حکومت برقرار بود. امان الله خان باکثر مردم وزیر زمین و جایداد بخشیده بود و آنها از رفاه و آسودگی نسبی برخوردار بودند. امان الله خان عملیات تروریستی مردم وزیری را در مقابل انگلیس حمایه میکرد و بلکه آنها را تشویق مینمود و درین راه پول کافی بمصرف میرساند. در حال حاضر مردمان وزیری از هیات نادر خان پذیرتی کردند، ولی آنها تا ایندم نمیفهمیدند که پادشاه آینده افغانستان چه کسی خواهد بود و این موضوع قطعا مورد مذاکره قرار نگرفت بلکه فقط کلمه نجات وطن بر سر زبانها دور میزد. معهذا نادر خان در بین مردم وزیری بحیت یک شخص مورد اعتماد بحساب میرفت و آنها در دوره های گذشته از خدمات و کار دانی او واقف بودند. و در زمان جنگ استقلال شناخت خوبی از او بدست آورده بودند. اکنون وقت آن بود تا صدای او را بیک بگویند و آمادگی خود را ابراز نمایند. (باقی دارد).

خاطره یی چنداز پادشاه مرحوم امان الله خان

بقلم محترم داکتر عبدالرحمن حکیمی سابق معین
وزارت صحت عامه افغانستان - آواره کلفورنیا

در باره عهد امانی محققان گرامی در کلکسیون «امان افغان» و سال اول و دوم روزنامه ملی انیس و کتابهای تاریخی چون اثر مرحوم میرغلام محمد غبار، مرحوم میرمحمد صدیق فرهنگ و نیز در آثار افغانستان شناسان خارجی مثلاً «تاریخ آغاز قرن بیستم» بقلم لودویک آدمک، ترجمه پوهاند علی محمد زهما، هکذا در نوشته های جناب آقای محمد ناصر رشاد در بخش آرشیف ملی آیین افغانستان، مطالبی میخوانند.

درینجا چند صفحه از خاطرات شخصی یکتن از خدمتگاران رشته طبابت افغانستان را می آوریم که فارغ التحصیل دوره اول فاکولته طب کابل و مصنف مرحوم داکتر عبدالرحمن محمودی است. جناب داکتر حکیمی یکتن از طبیبان خوش خلق و خوش گفتار و دارای روابط وسیع اجتماعی با مردم افغانستان بوده خودافغانستان شناس میباشند، و امیدواریم در شماره های آینده شناخت نزدیک و عمیق خود را از مرحوم داکتر محمودی و مبارزات سیاسی و ملی او برای مردم خود بازگو بفرمایند.

خواننده عزیز و گرامی: آنچه که درین صفحات مینگارم و شما میخوانید بمقصد اظهار حقیقت است و در آن مبالغه و اغراق یا جعلکاری و دورغبافی نیامده است. جای هیچ شک نیست که پادشاه غازی امان الله خان در بدو سلطنت خود کارها حیرت انگیزی نمود که در تاریخ شاهان افغانستان باید بخط زرین نوشته شود. از آنجمله است اعلان جنگ و پنجه نرم کردن با بزرگترین و نیرومندترین قدرت آنوقت یعنی برطانیه کبیر و حصول مجدد استقلال افغانستان و تامین شرافت و عزت وطن.

خوب بخاطر دارم (زیرا عمرم اکنون ۸۱ سال است) که تمام مردان روشناس پایتخت را در مسجد جامع عیدگاه جمع کرد (مسجد در عهد ضیائیه ساخته شده بود) و از فضایل استقلال حرف زد. تاج شاهی او را در مسجد گذاشته بودند. اشاره بان نموده گفت که این تاج را امپراطور انگلستان زیر دست خود میداند و من افغان و مسلمانم و تاج شاهی را تا آنوقت بسر خود نمیگذارم که با همت و شجاعت شما قوم غیور افغانستان استقلال و آزادی افغانستان را باز بدست نیارم. بعد ازین بیانی شور انگیز پسر خود شهزاده هدایت الله را بدست گرفته و بلند کرد و گفت: حون این طفل معصوم را فدای حصول استقلال مینمایم. و بعد شمشیر خود را از غلاف کشیده و فرمود که این شمشیر را در غلاف نمیگذارم تا شرافت افغانستان را باز حاصل نکنم. (ضمناً میگفتند که گفته بود شمشیر خود را در غلاف نمیگذارم تا آنکه قاتل پدر خود را مجازات نکنم.)

وی با بزرگترین و نیرومند ترین قوای آنوقت اعلان جنگ داد. بعد از محارباتیکه در سه جبهه صورت گرفت بحصول استقلال افغانستان موفق گردید. درین ایام یکروز صبح زود چون سر از خواب برداشتم در فضای شهر کابل یک طیاره انگلیسی نمودار شد و بمب هایی پرتاب نمود. از کوه ها شیر دروازه و کوه آسمایی شلیکهای توپ های افغانی بطرف طیاره انگلیسی آغاز گردید و طیاره عودت کرد. متعاقباً دستگاه تبلیغاتی انگلیس فتنه انگیز آوازه آمدن قریب الوقوع پانزده فروند طیاره را پخش نمود و در اثر نشر این آوازه مردم کابل سراسیمه شده حتی یکمده بروستاهای دور و نزدیک شهر فرار نمودند چنانچه خوانندگان عوام چنین میسرودند:

جواز هوایی بهوا میروه   مردم کابل به ده ها میروه   نه لک سپاهی به غزا میروه

مطلب از (جواز) همان جهاز است و آنوقت هنوز کلمه طیاره شناخته نشده بود و مردم قبلاً طیاره رانیده بودند. بعد از حصول استقلال و رفت و آمد مردم افغانستان با دنیای اروپا شهرمندان این ترانه را میسرودند که بند اخیر آن عربی است:

کردی برون شمیر کین   از بهر استحکام دین

الهناء یاربنا انصرلنا امیرنا امیرالافغان امان الله خان.

این بود شمه از خاطرات حصول استقلال وطن که بهمت این مرد بزرگ و ترقیخواه و خون گرم (البته هنوز بدون تجربه) در آغاز صورت گرفت.

اصلاحات داخلی

بعد از حصول استقلال امان الله خان غازي در صدد اصلاح کشور و عادات موروثة و معنوي برآمد، و براي اين منظور نظامنامه ها ترتيب و خط مشي حکومت خود و پلانيهاي آباداني شهر ها را ابلاغ نمود که در قدم اول شهر دارالامان قرار داشت. اين شهر جديد توسط انجنير هاي ماهر الماني طرح و نقشه شده بود و در آن بدر رفت عصري و غيره امور راجع بصحت و تندرستي مردم در نظر گرفته شده بود. بعد از آنکه در ۱۳۰۸ شاه کشور را ترک گفت مخالفان او نظر بايجابات پروپاگند سياسي در پي تغير نام اين شهر افتادند و آنرا گاهي به دارالحبيب و زماني به دارلفنون و بعدا نوي کابل تبديل نموده بودند اما بالاخره حق بجاي خود قرار گرفت و بهمان نام اول تاريخي خود مسما گردید.

بدون مبالغه عرض ميدارم که اگر حکمرمايان زمان از تعصب و عناد شخصي کار نميگرفتند و همان نقشه و طرح را تعقيب ميکردند امروز دارالامان مانند دنياي پيشرفته یک شهر بزرگ و زيبا عرض اندام مي نمود و از آبادي هاي پراکنده و خلاف اصول حفظ الصحة جلوگيري بعمل مي آمد.

ما که در آنوقت شاگردهاي دوره رشديه مکتب حبيبيه بوديم ترانه دارالامان را اينطور ميخوانديم:

تا در زمان اقامت اهل مکين بود   دارالامان ز فتنه و آفت امين بود
چون خانه ها لندن و پاریس باجمال   انبیه دیار نو ما حسين بود

امان الله خان خط آهن راز ماشين خانه (يعني نزديک پل مسجد شاه دوشمشيره) تا دارالامان تمديد نمود. فابريکه گوگرد سازي را در دارالامان تاسيس کرد و بکار انداخت. در توسعه معارف خدمات آن پادشاه قابل قدر است زيرامعارف را در تمام کشور با تاسيس مکاتب ابتدائي در اکثر نقاط پرفوس توسعه داد. ليسۀ امانيه و ليسۀ امني را افتتاح کرد (کۀ بعدا در عهد نادرخان نام ليسۀ امانيه به استقلال و نام ليسۀ امني به نجات تبديل شد). درين دو ليسه تدريسي با همکاري معلمان فرانسوي و آلماني صورت ميگرفت. برعلاوه در قصر زرنگار واقع بوستان سراي ((اعدادي امان)) را افتتاح نمود. اولين دسته شاگردان آن دوره مرحوم داکتر عبدالمجيد و مرحوم داکتر عبدالظاهر و مرحوم داکتر فقير محمد شفاء و مرحوم داکتر عبدالرحمن محمودي و اينجانب بوديم. (۱)

قصر زرنگار هم در اثر غفلت و بي مبالاتي عمدي زمامداران وقت از ميان رفت و عمارت گنبد کوتوالي که در عهد ضيايه تعمير شده بود قصدا بامر حکومت ويران گردید زيرا سرکوب عمارت ارگ شاهي پنداشته شده از نظر امنيت عسکري خطرناک بشمار ميرفت (البته ظاهرا چنان بهانه کردند که اين عمارت کهنه و فرسوده شده است).

خاطرات دوره مکتب :

در اعدادیه امان بعد از ساعت ۲ بعد از ظهر ادبيات را مرحوم ملک الشعراء قاري عبدالله تدريسي ميکردند. مرد عالم وشاعر ارجمند بود اما خشمگين و عصبي. بياد دارم که يکروز مرحوم قاري بيت دشواري از حضرت ابوالمعماني ميرزا عبدالقار بيدل را روي تخته نوشت :

دل من پير تعليم است و من طفل زبان دانش   دم تسليم سر عشر و خم زانو دبستانش
بمن امر کرد و فرمود: عبدالرحمن بخوان و معني کن ! من به تحريک غرور از جواني با جرات گفتم « المعني في البطن الشاعر » و علاوه کردم که متاسفانه ميرزا عبدالقار بيدل که مانندش شاعر والامقام دنيا نيامده یک مطلب ساده و سليس را بعبارات مشکلتري و پيچيده تر بيان نموده و اين کلام ابوالمعماني تعقيد معنوي دارد. چنانچه خودش هم گفته که « فهم فکر آسان نيست — کوه و کوتل دارم ». مرحوم جناب قاري عبدالله سخت برآشفت و چمد دشنام (که گفتن آم بهنگام عصبيت عادتش بود) بمن حواله کرد و سپس امر نمود که یک دوتا چوب بياورند. مرحوم عبدالرحمن محمودي که در آن روزگار اول نمرۀ صنف يعني کهطان بود از بوستان سرا دو چوب دراز را برید و آورد و مرحوم قاريصاحب چند ضربت چوب مرا زد و سزا داد. خاطره آن تا کنون باقيست. خداوند آن بزرگوار را غريق رحمت بدارد.

بايد ذکر کنم که برج شهر آراء که در اثر جنگ داخلي از ۱۳۰۸ شمسي بحالت خرابي افتاده و با چشمان خيره خاطرات دور زمامداران نا خلف را که در آغوش خود پرورانيده بود با ناسر و تاسف مينگرد، در احياي مجدد آن غفلت عمدي ورزیدند (۲). چنانکه صايب اصفهاني شاعر بزرگ زبان فارسي (مرمي ۱۰۸۰ هجري مطابق ۱۶۷۰م) در قصيده معروف ستايش کابل گفته است دو باغ يکي « شهر آراء » و ديگر « جهان آراء » چنان زيبايي داشت که همه مهمانان کشور هاي دور دست را در آن عهد يعني سه صد سال پيش عرق حيرت و حشر ميکرد:

تعالی الله از باغ جهان آراء و شهر آراء   که طوبی خشک برجا مانده است از رشک اشجارش

قابل تذکر است که سه قرن پيش در وقت صايب اصفهاني برج شهر آراء هنوز ساخته نشده بود (بلکه اين برج از تعميرات زمان ضيايه است).

اينکه صايب در غزل مذکور از برج سخن ميگويد :

اگر در رفعت برج فلک سايش نمي بيند   چرا از طرف سر خورشيد را افتاده دستارش

ما زیم سیه کی مملکت کسین زنده بود، او ایست از روس که قصد از خود را بخاطر انداخت. در وازمه می
منیر از خود را طاعیل بر روی مردم، بریدی مصلحتی (علاقی) باز کرد و فراتر است سیاسی را منتظر
ملکوت. بخوان و حاضران از طوط حکومت و از طوط حکام، تنگنوس نزد مرید کسین بکسین
ما یستاد مشرف شدند. یکی از کسینان کسین و فلاسفه بخوان حرمی، میرزا احمد و کسین لوری

نمای سیاست خود در گریه‌هم - زود گریه سوئی دیار عدم و دلت.
استیفا نادر شاه: اطلاعات مسلک و خفاک بی دل بر نادر شاه رسید. این اطلاعات را نگران کننده بود.

نادرشاه از آذربایجان و کس که هر یک داشت، او خود سلطنت خود را در خطه سپید بدین مشغول به برادران خود بطور ناگهانی تصحیف و تبخیر نمود بنی خان گزشت. غلام نیمی خان چرمی آتو سلطه شیخرفغان سکسواد اعضا در گردید. سبکدست ۴۲ بعد از ظهور اعتراف ۱۳۱۱ با شرمنازه غفلتی که بنی نادرشاه و غلام نیمی خان صورت گرفت بختنا عصاب نادرشاه برهم خیزد و بختش برسد. به شیخرفغان شریار اگر داد و از داد جزای شیخرفغان غلام سکسواد در تصحیف و تبخیر بود. با سبکی و مشت بر روی چرخ غلام نیمی خان به زدن آغاز کرد. در بین حملات نادرشاه بر آشت و چیتی زد (با قنداق او را بگشایم) و مخالفین قتلکده بسوی او و ملت نداده با قنداق قتلکده در دست داشتند، بسوی کله و نایک بالا چرمی کو بیدینه و او را کشتند. این حادثه داشت و سنگلا و هدایای و داری خود را تاسف کردند.

این عمل زشت و فاششکستی نادرشاه در محله کسر صلابی بلند کرد. مردم در خفا این اقدام او را نکوهش کردند. ازین پیش آمد جزئی بعد از رحیم خان بکرت ازقاد. او در وقت صبحی نادرشاه بود و مردم با غلامی های خان و دینک دینک. ساعت ۱۱ این روز خاوری جزئی در صوفت بقصص گذشت بدین نادرشاه فرست. درین اوقات محمود خان ناسب لاله باغی نیز حضور بهرگار آمد. بخشی در مورد پیران و وسیع نشان می نمود. نادرشاه در بر اسوان صحبت صرف میزد. دین محمد از رشید میرزا و نور خان کرمینشی با یکدیگر آنگونه پرسش داشت. داخل الاق شد و ایستاد. درین اثنا ساعت برج گشتا بعد از آمد و مکاتبت او اظهار اعلام کرد که جزئی بعد از رحیم خان از جا برخاست و اجازه فرست و شخص خود. نادرشاه با او را در اول الحام بخت دعوت کرد. عبدالرحیم خان "بهر عراده جز در این بار گذشت و وداع کرد. متعاقباً ناسب لاله رحیم نیز از افاق خارج شد. در اندک ای این ملاقه جزئی ترین برایشانی در یک جا و چیده نادرشاه نمایان نبود. درین راه به ملا می گفتیم. لاشکی تان چارست را بهیزانان گفتند میخوایم. مرحوم گفت: "بگویم تو دانا میگی و محمود خان از نوزانان تر اویم بلند شد که تو را میس با محبت را بدین بریم. من از درد میرزا و نور خان کرمینشی با یکدیگر می، در یک کرد که کار میهم و قتی است. وگرنه نور خان ای نزار است نیست که با حضور بخت ناسب لاله رحیم در بعضی دروازه با حال شکوت ایستاد. ساعت ۴ عصر بنامیزد و اوقو نظیر بکرت و مکاتبت او نشان او را می مرحوم معطی رین غلام حلالی خان که معضنی من بود از قضیه آگاه شدیم. جزئی عبدالرحیم خان از شنیدن این خبر بکرت اقامت در نان شب را بلب نزد گفتند. نادرشاه هم که میخواید: خنده ما بعد که بدین نادرشاه رفت. در موضوع صوفت میزد. نادرشاه گفت: "جان شایم در خطرت است. نادرشاه در بدلت آهستاد

تاریخ ۱۶ محرم ۱۳۱۲ کلمات ۴ بعد از ظهر حضرت نادرشاه، بارگاه خانیقستان پنج، و ترکه عبدالغنی نام بر پشت برین تبدیل جامه کرد. خانیق را بر کوکب غلام خانی خان فرخ متعلم لیسله امانی (نجات) (بورسکهارت روسکسیدار کابل دین جاها درست داشت. در واقع تیر قنات کسکه که بر پشت امضا است میکند. سری و قنات قنات در همین حیثیت مستطین بعد از دامه وراثت نقیب نادرشاه، امضا است کرد.

چون قنات برین کند از چینی کسر - خاتلان کردند جلد کوکب کرد.

ما ینیم جیٹ گردن چیہ میگرد، دنا نلارد، جیڑا لگ گد شستہ عیبت ائیڈ بہت، کے ارض با
میٹھا نگان ٹنری نلارد و اگر دارد، نلارد ہیٹ تلخ بہت، عروج و زوال و مابت الا ناضی لومھو ترکی و زقا شاعری شاد
ایں مدعا بہت، بیہ گرض چور فرورزا - پور دوز و دیروز و امروز،
قصہ ای پور دوز و دیروز بعض رسید، آندون طوط سخن، خطاب بہ اطلبان و خوشحال تادہ نفس بہت
نکر بخود آند و مسئلہ است تا کی را نکرند،

(از سردار محمد عزیز)

این جمله در دودۀ امر عبدالرحمن خان افغانستان است که سنه ۱۰۶۰ که مسکن قدس حضرت ارشاد است
 ولایت مزارع دشت کرد. شخص فقیر مردم داری بود. باز هم فغان میزند؛
 زینکه سخطه دلخ جگر مرا تیردست - زبانی تا بستم یک شتر را گلگیر دست.
 فزین فرصت طلال منور ز نهار - بهوش باش که قیص زادن خون بر دست.
 زبان چه بر آید ایام اس است - که بزم خلوت دیدار حیرت انگیز است.
 درین شکله در عرض چشما صغور - گلزار کوی لعلی حایم آبرو بر نه است.
 زبان شمع بسوزد و گداز میگوید - که عمر شمع را سواران چو برق میبرد است.
 مردم عزیز ۱۶ سال بدوۀ امیر عبدالرحمن خان و دۀ سال بدوۀ امیر حبیب الله خان بگفته است نابت لکپور
 و ولایت مزارع دشت کرد.

دوره امیر عبدالرحمن خان دوره استبداد، دوره تجزیه و گشتار بود. حیولای ترس در سرتاسر کشور
سکایه افکنده بود. موازی بان ملوک الحارصین قطع و موقوفه گردید. آن دوره را ضیاء الحکمت و الدین لقب داده بودند.
من آن دوره را آثار کیهانیت و سیاسم. حکمت سرتاسر مملکت را فراگرفته بود. مردم با محرمیت زندگی میکردند.
دوره امیر حبیب الله خان، این دوره را سراج الحکمت و الدین نام نهاده. سراج کهنای و چو غار
و هم کهنای زین سازدهست. این دوره، دوره خورشیدگدازی، بلوغ و دیگی برای بود. مرحوم امیر صاحب نصی
مهربان و بی آزار با مردم بود که نیکوگوشی به افغانان در این دوره، بجز عمارت، عو باغ و عماره دیگر
نیکو خشی بکمبرنه سوخت. بجان خدمتگزار دین دوره انجام یافت. اما با سطر فی الحکمتان در جنگ جهان اول بود.

که از ماسکو گفتند در جمله افرادی که از قصر سفید ماسکو و بوریس یالس در سه روز کودتای کمونستی دفاع و حمایت میکردند دو هزار و پانصد (عساکر شکست خورده روسی از افغانستان) شامل بود و همچنان در جمله سه نفری که بخاطر دفاع از دیموکراسی جان سپردند یکنفر و پانصد (شکست خورده از افغانستان) شامل بود؟» عرض کردم بلی شنیدم. فرمود «تو پیهم از اقبال نقل قول میکنی که افغانستان قلب آسیا است - لیکن امروز افغانستان حیثیت قلب جهان را دریافت نموده است؛ زیرا همان عسکری را که کمونیزم برای تسخیر افغانستان استخدام کرده بود بعد از خجالت شکست، عقده هایی تبارز دادند که اینک خود شان کمونیزم را معدوم میکنند!» گفتم کاملاً بجاست. و خواهش کردم همینرا شما هم مانند اقبال در بیستی گنجانیده بفرستید تا در پشتی مجله نشر کنم. وعده کردند ولی افزودند که داکتر گفته که دو هفته بعد دندان هشتم من (قسمت چپ پایان) بدرد خواهد آمد از خوف آن خواب ندارم تا دیده شود چه میشود.

بلی افغانستان فقیر و عقب مانده بتوکل خداوند متعال، بقوت ایمان و وطنپرستی روسها را شکست داد ولی این شکست تنها شکست نظامی نبود، شکست ایدئالوژیکی بود که اینک کمونیزم از کشور مهد خود و بلکه از دنیا در شرف امحا میباشد. انشاء الله تعالی.

اعلامیه پادشاه سابق افغانستان در رابطه با تحول اخیر در اتحاد شوروی

تحول سیاسی اخیر در اتحاد شوروی و ناکامی اقدام بکودتا که منجر باعاده مشروعیت و نظام در اتحاد شوروی گردید، در نظر ملت افغانستان که در جوار این کشور بزرگ در یکی از مراحل دشوار حیات سیاسی خود قرار دارد، بصورت خاص دارای اهمیت است.

مردم اتحاد شوروی در چند روز گذشت، حالت اضطراب و رنج و همچنان مظهر موفقیت اراده اکثریت مردم و احترام بمشروعیت و نظام سیاسی کشور شانرا در نزدیک مشاهده نمودند.

ملت و حکومت شوروی بیش از همه ملفت خواهند بود که مردم افغانستان در طول جهاد ۱۳ ساله شان مراحل مختلف رنج و اضطراب و آوارگی را با شجاعت و قربانی بزرگ تحمل نموده اند. ولی متأسفانه تا هنوز مظهر موفقیت اراده اکثریت مردم افغانستان تحقق نیافته است.

من و هموطنان من در حالیکه اعاده ثبات و استقرار و نظام سیاسی موافق باراده اکثریت مردم را در اتحاد شوروی با علاقمندی استقبال می نمائیم، آرزو مندیم اتحاد شوروی نیز در حل عادلانه قضیه افغانستان و اعاده ثبات و استقرار در آن از طریق احترام باراده آزاد مردم افغانستان نقش خود را ایفا نماید. روم - مورخ ۲۲ اگست ۱۹۹۱.

(این اعلامیه که بتاريخ ۲۳ اگست بدسترس ما قرار گرفته شاید توسط بی بی سی و صدای امریکا پخش شده باشد).

تلگرام ایینه افغانستان بعنوان آقای گوربه چف در مفتح مطالعه شود.

طرح تاجپوشی شاعلی مجددی

آقای داکتر عزیز لودین در يك گردهم آیی موسسین لویه جرگه امریکایی بیاندوار در تجارتخانه دادوموسی در لاس انجلس تقریر جالبی از جریانات پاکستان ارائه نموده بعد از آنکه چگونگی پیام آی اس آی پاکستان را که توسط خودشان به تنظیمها ارسال شده بود توضیح فرمودند و انکشاف اوضاع جهادی را از طرز دید بخصوص خوفان بازگو فرمودند بدونکنه حالت تماس گرفته در یکجا فرموده اند که در ۹۹ فیصد ملاقاتها و فعالیت های شاعلی صبغت الله مجددی اشراک داشته و هیچ چیز از وی پنهان نبوده و حمایت کامل خود را از طرز واکنش شاعلی مجددی ابراز داشته اند که برای يك مشاور شریف و صادق مانند آقای لودین این حرکت کاملاً شایسته و متوقع بوده درغیر این بولینعمت نمک حرامی تلقی خواهد شد - خصوصاً که حلقه مشاوران شاعلی مجددی روز تا روز تنگتر شده میرود.

نکته دوم اظهارات آقای دکتور لودین که متعاقباً پس از توصیف بی پایان کمالات و کرامات شاعلی مجددی بیان داشتند این بود که نمیدانم چرا يك ماهر شاه دیگر پیدا نمیشود تا خوشه گندم را بر سر زعمی بگذارد و مراد شان نزدستمعین تاجپوشی شاعلی مجددی تلقی شده است. در مورد این تجویز با درنظر داشت گذشت زمان از قرن ۱۷ (هنگامیکه احمدشاه کبیر توسط ماهر شاه فقیر بحتاج

برگی از دفتر خاطرات: سیمای شجاعان

نویسنده: محترمه رقیه حبیب

اول میزان سال ۱۳۱۹ بود، آسمان کابل روشن و آفتاب کریمش بر کوچه اندرابی و آن عمارتی که نخستین مکتب دخترانه در نهضت امانی و جنگ داخلی ۱۳۰۷ در آن تاسیس شد، می تابید. با سقوط شاه امان الله، دروازه مدرسه و درس بروی دختران و زنان افغان یک قلم بسته شده و آن اصلاحات بسیار ارزشمند و ضروری ولی شتابزده، نقش بر آب شده بود. تاجائیکه معلومات و حافظه یاری میکند، حکومت جدید با توجه بروحیه عصر و زمان و تاثیر منفی که بر ذهنیت عامه در اثر دسایس استعماری از اصلاحات دوره امانی، خاصه موضوع مهم و حیاتی کشور یعنی انکشاف وضع نسوان و تعلیم و تربیه آن خلق شده بود، با حزم و احتیاط، نخست بنام «مکتب نرس و قابله» و بعد در سالهای ۱۳۱۳- اولین مدرسه دخترانه را اساس گذاشت که بنام مکتب اندرابی یاد میشد و در فاصله سه تا چهار سال نیمی از آن بمحل دیگر بنام «لیسه ملالی» به تعمیر تازه واقع شهرنو انتقال یافت و نیمی هم بجای خود باقی ماند که بعد از سالی چند با اسم لیسه «زرغونه» به قلعه فتح الله نقل مکان کرد.

شاگردان مکتب اندرابی درین سال بصف ششم قدم گذاشتند و از چهره های ممتاز آن یکی مرحومه کبرا نورزایی بود؛ ذکی، پیرکار و متکی به دسپلین و ضوابط درسی. اکنون که میخواهم از آن روزگار چیزی بگویم سیمای همه معلمان و ماموران و کارکنان و وضع عمارت و چهره شاگردان پیش چشم از ورای سالها، بوضاحت نمایان میگردد. آن عمارت قدیمی که دارای اتاقهای متعدد بوده و متصل آن سرای دیگری با اتاقهای چند وجود داشت. نمیدانم از چه کسی بود، از درخت عنابی که در فصل آن میوه نظر فریبی داشت و از درختان نادر و کمیاب بشمار میرفت و من در هیچ جای دیگر باز آنرا ندیدم و میوه اشرا نچشیدم، پیدا بود که یکی از اعیان شهر و یا هم یکی از افراد خانواده شاهي و یا سرداران متعلق بوده باشد.

مکتب مدیره ای داشت بنام «عمادام فریسه» دارای عالیتترین درجه علمی فرانسه «اگریژی» در ریاضی و فزیک: خوش برخورد، متکی بخود و صاحب دسپلین که در تطبیق آن چنان ظرافت و نرمش بکار میبرد که هم اعتماد و هم حسن تفاهم ایجاد میکرد. او معاونی داشت بنام «ملا عبدالباقي» (قبله گاه داکتر روان فرهادی)، ریزه اندام، زیرک و چالاک و صاحب فراست با وضع و پیش آمد پدران و بعضا یکنوع خشونت تصنعی در برابر شاگردان بجهت استقرار نظم و نسق اداره و رفتار شاگردان که مطابق بروحیه و برداشت آنزمان و موفق بود. البته اداره مکتب ماموران اداری هم داشت که با وزارت معارف در امور اداری در تماس بودند. در جمله معلمان چند نفر برای تدریس قرآن کریم، دینیات، پشتو، مردان کلان سال و محاسن سفید انتخاب شده بود، امثال: امیر محمد خان، غلام محمد خان، چودری اسمعیل خان، روشندل خان، ملا کاکو و جان محمد خان و ملک الشعراء بیتاب که این دو نفر اخیرالذکر کورس معلمان را که بعد از وقت برای بلند بردن سویه آنها در آن مکتب باز شده بود، تدریس میکردند.

از جمله خانمها اسمای چند نفری بیادم هست مانند: والده شایق جمال، اقبال خانم، صفرا خانم، هاجره خانم والده خواننده معروف مهوش، مرحومه فخریه صبیح نیک محمد خان سکندر، بوبوگل، مرحومه زینب خانم محمد صدیق خان سابق شاروال کابل، حمیرانورزایی، مریم خانم، زینب خانم عروس قاری عبدالرسول خان، هاجره خانم معلمه سیورت، بلقیس خانم، انیسه خانم صبیح سفیر سلطان احمد خان، ملاح خانم داکتر حیدر خان، گوهر خانم عبدالغفار خان سرحد دار، محترمه خانم شیر دل خان، آسیه خانم متخصص دندان، نواب خانم منصوری، آراء خانم والده معصومه عصمتی، بی بی خوری عمه عصمتی، آمنه خانم عروس میرزا ولی محمد حان اقارب حاجی شهنواز خان، بی بی ادی خانم سردار محمد عمر خان (مبصره)، بی بی گل صبیح سردار محمد یوسف خان (مبصره)، بی بی گل (مبصره)، انیسه خانم خاله سید هاشم میرزاد (مبصره)، مرحومه تاجور خانم میر کاظم آغا (مبصره)، مرحومه شاه بوبو عروس مرحوم ملک الشعراء قاری و زوجه مرحوم عبدالستار قاری (معلمه)، حاله حیات (خادمه اطاق) یک چهره دوست داشتنی و پیرکار پر از صفا و وفا و بسیاری نامها که فراموش شده، اگر حیات مجالی داد البته با آزادی کشور در دوسیه نظر اندازی و لیست مکمل ترتیب خواهد شد. (۲).

آرروز ها رخصتی زمستانی نبود و رخصتی مکاتب در تابستان فرامرسید. رستنانهای کابل آنوقت شدید، سرمای سوزنده، برف باریهای مسلسل و یخبندان طولانی را همراه داشت. اگر کمبود مواد و کتب درسی و مسایل تسخین،

مواد سربخت، عدم وسایل نقلیه منظم را هم در نظر بگیریم، راستی کاری که در آن شرایط معلمان و کارکنان آن مکتب بدوش داشتند و در کمال بردباری و تحمل و قبول هر نوع مشکل اجرا میکردند و اجرا کردند و سنگ تهادب نخستین بنای معارف نسوان را محکم گذاشتند، بی هیچ مبالغه، عنوان سیمای شجاعان برآزنده آنهاست. از مشکلات معلمان گروه زن، وظایف مادری، خانواده، بارداری و شیر دادن چنان دشوار و طاقت فرسا بود که با مقایسه شرایط امروزی انسان تعجب میکند چه مقدار جرات و از خود گذری لازم بود تا صبحها زود از منزل بیرون شوند، پیاده کوچه های بخندان و لغزنده را در سرمای سوزنده طی و با چادری خود را سر وقت بوظیفه برسانند و با اندوخته مختصری از دانش لازمی برای یک معلم و آموزنده، آنهمه شاگرد تربیه کنند که بعد ها قشر تحصیل کرده و چیز فهم زن را تشکیل و در خدمت اجتماعی که سخت نیازمند آن بود بگمارند. روزی در مجلس معلمان سوال رسیدگی باطفال شیر خوار مطرح شد و اکثر معلمان از گروه زن که اغلبا سال یکبار مادر میشدند، تشریحاتی دادند و مشکلاتی را توضیح کردند که اگر نیپ میبود و ثبت میشد، نسلهای بعدی بارزش کار آنها، چنانکه باید و شاید وقوف حاصل و آنها در خور تقدیر میافتند. یقین این لفظ اندک معنای وسیعی را ارائه میکند. بلی، آنروز ها و شرایط، تاریخ بنای معارف نسوان افغانستان است و جای خود را در صدر این فصل مستحق میباشد.

شبه ای از طرز کار اداری و تربیتی را بشنوید: روز هائیکه لازم می افتید برای ترتیب پارچه های امتحان همراه و جمع آوری نمره رسیدگی بکتابهای اسباق اضافه کاری شود، ساعتها بدون مزد، همه در محل کار میماندند و نا وقت بسوی خانه پیاده روان میشدند. اصول امتحان همراه، بعدا تعدیل و سهلتر شد. آنوقت میتود درسی فرانسه، در آن عمارت کهنه، در یک مدرسه ایکه مانند طفل تازه برفتار آمده، گامهای لرزان برمیداشت، تطبیق میکردید. مشکل تطبیق چنان میتود پیشرفته و پیچیده را در یک محیط عقب مانده ابتدایی توسط یکدسته از معلمانی که وسیله تحصیل سیستماتیک را از دست داده بودند، میتوان بوضاحت در نظر گرفت، و در آن عمیق شد و آنها بمعیار واقعیت سنجید و ارزیابی کرد. با اینهمه، آن تلاشها با آن نارسائیهایی ثمری داد آرزو بخش، ثمری که از همان مدرسه متواضع و چار دیوار تکیده و نمناک مشعل معارف نسوان در افق کلتور و ثقافت کشور اسلامی و آزاد ما تابان گشت.

عده ی شاگردان که در مرحله اول هنگام جدا شدن لیسه ملالی در مکتب اندرابی باقی ماند در حدود ۱۲۰۰ بود (۳). این عده در ۱۹۷۳ برابر با ۱۳۵۲ که سه دهه و اندی را در بر میگردد به ۱۶۰۲۷ شاگرد در ۲۲۹ مکتب دهاتی و ۷۳۳۰۴ شاگرد در ۱۴۷ مکتب ابتدایی، ۱۳۰۴۴ شاگرد در ۵۱ مکتب متوسطه و ۹۰۲۰ شاگرد در ۳۰ لیسه و ۷۲۳ مکتب مسلکی رسیده بود. در سال ۱۹۶۴ فاکولته فارمسی، ادبیات و علوم طبیعی برای زنان باز شد. در ۱۹۶۴ تمام مکاتب ابتدایی و فاکولته های یونیورسیتی محلولو رایج شد، بشمول فاکولته شرعیات. در سال ۱۹۷۴ احصائیه نشان داد که ۹۰ فیصد مرد و ۹۸ فیصد زن در کشور بیسواد است (۴). و در ۱۳۵۲ پروگرام وسیعی که بودجه آن از ۹ فیصد سر جمع بودجه وزارتخانه ها تمویل میشد و کمکهای موسسات بین المللی هم وعده داده شده بود، روی دست گرفته شد و قرار بود بر اساس موفق ترین میتودی که در قسمت با سوادی کلان سالان در سودان تطبیق شده بود، پروگرام امحای بیسوادی طور سرتاسری در کشور در دست اجرا گرفته شود. این پلان آغاز شد ولی کودتای (۱۹۷۳ - ۱۳۵۲) به آن خاتمه داد.

امید است خوانندگان ارجمند بامن همنا شوند که بودند یک عده از مردم ما که با همه بار نا توانی مادی و معنوی، در ساحه کار و وظیفه خود خدماتی انجام داده اند که در فضای گمنامی، خود از میان رفته و کمتر کسی از کار بزرگ آنها اطلاع یافته و یا در پی تقدیر از آن افتاده. ولی سهم شان در انجام خدمات انسانی در ابعاد مختلف آن در خور هر نوع تقدیر بوده و خشتی است که بنیاد بنای کشور ما بروی آن استوار میباشد. و بیجا نیست اگر لقب « سیمای شجاعان» به آنها در کشوری داده شود که بامید آزادی و سلامت آن دست نیاز همه ما بسوی آسمان بلند است. ختم. رقبه حبیب از ساندیاگو- کلفورنیا.

(۱) سیمای شجاعان (Brave New World) از الدوس هاکسلی، نویسنده انگلیسی ۱۸۹۴ - ۱۹۳۲.

Aldous Huxley

(۲) یکعده از این اسما را محترمه نواب منصوری و محترمه ذکیه سابق معاونه لیسه ملالی تلفونی تذکر دادند که از ایشان متشکرم.

(۳) تخمین است.

(۴) مقاله خانم پروین مجروح منشتره مجله عروه الوثقی سال ۱۳۶۹ علی

از دوران سلطنت امیرامان الله خان

بعد از گذشته شدن امیرحبیب الله خان در شکارگاه لغمان در ماه فبروری سال ۱۹۱۹، امیر امان الله خان به سلطنت افغانستان رسید. در اپریل همان سال اولین نامه او که در واقعیت اولین تماس رسمی کشور افغانستان با دول خارج بود، عنوانی لینن به مسکو فرستاده شد که در آن لینن (اعلیحضرت) خطاب شده بود، حامل این نامه یک هیئت عالیرتبه افغانی تحت قیادت محمد ولی خان بد خش بود و سایر اعضای هیئت عبارت بودند از: میریاربیک خان بد خش (که در روز حرکت بالای زین اسب خود در چارسکته قلبی شد)، میرزا محمد خان یفتلی، عبدالرحمن خان لودیسن، محمد گل مؤمنند، سردار فیض محمد خان زکریا، قاضی سیف الرحمن خان، عبدالحمید خان کبدان، خواجه هدایت الله خان، بشیر احمد خان، عزیز الرحمن خان و عده دیگر.

و همچنین هنگامیکه امیرامان الله خان در ماه می سال ۱۹۲۸ بعد از سفر اروپا به مسکوفت و با لینن و سایر رهبران شوروی ملاقات نمود. از چیچرین کمیسار ملی امور خارجی شوروی که در هنگام مسافرت تماس دایمی با امیر داشت درباره این مسافرت، مذاکرات با امان الله خان و اجاع به خصایل و خصوصیات شخص امیر را داشتهای باقی مانده است که جزو اسناد رسمی هردو کشور به زبان فارسی و روسی چاپ رسیده است. اینک فوتوگرافی هردو سند جهت ملاحظه خوانندگان ارجمند تقدیم می شود:

۲ - پیام مرحوم امان الله خان پادشاه افغانستان به عنوان و . . . لینن رئیس شوروی
کمیساران ملی جمهوریته فدرالیف شوروی سوسیالیستی روسیه و رئیس کمیته مرکزی
اجرائیه کل روسیه م . ۱۰ کالینین .
مورخ ۷ اپریل ۱۹۱۹ مطابق حمل ۱۲۹۸.

جناب جلالیت اعلیحضرت رئیس جمهوریت دولت مملعه روسیه را پادشاه دولت افغانستان (امیر امان الله) سلام دوستا له واحترامات تمظیم گارانه میسرماند و از
ناجیه جان سوز قتل پدر خود، اعلیحضرت سراج المله والدین که از دست کدام غدار
نامعلوم در اثنای سیاحت ممالک شاهانه شامقتول گردیده اند، بکمال اسف و حسرت

به آن دوست مهربان، عالیجناب، بیان کیفیت و بخر دادن از تاج پوشی و تخت نشینی خود
که بتاريخ ۱۹ شهر جمادی الاول سنه ۱۳۳۷ هجری مطابق ۲۱ ماه فروری سنه ۱۹۱۹
عیسوی، در کابل پایتخت دولت مستقلة آزاد افغانستان بوقوع آمده است،
اطهار یکانگی و مغایرت را از لوازم ضروری اتحاد عالم انسانیت و صلح و صلاح بنی
نوعیت، عید میکنم.

دولت افغانستان که خلقت و طبیعت آنرا از اساس و بنیادش با حریت و مساوات
عالم انسانها شریک ساخته بوده است، تا بحال بنابر بعضی هوارش از خسوف
مغایرات و مکالمات و مناسبات با دولت های مملعه و ملت های مکرره ممنوع خود بر
کنار مانده بود، چون آن دوست مظم مهربانم اعلیحضرت رئیس جمهور دولت مملعه روسیه
باتفاق دیگر رفقای انسانیت شان فخر و شرف صلح و صلاح بنی آدم و اعلان حریت
و مساوات دول و ملل عالم را اکتساب نموده اند، بناء علیه این نخستین دفعه است که بنام ملت
مستمد پانکامل افغان از طرف دولت مستقل و آزاد افغانستان بارسال این نامه و دادیه
خودم را بختیار می شمارم.

باقی قبول فرمودن احترامات تمظیمیه خودم را از طرف آن دوستدار عالیجناب امید
وائق ورجای لایق دارم.

دوست شما امیرامان الله

آرشیف هر دو کشور

۳۹ - قسمتی از زیاد دانشی های کمیاب علمی امور خارجه اتحادیه شوروی سوسیالیستی راجع به مذاکرات با مرحوم امام الله خان پادشاه افغانستان .
موج ۷ می ۱۹۷۸ مطابق لود ۱۳۰۷ .

من نمیتوانم دستم یاد داشت کنم و آنچه را که در خاطر دارم ثبت میکنم بعضی ملا لب را ممکن است من فرا موش کرده باشم .
من از این شروع کردم که امام الله خان امکان داشتند ابراز احساسات در ستانه نورالاماده صمیمی و گرم مردم مارا السین شامعه فرمایند و این امر را معنوی مسا میزان بوجود آورد. این نتیجه دوره گفت و دوتی ماست . من همچنین به پیش آمد نورالاماده صمیمانه رئیس جمهوری و حکومتها نسبت به وی که عاری از تشریفات مطلق بود اشاره کردم. امام الله خان بجز این گفت و خاتمه مای را که ازینجا پاخود داردم و گزارش میبخشیدم کرده. او این پذیرائی دوستانه و روابط دوستانه ای را که اینجا برقرار نموده میخواست فرا موش بخرا حد کرد . او تحت تأثیر قوی ابراز این احساسات دوستانه نه است و این را در یاد خوا حد داشت . اظهار داشت او دیپلومات نیست بلکه سرباز است و صراحتا صحبت میکند و خوا موش میکند به گفته های او باور نکنند . در هیچ یک از مالک اینگونه ابراز احساسات صمیمانه و برای افغانستان وجود رژیم شوروی در روسیه ما نسبت به یکدیگر ارادتند میباشند . برای افغانستان وجود رژیم شوروی در روسیه ضرورت دارد . من روسیه شوروی را دوست دارم من از ابتدا دوآن دوست خود را یاتم و دوستی آنرا جلب خوا هم کرد درین مورد متیقن باشم و نگران نیانید . او خیلی مدت زیادی این فکر را تشریح مینمود که ایسندوستی برای هر دو طرف مفید است .
ما برای افغانستان پورتنی تشکیل میدهم و امنیت آنرا فرا هم میسازیم و افغانستان نیز در ثروت خود برای ما پوشش تشکیل میدهم و تکیه قوای پرتائی در سال ۱۹۱۹ خواستند بالنگاه بر عشق آباد ، ترکستان را اشغال کنند چنگ با افغانستان آنها را متصرف ساخت و به جمهوری شوروی مسا همدست برتری نمود .

من همچنین احساسات هم نظیر خود را ابراز کرده گفتم که باید مناسبات را با انگلستان تصحیح کنم . با اطلاع دارم که زعمای پرتائی سسی داشتند این فکر را بوی تلقین کنند که حکو مت شوروی یکنواخت متجاوز است چه بر ضد پرتائی و چه عمو ما بر ضد همه ما نسبت به تمام مصلحت و اقوامی که در راه بدست آورد استقلال کامل مجادله مینماید احساسات نیک و حسن نظر داریم و بهر شکلی که ممکن باشد از آنها حمایت و پشتیبانی میکنیم . احساسات بان معنی نیست که ما بطوریکه دشمن ماسمی داریم و انمود سازند قصد حمله به انگلستان را داریم . در کشور ما در سرتین طبقات عامه ملت ما نسبت به انگلستان به پیچیده احساسات مهربانانه ای مشا عده نیگردد . چون انگلستان از ابتدا وجود ندارد تمام جبهه ها و همه جا برای ما اشکالاتی میکرد و در مدخله مسلحانه نقش عده رابازی میکرد و اکنون در صدد است ما را دچار بن بست سازد . اما این به هیچوجه پانسم نیست که ما قصد داریم بر پرتائی حمله ور شویم چون ما طبق خاصیت حکو مت مسانیم و این طرز عمل ندارد سیاست جنگجویانه و تجاوزکارانه باشم و این انگلستان نیست و دلیلی برای ترس از حمله ما داشته باشد بلکه ما هستیم که از حمله انگلیس بتردایم . بنما خواهیم دید که آیا انگلستان خود برای جنگ بر ضد ما تدارک می بیند . انگلستان همیشه کوشش داشته که دیگران را بجا ی خود به چنگ بکشد و بدو و میتراند بر لندرا چنگ بر ضد ما تحریک کند من شخصا نسبت به قرار داد پورلند و افغانستان و اروپا خون سردی پیشی گرفتم اما در محافل اینجا عمو ما این قرار داد باعث نگرانی و تروم شد .
امان الله خان از من خوا موش کرد و ابزاری اتحاد با همکار ما به نسبت به قرار داد افغان و پورلند از تشریفات و حاتم این قرار داد یک قرار داد عادی است . در باره بر قراردادی مناسبات عادی بدون هیچگونه تهدیدات . افغانستان با پساری از کشورهای اروپا عمو ما تمام مالک اسکادینا وی ، لاتوی و سوئیس قرار داد بسته است و میبندد . پورلند یکی از جمله همین کشور های متعهد بهان است که ما ل همراه آنها قرار داد به

اعضاء رسانیده شده است . افغانستان آرزو مند است مانند کلیه دول دیگر با تمام حکو مت های جهان روابط رسمی داشته باشد هیچ چیز دیگری در پشت پرده قرار داد با پورلند نهفته نیست و اما راجع به مناسبات بین افغانستان و انگلستان امان الله خان اظهار نمود که وی از رول بر تائی و آنچه که مربوط باین است بخوبی خبر دارد لیکن آنها باهم حساسیه اند و حسب ضرورت افغانستان ناگزیر است باین تائی دارا ی مناسبات باشد : امان الله خان از حکو مت ما خوا موش میکند نگران نباشد چون افغانستان خط مشی سیاسی خود را تقییب مینماید و از این خط مشی انحراف نه خواهد کرد و رول انگلستان برای افغانستان بخوبی معلوم است و باین سبب او در مناسبات خود با انگلستان یکدام راه دیگر منحرف نخوا حد شد .
من تکرار کردم که مطلوب ما دشمنان مایمنو نیست که گویا حکو مت ما قصد دارد افغانستان را بر ضد دول انگلیس تحریک نماید در حالیکه این بکلی مغرورانه به حقیقت نیست . بادر نظر گرفتن قدرت انگلستان این امر مهمل است . اما در وضع موجوده مسئله سیاست بین المللی اقتصاد می انگلیس جنبه جدی تری دارد . این که پرتائی جنگ را بر ضد ما آغاز خوا حد کرد یا نه مربوط به آینده است . اما در حال حاضر انگلستان بر ضد ما مشغول جنگ اقتصادی است . انگلستان مانند همه دشمنان ما چشم امیدش به مشکلات اقتصادی ما است . درین شکی نیست که حکو مت های غربی این فکر را برای پادشاه افغانستان تشریح کرده اند که حکو مت شوروی در نتیجه مشکلات اقتصادی آن در شرف سقوط است .
در اینجا من برای امان الله خان معلومات لازم را راجع به افزایش مصارف مردم ما و ترقیات صنایع ما بیان کردم .

امان الله خان اظهار نمود که در مذاکرات با عمو ما جرئت نیگرفتند نسبت به اتحاد شوروی بد گویی کنند و در مواردی که چنین چیزهایی باو میکنند او صحبت را قطع میکرد . او یقین کامل نمود که در میان تمام مالک اروپا در هیچکدام توده های ملت مانند اتحاد شوروی آفتور قریب و نزدیک حکو مت خود نیستند . در زمان گت و گدار خویش در مسکو او روش مردم را نسبت به حکو مت اتحاد شوروی مشاهده نموده است .
از طرف دیگر من برای اوصیف روز افزون و بزرگ را در برابر افزایش قدرت ما خاطر نشان نمودم . در عین حال اکنون آنچه که نفوذ مسالمت آمیز میسر میشود برای ملل نسبت تر بزرگترین خطر را تشکیل میدهد . در وقتیکه ما روابط اقتصادی خود را با افغانستان برقرار میسازیم بر اثری خاصیت رژیم ما غیر ممکن است این امر نتایج معنی خنر ناکی بار آورد . ولی هنگامیکه یک دولت قوی سرمایه دار به نفوذ مسالمت آمیز به مملکت ضعیف تری موافق میگردد گلائیچه دیگری حاصل میشود . ما را سیستم انحصار تجارت خارجی و صنایع دولتی کشور ما از ایجاد اقتصادی که از راه نفوذ مسالمت آمیز صورت میگردد معذور میدارد .
امان الله خان تذکر دادند که عمو ما بهین علت است که او در افغانستان صنایع دولتی را تعویب میدهند . من گفتم که کمال پاشا نیز در ترکیه همین رویه را پیش گرفته و امان الله

خان گفته مرا تأیید نمود . (.....)
سیسی من گفتم که عمو ما خصوصیات همین سیستم برای روابط اقتصادی ما با شرق مشکلاتی تولید میکند چون انحصار صنایع دولتی برای ما یک امر راجبی است و هم آهنگ ساختن سیستم ما با کشورهای شرقی بسیار مشکل است .
امان الله خان سیسی اظهار داشت که باید از سفر وی استفاده نموده تا کدام چیزی همین از آن بدست آید . در مالک دیگر او همیشه کارهایی به نفع مردم خود انجام میداد تا مانعین آلات خریداری میکرد و یا اسلحه و یا اینکه در باره اعزام متعلمین افغانی یا دعوت انجیر ما به افغانستان موافقت حاصل نمیشود و اگر درین دوست تری بین مملکت او حکام اقامت خویش برای کشور خود به موافقت نایل نشود باعث تأسف بزرگ او خواهد شد . او امیدوار است که همین حالا درباره یک موضوع جدی به موافقه برسد . او باین منظور آقای غلام صدیق خان کلیل وزارت امور خارجه را با خود آورده آقای عبدالهادی خان وزیر تجارت را احضار نموده است تا اینکه همین حالا راجع به امور مهم و ضروری

مذاکره آغاز شود و او به دو مسئله میهم ضروری مخصوصا اشاره نمود پشتر احداث راه شو سه و قرار داد تجارتی . برای افغانستان بسیار ضرورت دارد که بوسیله راه شو سه یا اتحاد چا میر شوروی-سو سیالیستی او قیاط دانسته باشد و این امر هم از لحاظ اقتصاد و هم سیای ضرورت دارد . دوستی با بایدهوسیله مشخصه ابراز گردد و قبل از هر چیز در این امر که با بوسیله احداث راه شو سه ارتباط حاصل کنیم . درباره مواظقت اصولی و شرایط با با و اطلاع داده شد و اکنون باید بعضی چیزیات را تصریح نمود . مسئله قرار داد تجارتی بقیطه از اهمیت باز هم بیشتر ی دارد او شخصا به موضوع ترانزیت بسیار علاقمند است چون افغانستان به خارج ندارد و آیا کشور دوست باو حق ترانزیت نداشته باشد ؟

من در باره مشکلات موضوع ترانزیت توضیحاتی دادم ولی فوراً فیصله گرفتیم که این مسئله بین عبدالهادی خان که وارده شده است و رلیق میکیان تحت مطالعه قرار گیرد. اما الله خان چندین بار تکرار نمود که پشتر از هر چیز به انتقاد لوری قرار داد تجارتی علاقه مند است و اگر به انتقاد آن موافقت نکرده برای او مایه تاسف بسیار بزرگی خواهد بود .

راجع به عقیده او در باره پنبه کاری سوال کردم . طبق اطلاعات ما پورلند پنبه دارند پنبه کاری را در افغانستان بدست خود بگیرند . بعضی از رجال مادر افغانستان درباره تاسیس یک کارخانه مختلف برای وارد زرع پنبه سخن میگویند . از طرف دیگر مت افغانستان همچنین اظهار میل شده بود که برای تیسسات مناطق نفت خیز قریب مرات مشخصین ما وارد شوند .

اما الله خان بمن گفت : که به مسئله زرع پنبه در افغانستان بسیار علاقمند است اما هیچگاه با تسمیسی موافقت ننهادند که کرد که پنبه ی میباید خارجیان در کدام امور مملکت باشد و باین سبب ما باید در باره نقشه های پورلند پنبه تکرار نیاوریم و اما در تحقیقات در مناطق نفت خیز او میخواهد اول صنایع نفت پاکورا ببیند و فقط بعد از آن او درباره این موضوع فکر خواهد کرد .

من یاد آوری نمودم برای مناسبات ذرات البینی ما داخل شدن راهزنان از افغانستان بخاک ما مشکلات زیادی تولید میکند و در ضمن طی سه ماه و نیم اخیر ۱۸ مرتبه چنین تخطی بعمل آمده است . اما الله خان گفت که خیلی جای تعجب است چون او از مأمورین افغانی میگویند شکایات را در باره دخول از خاک اتحاد شوروی به افغانستان میشوند. او امیدوار است که اینگونه وقایع تدریجاً منتهی شود . من گفتم که باید تدابیری اتخاذ گردد مانند تعیین کمیسیون های سرحدی و یا اقل کمیسیون های سرحدی تا در محل موارد نقض سرحدات را مورد تحقیق قرار داده و پس از آن مقصرین مجازات شود . اما الله خان گفت که باین پیشنهاد کاملاً موافق است و عموماً ما بسیار مضطرب است که راهی پیدا شود برای خاتمه دادن باینگونه وقایع . او بمن اظهار نمود که در مسکو یکبار تیبه افغان که از او شش صد راس گوسفند را دزدیده اند باو مراجعه کرده است. من جواب دادم که شاید موضوع طور دیگر است اگر این افغان در جمهوریت شوروی زندگی میکند ممکن است مال او را معارضه کرده باشند البته در این صورت باید درین مورد تحقیقات بعمل آید چون او یک لیسرو خاچی است . اما الله خان گفت که از اعلام صدیق خان خواش میگرد که با من مشغول مطالبه چیزیات همه این مسایل مفصل گردد. چون او خودش لی الحال امکان ندارد ولی تالیقه مواد را بر رسی کند من در باره وجود دیگر مسایل اشاره کردم از قبیل تاسیس بانک و تبلیغات پهلوی تهای افغانی در اتحاد شوروی و غیره . اما الله خان گفت که تدریجاً نصف سال است از مملکت خود رفته آمده است و راجع باین مسایل مملوکات کار دارد دست ندارد . نظر به همین امر او عبدالهادی خان را برای مذاکرات در باره قرار داد تجارتی خواسته است .

او خیلی مایل است که راجع به تاسیس مسایل یک قسمت با غلام صدیق و قسمت دیگر با عبدالهادی خان مذاکرات را انجام دهد . اما الله خان چندین مراتبه اهمیت بزرگ موضوع ترانزیت را گوشزد نمود و گفت که این موضوع اکنون از هر حیث بیشتر مورد علاقه اوست چون اولویت آنرا افغانستان را از همه جزو اقب طور یککه در حساب

حاضر است. دروازه بسته نگه دارد. در اخیر صحبت من یاد آوری نمودم که مخیر جریده (لورسوی) لندن اعلامیه مد گویا اما الله خان وقتی که در لندن بود موافقت نامه با امضاء رسانیده که حسب این موافقت نامه اردوی افغانستان در تحت اداره السران انگلیسی واقع شده است. اما الله خان در مقابل خیلی با آواز بلند خندیده و خواش چندی نمود که ما باین ارجاع باور نکنیم . او هیچ موافقت نامه ای در لندن امضاء نه نموده و هیچگاه در نظر ندارد که السران انگلیسی را استند نام کند و این اطلاعات از آن حیث ملید میباشند که نشان میدهد هند که دشمنان افغانستان در حقیقت به آرزوی دارند بهین وسیله نشان میدهند که افغانستان از چه باید اجتناب بنما بدین سبب از این جرئت متشکر است چون از نشرات آنها اطلاع می یابد که از کدام چیز باید اجتناب کند .

اما الله خان در حین خفا حالتی دیگر بار منو لیت خود را در باره اینکه موافقت بدین ماسکو شده است و همچنین در باره مذاکرات ما ابراز داشت .

او بار دیگر خواش کرد که به او اعتقاد داشته به تبلیغات دشمنان و من نگذاریم و تکراری بنمود راه دهیم .

ادامه سخن ۱۲۹

همچنانیکه عملیات مجاهدین در موقع ترک قوای شوروی از شدت خود کاسته است عکس العملهای جهان نهان نیز رو بسردی گرا شده و این کا هوش شرایط حادث از پیشگویی است که کی جی سی در موقوف خروج قوای شوروی کرده بوده کی جی سی محاسبه کرده است که بعد از تها و ز قوای این کشور دوسال ۱۹۵۹ بمجا رستان و در سال ۱۹۶۸ به چکوسلواکیه در افغانستان نیز بعد از یک سلسله پروتست ها اوضاع روبه عادی شدن خواهد گذاشته اما اکثریت کشور های جهان سوم و جهان غرب تفاوتهای زیر دی همین تها و ز قوای شوروی بممالک اروپای شرقی و افغانستان قابل ملاحظه میشوند چونکه برای نخستین مرتبه اردوی سرخ سیک کشور جهان سوم تعرض کرده است . (ختم)

مرحوم امیر صاحب برکتی از سران پادشاهی . مستحق با صلوات و کت و پاجا بر میزد و دیگران نیز بیکر احوال دربار نشست و در پی امیر صاحب در دیگران نیز تعجب داشتند. خصوصاً مرحوم عبدالعلی خان بیار نشاند. دیگران نیز سران دربار را در آن لحظه در کت و خنجران داران را هم بیکر داران دربار محضرت دربار تمام داد بیا بیا که از اجداد بارت بر تیره بود. هر در راه زن غریب . بر بار کرد. لا بر بولیا. فخر بنگرستی و دلاسی مرحوم آگاهی داشتند. امیر صاحب بی بانو موضع دلچسپی داشتند. سید مرحوم بارنگر بخت داشت باو فرات با بخود دانه مورد تملک دارا . نا ناگان قرار گرفت و جهان نایا را بدرد داشتند. تا شش ماه از خرم در وقت وفات پهلوی کنی داشتند. سردار عبدالعلی خان قوام الدار بولیا بچین و گنجی از خرم بولیا داشت. من کمیته فرزند از خرم از خرم و امیر صاحب را از بیکه از محل بدلت خود بدرد بولیا بولیا بولیا .

۱۲۷

پاسخی دیگر به سالک

کرم از نانا دا

تا سه در دام رسا پاسخی وز جگر طماع
کر رود حرف تو در گز دل اهل حسد

آقای "سالک" در رساله چهارم سال دم "آینه" باره زیر عنوان "نادره" سهید و حبیب الله رهزن "نه تنها بزرگم خودت گویا به سواب نشسته" قبلی من پرداخته که در عین حال یادست پاچی جیبی در آغاز جوابیه سالک از "مخمسین تایخ و علمای فقه اسلامی" خواهر بعل آورده تا ندرات سارا در مورد "شهادت" نادر و "رهزن" جیبی کلانی بنویسند تا انداز ناراحتی های مضحک و تب آلود آقای "سالک" اندکی کاسته آید.

هر چند به اثر نطاسهای کثی و فبلی با جناب دتور هاشمیان، به ایشان وعده داده بودم که هرگاه دیگران یکجانبه گویی بشنود پشتره نویسی را کنار گذاشتند و از تحقیر کردن های قوی و ملی و منطقی (ظاهراً زیر نام "حبیب الله رهزن") مصروف بید، دست از سگار بر پشتر اندرین زمینه ها بر خواهم گرفت، ولی چون این سایل - رساله قبلی "آینه" از صرف آقای "سالک" و بنی از خدای حدمگاران دیگر نام نادره نیازی جدی تر مطرح شده است، بنابراین، با در نظر داند احساسات انسانی و اعمانی حبیب، احترام به حقایق تاریخی و رعایت مصالح و مسامحه ملی و صفتی، نمی توانم غلط ها را ببینم، بخوانم و خوش بنامم. پس اینک پاسخ آقای "سالک" میبردارم و از خوانندگان آگاه و با احساسات دایم تا در این زمینه حدود قضاوت دقیق فرمایند:

"برای من واقعاً مایه حورسندی است که می بینم آقای "سالک" بحدار انتهای معموله از "علما و مخمسین"، پاسخ گوی را با نقل مصراع عاطفی و اخلاقی شاعر بزرگوار می آغازد و آن اینست: اگر بینی که ناپیا و چاه است - اگر خاموش بشتی گناه است کلانی من قبلاً با مطالعه طرز دید و قضاوت نادرست ایشان در مورد تحسین نادر و تحقیر حبیب الله عی اعتنای و یا بی اطلاع های آقای موصوف از بحر مهم تاریخ کشور و نگارش تند و خصمانه ایشان ظاهراً در سایه "کلمه" میگویند "و انا لهم"، تصویر یکدم آقای "سالک" خود در جوار چاه هولناک "لیه" پرگاه فنا سازی مرا دارد که اگر با تحریک وجدان پاک بر وی صدا زنی و دستش نه گیری، نه تنها خود به حصی سیاهی های تاریخی منو خواهد غلطید که عده دیگر را نیز با خود به عنق تیرگیهای ما و پیچیدگی خواهد کشاید و با بر همین ملحوظ انسانی بوده که قبلاً نکات ضروری و مفیدی را بی عنوان "بازخواست تاریخ از تحریف کنندگان تاریخ" برای ایشان نگاشتم و اما اکنون که پنداشته اند که من، ناپیایان و گام بسوی چاه بر مدارم و لذا با واهی "بهرین" و حیثیت می خواهند نام رستم به چاه ننهند، مسکوم، زیرا انسان عاری و حالی از حیث و حقیقت نیست و من هم هیچگاه ادعای بلند بالای درک و دریافت و یا پیچیدگیهای کامل نکرده ام، پس اگر در مرجع ثابت شده من در خار چاه و ساحل گاهم، از آقای "سالک" که مدافع نادر سپید اند، اسباب سطران خواهم کرد.

هرگاه خواننده محترم جوابیه آقای "سالک" را در رساله قبلی "آینه" دقیقاً مطالعه فرماید، ساقه گوی عیبی دران به مشاهده میرسد که اگر از خطرف این موصوع اعراض حاصر و حساسیت را نادانستار - رساله را به سایر یکدگرد، از سوی هم بیاگر عدم استقرار مکرر و یکجانبه گیری با منصفانه وی در تقسیمه میباید. مثلاً، ضمن نگارش پاراگراف اول در صفحه (۱۱۱) شما را "آینه"، "نات"، "لغات و مطالب صد و نهمی را سر هم بندی نموده است که گرچه آه آن

شاید هند و خدشان در برابر نادر و پشتر وی در برابر حبیب الله طاعی است، ولی از آنجایی که پیوسته اسکر تری و بدو تناقض در فکر و ذل و اثر هجوم می آورد، نمیتوان اصل مطلب را با رست و صراحت بیان دارد که آنرا میگوید به مورد قضاوت خواننده محترم و می روم بالای پاراگراف دوم جوابیه سالک:

آقای "سالک" ۱- توصیه برادرانه من به شما اینست که هیچگاه سعی ننید آب را نادیده موز را از پا در آورید و یا حوت غیر مسوولانه می گویند که بعداً نتوانید آنرا جبران کنید و باز هم هیچگاه در دلتان آن ناسید تا خاک به چشم مردم زنید و یا اینکه، تنها خودتان را قانع سازید. اولاً، بفرمایید بار دیگر "قاله" "مستعجب و بی پایه نخستین تا نرسا که زیر عنوان آرشیف ملی بجای رسیده و من قبلاً بجوابی پرداخته ام مورد کنید و خوب هم مورد کنید تا متوجه شوید که چه گفته اید، به چه منظور نگاشته اید، از کی دفاع کرده و کیان را بیباکانه تحقیر نموده اید؟ و بار آنکه با آزار اصرار به "قاله" "مقاله" "مقاله" تا من مراجعه کرده مسطور و جلات پرتیاکننده و متناقض آنرا از نظر یکدگردانید و ببینید که چقدر تا منصفانه و مایه جویایی نوشته اید. مثلاً "ببینید که طی" "قاله" "نخست آهسته بدگوی در مورد حبیب الله طاعی و باراد و دعا، دیوانه وار از نادر جان طلایی و تعلق به بازماندگان را سزاوارته اید و یا سزاوار کرد" میگوید "آیا دیگر میسود تنها با تذکر کلمه" میگویند "که از زمره همان ناسیجها نیمه شده مرا منصفانه است، همه دشنام ها را تار دیگران کرد و خود در "عدی حیر" "نفس و بی مسوولیت" "آیا همین است" "تحقیق مسوولیت نویسنده" که شما ادعا کرده اید؟ آیا گاه دیگر هم میسود؟ ندره اید و قرائین و اصالیهای من شریف را میدانید و یا اخیراً تنها مصحف "آینه" است که به رخ سالک اندر زده و با استفاده از آن، بحث و استدلال تعلق گویی و نویسنده حویر را می آرمایید؟ یا ز حضور از جمله "آهسته" "تلفات" "تنها" "رهزن" را برای حبیب الله و "سهید" را برای نادر بر گرفته و آنرا در تحت سرایت حاد و حوین کثی سر زدن ما سخوار میگوید: چرا از این تلفات محیط و انعطاف و هیت عامه که حیرید که از سالها بدین میگویند: امیر عبدالمحمسن خون آسمان، نادر نادر و هاشم جلا ؟ آیا چنین نبوده است؟ اگر واقعاً معتقد به تلفات محیط و انعطاف و هیت عامه که حیرید که از سالها بدین میگویند: امیر عبدالمحمسن هیچ قدرتی نمیتواند ذهن مردم را بسته کند، پس طغش باسید که شما نیز هرگز نمیتوانید با ناسیجها ضحك، تحریفات را روا و تعلق گویی های ترم آرتان عنصر بدنام تاریخ را، قهرمان حویر نام و سگا جلو ده دهید، تنها کاریه شاید بتوانید صرفاً برای حوین حوین و یا حوین و اقارب حوین اسامی بپسند، همانا ندرت سدن یا محمد ظاهر شاه پسر ارشد نادر شاه و یا پیوستن به خلفه دعاگویان سر ایشان است که این روز ها لارسان از دعا گوی محتر تجارز کرده به تعویض نویسی و تلذذ تدار رسیده است تا مگر حوین بدت سال از پخت و انبال شاه سابق بار دیگر طلوع کند و از برت توجیه ملوگانه باریه نوی رسن در بیان آرزو های دیرینه کنند.

آقای "سالک" ۲- بنگید: ۱- شما قدر هم و ما دار به با دار بدو هم نحو چه می حافظه در کار؟ از خطرف از "علما و مخمسین" در زمینه اثبات شهادت نادر در جیبی "قاله" "سالک" "سالک" جسته اید و می پاراگراف اول بنیست: حویر صرفاً از رسالت داشتن در اثبات این سالک انگار کرده اید و از سوی دیگر، نقد یک پاراگراف - ریمان، همه چیز را فراموش کرده خود به تلذذ جولانه و بی معنی برای اثبات گری پرداخته اید. آیا به پاراگراف سوم "جوابیه" "تان متوجه شده اید؟" بنیاد در عین نگارش آن مسطور، رهزن بی انصاف دین و دل از راه در رسیده، نماز از ساحل آرمی موافقت هجران در آلمان به پشتر "تا قرار دیتزانه و ایالتیا مگنده باسد که اندرین کبر و دار نقد حافظه از چنگ تان در رفته و شما را باز به بی معنی گری کشاید است؟

آری آقای "سالک" ۳- این لیاجت و بی معنیکری اسف بار، شما را چنان کو کورو از جا بیجا گردانیده است که طی پا را گزاف سوم مندین صفحه (۱۱۱)، بی محابا از ظالم و اعمال ظالمانه، وی وحشی از اعدام مظلوم توسط ظالم، حیثیت قسالی و سو اراده سیاسی زمامدار مستبد با صراحت

و وفات و دما می کنید . آیا برای اهل زمانه ما و در مروج ندای وجدان انسان شریف و عدالت جو ، دما چیزی از ظلم و ظالم و کسریه های صد انسانی خائن ، سخت حیات آور نیست ؟ خیالات آفر از همه اینکه شما ضمن پارا گراف اخیر شما صفتی نه تنها عصبانی تر شده بیشتر یاره گویی می کنید ، بلکه گویا هنوز هم یا از مرط چالوسی و بی چارگی اطلاع نداری که علاوه از حبیب الله کلانی ، چه تعداد از انسانهای قابل احترام دیگر همین ما بدست نادر اعظم و سر به نیست شده اند و یا از همه خیر داری ، نیک به اثر ملحوظات اختلافی " سر آواران ظفر می روید ، تحقیق آنرا تحقیر بیان کرده در مسایل دیگران می انگیزد که نه آن قابل بحسب است و نه این . شما ، تحقیق قضاوت بیچاره را در مسایل دیگران کما حال تا ، سنان نه می بیند از من از چی و از کی دفاع کرده و می کند و علیه کی و چی سخن می گویم . بیستی بنفوذ روشن شدن ذهن بیچاره شما تذکر شوم که به حکم ندای وجدان انسانی خویش مدافع امراض ظلم و سر ستمانه حوازم بود . از همینجا سست می روید ، برداشت قضاوت بیگانه برست در تمام همگی که باید هم باشد . من با حبیب الله کلانی همچون قسرایت قومی من با شما کاملاً از هم متفاوت است که باید هم باشد . من با حبیب الله کلانی همچون قسرایت قومی ویا خانواده کی ندانسته و ندانم ، ولی او را یکی از مرزندان دلیر ، سلمان و وطن دوست و آزاده کسرم شناخته و می شناسم و از ابراز این خرابایی هم ندانم . او در تراجعی مسلح شد و رهبری قیام گست سلطنت امائی را بعهده گرفت که سر تا سر که رو ما در دندانه های چرخ بیرونی و بی نظمی های ناشی از خود کاظمی های مامورین دولت را با لایحه اعمال و حرکات خائنه عده ای از جنرالان و ماموران عالی مرتبه کاظم ، رنج میرود . در چند صدیت و قیام های سال و جنوب کسرم علیه اعلی حضرت امام الله زاده ای می توجهی حاضر خود . تحریک ، سو ، نهادهای و شرایط عده ای بوده در بالا را زان تاثیر رفت و تا ، سنان جنبش شرقیانه و نهضت ضروری می راکه تحت قیادت اعلی حضرت موصوف دران زمان براه افشیده بود . در هم دست و کسور عزیز ما را بیشتر نیم قرن به عقب راند ، ولی این گناه را نباید به شما بی که در کسرب حبیب الله کلانی آیهت ، بلکه آنرا بایستی بالای بسا افراد و ماملی تقسیم نموده در قفسه تبادل فعال دانستند . اگر قیام سالی به رهبری حبیب الله کلانی به نتیجه نمی رسید ، ضرورتاً خویشی شما کیم سلطنت اعلی حضرت امام الله حال را در هم می پیچید و از هم جز نشن نهضت ترغیب ها ها ، آلمان ، نمیتوانست خبر به حدال و ماهیت خویش ، کار دیگری انجام دهد ، چنانچه بعداً همان صور هم شد . بهرحال ، این یعنی است معطل که در موقت کینه خواهد آمد و همچون هم سحر در اسبیا و اندرین سلاک به درازا در د و اما آقای " سالک " شما بایستید بدانید که اگر من از کسی می هر اسیدم و چون شما ، منطبق و بی اراده می نمودم و صرفاً در سایه نشر و ساخت حیات دیگران سخن می گفتم و این الوقت می نمودم ، هرگز مخدور نبود از یک رستایی مظلوم و معدوم که همه نوبت را با نا جوانان به او نسبت داده اند ، دفا و کم .

آری ! شما مطمئن بایستید که من در کار دفا و از مظلومان ، آزادگان و وطن دوستان سرزمین عزیزم تنها نیستم ، بلکه همه و چنانچه بیدار و حقیقت برسان صد ریا و استبداد اندرین را با من اند ، اگر دیروز ، دیو احتیاق و دستگاه ریا کار حامی بالای هر کس طبق ضامنش اسی می گذارد و زسان آتشی حقیقت گویان را می برید و آزادگان همین را به زنجیر بست ، امروز دیگر مخصوصاً در هوا و فضای آزاد بیرون کسور و یا موجودیت تطایر تلخ و حنین دوازده ساله وطن و بیداری اندیشه ها ، هر کسی می تواند با جرات کامل پرده از روی حقیقتها برگرد و مدافع زندگان مصروم و دلبران معدوم بایستد که قریباً چنان ریا ، ظلم و ستمگری و بالاحرح حلیه گری و دروغ پردازی شده اند .

آقای " سالک " ! لطفاً خویش را اندکی زحمت دهید ، قیام تاریخی را ورق بزنید (همان کتب را بخوانید) که از طرف قراردادیان مزد بگیر و یا زیر تبعیضات و استبداد حاکمان وقت نوشته شده باشد و اراان جمله ، مخصوصاً در دلچسب آزاد چواهی مردم ما ، دوره سلطنت اعلی حضرت امام الله ، قیام های صد امائی ، مروج و تزلزل حبیب الله کلانی ، " کار روای " های " مدرانه " نادر و یا لایحه لیست اسامی عده " بیستار هموطن آزاد چواهی ، مخبر و صد استعمار را بر سر کیند که بدست نادر به کتارگاه ها سپرده شده اند و آنکه بپنید آیا با خواندن عنوانه اسبیه انسان ملک با

رگی از رگهای جان تا من به سوز خواهد آمد و آیا دران صورت ، دیگر حاضر خواهید بود از قاتلین آقای " سالک " ! (اثر بار دیگر پاراگراف پنجم دفا ، نامۀ ناظر بخوانید و دقیق شوید ، در خواهید یافت که باز به تناقض گویی گراییده اید . تصور می کنم این تناقض گویی ها ناشی از عده های آما سیده و دروغی شما می باشد نوشته تا بر بپوسته من انحراف می کشاند . من اصلاً نفهمیدم که در اینجا مقصود شما از " معرفی چهره های که جز چنانچه تاران تارین " بوده و " کمر هگلاری را با وطن پرستان بستند چیست و کیست ؟ و از پیچ میلیون انسان بیگانه در آوارگی در کسورهای بیگانه و بقول شما " تسماً " در عقب دارالساکنین های کانادا و اروپا " بسر می برند ، چرا چرا ؟ ندانید عوامل اصلی آنرا مرتحاً تذکر دهید تا دیده شود که شما دیگر چه در چفته دارید ؟ و باز تذکر کلمه " دارالساکنین " و آنهم در کانادا چه مفهومی از نظر شما دارد ؟ زیرا در این کسور چیزی به این نام وجود ندارد و هیچ معانی هم در دامن و یا عقب همچو مو سسه ای که شما می کنید بر سر نمی برد ، بلکه اثر کار می کنند و با حفظ ضرورت ملی و انسانی خویش از تسره زحمتی های خویش می خورند ، به استثناء آنچه می مایگانی که در شان همیشه می مایگی است و در آسپا و اروپا و هر جای دیگر دنیا ره گنوده اند . اگر در امان همچو چیزی هست که من از ان اطلاعی ندانم و شما در عقب در آن جا دارید ، چیزی است مرید به شما ووصو و حال شما دران محیط .

آقای " سالک " ! جای خوشحالی بود اگر از همان آوان ، بجمه لویدین و تحقیر کردن اسرا و مظلوم و تحسین و تیره عنوانه نظام ، قلم در جهت انسانی جنایات ربه شما و چنانچه تاران روزمر بر سر و نادن می آیزم ملانژ آده ما می راندید ، سخن برای وحدت اقوام و ملیتها برای برادر در سرزمین مسا (اگر داشتید) می گفتید ، تصویر روشنی از آزادی کشور و اسیران حاکمان را که ارایه میدادید و یا لاخره دیکتاتوری ، انحطاط و ستمگری را محکوم می کردید و در هر کس هم نخواهید خواست چنان کنید . نگر می کنید و یا موضع گیری فکری می که شما داداید ، هرگز هم نخواهید خواست چنان کنید .

آقای " سالک " ! هر چند به به می چهره تارین پید گر جریانات حوادث نیست اما می نیست پیروند و آن چه از سست سال و چه از سوی جنوب کشور نبوده و نخواهد بود و بیانه تا همین قسمت از تذکرات ، حتی یک کلمه ، تا پیدی هم اندرین زمینه نگفته و نوشته ام ، ولی وقتی شما طی پاراگراف ششم دسانا مانا خویش تاثر می کنید تا ریشه همه گونه میرسی و گرسنگی و بی عدالتی و . . . کونسی کسور را تنها و تنها بگردن حبیب الله کلانی باندازید و اخلاق را تیره کنید ، می چهره ها هم بود از شما بهر هم که هرگاه آن بیسواد روستایی ناکرده کار ، طر مدت هست یا نه ماه ، راه را بسرای نهضت و سعادت ملک و ملت ما بست و کار آبا و اجداد را از پیچ برده توانست ، چه و آنچه که نادر این امیر با سواد جهان دیده و جنرال مجرب که شما مدافع سینه خاک وی هستید ، گامی بسوی نهضت و ترقی نبرد داشت ؟ و باز اگر خود توان اینکار را ندانست ، چرا با می نیست (اعلی حضرت امام الله) را که هنوز زنده بود و انتظار هم داشت ، به امناستان دعوت نبرد ؟ و باز اگر احیاسا شما از روی رواداری خلاصه مندا که بگوید ، چهار سال در ره بامداری مطلق نادر جان برای انجام این کار کافی نبود ، در مورد چهل سال پندی آن چه خواهید گفت ؟ آیا آنهم کافی نبود ؟ این را باید بدانید که قیام " حبیب الله کلانی علی اثرم " تسبیب مرغ جنگی و بوده جنگی " اثر شما در خان ، گناهی است بزرگ و سنی است که در حق صادقان می ریا وطن خواهد رفت . آیا مصلأ ، مرغ جنگی که ذوق و سرگرمی تسبیباً همگی اقتضای از مردم ماست ، بهر تشریفاته تراز و دود بند با استعمارگران انگلیسی نیست ؟ آیا راست گویی و بی پیرایگی ، دوست داشتنی تراز کذب و ریا و چنانچه خواهد بود ؟ و آیا سلسله دستار و لباس ساده و مردانه " آزادگان و بیباکان وطن ، قیادت اسر از که و کالسر اسارت بار نیاید ؟ و یا لایحه آبا و اجداد را بهر حال اصل ، همان های نیستند که اهالی مناطق مختلف کشور را با هم می اندازند ، تفرقه های قومی و زبانی و تبعیضات سختی و مظلومی ایجاد می کنند و آنرا استبداد می لکم بر حرم هستی و آرامش ملت می انگیزد ؟

بسی آقای "سالك" ! توصیه " دوراندیشانه " شما را در سطوح بالا گراف هفتم دسام نامه " تا آن حواله که میگوید : " . . . توقیع کنیم که داخل در ادب نویسنده کی ، اگر صرف وقت میماند ، کویت کیدوشسته های تان برای زنده ها و در ارا زنده ها باشد . . . . "

نقد

پاسخ تان باید گفت که اولاً ، کسیکه " ادب نویسنده کی " را خود از ابتدایان و رعایت

حقیقت ملای می عمل را دارد که توصیه و گفتار بر هم می مژد است و هم پیچید و من که نظرم را صریح و بیباک ابراز کرده و یا میگویم ، نباید از طرف شما " بی ادبی " در نویسنده کی تلقی کرد ، بلکه بلوسید خوشتن را از حلقه " استبداد ذهنی برهانید و خود را را به خواندن و شنیدن حقایق ولو پند منتع های شخصی و یا منافع قابل انتظار شما باشد ، عادت دهید و ثانیاً ، مگر آنرا تذکره عدم که راه را کاملاً هم چندان و بنا بر این ، به هیچصورت نحوه " برداشت و قضاوت با یکسان نیست و نباید هم باشد " زیرا ، شما تعمیم گرفته اید از " زنده های " بارمانده از مرده ها با سر سختی دماغ اندید ، باید آنکه این بارمانده ها بویون باز گردند و شما را در برتو لطف و رعایت شان به شمت های از دست رفته باز گردانند ولو که هزاران حیطر و حقایق قضایی و سیاسی و اداری و . . . را مرتکب شده باشند و من از رفته های بی یار و یابری دماغ و منهایم که نه بازمانده های " ناجی " مدتی دارند و نه هم امید بازگشت آن " استدیدگان تاریخ به قدرت و نعمت شعراست و لهذا ، همین موسوع خودی خود میرساند که اگر اندرین برهه از زمان ، به دماغ بی هفتاد از بسی کسائی برآمده ام که نام و حیثیت شان در هاله ای از اعراض و قاعده حاکم بی مروتان زمان پیچیده است ، فقط برای آنست که وطن عزیز و مردم عزیز تر از آن و همچنان فرزندان آزاد و صد پیگانه ، با ناموس و با سنهاست ، صادق و بی پیرایه آنرا دوست دارم و حوالم عادل و انصاف و من .

پس ملاحظه کنید آقای " سالك " که تلاوت ره از کجاست تا به کیا ؟

پاراگراف اخیر دسام نامه " شما که معجون مرکبی از اها تابه " شعرا می و بیسواد وطن گرفته تا به بی حرقی و سناغت به اینجانب میباید ، چنان زبانه نوشته شده است که هر خواننده بی بسا کترین مور ، به در ماندگی تان می میرد . نجوا های تان مانند " . . . کوبیده ام درد مسیری برای تان تهیه ندیده باشم ، . . . در این زندگی پر هجنت . . . که هر روز آن پنبایه سالی میگذرد ، باعث که ورت خاطری نسوم . اصل نوشته " من کذا " به آرتیف ملی بوده است " (۱) ، همسان را تا کیکهای " نجیب " رئیس محلی خلوت لابل را بیاد می آورد که از طرف روز ، صدها انسان را در دفاع از مافوق و من به سکنجه گاه ها میبارد و اندام میزند و از طرف شب از طریق نترت را به سو تلویزیون بچرم میگوید که ما گناهکاریم و میخواهیم سخی موری از آن آزار ببیند و آری ما به پیشت و سعادت و شان است و . . . بهر حال ، ما هیچگاه از این نوع درد سر ها نه تنها شایستی نداریم که به آن عادت هم کرده ایم و تا اخیر هم حاضریم همچون درد سر ها را بپذیریم و اگر بتوانیم کسول سردرد می موثری بران سر سودگان چون شما تهیه داریم که چه بهتر و به شما میگویم که از " روز های هر هجنت " هم بیشتر دلتنگی نسوید ، غفلت با رسیدن به بهشت موبود ، عجب دلتان را و حواهد شد و که ورت خاطری باقی براهد مانسد و اگر به الحسم از طرف بارمانده های مدد و ح تان بچیت رئیس ارشد ملی نه آئینه مورد علاقه " سلست " بر تقرر حاصل کنید که چه خوب تا دران صورت " کک " های علی تر و مو " شری بان انجام د هببند ، ولی آقای " سالك " ! عاصی خواهد بود و دوزخ ، شما حواهم بود و سر تسوید و زبان حق کوی آنتیس تا تا دیده شود از قضا چه آید .

ایمان

با دداشت اداره : دربارہ مرحوم عبدالحمید خان رئیس ارکا نحریمه عصر امان الله خان (برادر مہتر اقای محمد حق کریمی که درین مقاله خود از مرحومی یا دنموده اندکسا نیکه معلومات بیشتر فہوت داشته باشند بمقالہ آقای محمدناص رشاد در شمارہ ۱۰ - ۹ آئینہ افغانستان مورخ سہتا مہر اکتوبر ۱۹۹۰ صفہ ۱۱۱ الف مراجعہ نمائند .

سیرم از کاسا سا

پجواب نوشته " سرفر آلود داخریاری مندرج صفحہ (۱۱۰) شماره ۱۴ " آئینہ "

از اینکه بصورت خدای خدنگارو یا شاید هم خدنگار سزید بکیر در موضع دفاع از دوزخ و کسا قرار گرفته و مرا نسبت دفاعی که از قربانیان را وستم کرده ام سزین کرده اید ، تحقیقی ندارم ، زیرا در کسور ما بسا واقع شده است و هنوز هم واقع میشود کسه بخور ، درد ، ماحض حسانه را بسته و سزده اند و یا بجای ظالم ، مظلوم را در قل و زنجیر کنا دیده و به زندان سزده اند ، چنانکه درد همه " اخیر هم با چشم سز دیدیم و با گوشت های حویتر شنبیدیم که آنایک و وطن را علاوه استعمارگران روسی فرستند ، مظلومان و آزادگان ما را " وطن فروشان " کنند و علیه آنها تبلیغات تا را به راه انداختند .

بسی ! ایمن ، شاه سانه کارنا سزده ان در رسم زبان ما پزده است . پس اگر شما و امشال تان ، بسا سز حصلت های (افسوز نویستی) و منابع شخصی و قومی و . . . خلا ، عبدالرحمن خون آسمان را " ولی الله " و سادر مستبد و خیلہ کررا " عساری با تدبیر عالی " و سزده کسان دیگری را طبق منابع خودتان با القاب و عناوین تازه دیگر یا د کنید ، چه تحقیق خواهد داشت ؟

آقای " داکتر تریزی " ! مردم ما فراموش نخواهند کرد آنچه " داکتر " های را که مخصوصاً

در دهه اخیر تاریخ کسو را بخون آفستہ " ما ، مانند شما در موسم باطل قرار گرفتند و زانها خودان بزرگی را با امثال و گفتار خویش به جامعه ما وارد آوردند . خلا ، " امین " جلاد را " قوما

دلیر انقلاب " خطاب کردند و چنانچه بیشتر را علاوه تاید نمودند ، همچنانکه شما حتی امروز هم

خطاب به نادر میگوید : " یازان الله عاری با این تدبیر عالی " (۱)

من ، با اندیشه و کار و یا تا رای شما کاری ندارم و تنها امیدوارم با اینوع خدنگار

و سر سودگهای علامت تا تا در در نیست و یا داشت بارماندگان نادر شاه قرار گیرد شما

در آئینہ (شاید نزدیک) آئینہ جانفسانی های حقیرانه تان جبران شود . کوشش کنید

خدنگاران بیشتری از این قشار و اندرین زمینه ها دست و پا کنید تا دهر ننده نزد بادار (نریدت)

بیشتر نصیب شود و پیوسته . والسلام

ادامر

مهر و

۱۳۴

علاحدین

مهم ترین

کسی که

و انداخت

در دوره

انقلاب

در دوره

در دوره

در دوره

در دوره

در دوره

در داخل دستگاه کی جی بی 128

مترجم: محترم سید فقیر علوی

قسمت دوم:

در نخستین ساعات روز ۲۸ دسمبر کابل رادیو که دیگر در دست روسها قرار داشت خبرهایی به نشر سپرد دایر بر اینکه حفیظ الله امین بدستور محکمه انقلابی اعدام گردید در حالیکه همان روز در مسکورفیک حفیظ الله امین به امین خون آشام و ایجت امیریالزم تغییر هویت داد.

ببرک کارمل رهبر سلف خود را ایجت سی آی ای معرفی و افزود که حکومت امریکا همه اسناد این موضوع را بعنوان یک معامله گری در اختیار وی گذاشته است. مرکز فرماندهی کی جی بی نیز این داعیه طرفداری کرد و به پخش و اشاعه این شایعه که گویا امین را در موقع تحصیل در پوهنتون کولمبیا، دستگاه سی آی ای برای جاسوسی تحت تربیه گرفته بود پرداخت در حالیکه نصف بیشتر اعضای کی جی بی باین داعیه که حفیظ الله امین در موقع تحصیل در پوهنتون کولمبیا واقع نیویارک بصورت دستگاه سی آی ای در آمده بوده، با شک و تردید می نگردند و یک مورخ روسی ده سال بعد در اثرش نوشت که تاپه زدن امین بحیث جاسوس سی آی ای ناشی از رواج دیرینه تاپه زدنهای کی جی بی بر رجال دنیا است و حتی کیم فیلی (Kim Philby) چند ماه قبل از مردنش در خلال یک مصاحبه گفت که موضوع عضویت امین به سی آی ای یک سوء ظن محض است.

هرچند مرکز فرماندهی کی جی بی به پیمانه وسیع مخالف مداخله نظامی در افغانستان بود، ولی نتایج حاصله ناشی از این مداخله ناگوارتر از آنچه پیش بینی میشد، ثابت گردید. برطبق روایت کوچکین «ما در قضاوت خود دو اشتباه بزرگ را مرتکب شدیم، یکی اینکه اشتیاق و تصمیم اردوی افغانستان را در امر پیشبرد جنگ بالاتر از حد محاسبه کردیم، دو دیگر اینکه مقدار مقاومت مجاهدین را ناچیز شمردیم.»

در تابستان سال ۱۹۸۰ بر اساس تخمین یونسف جمعیت افغانستان به نصف تقلیل یافت و ربع نفوس مجموع آواره جهان را تشکیل میداد. یکتن از جنرالهای کی جی بی در یکی از روزهای اوایل سال ۱۹۸۰ به کوسیج کین مطلبی را بیان داشت که اکثریت اعضای برجسته کی جی بی آنها در خفا تأیید میکردند ولی از ترس جان بر زبان نمیتوانستند جاری بسازند. این جنرال بدوستش کوسیج کین گفته بود: «افغانستان ویتنام ما شد. ما در یک جنگی در گیر شدیم که نه در آن فیروز میشویم و نه یارای توقف آنها داریم. این یک کثافت و افتضاح است. ولی برای برژنف و کمپنی آن، در روزهای نخست چیزی گفته نمیتوانستیم.»

بشمول جاسوسان کی جی بی در کابل، که بعد از مداخله نظامی تعداد آن افزایش یافت، هشت شعبه کی جی بی در شهرهای بزرگ افغانستان برپا گردید. باین ترتیب مجموع افسران کی جی بی درین کشور در حدود سه صد تن بالغ میشد که یک صد تن دیگر از عملیات آنان حمایت میکردند. این جواسیس با تفنگچه در کمرهای شان مجهز بودند و وقتی میخواستند زیر سرشان ماشین دار میگذاشتند.

یکتن از جوانان کی جی بی که مامور حل شفر مخابرات کی جی بی در افغانستان بود و مدت هفت ماه را در افغانستان سپری کرده بود بعداً بیان داشت که حملات شبخون مانند افراد کی جی بی علیه مجاهدین مملو از قساوت و بیرحمی و وحشت بود که داستان این قساوتها را شخصاً ثبت کرده است.

مرکز اساسی فرماندهی کی جی بی در کابل بعهدۀ جنرال بوریس سیمی نوویچ ایوانوف Boris Semionovich Ivanov بود که متعاقب مداخله نظامی شوروی با افغانستان باین عهده مقرر شده بود و در سال ۱۹۸۲ او را بعلت بیماریهای روانی ناشی از جنگ ازین وظیفه برکنار ساختند ولی مایه شگفت است که جنرال موصوف تقاضای تمدید خدمت در افغانستان را کرد و این تقاضا پذیرفته شد. افسران جوان و پر حرارت دستگاه مرکزی شمولیت در جنگهای افغانستان را بحیث یک زمینه ارتقای پرستیژ و حیثیت و پیشرفت کریر خود تلقی میکردند.

بهمه حال دستگاه مرکزی ماهانه در حدود یک صد گزارش مفصل و جزوار درباره اوضاع و شرایط در افغانستان دریافت میداشتند. بر اساس تجارب کوردیفسکی، این گزارشها تاخیر و توقفی نداشت و نسبت باطلاعاتیکه از

سفارت شوروی مقیم کابل میرسید بهتر و موثق تر بود، بدلیل اینکه کی جی بی شبکه خود را تا کوچکترین دستگاه دولت عمیقاً گسترده بود که سفارت شوروی این برخورداری را هرگز نداشت. گزارشهای دستگاه جاسوسی نظامی شوروی که به (GRU) شهرت دارد مطابق معمول منحصر و متمرکز بانکشافات نظامی در افغانستان بود.

درست بعد از رویکار آمدن بیرک کارمل بحیث رئیس جمهور، دستگاه کی جی بی نجیب الله را که جوان ۳۲ ساله، ظالم و پراثر بود بحیث رئیس خاد (خدمات اطلاعات دولتی، بعوض رئیس دستگاه پولیس مخفی که به خون آشامی بد نام بود) در ماه جنوری ۱۹۸۰ منصوب کرد. نجیب الله در حالیکه از کلمه (الله) در نامش خویشتن را معذب احساس میکرد دستور داد او را بعنوان رفیق (نجیب) خطاب کنند و پریزیدنت کارمل اعلام کرد که خاد مانند دستگاه سلف خود، مردم را شکنجه و تعذیب نخواهد کرد چنانچه بیرک کارمل درین مورد صریحاً چنین بیان داشت:

«برعکس گذشته، سازمانی در داخل تشکیلات دولت برپا خواهد شد تا از آزادی و دیموکراسی و از منافع انقلاب و مردم دفاع کند و آنها را تحت زعامت حزب دیموکراتیک خلق افغانستان که از طرف دشمنان خارجی افغانستان مورد تهدید قرار دارد، رهبری نماید.»

مامورین خاد تحت تمرین افسران کی جی بی قرار گرفتند و خود دستگاه خاد نیز بمشورت افسران مذکور تجدید سازمان شد.

چون کی جی بی در افغانستان در برابر یک قیام عمومی و سراسری مردم قرار گرفته بود که امید پیروزی سریع در آن کمتر میرفت، لهذا بار دیگر شیوه ترور و قتل دسته جمعی و ایجاد وحشت دوره ستالین را بکار بست. موسسه هغو بین المللی در طی مسافرتها متعدد خود در داخل افغانستان و کمپهای آوارگان در پشاور اسناد و مدار کی را توانسته است گرد بیاورد که همه از تعذیب و شکنجه مردان، زنان و کودکان به پیمانه وسیع در مراکز بازجویی و استنطاق خاد باز میگوید. آنچه بصورت عام درین گزارشها قید شده حضور افسران کی جی بی میباشد، بطوریکه استنطاق متهمین بدستور آنان صورت میگرفت بگونه ای که در دوره ستالین علیه مردم اروپای شرقی زجر و شکنجه و حتی قتل دسته جمعی را روا میداشتند.

یک خانم معلمه که بعداً موفق بمهاجرت بپاکستان گردیده گفته است که در موقع استنطاق از وی، گفته بود که افسران روسی در افغانستان چه حق دارند از متهمین افغانی بازجویی نمایند؟ عکس العمل آنان این بود که دست و پای وی را بستند و لیش را با سگرت مشتمل سوختاندند و بر اساس دستور مستنطقین روسی معلمه افغانی را که از حال رفته بود مورد لٹ و کوب قرار دادند. وقتی نامبرده بحال آمد تا گردن او را در برف فرو بردند. در روز های بعد آن، سوزنهای برقی را در بدن او فرو میبردند و مورد اذیت های دیگر از قبیل شکنجه برقی قرار میگرفت. همه اینکارها در محضر مشاوران روسی انجام می یافت. با کمال تعجب این معلمه ازین همه شکنجه ها جان سلامت برد ولی عده زیادی اینچنین توفیق را نیافتند و در زیر شکنجه جان میدادند. (۱)

یکتن از جنرالان کی جی بی که اکنون تقاعد کرده است در سال ۱۹۸۹ صراحتاً بیان داشت که حتی در عصر گلاسنوت نقش کی جی بی در جنگ افغانستان بگونه گذشته بوده و تغییری نیافته است.

داکتر نجیب که در دستگاه خاد برای تقویت رژیم، نسبت به بیرک کارمل که بار نخست در سال ۱۹۸۹ بحیث منشی عمومی حزب و بعداً بحیث رئیس جمهور انتخاب شده بود، انجام داده است، توانست جانشینی بیرک کارمل را به نحو شایسته تری پیش ببرد ولی اینک با اخراج قوای شوروی از افغانستان در سال ۱۹۸۸ یک شانس دیگر برای بقای رژیم منفور داکتر نجیب داده شد. ولی با خروج اردوی سرخ تنظیمهای از هم پاشیده مجاهدین برای توحید و انسجام شان نسبت بگذشته، با دشواریهای بیشتری روبرو خواهند شد.

بقیه در صفحه ۱۲۴

(۱) مترجم این مقاله وقتی در پشاور بسر میرد حزب دیموکرات مسیحی جمهوریت فیدرالی آلمان در مورد تجاوز حقوق بشر در افغانستان رساله ای بطبع رساند که مترجم این مقاله آنرا تحت عنوان «پایمالی حقوق بشر در افغانستان» ترجمه و بهمت «کانون ترجمه آثار جهاد افغانستان» بطبع آن توفیق یافت. علاقمندان میتوانند یک کاپی آنرا از آدرس ذیل طور رایگان دریافت نمایند بشرطیکه آدرس خود را با یک دالر و پنج سنت نقد یا تمبر پوستی ارسال دارند تا محصول پسته پرداخته شود. البته تعداد محدود است.

Sayed Faqir Alawi
8763 Kanawha Ct.
Lorton, VA 22079

گندم مفتخر گردید) تا امروز آنقدر در شرایط اجتماعی و طرز فکر مردم ما خصوصاً درین ۱۲ سال دوره جهاد تغییر کیفی رخ داده است که اکنون رول یک فقیر بیسواد و با جذبات را یک دانشمند زیرک و موقع شناس ایفا کرده میتواند به نحویکه برای حلقه مجددی کاملاً مقبول و متوقع است اگر عوض خوشه گندم پیداوار افغانستان یک خوشه کیله پیداوار پاکستان توسط دانشمندی بدستار سرهندی او لکتو شود. و البته برای شاغلی مجددی اینهم بی تفاوت خواهد بود اگر عوض قندهار در پشاور تاجپوشی شود زیرا هدف او تاجپوشی است بهر جا که باشد.

در مورد حمایت از فعالیت ها و واکنش های شاغلی مجددی که استاد لودین فرموده اند در ۹۹ فیصد فعالیت های شان اشتراك داشته اند - اگرچه فکر میکنم استاد محترم در همین تشبیه درجه فیصدی ۹۹ فیصد کمی احساساتی شده خواهد بود زیرا شاغلی مجددی آنقدر ساده نیست که ۹۹ فیصد فعالیت های خود را به یک مشاور خود برملا سازد - معذراً در همان یک فیصد فعالیت های مجددی آنقدر کثافات دخیل است که اگر استاد لودین از آن خبر شوند موبر اندام شان راست خواهد شده نمیدانم جناب استاد لودین این افواه پشاور را شنیده اند یا خیر و بهمان نام ها پیورسیده است که میگویند بعد از تحلیل کمکهای خارجی بجهاد بعد از جنگ عراق - کویت عایدات شخصی مجددی از ماهانه یک ملیون دالر بهروزانه پنج هزار دالر (ماه ۱۵۰ هزار دالر) تقلیل یافت - در یک جلسه بسیار خصوصی پنج ماه قبل که اعضای خاندان بمجددی فشار آوردند تا استعفی کند وی گفته بود "او بی عقلها - همین روز پنج هزار دالر در خانه کیست؟ تعلقات رسمی و نیم رسمی که هنوز موجود است - بگذارید تا این اسب دو پایه تا کجا خود را کش کرده میتواند."

ما با استاد دکتور عزیز لودین بحث یک استاد مبارز پوهنتون کابل (که شرح مبارزات شان از خامه یک همکار سابق شان در همین شماره نشر شده) و یک شخصی دانشمند و غنیمت افغان احترام داریم ولی با تشبیه موقف شان درین مرحله جهاد بهمکاری تنظیم بر آوازه مجددی نه تنها موافق نیستیم بلکه به غافان پوهنتون و استادان مبارز یک حیف میدانیم و امید داریم روزی برسد تا این همکار مبارز ما نیز مانند استاد دکتور سید مخدوم رهین ره نجات و استقلال را در پیش گیرند.

نشریه خود پرست

(بقلم محمد حسن کریمی)

نشریه خود پرست بنام "جرگه" نشر شد. این نشریه بدکان تاجری، تحت نفوذ تاجری، بمحرف تاجری صورت میگیرد. مضامین و مقالات نویسندهان در محفظه خیال این دکان شنبه میشود. حتی به مضامین اعضای "جرگه" نامنها در طرف تاجری تصرف بعمل میآید. با این روش فاشستی [هر مضومیکه با مرام "جرگه" موافق نباشد، نشر نمیشود] این نشریه تحت نام "جرگه" مختص بچند نفر و برای عالیمقام که نه کار است. این در برای محرم بسند، حلا تاجری آتای غلامعلیخان آیین افلاطون (افغانستان) برکعده نویسندگان و طند و کت - ماحقند و آنان را مفسد خطاب کردند. آتای آیین - این نویسنده بزرگ این سقراط زمان از من نیز نام برده اند. اما من نظر بشناسائی و دروئی ساقی با وصف این توهین سکوت اختیار کردم. تا نصف من در غیبت که چرا آتای آیین باز بکجه دست تاجری و در گرفتاری همکار خود گردید و بر نویسندگان ارجمند و وطنپرست، امثال آتای داکتر کاظم و آتای دکتور هاشمیان بیجا تاخت. هر فرد افغان حق دارد در مورد سر نوشت آینده افغانستان ابراز نظر نماید. این حق هر افغان است. و قتیکه می بیند (زیر کاسه نیم لاله پنهان است) فرار میکند. من بجهت عرض میکنم که ملت تباہ افغانستان ارکان این گردانندگان "جرگه" را می شناسند و بآنها اعتماد ندارند، بلکه از آنان نفرت دارند. مداخله و اقدام این وزرا در چنین حالت "نازک" که چشم ملت و امید ملت، بسوی اعلحضرت محمد ظاهر شاه است. این حرکت موقف شاه است را تضعیف میکند. این تضعیف به نفع دشمنان افغانستان است. از همینجا است که نویسندگان وطنپرست و دور اندیش خود را باین کلیم بهیاریسی که بیگانهان در آن دست

درین روزها اینجا و آنجا در موضوع افغانستان درخون کشیده شده گپ و سخنها می است. از مداخله و پلانیهای ملل متحد، از مساعی زیر پرده، ابرقدرتها، دوستان، دشمنان، موافقین و مخالفین، از نظریات رفقای دوست و پیشهادات شان که جسته جسته در روی کاغذ، اوراق، نشرات و امواج رادیو ها پخش و نشر میشود و این شنیدن ها و خواندن ها مرا به در عمق گذشته ها و یاد آمد که چگونه در بهار ۱۳۵۷ دیو سیاه الحاد و بدبختی بالای کابل زیبا سایه افکند و به سریر سلطان بت شکن و بابای غازی دین باخته، ملحد چاکر کریملین تکیه زده، غرش ظیارات، آتشباریها، از بین رفتن سریع و آنی قدرت و مقاومت حکومت داودخان شهید، کشته شدن های دسته جمعی، خیانت اردو شیکه با خون جگر و صرف پول هنگفت و خون یک ملت فقیر ترتیب و تاسمین شده بود، در بندگان کشیدن منورین، علما، جوانان و پیر مردان، ظلم های جنگیزی که لیدران و بزرگان ملت را از بین برد، آزادی مردم را سلب نمود، یاد آمد که مردم چگونه با این همه وقایع که برق آسا شروع و انجام یافت، در حال ظلم و اغما فرو رفتند. هنوز ملت ازین بهت و تحیر و بییهوشی بحال نیامده بود که مزدوران کریملین به دایرکتیف امران روسی خود شروع نمودند به تبلیغات میان خالی، دروغین و اجرات و اقدامات غیر ملی و کمونستی تا ملت به عمق خیانت های شان پی نبرد و با پروپاگند های کاذب، طو احصاسات مردم را گرفته و اسانتتر و سهلتر بوع اسارت را در شان ها محکم ببندند و روی نیت و اعمال خود روکش زیبا نماید. پهن نماید که نه تنها مردمان و فرزندان خوش باور افغانی را بلکه دنیای آزاد هم با سراب دلکش پروپاگند های شان فریب بخورند. برای جلوه نمایی های این خیالات، فرامین شروع نمود به جهیدن، فرامین بی اساس و بی منطق که نتوانست ادعا ها، غیر علمی و دکتورین الحاد را بکرسی نشاند. در صدر این همه او امر آزادی محبوسین حکومت سلف بود. با اساسان دروازه محبس کشوده شد و هزاران محبوس جنایی که هریک قاتل خونخوار، جانی مشهور، قطع الطریق، خون آشام، قاچاقبر مواد مخدره، مکروب جامعه افغانی و ویرور جامعه دنیای آزاد و مفرقی بود، از سلولها پریدند و دوباره در جامعه رفته کردند. دوسیه ها و صوابق جنایی و محاکماتی این جانیها که بایست در ارشیف های محاکماتی و جنایی مطابق مقررات اداری محافظه و نگاه داری میشد، رویهم توده شده و حریق آن از دره دهمزنگ به آسمان زبانه کشیده. مگر بر ضد و برخلاف این عفو عمومی بی منطق، آنها شیکه در فعالیت های سیاسی محبوس بودند و بسیاری از اوشان در استان ختم دوره محبس قانونی رسیده بودند و همه اشخاص منور عالم فاضل و عضو مفید جامعه بودند ازین امر مستثنی شده و بکشتارگاه و محبس پل چرخ انتقال یافتند، تره کی هیروی آدم کشی و امین غدار و خون خوار در خطابه ها و کنفرانسها ازین اقدامات با طمطراق یاد و به ان افتخار می نمودند و بصحت منطق و اوامر خود ها با فشاری و بجواب ژورنالیست ها می پرداختند به ان سویه که در کنفرانس ها و انجا بجواب پرسش ژورنالیستها در حه بغرنج ترین معضله امروزی یعنی تقسیم اراضی به پرداخت و فورمول پرنیو غ خود را شرح داد ولی افسوس دنیای متعین بفهم ان قادر نشد و درک نتوانست که میشود با چند گزیر پیمان اینهمه مشکلات را حل کرد و شاگردی نمود از نابغه ناوه.

بهرم عجب بیچارگانیکه از محبس دهمزنگ به پل چرخ آمدند و در بلاکهای متعدد جا بها گردیدند. در فاصله های بعدی، یوقه ها بصورت منفرد و دسته جمعی این شجاعان متدین و وطن دوست بدست جلادان کمونست و خائنین وطن فروش در نیمه های شب به قتل ها برده شدند. یاد آمد است که در جمله نخستین قربانیان پوهاند محترم آقای نیازی، مولوی فیضانی و جنرال میر احمد شاه گردیزی و عده ای صاحب منصبان بود. یکدسته ۱۲۰ نفری آنها در شب ۸/۹ جوزای سال ۱۳۵۸ در داخل حویلی محبس نمبر یک بشکل رقت باری بشهادت رسیدند که باستان دلخراش و مفضل آنها بنام شام مرگبار در شماره اول سال دوم مجله خراسان نشر نموده ام.

موازی و مرادف با اینهمه جریانات، مناسبات بین حزب پرچم و حزب خلق خراب شده میرفت و درین مخالفتها گرچه دست روسها برای بهره برداری های بعدی و پلان آینده مداخله نبود مگر هرزمره برای مقام و قدرت خواهی مبارزه داشت نه برای وطن و عقاید عالی ملی. حکومت از خنثی نمودن پلک کودتا به تحریک اجنبی بقیادت وزیر دفاع قادر جنرال خبر و ابلاغیه هایی نشر کرد. قادرا همه می شناختند که یک پرچمی ملحد و عضو بسیار فعال کودتای منحوس ۷ شور با عده ای از رفقای خود گرفتار شد. ناگفته نماند که تره کی و امین ملعون وقت را مساعد یافته یک عده مسلمانان وطنپرست را نیز گرفتار کردند.

همرای قادر رفیع قوای زره دار، طاهر بدخشی، خلیل میا خیل ده، با همکاری جانگل جنرال زرمتی در روز کودتا توسط لوائی تویچی فرقه قرغه و تپه های تالاب را تحت آتش قرار داد و در عدم موفقیت وزیر دفاع ملی، مرحوم شهید رسولی، رول مهم داشت و همچنان عبدالحکیم سروری (فعلا تورن جنرال که اخیرا دوبار معاون صدارت شده بود)، نظام الدین تهذیب، سلیمان لایق و بیگتعداد دیگر به محبس آورده شدند و جسته جسته آورده میشدند.

در جمله آنها سلیمان لایق شخصیت شناخته شده بود. شا عربلندیها به و توانا در شعر دری و پشتو، چه مهارت داشت و دارد. جاسوسان روسی و اعضای کی جی بی که منورین، علما، دکتوران، صاحب منصبان، مشران قوم، جوانان فامیل های مختلف و نام آور و... را بدام کشیدند و چه زیبا پرستان در دام شهوت و سراب کمونستی بند نمودند. میگویند تهذیب هدف قرار گرفت مگر در دام نمی افتاد. خم و پیچ زلفان انا هیتا کارگر شد، شبانه که در اغوش او فرو میرفت بییهوش و مسحور میگرددید.

سلیمان شعر می سرود و او را درین عشق ترغیب میکرد و از پابندی و مقاومت و حوصله سخن می راند، مگر خود در محبس توانایی و مقاومت را از همه بیشتر، از همه بی خدایان که از اراده لایزالی و توکل چیزی نمی دانستند، سریعتر از دست داد و شروع کرد به پابوسی سید عبدالله قوماندهان خلقی محبس و مدح او و قصیده سرایی برای حزب خلق و رهبران منحوس شان - اشعارش گیرنده بود، دری و پشتو، جذاب بود و موثر - سید عبدالله زیر نفوذ آمد - برای اینکه این محبوس شعر سرا، تقویه مالی شود او را به اتاق آقای عزیزالله وافی شخصیت محترم و مردم دار و جواد محبس انتقال داد. از سفره این وزیر عصر داود خان شهید و خانزاده شریف کندهاری استفاده میکرد.

روزی از دهلین میگذشتم دروازه اتاق شان باز بود. دیدم سلیمان لایق بیخدا روی سجاده نشسته و دست بدعا دارد. یادم آمد این بیت:

آهوی دشت معاصی را دو روزی سر دهید تا کجا خواهد دوید آخر شکار رحمت است (بهرلغ)

این شاعر نازک خیال شعر فهم سر برداشت و گفت: شکار تازه نیستم سر باستان داشتم و دارم. بجوابش جز شکرانه لایزال چیزی نداشتم. از بازگشت او (باسلام) خرسند شدم. روزها گذشت. روزی خبر شدم که سلیمان لایق از کنار وافی صاحب رخت بر بسته و دیواره در بین رفقای پرچمی خود رفته و مخارجش دمه زده شده - باز همان الحاد بود و همان اغواگری کفرانی.

این حکایت بما تعلیم میدهد: وطن فروشان قرن بیست این برگشته گان راه محمد (صلعم) هیچگاه با وطن دوستان و رهروان راه حقیقت دوستی و ایستادگی ندارند. اگر گاهی ماسکی برخ کشند و به اکت لارنسی بپردازند برای مقاصد حزبی طبق دایرکتیف های کی جی بی و با داران روسی شام میباشند. هر نوع همکاری و معاونت با آنها گناه کبیره ملی شمرده میشود چه رسد بشناخت رسمی شان بنوعی از انواع - در حرکات معاملات و بیانییه ها با بیست بسیار مراقب بود تا رشته خامی دست نیارند ورنه این جلابان مکتب لنین از ذغاله کوچک پنجه کشش گزه خواهند پخت. ختم

ادامه صفحه ۱۱۵

درین بیت مقصد صایب برج شهر آراء بیست بلکه کوه کاسه برج میباشد که بین خواجه صفاء و شهدای صالحین واقع شده است و آنجا نیز برج دفاع شهر واقع و در نگاه مسافران جالب بود.

در زمان صایب هنگامیکه ظفرخان از طرف سلطنت مغلیه هند نایب الحکومه کابل بود شاعر بزرگ قصیده تاریخی را سروده از عاشقان و عارفان (که بروایتی از اولاده خواجه عبدالله انصاری هروی علیه الرحمه اند چنانکه در کتاب مزارات کابل مرحوم استاد ابراهیم خلیل آمده است) ارغوان زار خواجه صفاء، پل مستان، حصار قدیم گذرگاه یعنی دیوار های سر کوه و یاسمن زار کابل نیز ذکر شده است.

از قصر زرنگار و برج شهر آراء و گنبد کوتوالی نام بردم که اینها ابنیه تاریخی پایتخت افغانستان بوده اند و از دیدن اینها اهل کشور حظ میبردند. زمامداران مابعد راجع به از بین بردن این بناها مسوولیت در مقابل تاریخ دارند زیرا بدون سنجش و بحث با اهل خبره آنان را بدست خود ویران کردند و یا فرو گذاشتند تا بمرور زمان ویران شود.

(با تیدار)

(۱) ازین نامگذاریها معلوم میشود که مرحوم امان الله خان عاشق نام خود بوده باشد درحالیکه این کشور مهد دانش بوده و صدها دانشمند بدامان خود پرورده که مدرسه ها بایست بنام دانشمندان افغان جاودانی میشود.

(۲) بکنفر تیکه دار که تعمیر مرااچاره گرفته و رفیق من شده بود میگفت که در تعمیر جدیدی که محمداشم خان بمقابل شفاخانه قوایمرکز و زیر برج شهر آراء آباد کرده و توسط محمد داودخان و محمد نعیم خان وسعت و انکشاف داده شد از برج شهر آراء طورعریان و روز روشن خشت پخته زیر نظرنظارهای صدراعظم صاحب جدا و به تعمیر صدراعظم صاحب بالا میشود. باری در یک جریده کابل (شاید صبا - بمدریت مسئول نبی خاطر) نیز کنایه ای درین باره نشر شده بوده اداره

تاریخچه برج شهر آراء: امیرعبدالرحمن خان در سنه ۱۸۸۰ از طرف مردم افغانستان درچارپیکار بسلطنت قبول شده بود و بالشکر عظیم و با نعره های جهاد بطرف کابل حرکت کرد. انگلیسها برای پذیرائی اوباغ شهر آراء را آراسته بوند و همینجا بود که جنرال استیورت و گریفن بحضورامیر مشرف شده ۱۳۰ ارابه توپ و یک ملیون و نهصد روپیه نقد را بشکرانه جان خلاصی بامیر پیشکش کردند. بیادگارهمین تسلیم و تخلیه افغانستان از اردوی انگلیس بود که امیرعبدالرحمن خان برج محکم و قشنگ چار طبقه ای بنام ۵۵ برج شهر آراء را بساخت. (نگاه غبار ص ۶۴۱) - اداره

بخش دینی و تربیتی 132

میلا د النبي صلي الله عليه وسلم

صفحه	نویسنده	عنوان
۱۳۳	دکتور رضوی غزنوی	اشك شوقی بخاك پای سید علیه الصلوٰه والسلام
۱۳۷	محترم محمد کریم نصرتی	نعت
۱۳۸	محترم محمد انور انور	شب میلاد
۱۳۹	محترم رحیمه معصومی	محمد صلی الله علیه و سلم
۱۴۰	محترم استاد محمد عثمان صدقی	یا محمد (صلم)
۱۴۲	محترم عزیز احمد نوری (مهاجرا فغان)	نعت سرور کاینات
۱۴۳	محترم الحاج کریم بیکار	پیروزی نور بر ظلمت
۱۴۳	محترم عبدالغفار صدیق	التجاء
۱۴۴	دکتور سیدخلیل الله هاشمیان	تصور قدرت در اسلام
۱۴۶	محترم شمس الدین متین طجوقی	شب معراج
۱۴۸	محترم میر زمان الدین مطح	گنج معانی
۱۴۸	محترم غلام حسن محسن زاده	میلاد فرخنده
۱۴۹	محترمه رقیه حبیب	سوز دل
۱۴۹	محترمه زهرا اکبر عمر	چراغ حمد
۱۴۹	محترم خلیل الله باختری	شفیع مطلق
۱۵۰	محترم خاکس	با استقبال مولود مبارک حضرت سرور کاینات
۱۵۰	محترم شمس الدین متین طجوقی	مقام وصال
۱۵۱	از حضرت میر اسماعیل (رض)	علیک الصلوٰه علیک السلام
۱۵۱	محترم احمد صدیق حیا	گلزار مدینه
۱۵۲	محترم خلیل الله باختری	قیام سترگ با عاشورا

بخش هنری

۱۵۳	مصاحبه کننده عظیم عظیمی	مصاحبه با استاد خلیل الله خیال (قسمت دوم)
۱۵۶	تصدیق جایزه و نامه انجمن ملی مجسمه سازان	پروفسر حیدرزاد جایزه گرفت
۱۵۸	تصویر از روی تخته پروش	بازار قدیم کابل (اثر هنری حیدرزاد)

داکتر رضوی غزنوی

اشک شوقی به خاک پای سید علیہ الصلوٰۃ والسلام

یا آل بیت رسول الله حکم
فرض من الله فی القرآن انزل
من لم یصلی علیکم لا صلوٰۃ له
کفاکم من عظیم الفضل انکم

در میان یک صد و بیست و چهار هزار پیغمبری که در تفاسیر و روایات و اخبار آمده است، از جن و انس یعنی از فرشتگان و آدمیان، سوانح هیچ پیغمبری از طلوع ولادت تا دم رحلت به اندازه سیره و سرگذشت پیغمبر بزرگ یا مسلمانان محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم پیراسته و مقرا از اساطیر و افسانه ها نیست و در متن تاریخ قرار ندارد و همچون خورشید نمی درخشد. بهترین و برترین مرجع برای شناخت صحیح و دقیق پیامبر گرامی اسلام، قرآن مجید است که هر شناخت نو دیگری باید در ارتباط با آن ارزیابی گردد.

با همه عشق و ایمانی که مسلمانان صدیق اولیه به پیامبر محبوب داشتند از زمان حیات آن حضرت راجع به کارنامه شریف، آثاری شناخته نیست. بالجمله بدین باور که کتاب الله تعالی کافی است، از ترس و احتیاط مفرط که مبادا در مرض کلام الهی تلفی گردد، از ثبت اقوال و ضبط احوال خجسته و اهتمام بایسته به آنها خود داری شده است. بدینسان از نخستین سده هجری کتابی بر جای نمانده و به دست ما نرسیده است. با وجود این مایه خوبختی است که از نیمه های قرن دوم هجری به بعد کتابهای کم و بیش مفصلی در دست داریم که از آن جمله اند کتابهای حدیث مانند صحیح های شافعی، آنچه در پیامبر شناسی اهمیت اختصاصی دارد سیره ها و مفاری هاست که اقوال و افعال و احوال و بالاخص شرح و تفصیل فزوه ها و جهاد سرور کائنات را با جزئیات در بر می گیرد. "سیرت رسول الله" مسلمانان را با سیره و سرگذشت و شیوه زندگی و پندار و گفتار و کردار شخصیت بزرگواری به بهترین روشی آشنا می گرداند که خداوند متعال در آیتی از فرقان حمید او را اسوه حسنه یعنی مقتدای نیکو خواند و فرمود که: پیغمبر خدا برای شما یعنی هر کس که از خدا و روز رستاخیز بترسد و خدا را بسیار یاد کند مقتدایی نیکو است (۲۱/۲۲).

سیره رسول خدا باید سرمشق هر مسلمان در هر زمان و در هر مکان باشد. در روزگاری که ما زندگانی داریم و میهن و مردم ما گرفتار بیداد بیدادگران بیدین است، رهبران مجاهدین بیش از همه به پیروی از سیره سید المرسلین در امر جهاد نیازمند اند که باری به هر جهت سرنوشت دین و دولت و مملکت و رهبت در افغانستان به روش و رفتار و گفتار و کردار آنان بستگی بسیار پیدا کرده است.

"سیرت رسول الله یا السیره النبویه" در سی باب از نسبت پیغمبر (ص) از اسماعیل (ع) تا عبدالله آغاز می شود و به وفات آن حضرت به پایان می رسد. این کتاب نخستین کتاب مفصل در بیان فزوه ها و جهاد ذات خجسته صفات سید کائنات است مشهور به سیره ابن هشام (متوفای سال ۲۱۲ هجری) که مبتنی است بر "المفاری" یا سیره محمد بن اسحاق (متولد سال ۸۵ هجری) که از دست رفته است. این نامه نیز مینوی به ترجمه و انشای رفیع الدین همدانی در حدود ۶۰۰ هجری حلیه زیبای در بر گرفته و به تصحیح اصغر مهدوی از بنیاد فرهنگ ایران در افزون از هزار و سه صد صفحه در دو مجلد در سال ۱۳۶۰ مایه روشنی چشمان شیفته زندگانی محبوب آفریدگار هر دو جهان گردیده است. از اظهار شادمانی به حث یک مسلمان، چرا باید خود داری کرد که کار دقیق علمی تصحیح و اهتمام "سیره" و درستی و نفاست چاپ در حد کمال مطلوب و در خور شان شریف کتاب مستطاب است. ترجمان فاضل فارسی در قرن هفتم در شأن سیره شریف گفته است که: فضیلت و مطالعۀ این کتاب با فضیلت و مطالعۀ تفسیر قرآن برابر است و همو آورده است که ابن الوزیر مغربی یکی از فضلا و زهاد مغرب، این کتاب را "بر مثال قرآن بر سی جز منقسم کرده هر بامداد چون از درس قرآن فارغ شدی چهار جز از آن مطالعه کردی پس

به کاری دیگر مشغول گشتی " مترجم محدث در ضمن شرح فوائد ده گانه کتاب در ضمن فائده اول گفته است که :
 "چون مطالعه این کتاب کنند ، بر احوال پیغمبر ما علیه الصلوة والسلام و جملة واقعه های وی اطلاع یابند و این
 فایده بجز ازین کتاب معلوم نشود . زیرا که اگر احاد احوال و واقعه های محمد مصطفی علیه الصلوة والسلام از
 دیگر کتابها معلوم شود مجموع احوال و وقایع وی بجز از این کتاب معلوم نگردد و هیچ فایده طالب علم و دین
 را بزرگتر از آن نباشد که بر احوال و واقعه های سید علیه الصلوة والسلام اطلاع یابد ."

مصحح محقق درباره متن مورد بحث در ضمن مقدمه مفصل عالمان نوشته است که : می توان این کتاب را در
 مین آن که ترجمه ای است از یک کتاب عربی نیز تصنیفی دانست که بر اساس گفته های ابن اسحاق و ابن هشام و
 اطلاعات و توضیحات مترجم استوار گردیده و باید آن را یکی از بهترین نصوص دینی ساده و بی آرایش زبان
 فارسی به شمار آورد . بنا بر مقالتي که برای معرفی کتاب در نشر دانش به خامه پور جوادى انتشار یافته است و
 این مختصر بیشتر از آن مستفاد است . : محسنات این اثر به حدی است که باید گفت که نه تنها نخستین سیره
 پیامبر به زبان فارسی و به قول مصحح دانشمند ، یکی از بهترین نصوص دینی به این زبان است بلکه چه بسا که
 اثری بهتر و در مین حال کاملتر از این در سیره پیامبر به فارسی پیدا نشود .

به نیت ارائه نمونه ای از نشر این متن مبارک ، مضمونی به اقتباس می آید که پیغمبر خدا را (درود بر او و
 خاندان پاک او باد) در نزوه بدر در حال "سان دیدن" سپاه آماده جهاد در برابر گفار قریش نشان می دهد . سرور
 سالار مجاهدین که شخصاً فرماندهی سپاه اسلام را به عهده دارد در ضمن باز دید "قطعه" با چوبکی که در دست
 دارد ، به سینه مجاهدی حواله می کند که گج ایستاده است . مجاهد ، خواهان قصاص می شود . رحمت عالمیان
 فی الفور سینه مبارک را برهنه می فرماید و به او می گوید که قصاص خود را بگیرد .

به امید آنکه مدعیان امارت اسلامی از آورنده اسلام و جهاد درس امیری و شهرداری بیاموزند . کمتر مسلمانی
 شاید پیدا شود که از دیدن این صحنه او را رقت و حالی دست ندهد ، تگانی نخورد و بتواند دیده را از ریختن
 افک شوری باز دارد .

"سید علیه السلام تیری بی گمان در دست داشت و صف لشکر خود بدان تیر راست می داشت . در میانه صف
 یکی از صحابه راست بنایستاده بود و نام وی سواد بن فزیه بود و سید علیه السلام آن تیر که به دست داشت سخت
 بر سینه وی باز نهاد و وی را گفت : راست بایست . سواد دست بر سینه خود نهاد و گفت : یا رسول الله مرا درد بر
 خاست . اکنون مرا بر تو قصاصی است . و حق تعالی ترا براستی به خلق فرستاد و ظلم و حیف در حضرت تو ننگند .
 سید علیه السلام جامه از سینه خود بر گرفت و گفت : یا سواد بها و همان تیر بر گهر و بر سینه من نه
 همچنانکه من بر آن تو نهادم . سواد گفت : شاید . و چون سید علیه السلام سینه خود برهنه کرد ، سواد برفت و
 بوسه ای بر سینه مبارک وی نهاد و دور باز رفت و بایستاد . پس سید علیه السلام وی را گفت : یا سواد چرا چنین
 کردی ؟

گفت : یا رسول الله ، حال چنین است که تو می بینی و کاری چنین فرا رسیده است . و من می ترسم که آخر
 مهد و آخر عمر من خواهد بود و من فرصتی چنین بافتم و با خود گفتم که بیشتر از آنکه مرا مرگ رسد ، بهانه ای
 سازم و روی خود بر سینه مبارک تو نهم . تا چون بمیرم حق تعالی بر من رحمت کند و فرض من خود این بود یا
 رسول الله ."

"دومین سیره پیامبر اکرم (ص) به زبان فارسی "نهاية المسؤول فی رواية الرسول است به ترجمه و انشای
 عبدالسلام بن علی بن الحسین ابر قومی از معاصران و همشهریان خواجه حافظ شیرازی از کتاب مولد النبی تالیف

سمیدالدین محمد گازرونی متوفای سال ۷۵۸ هجری قمری که در زمان حیات مؤلف انجام گرفته است . مصحح و مقدمه نویسی طبع انتقادی کتاب محمد جعفر باحق قدیم ترین نسخه آن را در کتابخانه آستان قدس رضوی یافته و به تصحیح و طبع آن با مقابله با دو نسخه دیگر در کتابخانه های شهید علی پاشا و ابا صوفیه استانبول در دو مجلد موفق گردیده است (جلد اول : شرکت انتشارات علمی و فرهنگی ۴۳۸ صفحه) علی الاجمال کتاب به چهار قسم و یک خاتمه منقسم شده است : قسم اول : در بیان حالات از ابتدای آفرینش نور مبارک محمدی تا زمان ولادت آن حضرت در نه باب ... قسم چهارم : در بیان احوال آن حضرت در سال های بعد از هجرت تا وفات رسول گرامی در یازده باب . خاتمه الکتاب در هفت فصل ترتیب یافته و مشتمل است بر برخی معجزات پیمبر و وجوب محبت وی و فضیلت صلوات بر او و ...

بخشی از صفت و سیرت رسول الله را از نهاية المسؤول ترجمه مولدالنهی که به اطلب احتمال به نظر خوانندگان گرامی هموطن نرسیده است به نیت ثواب و استفاده و تمین نقل می کنم به التماس اینکه به طفیل وجود ذیجود برگزیده ترین آفریده کردگار ، در معتقدات و سخنها و کردار ما گنهکاران امت صفا و خلوص و استواری بحاصل آید .

... راوی گوید : با ابن ماضم گفتم : صفت سخن گفتن رسول صلی الله علیه وسلم با من بگو [گفت :] در اندوه و دائم الفکر بودی . قطعاً آسایش نکردی ، خاموشی دراز داشتی . بی حاجت سخن نگفتی . ابتدای سخن و ختم آن به گوشه های دهن گودی یعنی در سخن گفتن دهن پر نکردی و فراخ نداشتی ، چنانچه طریقه پرگویان باشد . سخن او اندک لفظ بسیار معنی بودی . سخن او فاصل قضاها شدی . نه زیاده و نه قاطر آمدی .

نرم خوی بودی نه جفا کننده و نه خوار که مردم برو جفا کردند . تعظیم انعام خلق کردی بر خود و اگر چه اندک بودی . هیچ نعمت را مذمت نکردی ، لیکن هرگز نکوهش خوردنی و ستایش آن نکردی . از بهر دنیا و هر چه تعلق به آن داشتی خشم نگرفتی هیچ چیز خشم او را بر نه انگیزتی الا که آن قضیه را به اتمام رسانیدی . هرگز از بهر نفس خود خشم نگرفتی و از بهر خود انتقام ننمودی ...

حسین بن علی رضی الله عنهما گوید : از پدر خود سؤال از دخول رسول الله علیه و سلم کردم . گفت : دخول او از بهر نفس خود بی اذن حق نبودی و هرگاه که به منزل خود آمدی . وقت را به سه جزو کردی : قسمتی خدای را و قسمی اهل را و قسمی نفس خود را . و آن قسم که از بهر خودش بودی میان خود و مردم مشترک داشتی . آن جزو خاصه را به هامة خلق صرف کردی ، با از آن جزو خاصه بعضی به عامه صرف کردی . هیچ از جزو از مردم ذخیره نکردی .

از سیرت رسول صلی الله علیه و سلم آن بودی که اهل فضل را برگزیدی به اذن در دخول و قسمت آن بر حسب فضل و بزرگی ایشان در دین بودی . بعضی را یک حاجت و بعضی را دو حاجت و بعضی را سه حاجت بودی . به ایشان مشغول شدی و ، ایشان را و امت را مفید بودی ؛ و اعلام دادن ایشان را در بایست بودی ، مشغول گردانیدی ؛ و فرمودی که باید که حاضر ، حال غایب به من عرض کند و حاجت جمعی که به خود عرض نتواند کرد باز من رسانند ، که هر کس که حاجت شخصی که نتواند حاجت خود را به سلطان عرض کردن ، باز سلطان رساند ، حق تعالی روز قیامت هر دو قدم او را بر صراط ثابت دارد .

نزد او خبر از حاجات غایبان سخن نگفتندی و خبر از این قبول نکردی . جماعتی طالبان که پیش او در رفتندی بی ذواقی ؛ یعنی طعام چشیدنی جدا نشدندی و شاید که مراد طالبان علوم دینی و ذواق تعلیم مصالح اسلامی باشد ، از پیش او که بیرون آمدندی دلیل های راه دین بودندی ...

خوشبخت و سر فرازم که اشک فوقی شادمانه و خاضعانه به خاک پای هریز ترین دردانه گردگار و حبیب او تعالی به مناسبت میلاد مسعود و مبارکش نثار کردم . حبیب هریزی که خداوند متعال ، خود فرمود که اگر آن گوهر تابناک نمی بود ، آسمانها را نمی آفرید . بختیارم که نخستین قطره سرخک نیاز و ناتوانی ام را با دریایی از فروتنی و انکسار و خاکساری با دُر شاهواری از گفتار امام شافعی رحمه الله علیه در آمیختم که مخاطب آن صبرت نبوت بود - صبرتی که صاحب " و ما ينطق من الهوى " آن را در کنار کتاب الله چون ثقل عظیمی برای هدایت امت بر جای نهاد . چه نیکو و صمیمانه و صاف گفت آن امام عالی مقام با همه صفا و خلوص که : ای آل بیت رسول الله ، دوستی شما خاندان از جانب حق تعالی در قرآن فرض شده است - در عظمت فضل دودمان رسالت ، همین بس است که اگر کسی به آل رسول در نماز صلوات نفرستد نمازش بر باد است .

کمینه ستایشگر صاحب " لولاک لولاک لما خلقت الافلاک " به اقتضای مقام و حال مناسب می دانم با افتخار بهیزارم که من میبگم قلم را به ستایش زورمندان و زرداران و ستمگاران و هیچ تخت نشین و تاجدار نیالوده ام بنا برین بعمود نیست اگر به زبان حکیم بزرگوار بلغ بامی ناصر خسرو قبادیانی بگویم که :

من آنم که در پای خوگان نریزم   مر این قیمتی دُر لفظ دری را

نثار اشک ارادت و بندگی با تقدیم نکته لطیفی به آخر می رسد . نکته که : اسلام شناس و اندیشمند نامی انگلیس مارتین گینگز ، کتابی به عنوان (سیره پیامبر اکرم بر اساس منابع اسلامی) تألیف و در سال ۱۹۸۲ در لندن به طبع رسانده است . این اثر در میان آثار بسیار دیگری که درین زمینه به قلم خاور شناسان غربی نگاشته شده است ، از لحاظ تحقیق و جامعیت و بهیترگی و بلند نظری ، ممتاز و بی نظیر است . هادی شریفی که بر این تألیف منید ، تقریظ موجزی به قلم آورده است . یاد آور می شود که مؤلف موشمند و مہذب ، کتابش را با آیت حاوی صلوات بر پیامبر خدا در - سورة الاحزاب ، حسن ختام بخشیده است : خدا و فرشتگان وی بر پیغمبر درود می فرستند . شما که ایمان دارید ، بر او درود بفرستید و سلام کنید - سلام تمام (۵۶/۲۲)

نگارنده ناچیز به تاسی از روش نگارش پژوهنده حقیقت شناس انگلیس نعم آیت شریف را همچون وی از قرآن مجید صیناً رو نویسی و نقل می کند تا در صین تبرک ، نشانه قدر شناسی از آن قدر دان نیز باشد .

إِنَّ اللَّهَ وَ مَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا .

ادامه ضمه

و دیوکر رزمی بشام می رسید . افغانستان مانند طفلیکه نو براه می افتد ، برده ذوق آواز کرد

این آزادی و رزم حرکت توسط روش های خودخوانده و خودرختن و از بین رفت .

دوره جمهوری تعلیمی سردار محمد دلا متکی بر خودرختی و زورگویی بود . این سردار و طغیانگر

خودپرست ، خودخواه و خودبین میدان را باخت . از جبهات از افغانستان بلام خزش بند مانده ، و زخم به گلولی خزش و از در کره کره دشت آنرا بلعد .

دوره دابت الارض نور محمد ترکی ، در صفا این دابت الارض را بر اراده قدرت بالا کردند ، بوسید

درین حیوان ماده زاد افغانستان به بختی و تباهی کشیده شده (سوق) گردید . اکنون امیران محرم افغانی در پشاور و تهران و قندهار شماری دارند و از آنها یی زیادی بدل میبروانند که دوزی بر تخت دلکش بنشینند ، و قدرت نمائی نمایند .

خارجی مل مشو که وطن در تلام است - بگذار لاین اراده و این حق مردم است .

گر شوق سلطنت بکرت مریزند - غافل مشو ستمدن تو بی یال و بی دم است .

چشم طمع مدوز بویرا در وطن - این قعد ؟ شوق بیزار ما و زدم است .

در اسلام محمد صلی الله علیه و آله

نعت

سحر از محکم کرمی

ای سرافراز خفا تمهید سالی
هر قدر درج تو گویم از ان بالای

قبر اعلیٰ طهر سرست مذهب
روشنست اینکه تو محبوب همه دلهای

ز وجود تو نصرا و بهودان جیران
ملک و احقر که درنده کمر دران جیران

تو همای که جهان مگر می آردی
بجز آبنای بر شرف تری آردی

ز تودنای سلمان سر دمانی شد
ز تو منوطه خور در دشمن و دشمنی شد

قیمت بیار و تو موهوبه کبریا
چو بریدلا و تو موهوبه کبریا

مگر از مقدم تو نای فردست برین
حق بر آغاست که خواند از امر دین

تو چراغ شب برین عالمی
همای دگری نیست لونهایی

دیدگان فرشت رحمت دیده داری
تو بر خولی یوسف دیده داری

بنوای سینه مقبول پیاوند
شوم امید بسوی تو ترا نداده
بامه عظمت و ان حشمت والذیت دیا
تو بان و نعمت فکر و تو بان طریز بکجا

ما برش ان شگلان تاریخ فرزان تو ایم
خبر داری کنایه و تو بر با تو ایم

بر منای ملک سوی تو در آوردم
می مشتاق رخ با هست که تو آوردم

دست دار که مگری بهم نداده ایم
درد مشق مگر نیست که بخشوده ایم

دفر طالع ما باز ساری مخلص
از پس برده بودن از ان پی مخلص

جز تو ای مادی دین نیست پناهی
بدر از تو داده ما جمع با و مگر

تو برینغیر و الا ترشش با شرفی
کاش بر عرض دل ملت افغان بری

تو بهای که رب تو خدا بخشیدی
نور ایمان و مسلمانی با بخشیدی

در لطیف نور می آید یاران ، ورجا گوید
 شرب قدرت یا طمع خور ، جدا گوید
 شرب ملا دینی است ، فداک «محمود اده»
 ز صیبت بخت طاق کسری ، صفا گوید
 خموش گشت ، آتش پرستان شرب
 فرد رخت بخانه دیت ، واصطفی گوید
 صفت کاف ظالم و جا بر «جهانگیر»
 ز نوحش چراغان گشت عالم ، احمد گوید
 ز نور شرب و لطیف ، دنیا فردز ان شد
 مبارک د حشین ملا د کش ، دنیا گوید
 مسلمان ، ترا حشینی ، دین فخرده تربیت
 هزاران دود و صدرات ورجا گوید

کمالی و صبور : محمد نور «نور»
۱۳۸۱/۸/۱۷

شعب معراج عروج تو زافلا کے گذشت :

(2)

بمقامی کہ رسیدی نرسد هیچ نبی
سین خود بسگت کردم و بس مفعلم
زانکه نیست بسگت کوی تو شد بی ادبی .

[illegible]

محمد صلي الله عليه و سلم

کله چې د وحی ورځې رانژدی شوی، محمد (ص) له خلوت سره مینه پیدا کړه ځکه به د خرا غارته ورتو او په شپو شپو به یې هلته عبادت کاوه او آسماني خوبونه به یې لیدل. دده رښتاني خوبونه د وحی مقدمات و.

چې د عمر څلورین کاله یې پوره شوو حضرت جبرئیل ورته د روژې په (۱۷) د دوشنبه په ورځ د نبوت پیغام راوړ. دغه وخت د قمری کال په حساب دده عمر څلورین کاله شپږ میاشتې او اته ورځې وې او د عیسوی میلاد (۶۱۰) د اګست شپږمه وه چې دی د خرا په غار کې و او د "اقراء" امر ورته وشو چې د وحی آغاز ووه.

چا چې لمړی په ده ایمان راوړ په ښځو کې یې خدیجه (رض) په هګانوکی لس کلن علی (ع) او په احرارو رجالو کې ۳۷ کلن ابوبکر، په موالیو کې زید بن حارث، په مریانو کې بلال بن رباح هڅې و و.

پدغه وخت کې به مسلمانانو له مشرکانو نه لمونځونه پټ کول او خلک به یې پټ اسلام ته رابلل، خفی دعوت درې کاله چې پوره شو په ۶۱۳ عیسوی کې الله پاک رسول الله (ص) ته امر وکړ چې خلک په ښکاره دین ته راوبوله. "فاصدع بما توءمرو" عرض عن المشركين "یعنی ښکاره کړه هغه څه چې پری مامور کېږی او له مشرکانو څخه مخ وگرځوه.

داهم ورته وویل شوه "و انذر عشیرتک الاقربین" یعنې وویره خپله پیره نژدی قبیله. کله چې قریش پخپلو ټولو کوشونو کې ناکامه شو نو د حضرت محمد (ص) او دده د صحابو د جوړولو او ازارولو اړانه یې وکړه او خصوصاً هغه مومنان چې ضعیفان او بی مرستی و لکه موالی او غلامان چې قومی ملاتړ نه درلود او له نورو ځایو راغلي و له سختو شکنجو او عذابونو لاندې ونیول شو چې له اسلامه نه واوړي او د حضرت محمد (ص) پیروی پرېږدي. مګر اسلام او حضرت محمد (ص) د خپلو پیروانو په روح او ضمیر کې دومره عمیق نفوذ کړی و چې د دین په لاره کې دسراو مال قربانول ابدی ژوند گانه او له پیرو شديدونو فشارونو لاندې یې خپل ایمان ټینګ ساته.

په دغې وخت کې مومنان پیر لږ او په ډیر ضعیف حالت کې و. د حضرت محمد (ص) علنی تبلیغ او ښکاره اسلام مسلمانان له پیره مشکل سره مخامخ کړل. کله چې حضرت محمد (ص) په مکه مکرمه کې خپل رسالت د اسلام په تبلیغ شروع کاوه، عرب په مختلفو قبایلو او عشایرو ویشل شوی و او مختلف عقاید یې درلوده یعنې قبیلوي تعصبونو او دښمنیو سره یې په افکارو او معتقدا توکې هم تشت او اختلاف موجود وو.

ځینی یې په دی عقیده وچه نه خدای شته او نه پسر له مرگه ژوند. ژوندمدغه دی چې په دنیا کې دی او مرگه د دهر او زمانی کار دی. ځینی نوری د خدای په وجود قایل و مګر پسر له مرگه ژوند نه و قایل نو د خلک د بتانو بندګان و او هرې قبیلې د ځان لپاره بېل بیل بت په خدایي منلو سر بیره پر دی ځینی خلک یهودیت ته، ځینی نصرانیت ته قایل و. چاد ملکو بندګي کوله او چاد پریانو اخلاق او عادات په ډیر منخط حال کې و. ښځو ته په انساني ارزښت نه و قایل، لونږی به یې ژوندی ښځولی، غلامان د حیواناتو په څیر گنل کیده، فحشا، زنا، ظلم او ناروا، څه حدود نه درلوده قبیلوي افتخار، نسبي غرو ر او خرافات پرستی په اذهانو تسلط درلوده، پدغې حال کې له دغې شرایطو لاندې چې نه نظم او نه اښتیا نه یو ملي حکومت و، نه سیاسي او اجتماعي سازمانونه، له دغې خلکونه یو امت جوړول څه آسانه او ارزانه کار نه وو.

هغه مثالی جامعه چې اسلام د حضرت محمد (ص) له وخته د حضرت عمر (رض) دوهم خلیفه تر شهادت او وروسته تر هغه هم کله کله د دنیا ته وړاندې کړه یوه داسې جامعه وه چې سیاسي قدرت پکې یې کبره او بی غروره د ډیر صالح خدمتګار په حیث استعمال شو، او عدالت، تقوی، مساوات، حریت، قناعت او په نفس حاکمیت یې هغه ښکاره خصوصیتونه او ممیزات و چې پهر یې بیا چا ونه لیده.

د اسلامي جامعي په جوړولو کې جهاني او عالمي نظر دخل و او د محیط او ماحول له سطحې نه یې مقام ډیر اوچت وچه داسې حال کې چې عربو قبیلوي ژوند درلوده او ملي قدرت لانه و متشکل شوی حضرت محمد (ص) د قران په لارښودنه د قومیت او وطنیت له ساحې نه بهر خپل رسالت د ټولو خلکو او عالمیانو دپاره وگاڼه او په عربپوړي مصور پاتې شو. دقران کریم دا ایتونه:

"و ما ارسلناک الا رحمت للعالمین" و ما ارسلناک الا کافه للناس بشیراً و نذیراً" و ارسلناک للناس رسولا و کفی بالانله شهیداً"

دا مطلب په صراحت ثابتوي چې اسلام د دین په حیث او د یوه اجتماعي نظام په حیث د یو وسیع نظر درلود او تعلق یې له بشریت سره و، ځکه د مومنین یا مسلمین په ځای د (عالمین) کلمه او د (ناس) کلمه استعمال شوه او د (کافه للناس) وویل شوه. په همدغه اړخ یې په مطلق ډول بنی آدم د کرامت خاوند وگاڼه او د (ولقد کرمتنا بنی آدم) اعلامیه یې

درست باشند نمی بپایند. من تأسف میکنم که دهل رسوایی کارگردانان توسط نوک حلقم (تای)
آرشیو نواخته شده

- رادمردان جرگه بازی پیکی سازی میکنند - در دکان تاجران ملت نوازی میکنند -
- باطن این کمپنه کاران نژاد مردم شناس است - مرحبا با نام ظاهر حقه بازی میکنند -
- زن یکی والی هرات و دان دگر تاجر بچه - بر کبیل صید دالر کار تازی میکنند -
- خود پرستان در تلاش صولت دیرینه اند - بچه طفلان این وزیران گازگازی میکنند -
- ای کریمی کمپنه کاران از ند است فارغند - رو بمسکو کن سکر از نو گریه بازی میکنند -

ادرس ۱۹۹۱ محمد محمدی

فیصله امسال کنفرانس ممالک اسلامی باجهد افغانستان دلسرد ساخته اند تنظیمهائی ممالک اسلامی را بجهد افغانستان دلسرد ساخته اند

کنفرانس وزرای خارجه ممالک اسلامی امسال در مملکت اسلامی ترکیه دایر شده بود و دارلانهای کنفرانس مذکور از حکومت موقت پشاور بحیث نماینده افغانستان دعوت اشتراک را نموده بودند. کنفرانس وزرای خارجه ممالک اسلامی اولین بار هنگامیکه شاعلی گلبدین حکمتیار بحیث وزیر خارجه حکومت موقت درکویت مستقل تشکیل جلسه داده بود (در تابستان ۹۱) حکومت موقت مجاهدین را بحیث نماینده افغانستان پذیرفت که این پالیسی تا کنون ادامه دارد. از لحاظ منافع افغانستان و چشم انداز اکثریت خاموش مردم افغانستان نه رژیم کابل واجد نمایندگی از ملت افغانستان میباشد نه حکومت ساخته دست خارجی پشاور که فقط برای یکسال بطور مشروط و امتحانی رویکار آمده بود و در امتحان عملی بکھزار فیصد ناکام ماند؛ بلکه سرافکنده و رسوا شد. و آنچه از آن باقیمانده چند تن چوکی سوار استفاده جو است که با چند وزیر کوپونی بالای خر لنگه خود سوار بوده جھاد افغانستان را بی حیثیت ساخته اند.

درین کنفرانس شاعلی برهان الدین ربانی رئیس تنظیم جمعیت اسلامی و وزیر خود ساخته اعمار مجدد افغانستان (به همکاری احسان مایار معمار کمیته کار مجددی) که از طرف رئیس غیر قانونی حکومت موقت یعنی مجددی بحیث وکیل وزیر خارجه حکومت پخپل سر پشاور نیز عمل میکنند بحیث رئیس هیات حکومت موقت پشاور با اعضای ذیل اشتراک نموده بود:

شاعلی نجیب لفرایی (لفر نام قریه ایست در بخارا) وزیر کوپونی ربانی از سهم کوپون تنظیم جمعیت اسلامی که بحیث وزیر تبلیغات حکومت موقت پخپل سر موظف میباشد.

شاعلی صدیق سلجوقی مشاور سیاسی سید احمد گیلانی از تنظیم محاذ ملی.

شاعلی حامد کرزی (پسر عبدالاهد کرزی) خزانه دار مجددی از تنظیم نجات ملی.

شاعلی دین محمد از تنظیم یونس خالص.

شاعلی محمد صدیق از تنظیم محمدی.

((شاعلی ربانی با راول است که داماد خود را در کنفرانس های بین المللی با خود نبرده است در کنفرانس طایف و قلهره داماد همایش بود))

دو نفر از تنظیم وحدت ایران.

بدا بحال افغانستان با چنین ترکیبی از ملی و زردک و داتوره و پنیروک و همه تفنگدار و عاری از یک شخصیت دانشمند مربوط با اکثریت خاموش افغانستان. با استثنای دو نماینده تنظیم وحدت که نامهای شان بما نرسیده و آنها را نمیشناسیم و قفاوت غیابی نمیکنیم، دیگران همه استفاده جویان دسترخوان جھاد بوده بحیث با دنجان های دور قاب امیران تنظیمها عمل کرده هر کدام جیب های خود را پر کرده راهی هستند.

با در نظر داشت کم وزنی و بی اثری این چنین هیات عکس العمل کنفرانس وزرای خارجه ممالک اسلامی نیز ست و عاری از تأثیر قوی ممالک اسلامی از جھاد افغانستان بود. آنها در قطعنامه خود تأسیس حکومت وسیع القاعده و طرح صلح سرمنشی ملل متحد و یک افغانستان اسلامی و آزاد و بیطرف را تأیید کردند که هیچکدام ازین پنج نکته تازگی نداشت. و از هیاتی که توسط یک ملای خوجه شین مشرب تمثیل میشد چیز بیشتری هم توقع نمیتواند. ممالک اسلامی هرکدام شاعلی ربانی را که در افغانستان استطاعت پنج افغانی در هر ششماه برای اصلاح ریش خود را نداشت خوب میشناسند و میدانند که دربانک های پاکستان و سوئیس و لندن اکنون چه مقدار سرمایه و در کدامهای با صلاح جهادی خود چه مقدار زرمرد و لاجورد ذخیره دارد. آنها میدانند که این تفنگداران برای اهداف و مقاصد شخصی و عقده های گروهی خود میخواهند حکومتی در افغانستان تشکیل کنند. ازینجاست که فیصله کنفرانس ممالک اسلامی در مورد افغانستان نسبت بهرمال دیگر مستتر بود. اگر درین هیات چند شخصیت سیاسی مربوط با اکثریت خاموش

و بی تفکر شامل میبود آنوقت فیصله کنفرانس نیز شکل دیگری مییافت.

زبان در دهان تا بود جایگیر شای محمد بر بدلیزیر

هزاران درود و هزاران سلام زما بر محمد علیه السلام.

یا محمد تو روشنی بخشای کایناتی تو پیشوای راستین جهانی مولود مبارک ترا مرحبا میگوئیم. جهان غرق ظلمت و گمراهی بود که نور درخشنده تو بران تابید پرده ظلمت را درید و علم رهبری را بدست انسان داد و او را بهوظیفه اش ملتفت گردانید. وقتی بشارت دادی که دین را برای بندگان خدا کامل کردی هویدا شد که دیگر دوره پیغمبری سپری شده و آنچه برای بشر بکار است در کتاب مقدسی که تو از جانب پروردگار آورده ای درج است. این کتاب آسمانی کامل است و نظیر ندارد.

مولود تو ای سرور عالم عید مقدسی است برای ما و جمیع مسلمانان جهان - هدف رسالت تو عالیت و گرامی و آن اینست که از بشر انسان بسازد و نقش کاینات را کامل گرداند.

درباره شخصیت بزرگ تو فکر می کردم که بیت سعدی بیاد آمد که فرموده :

بلغ العلی بکماله کشف الدجی بجماله حسنات جمیع خصاله صلوا علیه و آله

یعنی "با کمال خود به بلندی رسید و تاریکی را بهپرتو جمال خود دور کرد منشهای وی همه نیکوست بر او و خاندانش درود فرستید."

برخود فکر کرده خطاب نمودم که ای بنده خدا تو کیستی و چیستی که آرزوداری عظمت مولود خجسته حضرت او را بنیویسی و قطره ای از آن بحر بی پایان را شرح دهی و ستایش کنی. این کاریست بس بزرگ. بهتر آنست که وضع جهان را در نظر گرفته عرض نیازت را بدرگاه آن ذات معظم برسانی و التجا کنی باشد که نسیم اخلاص در رسیدن بمرام ترا مددگار شود.

یا محمد مشاهده فرما که درین عصر بشریت در دست عفاریت وحشت و آرزبختن می تسید و کس نیست که بغریا دش ببرد. غفرتان در هر ماه زندگی دامها چیده اند و آنچه انتشار میدهند خدعه و فریب است. ایشان مقاصد شوم خود را بنام انسانیت و بشر دوستی جلوه داده در پشت ماسکهای فریب کمین گرفته اند.

سیاست امروز ملل متکی بر پروگرامهای جنگی است تا زمانیکه سیاست صلح جای سیاست جنگی را نگیرد بشر به بیچارگی و تباهی بسر خواهد برد.

نکته مهمی که بشریت را باین سرنوشت تاسف انگیز دچار کرده است عدم اعتماد است. اگر اعتماد در بین ملل پیدا شود احتیاج باین همه مصارف جنگی نمیمانده آزادی از ترس، آزادی از احتیاج آزادی از جهل و آزادی از امراض مرام عالی بشر است. وقتی راکت ماه شکار دامن پاک مهتاب را آلوده کرد شاعر قلم بدست با این طنز خطاب بانسان کرده چنین نوشت :

تو کار زمین را نکو ساختی که در آسمانها بهپرداختی

آری پیشرفت ساینس خود را به نیتون و اورانوس رساند و راه لایسرعت برق طی کرد ولی برای پیشرفت بشری بهستی حرکت نمود. احترام ساینس بجای خودش آنها نمیشد که آرامش و رفاه بشری را بر فنانتری تسخیر آسمانها و کواکب رجحان میدادند؟ شاعری گفته بود که :

ز مین فلك شود و آدمی خدا نشود !

حرص و آز بشر پایان نا پذیر است. امراض زائیده از معادلات اتمی و فزیک بشر را بسوی فنا رهنمون است. حادثاتی که از تجاوز بر حریم طبیعت حاصل شد مانند شکستن کوره های اتمی چرنوبل و پاره شدن لحاف طبقه اوزون و شیوع امراضی مانند "ایدز" و ده ها مرض تشخیص نشده همه بحساب پیشرفت ساینس و تکنیک قلمداد شده است. امراض ساخته دست انسان و کشف کردن آب و خاک و هوا و شیوع امراض عجیب قابل اندیشه است.

ای پیغمبر دانا تو خود میدانی که جهان خاکی ما با بلیونها منبع روشنایی و نور در ظلمات عظیمی غرق است که امید نجات از آن ندارد. هر حرکتی که برای رهایی از آن میکنی فروتر میروند چاره ندارد مگر اینکه پرتو آسمانی چشمها را بینا و گوشها را شنوا بسازد تا راه گمگرفته را بیابند و همانطوریکه شایسته مقام انسان است در صلح و صفای زندگی کنند.

اختراعات و کشفیات بشر بسویه فهم ما محیر العقول است ولی تناسب ساعات آن نامتناسب و قاتل تاسف. اکثریت این اختراعات و اکتشافات برای کشتن است و خراب کردن نه برای آباد کردن و پروردن. خودخواهی ها و دشمنیها و آز و رقابت های مذاهب مختلفه با انواع "ایزم ها" - ۱۳۸۵ " زندگی را برای پیروان حقیقت تنگ ساخته است. ولی با وجود اینهمه عناد و دشمنیها جای شکر است که مسلمانان عالم کتله بزرگ بشری را تشکیل داده اند که اگر تفرقه و عدم اتحاد شان برداشته

شود قدرت عظمی خواهند شد.

یا محمد نگاهی برکشور شکسته و زخم خورده ما کن که هنوز هر گلی که از بن سنگهای آن سر میکشد داغ خون و بوی خون دارد . ما چه کرده بودیم که ابر قدرت بی لگام و خونخوار بروطن ما تاخت و سر زمین گل و ریحان ما را به تالاب خون و خاک سیاه عوض کرد ولی وحدت اسلامی و ایمان بخدا و رسولش کار دشمن را بر سوایی کشاند که مجبور شد سر شکسته و شرمنده باز گردد. افسانه را که در مدت هفتاد و اند سال با دهل و نقاره بگوش جهانیان میرساند خود ناکام و زخم خون چکان خواند. ما مسلمانان را افتخار همین بس که ابر قدرت عظیم جهان را بزانو در آورديم و افسانه بهاری آنرا بکالبوس هول انگیز بدل ساختیم . اتکاء بقران مجید و پیروی از ذات مقدس تو بر عظمت عالم اسلام افزوده میروود و منبع قدرت و استقامت ما میگردد. درین وقت که ملت ما برای تعمیر مجدد و ترمیم شکستگی ها و التیام زخمها برخاسته است از تو ای سرور کاینات آرزو داریم که پر تو روحانی خود را بدلای پیر و جوان ما بیندازد تا ببرکت لطف تو از صراط مستقیم بیرون نشویم و بمقصد عالی خود برسیم . انشاء الله تعالی . محمد عثمان صدقی .

یادداشت - عریضه استاد صدقی بدربار حضرت سرور کاینات بتاريخ ۱۰ اگست ۹۱ انشاد گردیده و بعد از طی و طریق پستی باین مجله رسیده است . پروردگار عالم (ج) دعای استاد را مستجاب فرموده قبل از حلول میلاد با سعادت حضرت ختم المرسلین کاخ و بنیان کمونزم و الحاد را توسط خود شان بتاريخ ۲۲ اگست منهدم کرد . انهدامیکه در دوازده سال اخیر بطور تدریجی توسط ملت خداپرست افغان حواله کمونزم شده بود . ما این موفقیت بزرگ را برای ملت با شهادت و خدا پرست افغان و کافه عالم اسلام تبریک میگوئیم و امید داریم بقایای کمونزم و الحاد نیز از وطن ما بزودی رخت بر بندد. آمین یا رب العالمین .

ادامه مطلب

خبره که چه به هغه زمانه کښی او په هغی محیط کښی یی توقع نشوه کیدای .

دا اجتماع په اخلاقو او عرف و عادت کښی بدلون راوستل او د زړو عقایدوپه ځای نوی عقاید په ذهن کښی کښیونود هغو بتانو ما ټول دی چه حضرت ابراهیم (ع) یی دنمروود سرولمبوته و غورځاوه او حضرت مسیح (ع) یی په سولی وخیژاوه . حضرت محمد (ص) ددغه جهانی انقلاب په ترڅه رسولو کښی د پیرو کړاوونو په قبلولوخیل مشکل رسالت په ځای کړه او په پیرو سختو خطرناکو حالاتو کښی یی صبر او استقامت له لاسه ورنکړ (داځکه چه پخپل نبوت او رسالت یی پیر تینگ ایمان درلود او دغه قوی ایمان ده په نورو کښی هم پیدا کړ چه مومنان یی په جهان مسلط کړه او عمومی حالات یی بدل کړه . د خدای کور (کعبه) یی له بتانو پاکه کړه / دخلکو زړونه او دماغونه یی صفاکړه اجتماعي مفاسد او ناوولی عقایدی محوه کړه او هغه یی په محسناتو له مینځه یووړل .

ددی لپاره چه خلک سری شی او سریتوب زده کړی بایدپیغمبر په خپله دکامل انسانیت مثل اعلی شی او خپل عالی کردار د هغوی د پاره سرمشق وگرځوی یعنی په عملی دولخلکوته د صبر او استقامت / درم او شفقت / عدل او انصاف / ایمان او احسان / صدق او صفاء د ایشار او قربانی او دشجاعت او شهادت گران گران درسونه ورکړی او داشایسته کړی چه انسان د عزم او ارادی د روحی قوت او قدرت په مرسته په جهان کښی څومره لوی بدلون راوستلی شی . استخوړول او تربیه کول او دامامت وظیفه عملی جهاد او مقاومت غواړی .

په خلکو بانندی د ژبی په سر یو څه زده کول دومره گران کار ندی مگر په خلکو کښی څه پیدا کول په زړونو کښی یی څه کښیونول او په دماغونو بانندی د نوو عقایدو منل د هرچا کار ندی .

حضرت محمد (ص) چه پیر عالم یی په سمه لار وځوځاوه او پیر عالی اخلاق یی په خپلو پیروانو کښی پیدا کړه یو مهم علت یی دا و چه پخپله د کامل انسانیت او خلق عظیم خاوند و او په همدغه حقیقی معجزه یی عالمونه مسخر کړه .

الحم ملی و سلم علی سیدنا و مولینا محمد.

مراج :

نمیدانم چه منزل بود شب جائیکه من بودم   بهر سو رقص بسمل بود شب جائیکه من بودم
پري بیکر نگاری سرو قدی لاله رخساری   سراپا آفت دل بود شب جائیکه من بودم
رقیبان گوش بر آواز واودرناز و من ترسان   سخن گفتن چه مشکل بود شب جائیکه من بودم

خدا خود میر مجلس بود اندر لامکان خسرو

محمد شمع محفل بود شب جائیکه من بودم

(حضرت امیر خسرو دهلوی)

نعمده و نصلي علي رسول كريم 142

همنا صبت ميلاد فرخنده نبوی (ص) بسم الله الرحمن الرحيم
در سال ۱۴۱۲ قمری ۱۳۷۰ ش از محترم عزیز احمد نوری (مهاجر افغان) (رح)

نعت سرور کاینات

آیه قران حق بر تو نهموده نزل و ل
هر که کند از رهش بر ره شیطان عدول
گشته بدنیا و دین خاسر و گمراه خذول
** خاتم اقبال تست آنکه به مهر قبول
خشک و تر کاینات داشت به زیر نگین **

فقر گزیدی ندید مال و مال ترا
هیچکسی در جهان دیده مثال ترا؟
ایزد بکتا بگفت وصف خصال ترا
** مدعیان نشوند نعت (کمال) ترا
لایق هر گوش نیست دانه در شمعین **

همه عالم بخدا جلوه والای تو باد
سر شوریده ما خاک کف پای تو باد
دل بریان (مهاجر) به قدمهای تو باد
** صبحه کر و بیان ورد و شنای تو باد
تا که به صبح نشور بر تو بکنند آفرین **

کسری - اشاره بایوان قصر انوشیروان
یادشاه فارس است که از هیبت
میلاد فخر کاینات شکست پزداشت .

غاشیه - روپوش .
نگهت - بوی خوش .
نیلاب - دریایی در شمال کابل .
گوشه محراب - اشاره به تسلط کمونستان
ملحد بر سرزمین توحید .

کحل بصر - سرمه چشم .
خذول - بسیار درمانده و بی بهره .
فقر گزیدی - اشاره بفرموده سرور کاینات
است (الفقر فخری) .
کر و بیان - فرشتگان مقرب بارگاه الهی .
در شمعین - مروارید گرانبها .
نشور - زنده شدن دوباره در روز قیامت .

۱۲۰۰ هـ - ۱۳۷۰ - ۱۱ اگست ۱۹۹۱
عزیز احمد نوری مهاجر در ویرجینیا .

خاک بمیلاد تو گشته به عظمت قرین
هلهله در کاینات افتد و چرخ برین
لرزه به کسری فکند آمدنت در زمین

** ای مه رخسار تو مطلع صبح یقین
غاشیه کبریات شهر روح الامین **

تبخی عداوت شده از رخ تو در نیام
جهل و خرافت برفت از همه گیتی مدام
بشکده ها شد تبه صبح دمیده ز شام

** آینه دار رخت عارض ماه تمام
تکیه که منبرت پایه چرخ برین **

پهنه عالم گرفت دیو و دد خود سری
کاش آمد نگهت بر همه چون عنبری
نور گرفته ز تو مهر و مه اختری

** ماه قد تو دید در چمن دلبری
کز مر خجلت فتاد سرو صهی بر زمین **

خون شهیدان فزود پهنه سیلاب را
تیره و خونین نمود بستر نیلاب را
رحم نما بت گرفت گمبوشه محراب را

** از گل رخسار تست لاله محراب را
قطره آبی که هست بر جگر آتشین **

گوشه چشمی گشا بر وطن داغدار
بین که مزار مخی گشته خراب و نزار
امت بیچاره ات گشته تباه و فگار

** خط جبین تو بود آنکه شدست آشکار
بر ورق کاینات نقش رسول امین **

پیرو تو بوده اند مردم افغان چنان
در ره دین داده اند جان و سر خود عیان
داشته ایمان بحق بوده ورا این گمان

** شهن حکم ترا تیر قضا در کمان
بازوی امر ترا تبخی ظفر در کمین **

مردم ما گر که شد در ره دین قهرمان
بر ره تو رفته اند هست بدنیا عیان
کحل بصر بوده است گرد قدوم تو هان!

** خاک کف پای تست دامن آخر زمان
دست تو تا برفشانند بر دوجهان آمین **

معراج :

قطره دریا گشت پیغمبر نمیدانم چه شد؟
عیسائی بر چرخ بردم خر نمیدانم چه شد؟
(بیدل رح)

عرض معراج حقیقت از من (بیدل) خطاست
جان پاکم فارغ از تیمار جسمم کرده اند

التجاء

پیروزی نور بر ظلمت

بسمہ تعالیٰ

یا رسول اللہ زلف یک نظر بر من بکن
 داروی زخم دلم را مرهمی در تن بکن
 یا رسول اللہ توهستی منبع جود و عطا
 بر غریب و بی نواہت شفقت احسن بکن
 یا رسول اللہ تہی دستم ندارم توشہ بی
 رحمت لعل المین رحمتی بر من بکن
 یا رسول اللہ امیدم نیست جز در گاہ تو
 از پریشانی ز رحمت خاطر ایمن بکن
 یا رسول اللہ مرا در حزن خود جاہیم بده
 یا بہ پیشرب یا بہ بطحا چند شبہ ممکن بکن
 یا رسول اللہ ترا نام است شفیع المذنبین
 باشدم چشم از شما عفو گناہ من بکن
 یا رسول اللہ توهستی مہبط وحی ز خدا
 جسم و جانم از فروغت اندکی روشن بکن
 یا رسول اللہ تو داری قرب در گاہ اللہ
 عرض حال من حضور شاہ کن فکن بکن
 یا رسول اللہ من با داد درود و صد سلام
 بر تو و مراہل و اصحاب قبول از من بکن
 یا رسول اللہ بجز تونہست غمخوارا زامت
 صادق صدیق خود مظلوظ از دشمن بکن

یہا دداشت - آقای صدیق مقالہ ای
 ہم تحت عنوان (جلوہ گاہ رسالت)
 ارسال کردہ اند کہ درین شمارہ
 نسبت تراکم مضامین وارده از نشر
 بازماندہ

وجود تشاد و تفاوت در ما و دیگران ، در اجتماع انسان و حیوان ، در زمین خاکریز
 و دامن آسمان ناپیدا کران ، گسترہ زمان و مکان و ہر آنچہ اندین جہان مینگریم ، مینویسم
 و نسر مینیم و یا آنچہ بدان وجود خارجی تالیسم و از ان اثر می پذیریم و بدان اثر مگذاریم ،
 مانند رسائی و صنعت ، حوی و ہدی ، قساوت و عدالت ، ہستی و نیستی ، زایش و مرگ ،
 تسلیح و جنگ ، علم و جہل ، صداقت و حیانت ، وطن دوستی و وطن فریبی و امثالہم ، ہر چند
 در خواہر امر ، غالباً برای انبای آدم ، مایہ مسکنا و مادرنا آزایی ہا تلقی میگردد ، ولی در
 واقعیت امر ، تیزی ادلی و محرک بی انقطاع جنبشہا و جہشہا و در فرجہا ، موجبات رشد
 و پیشرفت و تعالی و بادل دنیا و مافیہا و زندہ و جنبندہ بی را کہ اندران اند ، تسکین میدہد و
 ہمین جوہر اصلی و اسرار آمیز تفاوتہاست کہ اسباب استقرار و استمرار نظام جہان و جہانہا را
 پیوستہ فراہم می آورد .

بسی (زایش متوالی انسان ، نہ صرفاً بمنظور تعدد نسل انسان است کہ بقصد تداوم
 تنازع البقا ، کف گام بگام اسرار کائنات و بالاخرہ حصول حاکمیت و دستری سرورانہ انسانی
 برہمہ جا و ہمہ چیز نیز ہست .

جدال ہمہگی ، ہمہ جانہ و خستگی ناپذیر انسان در ابعاد متنوع از ہستی است کہ
 علی الرغم شکست ہا و عقیدہ های موہ قتی و جان با حقن های وقفہ وی و سایر فرود و فراز ، فاتح
 باب تازہ بی در بخشہای مختلف دارو درایت بشری و گشایشگر گرہ های سخت و ناسناحتہ دنیا ی
 طبیعی و انسانی میگردد .

ہمانسان کہ گفتہ آمد ، فتح ہریاب از ابواب سرزمین سعادت چیز بشری در سلاسل ستیزہ
 انسان ، کہ با جان سپاری عجیبی توانا مہودہ و گشایشگر ہر گرہ از گرہ های ہستی ، با تلاطم
 موج خون نسلی از انسان ستیزہ گر صورت بستہ است .

بباید از آن میان ، تنها ہمین جدال خونین و ہیبت ناک نور و ظلمت و ستیزی و عدالت را
 بنگریم کہ چہ بزرگ و طولانی و عناق و اما چقدر ضروری و گزیرنا پذیر است و چرا ؟
 آنزمانہ های (پیش و کم پیکار و چہار صد سال) قبل و آن سرزمین ظلمت خیز و مرد م
 ظلمت پرور عربستان سعودی را در ذہن و ضمیر خویش مجسم کنیم و باز ببینیم اندران جاییکہ
 جز ظلم و زور گوئی و جہل و ظلمت و زباندوزی و بت پرستی و زنا و لواط و بی سرب و بی خودی و
 پیدردی و بی نظمی و ۰۰۰ وجود ندارد و جز تیرہ دلان بی رحم و بی فہم ، عیاش و اوباش
 سراغ نمیشوند ، گفتن حرف اصلاحگرانہ حق ، تلاطم و تحریک بخاطر زدودن سیاهی های ریشہ دار
 عینی و ذہنی ، بر اسراشتن رایت مبارزہ ، جہالت سوز در برابر انبوهی از کوردلان کج
 اندیش و ایجاد آیین نو و گرایشات یکتا گرای و یکتا پرستی و همچنان تا مین عدالت و سعادت و

۰۰۰ تا چہ حد سنگین و حطیر و طاقت سوز است ؟

پسری کہ در و شاق عبداللہ و اندر سرزمین مکہ دیدہ بر دنیا گشود ، بعدہا
 همان کودک یتیم و حرمان دیدہ بی بود بنام محمد کہ با گذشت زمان و مشاہدہ نسا
 صوابی های اجتماع و جاہلیت شرمگین مکیان ، پسوی رشد جسمی و فکری می
 شنافت تا آنکہ مرد مومن و مبارز و رشید و حقیقت نگری پا را آمد . ہمین روشندلی
 و حقیقت نگری و عمق تفکر فلسفی و عاصمی او بدکہ جلوہ ہا و مظاهر ہر وقاحت و
 قباحت ، نمار جہالت و پرستش ، اثرات کج روی و کج فکری و کج کردلی و امثالہم
 در ہر قدم رنجر مداد و نسا قرارش میساخت و حرکت مخالفانہ ہم علیہ آن دشوار و خطرناک
 چون تجارب بشری در مسیر زمانہ ہا مکرراً بہ اثبات رسانیدہ است کہ ہر چند دیو
 جہل و ظلمت ظاہراً دیر پای بنماید و جاہل ظلمت پناہ ہم بخاطر حفاظت و حراست
 از جو جہالت خیز موجود بی گذشت و قہار باند ، باز ہم ، پدیدہ نوو ستیزہ گران راہ
 روشن علم و معرفت و آیین صلح و انسانیت بر آن غالب اند و جاودانہ ہ پس ، وقتی
 حکم خدا بر گزیدہ شود و جوہر بعثت و رسالت می یابد ، نخست بہ تنہایی رہبر راہ
 دشوار گذار و ہر مخاطبہ جدلہای بی مانند تدریجی و تبلیغی رسانندانہ در همان محیط
 ظلمانی و مرگ خیز و در میان همان مکیان شریرو زورگو ستایشگران اصنام و ہیاک بی روح و
 جان و صاحبان افکار متحجر و دلہای دود اندود آن روزہ میپردازد و عاقبت با ہمہی و ہم
 کاری و ہمنوایی سایرین ، فاتح ، فیروز و سرور و سرفراز بدر می آید و جہان پہناوری را بسا
 ہمہ جہانیہی ہایش دگرگونہ سازد .

پردیدیم کہ در خاندان بتگرویت پرست ، بت شکن و یکتا پرست بدنیای می آید ،
 اندر میان انبوه غمی از جاہلین ، علم دار علم و خرد سربلند میکند ، در دل ظلمتہا
 روشنی حقیقت های جاودانہ بہ درخشندگی می آید ، آواز ملکوتی مستکنان بی یار و یاور ، از
 پیشہ ہا ر سکونتستان بی صدایی ہا بر می خیزد و جہان و جہانیان را بہ وجد و شور و فریاد
 در می آورد و راہ و رسم تازہ بی برای انسان روی زمین بہ ارمغان می آورد کہ سخت قابل
 عورتا مل و تسوجہ مرزندان آدم اندین دنیا است . ہمیشہ در اهتزاز باد رایت علم
 و عدالت در شرفا مگر دنیای تحکما .

تصور قدرت در اسلام

اسلام دین صلح و در تائید مستضعفین است. خداوند متعال زورگویی، قدرت نمایی و غرور ابناء بشر را بر سر اسر قرآن نکوهش نموده حتی در چند مورد خشم باری تعالی در فرونشاندن غرور و قدرت تبارز نموده است که يك مورد آن سوره مبارکه "الفیل" است و ما آنرا بطور نمونه با ترجمه و تفسیر و تاویل در اینجا مطرح می‌کنیم، چونکه سیرت و شناخت کامل پیغمبر و الای اسلام (صلی الله علیه وسلم) از کتاب او میسر باشد.

پس منظر رویداد :

رویداد حمله گروهی که با پیلان می جنگیدند مقارن سالهای تولد حضرت رسول اکرم (ص) حدود ۵۷۰ میلادی بوقوع پیوسته است. در آنوقت یمن تحت اداره حبشه مسیحی بود که زمامدار آن (ابرها اشرام - *Abraha Ashram*) نام داشت. وی قبلاً فرمانروای اسرائیل (موسوم به *Himyar*) را مغلوب ساخته و به قدرت خود مغرور گردیده بود. آنگاه سپاهی که فیلها را در استخدام داشت بطرف مکه سوق داد، چونکه میخواست کعبه را تخریب نماید. باشندگان مکه بمقابل این لشکر عظیم و قدرت قاهره از جنگ و دفاع دست کشیده و از خداوند متعال استمداد جستند. خداوند (ج) که همیشه در حمایت مستضعفین است معجزه ای پدید آورد:

گروه های مرغان از آسمان بالای فیلها سنگریزه ریختند، چنانکه در پوست و گوشت متهاجمین و فیلهای شان زخمهای چرك دار پدید آمد، که آنها همانند ناخوشی پیشرفته طاعونی تکثیر می یافت. و بدین نهج لشکر متجاوز با فیلهای خود نابود شدند.

این رویداد در روایات مسیحیان و در فرهنگ عرب جاهلیت و مردمان منطقه انتشار یافته بود. پروردگار عالم (ج) بعداً آنرا به پیغمبر آخرالزمان (صلعم) بهنگامی در مکه بازگو نموده است که در اوایل اسلام پیغمبر خدا از دست ابوجهل ها در مزاحمت بودند و خداوند بمنظور تقویت و دلبری مسلمین این سوره را منحیث مثالی از قدرت بی حصر خود نازل فرمود:

بسم الله الرحمن الرحيم

سوره الفیل	ترجمه	تفسیر
الم ترکیف فعل ربك باصحب الفیل	آیا ندیدی چطور معامله کرد پروردگارتو با صاحبان فیل.	انسان با پدیده عجز خود و قدرت مطلق خالق خود مستشعر بوده نباید از قدرت مادی خود مغرور شود چه هر نوع قدرتی که انسان تبارز میدهد الله تعالی اگر ارااده فرماید قدرت تخریب آنرا دارد
الم يجعل کیدهم فی تفلیل	آیا نگردانید نیرنگ آنها را در گمگشتگی.	میانگذاشتن ببالای شان سنگهایی از گل رست پخته (سفالین).
و ارسل علیهم طیرا ابابیل	و فرستاد بالایشان مرغانی گروه گروه.	پس گردانید شان مانند کاهی خورده شده (تفاله کاه).
ترمیهم بحجارة من سجیل		
فجعلهم کعصف ماکول		

فهم معانی قرآن :

فهم کامل محتوی قرآن هنوز میسر نیامده، ظاهراً و قسماً، بملاحظ آنکه میگویند عربها از معیارهای علم زبانشناسی در تعبیر و تفسیر آیات قرآن کمتر کار میگیرند و همینطور است ترجمه قرآن بزبان فارسی.

ترجمه، تفسیر و تعبیر شعبات علم معانی میباشد که خود شاخه از اعلم زبانشناسی است. زبان شناسی معاصر در اوایل دهه پنجاه بمراحل آموختن زبان توسط طفل متوجه شده، با تطبیق معیارهای علم معانی ملتفت شدند که اطفال در آموختن زبان و حل ابهامات آن از قیاس، تاویل و استقراء نیز کار میگیرند، چنانکه این سه رشته بحیث شعبات علم معانی پذیرفته شد و مشاهدات عینی آنها مفید آموزش قرار گرفت. و برای هر کدام با محاسن مشاهدات بالای آموزش زبان توسط طفل، اصول و معیارهایی وضع شده که استخدام آن در تاویل مفاهیم قرآن نیز مفید و آموزنده بوده میتواند. بطور مثال هرگاه متن سوره مبارکه الفیل و ترجمه در آنرا با ارتباط معیارهای تاویل بررسی

کنیم ملتفت میشویم که :

- (۱) خداوند متعال (ج) برای انهدام يك قدرت مغرور زمینی از يك وسیله هوایی استفاده کرده .
- (۲) قدرت هوایی از لحاظ نسبت فی واحد به تناسب قدرت زمینی بسیار كوچك بود (فیل در نسبت غچی یا پرستو) .
- (۳) پرستوها (غچی ها) سنگریزه ها را بالای اصحاب فیل فروریختند .

(۴) سنگریزه ها از جنس سفالین (گل رس پخته) بودند . ملتفت باید شد که پروردگار فقط سنگریزه ها نگفته بلکه (بحارۃ سجیل) یعنی سنگریزه های ساخته شده از سفالین گفته است که مراد سنگ های ترکیب شده بدست بشر را دارد (و در روایات مسیحیان آمده که آن سنگریزه های ترکیب شده زهریت داشتند که پوست را میدرد و گوشت را طاعونی میساخت) .

(۵) اصحاب فیل بمشابه تغاله کاه درآمدند (از هم پاشیدند) و منهدم شدند، یعنی فیلها به توته های کاه مبدل شدند .

اصول قیاس و تاویل میرساند که الله تعالی (ج) که در علم قدیم خود اختراع طیاره و بم را توسط بشر میدانست بلکه مقرر فرموده بود آنرا در سوره مبارکه (الفیل) از طریق قیاس بمسلمین گفته است زیرا فهم و درك این امكانات يكهزار و چارصدسال قبل برای عرب جاهلیت میسر نبود ، و اگر خداوند در آنوقت سوره بی نازل میکرد که بشر روزی فایق خواهد شد طیاره ای بمواز (نسبت : ابابیل در هوا) و بمبهای زهر دار ترکیب نماید (نسبت : بحارۃ من سجیل - سنگریزه های سفالین) بوسیله آنها قدرت عظیم (نسبت : فیل در روی زمین) را منهدم بمواز در آنصورت نفوس غیر مومن عرب بیغمبر اسلام (صلعم) را بلا تشبیه جا دوگر میخواندند ، چنانکه در موارد دیگر خوانده بودند .

خداوند متعال در سوره بقره آورده است : (آیه ۲۴۵)

” اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ “
 ((الله) نیست معبودی بحق جز او (تعالی) ، زنده (و) پاینده است ، هرگز او را کسالت خواب نگیرد و نه خواب ، اوست مالک آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است ، کیست آنکه شفاعت کند به پیشگاه وی ، مگر بفرمان او ، میدانند آنچه را که پیش روی خلق و آنچه که پشت سر آنهاست و احاطه ندارند به چیزی از علم خداوند ، مگر به آنچه که او خواسته است ، کرسی او (احاطه کرسی او تعالی و قلمرو علمش) آسمانها و زمین را فرا گرفته و نگهبانی آسمانها و زمین بر او آسان و بدون مشقت است و اوست از همه بالاتر (و) با عظمت .))
 ((اقتباس از ” قران الکریم ” (با ترجمه معانی) مترجم عبدالستار سیرت))

و این آیات بهترین مظهر ثبوت قدرت خداوند و عظمت اوست در تخریب و انهدام قدرت مندان مغرور .

در قران مجید خصوصا در آیات متشابهات موارد قیاس بسیار زیاد است که مومن مسلمان را بدرك واقعیت های جهان و کشفیات مابینتفیک امروزی نایل میسازد و اگر مترجمین قران عوض روش معنی ترجمه و تفسیر از معیارهای علم زبانشناسی کار بگیرند فهم معانی قران را برای مسلمین سهلتر خواهد ساخت .

درین اواخر سپاره اول قران کریم با ترجمه دری محصول تدقیق استاد عبدالستار سیرت با داریه رسیده بار اول فقره ” با ترجمه معانی ” روی جلد چنین اثری دیده میشود . مترجم دانشمند در ترجمه این سپاره سعی ودقت فراوان بخرج داده نه تنها افاده های زبانی دری او شیوا و فصیح میباشد بلکه واقعا جا بجا در ترجمه قران از معیار های سنتی علم معانی کار گرفته است و این اولین بار است که يك دانشمند افغانی معانی را در ترجمه استخدام نموده ، ولو بشکل سنتی آن میباشد و از معیارهای زبانشناسی معاصر استفاده نشده ، يك ا بتکار و پیشرفت پنداشته میشود . در علم زبانشناسی معاصر شعبه علم معانی با اصول و معیارهایی مجهز شده که اگر در ترجمه استخدام شوند فهم مطالب مشکل را سهل میسازند ، وانگهی وظیفه علم معانی همانا ساختن ابهام افاده های لسانی است .

میلاد مسعود حضرت سرور کاینات محمد مصطفی (صلعم) امسال مصادف به ۳۱ اسد ۱۳۷۰ معادل ۲۲ سپتامبر ۱۹۹۱ میباشد و آیینۀ افغانمستان افتخار دارد ازین روز مبارک تجلیل مینماید ، با امید آنکه بعد

بَعْدَ رَحْمَةٍ ۱۴۷

نویسنده محترم شمس الدین متین سلجوقی

سبحن الذي جزء (١٥) قرآن مجید سورۀ بني اسرائيل : «سبحن الذي اسراي بعبد له ليلاً من المسجد الحرام الي المسجد الاقصا الذي بركننا حوله لنراه من ايتنا انه هو المسيح العليم»
 ((پاک است آن که ببرد بنده خود را شبی از مسجد حرام بسوی مسجد اقصی که برکت نهادیم گرداگرد آن تا بنمایانمش بعضی نشانهای خود و هر آینه اوست شنوا و بینا.))

اکثر علماء بر آنند که معراج در سال ۱۲ از بعثت رسول مقبول (صلعم) بوده و در ۲۷ از ماه رجب (که به شب برات معروف است) رفتن شان از مکه بسوی بیت المقدس یعنی یورشلم امروزی به نص قرآن مجید ثابت است و منکر آن کافر است و عروج بر آسمان ها و وصول بمرتبه قرب و جاه باحادیث مشهوره که قریب است، بعد تواتر ثابت گشته و هر که انکار آن کند گمراه وصال است . حضرت مولانای بلخی فرزند آریانای کهن فرماید :

شاهد معراج نبی وافر است هر که مقرر نیست بدان کافر است

عقل چه داند چه مقام است این عشق شناسد که چه دام است این

و تمامی علماء معتقد اند که عروج آنحضرت (صلعم) به جسد و روح بوده و آنانکه در این قصه نقل جسد را مانع دانند از صعود، ارباب بدعت اند و منکر آن خدایی اند که کن فیکون در اختیار اوست.

« و اذا قضی الا رفانما یقول له کن فیکون »

آن که سرشت تنش از جان بود سیر عروجش به تن آسان بود

در آنشب حضرت جبریل (ع) بادسته ای از ملایکه آمده آنحضرت (صلعم) را از حجرۀ ام هانی یعنی خواهر حضرت علی (کرم الله وجهه) بمسجد الحرام یعنی عیادتگاه اقصی به یورشلم بردند، قبل از حرکت دل شانرا از سینه برون و با آب زمزم شستند . مرکوب شان اسبی بود که آنرا براق نامند

شبی رخ تافته زین دیر فانی بخلوت در سرای ام هانی

رسیدش جبریل از بیت معمور براق برق سیر آورده از دور

قوی پشت و گران سیر و سبک خیز به راندن دور بین وقت شدن تیز

روایت است که حضرت رسالت پناهی (صلعم) در بیت المقدس انبیاء و ملایکه علیه السلام را دید و ایشان را امامت کرد . از صخره بمعراج برآمد بر دق یا بر جبریل علیه السلام در آمد . در آسمان اول آدم علیه السلام را ، در آسمان دوم حضرت عیسی (ع) و حضرت یحیی (ع)، در آسمان سوم حضرت یوسف (ع)، در آسمان چارم حضرت ادریس (ع)، در آسمان پنجم حضرت هارون (ع) و در آسمان هفتم حضرت ابراهیم (ع) را دید . و حضرت خاتم النبیین (صلعم) بر همه پیغمبران علیه الصلوة والتحیات سلام گفت .

قاصدی از کشور نورانیان .. پاک از آرایش ظلمانیان

آمد و آورد براقی چو برق پیکری از نور قدم تا به فرق

رفتن او جستن تیر از کمان جستن او حجت طی مکان

گفت که ای ساقی ابرار خیز جرعه بر این گنبد دوار ریز

حضرت پیغمبر (صلعم) بعد از تقدیم سلام، جواب بوجه اکرام شنید، سدره المنتهی، بیت المعمور، حوض کوثر، نهرالرحمه، بهشت و دوزخ بنظر وی در آمد . حضرت جبریل (ع) نزدیک حجاب نورا از مراقبت محبوب رب العالمین باز ایستاد : لو وفوت انمله لا حرقت

چنان گرم در تیه قدرت براند که در سد ره جبریل از اوبازماند

در آنجاستنها حجاب نور و ظلمت راقطع کرد و به محلی رسید که براق نیز از رفتار بازماند و بعدا بر « رف رف » سوار گشته بیای عرش رسید و هزار مرتبه از حق خطاب « اون منی » شنید و هرنوبت آنحضرت (صلعم) را ترقی دیگر دست داد تا قدم بر « دنی » نهاد ... از آنجا بر منظر « فتدلی » جلوه گر شد ... پس بخلوت خاص و مکان « قاب و قوسین » « ارادنی » در آمد (که قاب و قوسین بقدر دو کمان است و در اصطلاح عرفا مقامی است والا و نزدیک بخدا و نه بحدیکه مرحله فنا باشد .) و بعد از آن اسرار « فاوحی الی عبده ما اوحی » را استماع فرمود .

کلام سرمدی بی نقل بشنید خداوند جهان را بی جهت دید

مهرس از ماکیفیت که چون بود
یافت بیک حلقه زدن فتح باب
خانه نشینان به هزاران نیاز
طبل دعا کوس ثنایش زدند
دیدن روی تو عجب دلکش است

بدید آنچه از حد دیدن برون بود
شد به در خانه ماه آفتاب
رفت در آن خانه بصد عز و ناز
سجده کنان بوسه بهایش زدند
آمدی و آمدنت بسی خوش است

و به نقل روایت شده وثابت است که آنحضرت (صلعم) ثنای الهی بکلمات «التحيات لله والصلوات والطيبات» بجا آورد و با اکرام اسلام و عليك ايها النبي و رحمت الله وبركاته مخاطب گشت و در تشریف این سلام امت خود را داخل ساخته فرمود که «اسلام علينا و علي عباد الله الصالحين»:

چو کرده وعده های لطف در گوش نکرده امت خود را فراموش
موسی (ع) در دامنه کوه طور با حضرت خداوند متعال (ج) باب کلام گشود و اما پیغمبر ما (صلعم) در عرش معلی .
موسی به کوه طور سخن گفت با خدا در پای عرش بین که مقام محمد است . (بین تفاوت راه از کجاست تابکجا).

در حین مراجعت بهشت و دوزخ را بنظر وی در آوردند و هدیه نمازهای پنجگانه را برای امت مرحومه اش تعیین کردند و به بیت المقدس باز آمد و متوجه مکه معظمه شده و کاروانهای قریش را دید و مدت این سفر سه ساعت بقول چهار ساعت بود:

بود بیک لحظه در آن نیمه شب آمدن و رفتن او ای عجب
بود ولی نور زمین ز آسمان در سفر نور نگنجد زمان

سفر آنحضرت (صلعم) در راه معراج حقیقتی است ثابت :

راه ز اندازه برون رفته ای پی نتوان برد که چون رفته ای
عقل در این واقعه حاشا کند عشق نه حاشا که تماشا کند
آورده اند که چون بامداد همین شب آنحضرت (صلعم) قصه شب گذشته را بهمه گان تقریر فرمودند ، مسلمانان تصدیق کردند و کفار استبعاد عظیم با انکار نشانیهای بیت المقدس را از ایشان پرسیدند و ایشان همه جوابهای معتقدان و منکران را بیان داشتند و هرچه طلبیدند نشان باز داشتند و با آنها منکران معراج را تکذیب کردند .

در نفحات الانس آمده که محمد (صلعم) را «شنواند مر آن چیزی را که بخودش و به خلافت امتش بحیث خلیفه خدا لازم بود و بینا ساخت وی را که به اومودار گشت آنچه را که به امتانش نشان دهد ، باز هم بجهت اینکه خلیفه خدا در روی زمین از آن مستفید گردد ، نه باقی و مازاد از آنچه که بکارش ضرورتی نباشد» .
« ما انه هو السميع بسمنا البصير وبصيرنا »

چو در مکتب بی نشانی رسید چه گویم که آن چاه دیدوشنید
ورق در نوشتند و کم شد سبق شنیدن بحق بود و دیدن بحق . (ختم)

یادداشت اداره : آیات مبارک (درین مقاله و هم در مقاله میرمن معصومی) از روی نوشته نویسنده نقل شده است . در آینه نوشته های دارای آیات تا زمانی از نشر بازخواهد ماند که نویسندگان محترم اسم سوره و نمبر آیات را بنویسند تا از روی متن قرآن طور صحیح نقل شوند در غیر آن در نقل آیات اشتباه رخ میدهد و هر دو طرف گنهگار میشویم

ادامه صفحہ ۱۴۵

از این تحقیق و تدقیق علمی قرآن از طرف مسلمین آغاز گردید . شاعران و نویسندگانی که باین مناسبت اشعار و مقالات فرستاده اند خداوند متعال فیوضات این روز مومن را شامل حال شان سازد . از اوتعالی (ج) ببرکت این روز مسعود التجا و استعداد مینمائیم دست زورمندان مغرور را از خطه اسلامی افغانستان کوتاه سازد و این ملت مظلوم را در سایه عنایت و حمایت خودنگه دارد . آمین یارب العالمین .

هزاران درود بروان پیغمبر محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم .

ادامه صفحہ ۱۵۵

توازن را مد نظر بگیرند تا موسیقی ما بکلی قربان موسیقی بیگانه نگردد زیرا آباد کردن سرک ، مکتب و شفاخانه کشور امکان دارد ولی احیاء و ترمیم دوباره کلتور نا ممکن بوده فقدان آن یک خساره جبران نا پذیر خواهد بود و سلامها و پیام محبت خود را بکارکنان و خوانندگان مجله آیین افغانستان و سایر هموطنان تقدیم نموده موفقیت همه را از بارگاه خداوند متعال آرزو مینمایم . ختم .

میلا د فرخنده

میلا د فرخنده و با سعادت فخرکاینات خاتم الانبیاء حضرت محمد مصطفی (ص) را برای هموطنان عزیزم و کافه مسلمانان جهان صمیمانه تبریک و تهنیت عرض نموده بمناسبت این روز قجسته روش انحضرت (ص) را برای خوانندگان گرامی بدست نشر میسپارم.

حضرت علی (ع) از روش آنحضرت (ص) پرسیدند حضرت رسول اکرم (ص) در جواب فرمودند :

یاد خدا انیس من است

معرفت سرمایه من است

عقل اساس دین من است .

محبت اساس کار من است

شوق مرکب من است

اعتماد گنجینه من است .

غم رفیق من است

علم حرب من است

صبر ردای من است .

رهاشیت غنیمت من است

فقر افتخار من است

زهد حرفه من است

یقین قدرت من است .

راستی شفیع من است

عبادت مایه کفایت من است

کوشش فطرت من است

ادای نماز خوشنودی من است .

دردمندان را زغم نامت رهایی میدهد
خاک پایت دیده ها را روشنایی میدهد
برفقیران قدرت معجز نمایی میدهد
افتاب و ماه میخوانند در اوج سما
احمد و محمود ابوالقاسم محمد مصطفی

انبیاء مانند از قران و از تعلیم تو
هست فوق هفت اقلیم جهان اقلیم تو
قامت پیغمبران خم از پی تنظیم تو
دفتر توحید را دانه بدست تو خدا
احمد و محمود ابوالقاسم محمد مصطفی

هست در توصیف تو مجموع آیات مبین
در سما نامت بود احمد محمد در زمین
ای فدای جان پاکت اولین و آخرین
شد بمدح حضرت روح القدس مدحت سرا
احمد و محمود ابوالقاسم محمد مصطفی

رشته ها شد پاره یکسر یا رسول الله مدد
امت بیچاره یکسر یا رسول الله مدد
ما شدیم اواره یکسر یا رسول الله مدد
گشته وقت دستگیری ای دلیل رهمنما
احمد و محمود ابوالقاسم محمد مصطفی

گنج معانی

اشتباه آدم او را خاکدانی ساخته
فیض احمد خاکدان را آسمانی ساخته

آدم فانی سزد نازد براحمدزانه او
نام آدم را بحالم جاودانی ساخته

رنگ آدم را کف خاک از گل رویش گرفت
اینچنینی را طفیلش آنچنانی ساخته

در نجات خاکیان آن ابروی هردو کون
از مقام قدس بر این زندگانی ساخته

احمد مرسل بود جان و جهاندار جهان
خالق جانها رهی او را جهانی ساخته

مهر تابان نبوت را خدای مهربان
بر گنہگاران شفیع از مهربانی ساخته

یافت معنی از طفیل سید ما زندگی
خان دلها ورا گنج معانی ساخته

گفت بی تدبیری از امت بودیم نه فقر
راه ما هموار با تدبیر دانی ساخته

خوش فدایش روز فتح مکه نان و سرکه بود
کو توانستی شکوه خسروانی ساخته

باد بر سر دم زدن از پیروی در راه او
خویش را از پیروانش چون توانی ساخته ؟

بنده را معبود از بهر عبادت آفرید
نه برای عیش و نوش و کامرانی ساخته

از سبک مغزی ز وحدت سخت دور افتاده ایم
کار ما مشکل چه آسان سرگرانی ساخته

از یگانگی بمقصد میرسیم اما دریغ
راه ما پرپیچ و خم این چندگانی ساخته

بخش مان یارب توان کز بند نخوت و اهریم
نخوت اندر بندهمان از ناتوانی ساخته

از دناست تر بخون کردند دونان نان خلق
عالمی را در بدر یکمشت دانی ساخته

جهل این نا بخردان دور از آدمگری
صحن عالم را بساط خر دوانی ساخته

کهکشان شد تیره از آه زمینگیان ظلم
اشک مظلومان زمین را کهکشانی ساخته

از طفیل او به وحدت سازمان ده کارما
زار برما کار را بی سازمانی ساخته

پر امیدم کز شفاعت رحمت اللعالمین
چاره ی ما را نهانی و میانی ساخته

کلاتین - ملبن - وکتوریا ۲۳ اگست ۹۱

سوز دل

سرور و سردار عالم ای تو ختم انبیا
 برگزیدت از دو عالم خالق ارض و سما
 آتش فتد پرخامه ام، چون کنم وصفت بیان ؟
 نتوان که آرد بر زبان ، عاصی حرفی از ثنا
 ثنا خوان ترا شاید ، ولی چون آینه پاک
 چه سازم منکه دارم ، روح و جان هم دل سیاه
 بسته پای الغم بر دام و دانه حرص و آرز
 عنان اختیارم ، بهر گنه از کفرها
 گر رو کنم اندر قفا ، سوزد مرا اندامها
 زان کرده ها ، زان گفته ها ، زان روز و ماه و سالها
 نفس اماره اژدها ، چنبری بر احساسها
 فرقه در گرداب خودی ، دور از ساحل ناخدا
 بهیم بهره شد تلف ، نقد روانم ز کف
 این من و این اشک حسرت ، برگزیده رفته ها
 بر دوش لرزان میکشم این بار طاقت سوز را
 رگشت از کشته می برم ، وای ازین کشت و کشته ها
 ششجهت تاریک ماندی ، در قلمزم ادراک ما
 گرنه جان آگه بدی ، از لطف احسان شما
 ذکر نامت مطلع خورشید جان افروز ما
 خورشید مینازد بر دواگون ، از تابش انوارها
 جبریل آورده پیام ، مشق خاکی بر آستان
 لفظی چه زیبد بر دهان ، در خورد خاک بارگاه
 قندیل شریعت در جهان ، هادی نور است جاودان
 نوری به ظلمت ها روان ، بر ظلمت پندار ها
 قطره خونی می تپد در اندرون سینه ام
 این یک قطره دریا شده ، از موج رحمت بارها
 قلب مومن جلوه گاه نور پزدان خوانده اند
 وارها نثار از ظلام ای شافعی روز جزا

دوشیزه پاکیزه خو و نمازگذار زهرا اکبر عمر از دهلی

چراغ محمد

روشنی بخش جهان و کاینات
 مظهر لطف الهی و شباهت
 آنکه از روز اول بودی عیان
 در نهان و در زمان و در بیان
 مقدمش را آسمان دادی نوید
 بندگان را تا نباشند ناامید
 آنکه آید بر زمین نور حق است
 بر گنهگاران شفیع مطلق است
 فضل و احسان و عدالت آور است
 رهنمای مردم از خیر و شر است
 هردوشنبه قایل قدر است از آن
 لطف حق شد چون نصیب بندگان
 طفل پاکی در جهان پیدا شده
 عطر گیسویش جهان آرا شده
 چون دوازده ربیع الاول است
 روز مولود سید المرسل است
 از امانت داری و ایمان شان
 از شرافت پاکی وجدان شان
 آنکه بودی بهترین انبیا
 بر صفات او گواه باشد خدا
 چون به وی قرآن حق نازل شده
 آنکه کامل بوده و کامل شده
 رهنمای جاویدان است در جهان
 مهربان و پشیمان اُمتان
 بر جمال پاک شان بادا درود
 من بقرباننش شوم با هست و بود
 با حشری آید چو در ختم کلام
 نمره هی الله اکبر والسلام
 نسبت بزرگداشت مولود با سعادت فخر ام
 حضرت محمد مصطفی (ص) غرض نشر بمجله
 آینه افغانستان ارسال شده ۱۵ اگست
 ها مهورگ -

بقید محمد آریه

بهره برداری مجددی از کنفرانس تهران 14

کنفرانس به جانب ایران - پاکستان و مجاهدین در تهران خاتمه یافته تنظیمهای شیعی و سنی (جمعا ۲۸ تنظیم) ظاهرا در قبول طرح صلح ملل متحد همدست شده ولی مذاکره مستقیم با دولت شوروی را پیشنهاد کرده اند. مجاهدین از قبول اشتلاف و مذاکره با نجیب امتناع ورزیدند که اینها افغانستان نیز موید آنست. و در حالیکه ۲۸ گروه تنظیمی تفنگدار در تهران ظاهر متحد شده اند متاسفانه اینها حمایت اکثریت خاموش غیر تفنگدار افغانستان را ندارند. صفت الله مجددی امروز از تهران به بن - المان رسید تا با طقه های ذینفوذ افغانی در اروپا مذاکره کند.

هدف مجددی از بن تلاش عمدتا اینست که در قبال کنفرانس تهران موقف شخصی خودش بحیث رئیس حکومت و موقف غیر قانونی حکومت خود را بالای جوانب دیگر افغانی بقبولاند. در حالیکه حکومت او بعد از ختم یکسال دوره مشروط ناکام مانده و دوام آن با مرآی اس آئی و درخواست رضی غلام اسحق خان رئیس جمهور پاکستان صورت گرفته و این حکومت را نه سه جانبی که تاسیس کردند (پاکستان - عربستان سعودی و امریکا) برسمیت شناخته و نه دولت جمهوری اسلامی ایران که اینک کنفرانس به جانب در آن دایر شده بود. در حالیکه مجددی سعی دارد مرغ نا گرفته را بنفع خود بفروشد مردم افغانستان میدانند که يك دلال بی صلاحیت بلکه غاصب است و چیزی برای فروش ندارد مگر يك موقف طفیلی تحمیلی که بالای آن مداری گری میکند. ولی قدر مسلم اینست که چه در کنفرانس اسلام آباد و چه در تهران ممالك شامل کنفرانس و همچنین دنیا مجاهدین را بحیث يك واقعیت میشناهند در حالیکه مجددی از مجاهدین نمایندگی نمیتواند و نه مورد حمایت مهاجرین پشاور و اروپا امریکا است. توافق نسبی که در اثر مساعی بسیار جدی و چند جانبی ایران در کنفرانس تهران بدست آمده و از نظر فورمالیته اتحاد ۲۸ تنظیم شامل این کنفرانس بحیث ممثل اراده اکثریت ارائه شده هنوز مورد قبول ذهنیت عامه مردم افغانستان قرار نگرفته است. دو تنظیم اهل تشیع و سه تنظیم پشاور در تهران نمایندگی نداشتند. برهان الدین ربانی که در قبال تحولات اخیر در سرحدات شمال مملکت برای خود ۶۶ بخارایی ۶۶ در خواب میبیدند بمخالفت خود با شترک اکثریت خاموش در پروسه تاسیس حکومت انتقالی دوام میدهد و فقط خودش و وزیران کوپونی خود و اقارب خود را مستحق زعامت و حکومت آینده افغانستان میخواند. اینها نکاتی است که وطنپرستان در هر نوع معامله با مداری گری مجددی و اعضای حکومت او جدا ملتفت باشند.

چطوریکه در يك خبر دیگر گزارش یافته است کنفرانس تهران برای مذاکره با نجیب بتوافق نرسید و واقعات اخیر شوروی نیز در زمینه رول مهم در رد نجیب بازی کرده ولی مجاهدین مذاکره با روسیه را تأیید نموند و برای این منظور و مقاصد دیگر تشکیل سه هیات را تصویب نموده اند که یکی نزد روس ها بشوروی برود - دومی نزد مجاهدین به پشاور برود و سومی با امریکا و احيانا اروپا برود. اهداف هیئت رونده بشوروی مذاکرات روی سقوط نجیب و انتقال قدرت بمجاهدین چیز نوی نیست و چون شوروی در زمینه تفمین و تعهدی نداده و مجاهدین هم با کدام پلان ابتکاری بمحاکو نمیروند نتیجه این مذاکرات چندان دورنمای موفقیت آمیز نشان نمیدهد. هیئت کنفرانس تهران نزد مجاهدین که برای جلب وجذب و احيانا اشتی با سه تنظیم بنیادگرو دو تنظیم اهل تشیع خواهد بود در قبال انکشافات اخیر در کتر و اشغال امد آباد و کتر توسط قوای حکمتیار که عداوتهای جدید داخلی و بین المللی خلق می کند چندان امید وار کننده معلوم نمیشود. ولی در مورد هیئت سومی که با امریکا می آید اگر برای مذاکره با موسسه ملل متحد می آید از اهداف و طرح و اجندای آن اطلاعی در دست نیست و اگر نزد افغانهای امریکا اروپا می آید هدف آن محض تبلیغات و اغواگری میباشد.

واقعیت امر اینست که دولت پاکستان با عاملیت تمام اکنون بگرن ایران نیز مهار انداخته و هر دو برای منافع خود شان يك حکومت غاصب و غیر مردمی و اشخاص جاه طلب و استفاده جو را یافته بالای آنها هر چه میخواهند تصویب میکنند و اشخاصی چون مجددی و ربانی که محض برای دوام قدرت خودشان میخواهند اینچنین يك حکومت خجالت آور و غیر ملی بمذاق بیگانگان وجود داشته باشد باز چه دست اجنبی بوده بدخل اسلام آباد و تهران میرقصند و تا زمانیکه منافع جیب شان تامین باشد دوام خواهند داد. اینست نتیجه واضح افتخار کنفرانس تهران که افغانستان فقط يك رأی داشت و در اقلیت بود بمقابل دو رأی پاکستان و ایران که فیصله را بمذاق خود طرح و تصویب کردند.

اطلاعات واصله از بن مشعر است که متحمل رسیدن مجددی به بن سه نفر از معامله داران معروف هریک داکتر شمس آقای هما یون آصفی و آقای احسان مایار (معروف به کمیشن کار مجددی که در عین زمان بحیث دلال فروش سنگیاب برای ربانی مصروف است) بخدمت او شتافتند و جناب دکتور محمد یوسف تا کنون دوبار با مجددی در بن دیده و در عین زمان عبدالوکیل وزیر خارجه رژیم نیز به بن آمده و شنیده میشود که داکتر شمس و هما یون آصفی بین وکیل و مجددی پیامهای رد و بدل کرده اند ولی سعی اینها برای دپار مجددی با وکیل به شمر نرسیده است. هکذا دکتور محمد یوسف تقاضای وکیل را برای مذاکرات مرحله دوم نپذیرفته برای او پیغام فرستاده است که آنچه گفتنی بوده قبلا برای او گفته شده و تا زمانیکه رژیم کابل سفارشات قبلی را جامه عمل نپوشاند مذاکرات مرحله دوم سعودی نخواهد داشت.

باستقبال مولود مبارک حضرت سرور کاینات

روز مولود شریف سرور نسیا و دیب
باد میمون و مبارک از برای مسلمین

اندران فرصت که کفر و معصیت در اوج بود
گمراهان را از معاصی بود خاک و گل عجب

ظلم و پیداد و ستم بود چیره در روی جهان
زان متمکش داشت حال زار و حیران و حزین

داشت مستکبر غرور و نخوت از حد فزون
تا سرپا ناله ها میرفت از مستضعفین

تا توان بودند پامال ستمگر آن زمان
بس تفاوت ها عیان بود در میان آن و این

نام از حق و عدالت در خمیر کس نبود
گویا بودی کهن راسر نوشینش از مبین

تا که بحر رحمت حق از طلاطم موج زد
کرد روشن عالم آفاق از نور ز مبین

بود در این روز کز لطف خداوند کریم
گشت ظاهر در جهان آن رحمته اللعالمین

بهر ارشاد بشر از روی احسان و کرم
از دیار مکه بگمارید ختم المرسلین

ساخت معصوم نبوت فخر موجو دات را
و حی آوردش همانا حضرت روح الامین

وز طلوع نور او شرک و جهالت دور گشت
بعد از آن گردید مردم با سعادت هاقربین

تا جهان برپاستان نور هدایت رهنماست
تا بشر پیداستان مولا بود یار و معین

از سر تسلیم ما اکنون بدرگاه اله
جبهه ماه هستیم با صد عجز و اخلاص و یقین

کای خدا یا هر قدر غرقیم در عصیان خود
عفو کن ما را بحق ان شفیع المذنبین

فرقت مبین ز یکسو غربت از سوی دیگر
جان ما را کرده از دردش چو اخگر آتشین

از ره لطف و کرامت از طریق مغفرت
قوم افغان را خطا بخشای و بر رحمتگزین

نصرت و یاری مجاهد را بده اندر جهاد
تا کنند مغلوبان خیل و سپاه منکرین

ملك ما ازاد گردد ما ز غربت و رهیم
در دیار خود کنیم تجلیل ایام چنین

با همه جرم و گناه هستند ما را خوار و زار
زانکه میباشیم بر ذاتت خدایا مو منین

چشم جان ما منور کن بنور معرفت
دست ما کوتاه ساز از رشته اجل المتین

هر ره آن دار ما را تا شویم زان رستگار
هم از آن خوشنود باشی تو هر روز و همیشه

(خاکی) و آوارگان را از مصیبت و رهان
از طفیل سید کونین ای جان آفرین

هو الله

محترم شمس الدین متین سلجوقی

مقام وصال

گریگردد خیال تو از دیدگاه من

برقی خوشی همی جهد از جسم و جان من

گر بینمت بخواب رود عقل و هوش من

افتم بمقدمت که بگیری زدوش من

برده مرا بکوی خرابایان شهر

کانجا مقیم گشته نباشد ز من اثر

گردم چو زره دور تو تا برکشی مرا

در رشته محبت خود در کشی مرا

دستم گرفته تا که رسانی بکوی دوست

باشم در آن دیار و شوم مست روی دوست

نوشم ز باده ای که رود هوش من ز سر

باشم ز گیسو دار جهان جمله بی خبر

منصور وار نقششان الحق کند بیان

هر قطره خون که فرو ریزد ز جان

هان ای (متین) اگر تو بمیری ز جسم و جان

بار دیگر تو زنده شوی مانجا و جان

نا امید از رحمت هرگز نباشم ای خدا
چون همه دانم که هستی بس رحیم و مهربان

فطرتم از خاک باشد خاکساری پیشه ام
جسم ما را ذکر نامت میدهد روح و روان

از چراغ حمد تو روشن شده دل های ما
روز و شب خواهم که باشد نام پاکت بر زبان

جز بسجده کی سرم را خم کنم در زندگی
گرتو دست من نگیری می شوم افسرده جان

روز و شب زهرا بیاد می طپد بسم صفت
خون چکد از دیدگانش در فراقت بیگمان

علیک الصلوٰۃ علیک السلام

از حضرت میر محمد اسماعیل رضی اللہ عنہ
(ارسالی محمد احمد چوہدری)

151

بسم اللہ الرحمن الرحیم

محترم احمد مدیق حیات از دہلی

گلزار مدینہ

صبا ای بیک دربار مدینہ
برودرسوی گلزار مدینہ
بمد تعظیم بایدچون غلامان
پی تکریم سردار مدینہ
بہوسی آن در و دیوارانور
اگرہستی ہوادار مدینہ
درد من رسان با عرض اخلاص
بروح پاک سالار مدینہ
محمد شہوار قاب قوسین
کہ شد بالا ازوکار مدینہ
سروجام فدای آستانش
کہ دارم عشق سرشار مدینہ
خوشا روزی کہ از یمن سعادت
بہوسم خاک دیوار مدینہ
تجلی گاہ فخرکاینات است
مشوغافل ز اسرار مدینہ
زیارتگاہ شاہان جہانست
دردیوار وکھسار مدینہ
سراسر خاک آن رشک بہشت است
بود دوران خریدار مدینہ
نمیرد تا بہنگام قیامت
دلی کو ہست بہمار مدینہ
ستایش کردہ در آیات قرآن
خدا در حق انصار مدینہ
برای ما صراط المستقیم است
رہ بسیار ہموار مدینہ
ہنقد جان متاع رستگاری
ہکف آورز بازار مدینہ
نیابد دیدہ خواب غفلت آنجا
بنازم بہت بیدار مدینہ
ز مینش آسمان افتخار است
ز گل خوشتر بود خار مدینہ
چو باشد جلوہ گاہ شاہ لولاک
خدا باشد نگہدار مدینہ
ابوبکر و عمر عثمان و حیدر
ہمہ ہرچا شد یار مدینہ

برگاہ ذی شان خیر الانام شفیع الوری مرجع خاص و عام
بمد بجز و منت بمسجد احترام یہ کرتا ہے عرض آپ کا اک غلام
کہ اے شاہ کونین عالی مقام
علیک الصلوٰۃ وعلیک السلام
حینان عالم ہوئے شریکین جو دیکھا وہ حسن اور وہ نور حبیب
پھر اس پر وہ اخلاق اکل تریں کہ دشمن بھی کہنے لگے آفرین
زہے خلق کمال زہے حسن یتام
علیک الصلوٰۃ وعلیک السلام
حالات کے دل تھے یقین سے تہی بتوں نے مٹی حق کی جبکہ گھیر لی
مسلات مٹی دنیا پر وہ چھاری کہ توحید ڈھونڈے مٹی نہ مٹی
ہوا آپ کے دم سے اس کا قیام
علیک الصلوٰۃ وعلیک السلام
مجت سے گھائل کیا آپ نے دلائل سے متائل کیا آپ نے
جہالت کو زائل کیا آپ نے شرعیت کو کمال کیا آپ نے
بیان کر دیئے سب حلال اور حرام
علیک الصلوٰۃ وعلیک السلام
نبوت کے تھے جس قدر بھی کمال وہ سب جمع ہیں آپ میں لائحہ حال
صفات جمال اور صفات جلال ہر اک رنگ ہے بس عید المثال
میاظم کا غفور سے انتقام
علیک الصلوٰۃ وعلیک السلام
مقدس حیات اور مکتبہ مذاق اطاعت میں یکتا عبادت میں طاق
سوار جہاںگیر یگراں براق کہ بگذاشت از قہر نیلی رواق
محمد ہی نام اور محمد ہی کام
علیک الصلوٰۃ وعلیک السلام
علمدار عشاق ذات یگانہ سپہدار افواج تہذیب و تمدن
معارف کا اک تنظم بیکراں انصافات میں نذرہ عباد و مال
پلاستیا آب کوثر کا حباب
علیک الصلوٰۃ وعلیک السلام

نگردد تا قیامت خستہ ہرگز

زبان از حرف و تکرار مدینہ

خداوندا رسان آنجا (حیات) را

کہ دارد ذوق دیدار مدینہ

قیام کسنگر
یا
عاشورا
خیل با ختری

بعد از آنکه حضرت علی اکرم علیه السلام و جعفر خلیفه چام و سید لاری بزرگ اسلام
به کفایت رسید و خلافت بپوشید حضرت معاویه افتاد، نابوده شد
سیر که کس از وی خلافت در بین خاندان او موروثی نبوده و حق خلافت
را جز و ارشین اصلی بنی صفوات امام حسن و امام حسین دیگران ندارند
اما بعد از فوت او پسرش یزید که یک شخص نادان، کست غصه
میگردد، ظلم و بی بند و بار بوده، ظاف قول و قرار پیر خلافت را به
پادشاهی بدل آفت، از آنکه قتل حضرت امام حسن را سموم
شعبه که فتنه بودند و بعد از آن حضرت امام حسین قیادت ستمکاران را
در راه غیر و طلاع نه بدلا داشت، چون جناب نه از جز سیمون
راه حق مسکونه دیگری را در سر نه پیرو رانیدند و محبوب القلوب ستمکاران
بودند، یزید حیل و ناکار، خاین و ظایف از حضرت نه برای خود
طالب بیعت شد شخص مکرری مانده حضرت امام حسین به شخص پلیدی
مانده یزید نکو استند بیعت یافتند، لهذا حضرت نه از دین منوره بگریخته
هجرت فرمودند، از آنجا که حضرت خوار نمر از الی کوفه به آن حضرت بیعت
و هم در او راه حراز آمد که صورتان فرستاده شده بود به اثر قتل های مکرر
آن شخصیت امام تحریک نه با اهل بیت و یاران نزدیک خوش از ملک
مسلمه حکم کوفه نمود، عزیزان، اقارب و دوستان نزدیک عرض کردند که
یزید حیل و خدایا شایسته نیست و در بین راه حیات آن مبارک در خطر

خواه بود، آنحضرت فرمودند خود بیدارم، عرض کردند پس محل بیت خود
را با خود بید، فرمودند آنجا را هم باید بیدم، آنجا پیش پیش شده بود
و قیامت پیدا کرد، در بین راه بازم یزیدیان خوانان بیعت از آن حضرت شدند
و مانع حرکت نه از بطرف کوفه گردیدند تا آنکه وقعه کربلا بوجود آمد
آری آن بزرگ سرد تاریخ جهان اسلام حق داشت تا خود با بهترین عزیزان
در کربلا به کفایت برکنند، زیرا امتیازیکه به حضرت امام حسین و دیگر شهدای
کربلا نصیب شده است جاویدان بوده و در بین قیام کسنگر و تاریخی به تمام ستمکاران
جهان درس شجاعت و مراد انگیزی آموزد تا جهان است سید الشهدا اسلم
آن فرزند کتب قیام و جهاد ستمکاران راه حق علیه باطل بوده و لعن و نفرین بی
پایان و جاویدان به یزید و یزیدیان میباشد
دو تا نور در خاندان شریعت - بشه زاده زاهدان شریعت
چراغ روشن اعداات احمد - دواوی درد و درمان شریعت
یکی با نه حسن دیگر حسین است - صفاتش و ملکات آن شریعت
نزهت در سخن غدار و منفک - حسن گردید قربان شریعت
ولیکن آن حسین صرو آزاد - دلیر و مرد میدان شریعت
پناه بر خالت و گفت الله اکبر - به هر شجر و بیابان شریعت
جنگ برده بی ظالم باشدید - چنین است حکم یزدان شریعت
عزیز نا طمعه اولاد جیدر - همان ضعیف شستنه شریعت
براه حق شهید کربلا شد - کسبه که لاری دوران شریعت
ثبات و نام او در زبان است - ز اسوز تبه یاران شریعت
یزید هوز و ملار و جاهل - گویان که و پیشیمان شریعت
فجالت بیکش تا روز عشر - به پیش هر ملکات شریعت
دعای با ختری بر خیزد از دل - بروج پاک مردان شریعت

عرض شریعت علیه و درین زمینه افغانستان قدم نهاد
۲۵ جوزا - ۱۳۷۰ مطابق ۱۵ - ۹ - ۱۳۹۱
با عرض حوت خیل با ختری

مشمول داران هنر

مصاحبه با استاد حفيظ الله «خيال»

(قسمت دوم)

مصاحبه: عظيم عظيمي

س - نظر شما در باره پدر مرحوم استاد سرآهنگ و مرحوم استاد قاسم چيست ؟

ج - استاد غلام حسين مرحوم تا وقت مرگ هم از انجام خدمت در برابر مردم خود غافل نشد، تمام اطفال كودكستان را ترانه ياد داد و گوش شانرا از طفلي بموسيقي آشنا ساخت، در مورد وي فكر ميكند همين كافيست كه او پدر و استاد مرحوم استاد سرآهنگ « سرتاج - بابا و شير موسيقي » است كه اين القاب همه از جانب بزرگترين مراکز با صلاحيت موسيقي هند برايش داده شده است؛ روح هردو شادباد.

در مورد استاد قاسم مرحوم بايد عرض كنم كه يگانه هنرمندی كه در وقتش سبك موسيقي افغاني را از هند جدا كرد استاد مرحوم بود. در قديم وقتي به هند رفت و چند ريكاورد سه دقيقه اي را كه يگانه وسيله ثبت آواز در آنزمان بود ثبت كرد و در اين ريكاورد ها آنچه خواند يا محلي و يا غزلهای از ساخته های خودش بود، مثلاً: آهنگهای « شیرين جان همدم من »، « كوته حواله دار » و « گل ببو خوب می راغي راشه »؛ و در بخش غزل « عشق اگر بر جلوه آرد »، « جهان جنون بار غفلت ». وی همچنان شاگردان زیادی چون استاد رحيم بخش، استاد نبي گل، استاد رحيم گل را تربيه کرده است كه نبايد هموطنان ما خدمات اين استاد بزرگ را فراموش كنند و هم ياد آور ميشويم كه در بخش نوازنده ها خدمات استاد محمد عمر ربابي در تنظيم نغمات فولكلوريك و تربيه شاگردان قابل ياد آوري و تمجيد است.

س - اگر لطف كرده بگوئيد رسم « گر ماندن » و نزد كسی شاگرد شدن از كجا آمده و گرماندن چه معني ميدهد و شامل چه تشريفاتي ميباشد ؟

ج - مراسم « گرمانی » از سالها باینطرف در حلقه های هنري ما مروج بوده و يکي از عنعنات كهن بشمار ميرود، بدین معني كه وقتي يك شخص ميخواهد نزد يك استاد گر مانده رسماً شاگرد شود، خود شاگرد محفل بزرگي مانند محفل شيريني خوري و عروسي ترتيب كرده و چند تن استادان و علاقمندان موسيقي را در اين محفل دعوت ميكند. بعد از گردهم آبي هراستاد بسوي علمي آنچه در اختيار دارد در اين محفل عرضه ميدارد. در نصف مجلس مراسم گرمانی شروع ميشود. شاگرد در ميدان نشسته يکي از استادان كه از همه باصطلاح ريش سفيد تر و مورد احترام همه باشد رياست مراسم را بعهده ميگيرد. آنگاه در بين يك پتنوس يكمقدار گر و يكمقدار (پاندره كه يكنوع تار دو رنگ سرخ و سفيد است) را مانده حاضر ميكند. شاگرد مقابل رئيس مراسم مي نشيند و رئيس از او ميپرسد: « ما امروز برای چه اينجامع شده ايم؟ » شاگرد جواب ميدهد « من ميخواهم نزد استاد گر بمانم و رسمي شاگرد شوم ». رئيس مجلس ميپرسد « درين محفل و در کشور استادان زيادی وجود دارد، شما چطور اين شخص را باستادي انتخاب كرديد؟ » شاگرد جواب ميدهد « من از نظر عقیده و احتراميكه باين استاد داشتم و دارم او را باستادي قبول كردم ». باين ترتيب سه بار تايبید و اقرار از زبان او گرفته ميشود، بعد رئيس محفل يك رشته همين تار دو رنگ را بااستادان ميدهد تا بالنوبه آنرا از دست بدستي تير كرده و باصطلاح تبرک يسازند. بعدا اين رشته را بدست استاد ميدهند تا آنرا در بند دست شاگرد ببندد و شاگرد اقلاً برای يك هفته بايد آنرا از دست خود باز نكند. و بعدا استاد يك توتۀ گر را بدهن شاگرد كرده و برای موفقيت او همه دعا ميكند. سپس آواز شاگرد بحاضرين مجلس شنونده ميشود تا در آينده هر فرق و پيشرفتي كه در هنرش پديد مي آيد همه بدانند كه از اثر رحمت كشي استاد است. در ختم مجلس

خود استاد هنرنمایی کرده مجلس ختم میشود. ولی یک نکته را نباید فراموش کرد که استادی حق گرفتن گر را از یک شاگرد دارد که خود نیز در گذشته بیک استاد گر داده باشد.

س - بنظر شما چرا آهنگها را تکرار خواندن و کاپی خوانی در بین هنرمندان ما مود روز است؟ آیا دلیلش کمبود آهنگهای جدید است؟ در آنصورت موقف آهنگسازان ما درین ایام هجرت چیست؟

ج - فکر میکنم درین بخش دو علت وجود دارد؛ یکی کمبود آهنگ جدید و یکی تمایل بعضی خوانندگان بخواندن آهنگهای بیگانه و بعضا فرمایش و تقاضای مردم. فکر میکنم آهنگسازان برای کمک به هنرمندان محترم همیشه آماده اند ولی چون هنرمندان در شهرها و کشور های مختلف بود و باش دارند و از طرف دیگر هر هنرمند مجبور است برای ادامه زندگی در پهلوی مصروفیتهای هنری باید کار کند، بناء وقت آنرا نمی یابد که از یک ایالت بایالت دیگر یا از یک کشور بکشور دیگر سفر کرده و از آهنگساز آهنگ بگیرد. لهذا مجبور میشود بخواندن کاپی خود را مشغول سازد، ولی اگر درین زمینه توازن را در نظر بگیرند بهتر خواهد بود.

س - بنظر شما کدام یک از هنرمندان جوان در ردیف اول راگ خوانی قرار دارد؟

ج - در بین جوانان در بخش کلاسیک خوانی یگانه هنرمندی که بوی استاد سرآهنگ مرحوم از او می آید آقای نعیم نظری است که وجودش بهر دوستان غنیمت است.

س - بنظر شما برای ساختن آهنگهای افغانی بیشتر از کدام راگهای هندی استفاده میشود؟

ج - انتخاب راگ مربوط باهنگ ساز است، یعنی آهنگساز اول باید شعر را بخوبی تجزیه نماید که چه شکل دارد: آیا محتوی تراژیدی دارد یا شادی - چون هر راگ نیز از خود حالت جداگانه دارد. بعد از آن آهنگساز با در نظر داشت اتموسفیر شعر و راگ بکار آغاز مینماید. ولی اکثر آهنگسازان از راگهاییکه بگوشها آشنا است استفاده مینمایند مثلا راگ های بهیر ویس، بهاری، پیلو، کهماچ، کافی و غیره.

س - بنظر شما یک آهنگساز میتواند در مقابل وجه دریافتی یک آهنگ را برای چند خواننده بسپارد؟ مقصد من آهنگ «میگن بهار می آیه، کبک و هزار می آیه» میباشد که قرار مسموع از ساخته های شما است ولی آهنگ نامبرده را احمد ولی، وحید حلاند و وحید خیر در کست های خود ثبت و ببازار عرضه کرده اند. آیا این مشروعیت دارد که شما یک آهنگ را بسه هنرمند فروخته یا اهدا کرده باشید؟

ج - آهنگ متذکره را همین هنرمندانی که نام بردید در کست ها خوانده و ببازار عرضه کرده اند، ولی باید متذکر شوم که من نه این آهنگ را در بدل حق الزحمه به آنها داده ام و نه اهدا نموده ام. آهنگ «بهار می آیه...» در جمله آهنگهایی نمیشد که من به احمد ولی جان در آلمان داده بودم چونکه خود شما در آن موقع حاضر و شاهد حال بودید و خود تان بیت های آهنگهاییکه برای احمد ولیجان اهدا نمودم بکتابچه نوت او نوشتید و همه آن آهنگها را شنیده بودید. هکذا این آهنگ در جمله هشت آهنگی که برای وحید جان خیر دادم شامل نمیشد و نه آنرا بو حید جان حلاند اهدا کرده ام. ولی در این مورد هنرمند بدوق خود و بدون یک پرسان یا اجازه قبلی که در چنین موارد معمول است این آهنگ را در کست های خود خواندند و چون من با آن هنرمندان سوابق آشنایی و دوستی داشتم وقتی در مقابل یک عمل انجام شده قرار گرفتم اعتراض را بیهوده دانسته جنبه مادی موضوع را نادیده گرفته ارزش یک آهنگ را با عنوان پر ارج «دوستی» که مستوجب نزاکتها است مقایسه و مطرح ساختم. شما میتوانید از آن هنرمندان بپرسید که اگر در برابر آهنگ مذکور بمن کدام حق الزحمه داده باشد (در حالیکه خود از آن استفاده تجارتي نمودند) موضوع را بحجرات از طریق بخش هنری آیین افغانستان برساند. و اگر شما این موضوع را مطرح نمیکردید، آنرا در ورطه فراموشی سپرده بودم. عقیده من اینست که مطایب سنت آهنگسازی و عرف و عنعنه مروج در فرهنگ ما، آهنگ یک آهنگساز و حقوق او باید مصئون بماند؛ چه در کسر خود ما باشد چه در ایام هجران در ممالک مختلف.

س - لطفا اگر توضیح بدهید در باره پیوند هنرمند و مردم و اینکه سخص و اخلاق یک هنرمند بر هنرش و پیوندش با مردم چه تاثیر دارد؟

ج - هنرمند مال مردم است و محبوبیت وی سرچشمه میگیرد از حسن نظر مردم. پس هنرمند باید بامردمیکه وسیله شهرتش میگردد همواره با احترام رفتار کرده و مردم را از حسن نظر شان پشیمان نسازد. هنرمندی که شخصیت هنری داشته باشد ولی اخلاق هنری نداشته باشد از مردم آهسته آهسته فاصله گرفته و تجرید میشود و روزی میرسد که مردم اشخاص دارای شخصیت نیمه هنری را که دارای اخلاق و پیش آمد خوب باشد بر شخصیت هنری فاقد اخلاق هنری ترجیح بدهند.

س - آیا شما سیاست علاقمند هستید و موضوعات روز در باره افغانستان و جهان را دنبال میکنید و هم برای آینده افغانستان آزاد و مرفه چه حکومت و سیستمی را مفید میدانید ؟

ج - هر فرد افغان وقتی بکشورش علاقمند باشد در باره سیاست بی علاقه مانده نمیتواند. از آنجائیکه قضیه افغانستان از تاثیر اوضاع عمومی جهان دور مانده نمیتواند، برای اینکه قضیه کشورم را بخوبی تحت مطالعه داشته باشم همواره وقایع سیاسی جهان را تعقیب کرده و میکنم. در باره آینده افغانستان باید عرض کنم طوریکه ملاحظه مینمائیم در کشور هائیکه مردم آن حتی بخواب نمیدیدند که روزی سرنوشت خود را خود تعیین کنند امروز نظر به تحولات سیاسی که در جهان پدید آمده است این مردم خود سرنوشت خود را میسازند، مانند مردم کشور های اروپای شرقی. ازینرو قضیه افغانستان نیز نمیتواند خلاف چرخ جهان بگردد، پس سیستم و حکومتی میتواند در افغانستان مورد قبول باشد که توسط رایگیری آزاد بوجود آید و بخواسته اکثریت مردم باشد. در غیر آن حکومتهای دیکتاتور و تحمیل شده بمردم به سرنوشت بدتر و فجیع تر از حکومت رومانیاء دچار خواهد شد.

س - یقینا شما از برنامه های تلویزیونی در شهر ویرجینیا مطلع هستید که اخیرا روی ملحوظاتی به دو شبکه انشعاب کرده... اگر در زمینه های هنری از شما تقاضای همکاری شود چه نظریه دارید ؟

ج - من بتاريخ ۱۹ آگست (۱۹۹۰) تصادفا در ویرجینیا پروگرام یکی ازین شبکه ها را دیدم. ازینکه برای اولین بار افغانان مقیم آن شهر یک وسیله سرگرمی پیدا کردند جای خوشی است. چنانچه در یک شبکه پروگرام نیم ساعته هنری برای هموطنانم طور همکاری و مجانی تهیه نمودم. اکنون که شما میگوئید دو چینل تاسیس شده، چه بهتر، اگر بتوانند با تعقیب رقابت سالم به نشراب خود دوام بدهند برای افغانهای مقیم ویرجینیا یک غنیمت بزرگ خواهد بود. و البته بحیث یک هنرمند در خدمت مردم، هر چینل عامه که از من تقاضای همکاری نماید، دریغ نخواهم داشت.

س - امکان دارد یکی از خاطرات شیرین و شنیدنی خود را در حلقه هنرمندان بما قصه کنید ؟

ج - ازین سوال شما بیاد یک مصاحبه مرحوم استاد «دری لوگری» افتادم. نامه نگاری در رادیو با استاد «دری لوگری» مصاحبه میکرد و قسمی که شما از من سوال نمودید از وی پرسید استاد یکی از بهترین خاطرات تانرا برای شنوندگان شرح دهید. استاد دری لوگری جواب داد: «قربان، در وخت های ما خاطره ماطره نبود.» اکنون آقای عظیمی دوری از وطن و فامیل و دوستان و عزیزان «خاطره ماطره» را از یاد من نیز برده است.

س - تا یادم نرفته یک سوال تازه بیادم بطور کرد. آیا شما در مناسبات فرهنگی بین المللی در رشته هنری برای معرفی فرهنگ و کلتور کشور خود خدمتی انجام داده اید ؟

ج - من از سال ۱۹۷۶ بحیث عضو بخش «ISME» (انجمن بین المللی برای تدریس موسیقی موسسه یونسکو) پذیرفته شدم و باین ارتباط در اکثر کنفرانس ها و سیمینارهای بین المللی موسیقی در هند، پولیند، جاپان و شوروی شرکت نمودم و غرض معرفی موسیقی افغانی لکچرها داده و نمونه های موسیقی محلی را بحاضرین کنفرانس شنوانیده ام که آهنگهای مذکور در آلبوم موسیقی کشور های آسیایی گنجانیده شده است و این خود بهترین وسیله برای معرفی موسیقی فولکلور افغانی بشمار میرود.

س - آیا پیامی برای هنرمندان مقیم امریکا و اروپا و خوانندگان مجله آیین افغانستان دارید ؟

ج - هنرمندانی که مرا از نزدیک میشناسند میدانند که من بهمه آنها احترام بیحد دارم. از اینرو از آنها بحیث یک هم مسلک دارای تجربه بیشتر تقاضا دارم حتی الوسع برای حفظ موسیقی اصیل افغانی بکوشند و همواره کوشش کنند مثل موسیقی کشور خود باشند و این بدین معنی نیست که از موسیقی غیر افغانی استفاده نکنند، ولی همیشه باید

NATIONAL SCULPTURE SOCIETY

15 EAST 26th STREET • NEW YORK, N. Y. 10010 • (212) 889-6960

March 15, 1991

Dear Sculptor:

STANLEY BLUFELD
PRESIDENT
DOMENICO FACCI
1ST VICE PRESIDENT
DONALD WESTON
2ND VICE PRESIDENT
MARION POLIER
SECRETARY
ALDEN STEWART
TREASURER
ISIDORE MARCUTLIES
RECORDING SECRETARY
COUNCIL
CIAMCARLO MACI
JILL BURKE
NANCY DRYFOOS
FREDMAN EISENMAN
THELMA FRIEDMAN
ALEX EITEL
LEONDA FRANK
ZENOS FRIDMAN
JOHN GARDNER
STANLEY HORNWITZ
BARBARA LEXBERG
BRINDO LUCCHER
MARCUS MANNING
JOSEPH MACHEN
JOAN HAGEN BOSE
ALAN STABLE
ALBERT WEIN
THOMAS WILFRED
EXECUTIVE DIRECTOR
GWEN PIER
LEGAL ADVISOR
BEC BULLA
ADVISORY BOARD
OF THE PRESIDENT
OF THE SOCIETY
ROBERTA A. WEINMAN
CHARLES PARKS
CHARVILLE CARTER
CHARLOTTE CLARK
MARCE JOWNE

On behalf of the Exhibition Committee, I am delighted to inform you that your work was one of 52 pieces accepted for the National Sculpture Society's 58th Annual Exhibition from 270 submissions. There will be a total of 58 works in the show, including works of the six sculptor jurors, who were invited. The work selected is indicated below.

The show will be held at the Walsh Art Gallery at the Quick Center for the Arts at Fairfield University in Fairfield, Connecticut. All works should be delivered to the Gallery on Wednesday, May 8, between 10 a.m. and 4 p.m. I am currently getting pricing from a few shippers who will receive works in New York and will deliver all the work together to the Walsh Art Gallery. You will be able to ship your work to this company and they will deliver, pick-up, and return it to you. Please let me know if you plan to deliver your work yourself or use your own shipper.

Enclosed is a blue tag to be filled out and attached to your work. I also need to know whether your work is for sale and what the price is; please indicate this on the tag with either the price or NFS (not for sale).

If possible, please supply a pedestal for your piece, and label it with your name underneath. If you need a pedestal, please call me to make arrangements.

We look forward to seeing your work in the show.

Sincerely,

Gwen Pier

Gwen Pier
Executive Director

WORK SELECTED: "OLD KABUL BAZZAR IN AFGANISTAN"

پروفیسر حیدر زاده بگرفتن جایزه دیگری نایل گردید
مکتوب و تصدیق جایزه کہ عنوان استاد حیدر زاده صادر شده

National Sculpture Society

awards the
LINDSAY MORRIS
MEMORIAL PRIZE

to

Amanullah Haiderzad

Gwen Pier
President

1991

efforts of Egyptian President, Gamal Nasser to see the Muslim world is not readily united. All nations that wish to prosper, must become contributors to the World Community of Sovereign Nations and most need both the economic might and the leadership of the West. This is not to say that ideological machinations will not be exported, it is, alas, a fact of Middle East life.

Lesser intrigues that are impacting the politics of Afghanistan continue unabated. Iran, harboring centuries old border disputes with Afghanistan and a reluctance for a Democratic conclusion to the war, continues to be a minor player in the mix of Afghan politics. Seven Shi'i parties vie for prestige and influence during this period of flux in Afghan politics. These minority parties will not adversely affect the future of politics in Afghanistan.

Saudi Arabia, the bastion of Islamic conservatism is, unfortunately, meddling in Afghanistan. To counter Iranian influence, which they view with alarm, the Saudi's have annexed the Province of Kunar in Afghanistan. Following a trip to Saudi capital Riyadh, Maulwi Jamil-ur-Rahman was recruited to take control of Kunar Province. Following a fierce battle, which took the lives of several hundred Mujahids from Hezbe-Islami and Mahaz, Rahman seized control. Rahman and his Saudi financed Wahabi adherents have named this new enclave: IMARATI-ISLAMI-KONURHA-AFGHANISTAN. This political mugging by the Saudi's has diverted valuable resources needed to finish the fight against the communists. The U.S. could and should intervene by utilizing its economic and political muscle.

Perennial tribal intrigue and external hegemony are woven into the everyday fabric of Afghanistan. The United States should use its economic might and world leadership, to influence the U.S.S.R., Saudi Arabia and Iran, that it is in their best interest for Afghanistan to exercise her right of self-determination. The free world owes the Afghan's their support, they, after all, were the catalyst behind the emerging Eastern European Democracies and the decline of Soviet adventurism. **END . Bruce Richardson**

Continuation of p.3

acquiring from her, "*Afghanistan is not costing Moscow one cent*". Precious gems, strategic materials, minerals, literally hundreds of them are being exploited by the Soviets.

Hydroelectric power and irrigation for the arid and energy deficient South Central Asia is being provided by diversion of the Amu Darya. Hundreds of illegal trade agreements have been signed between the Kabul government and the Soviet Union. The natural resources of Afghanistan, at one-third the world price, are being extracted by the Soviets as payment for the military assistance it provides to the Kabul regime. The people of Afghanistan are literally paying for the bombs being dropped upon them by the Soviets and their Kabul clients.

The totality of this rape and plunder of Afghanistan is beyond the scope of this editorial and perhaps immeasurable. But it is clear, beyond any shadow of a doubt, that Afghanistan's only crime was a contiguous border with a country that coveted her natural wealth and strategic importance.

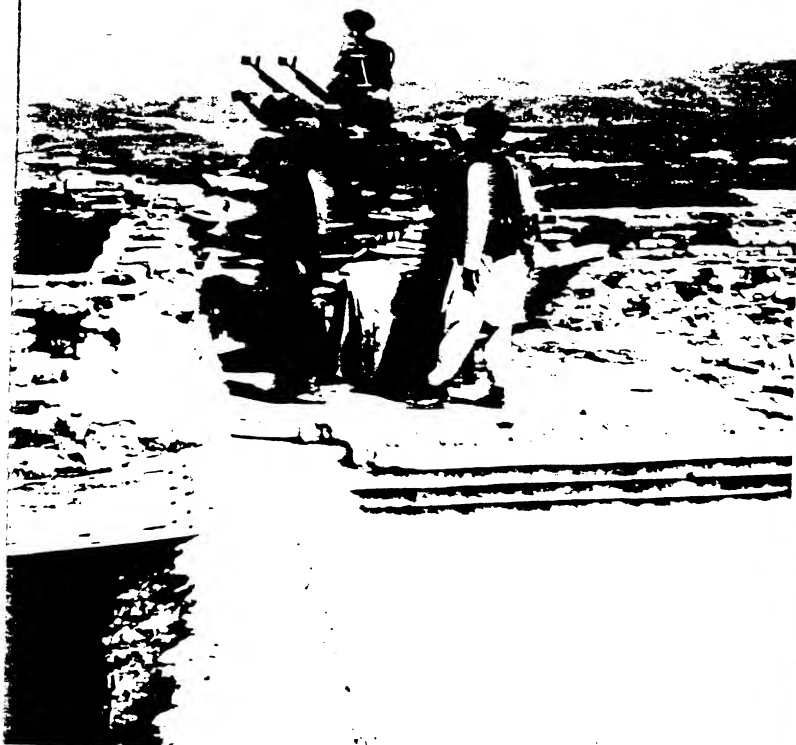
How long will the world remain silent and indifferent? Let us hear the voice of the world community crying out for justice through that great collective body, the United Nation's General Assembly. We must act swiftly and resolutely; **A NATION IS DYING.**

----- END -----

Bruce Richardson

- (1) Matun Baba, Khost, Anti-Aircraft position.
(2) Tower, Matun Baba, showing destruction.
(3) Captured T-62 Soviet MBT, Khost.

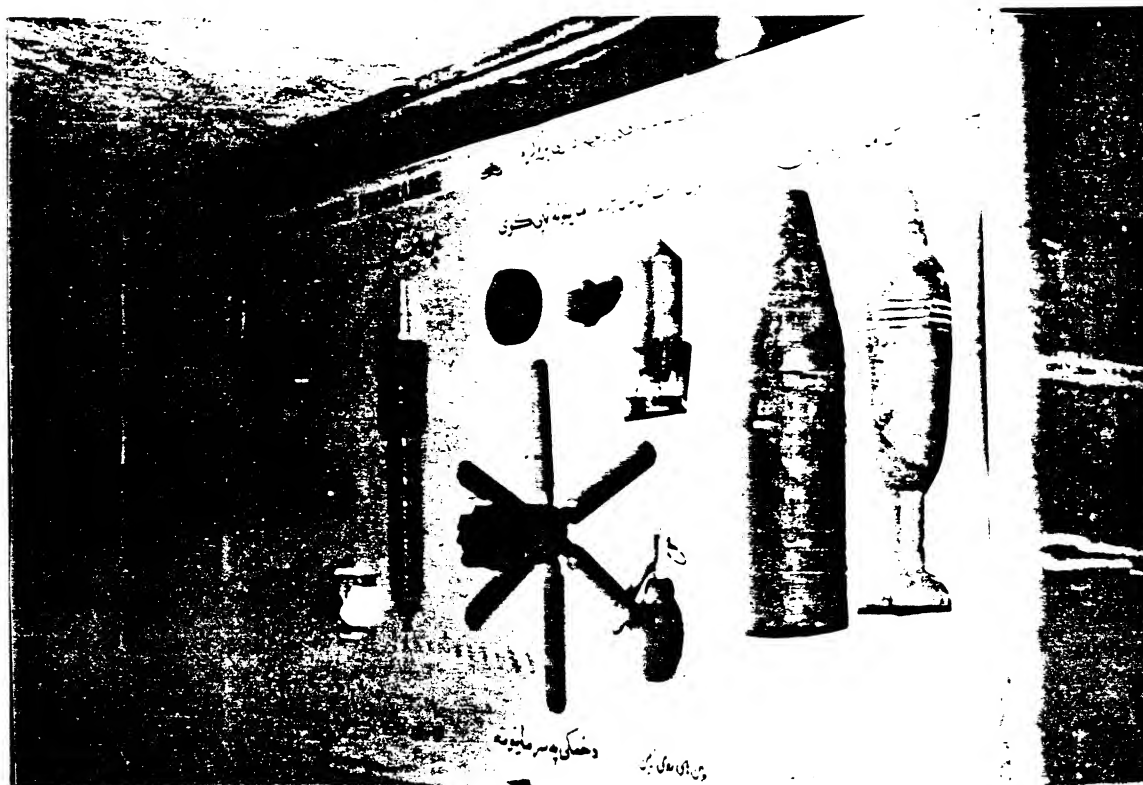
9

- (1) S. Noorulhaq Husseini, displaying Soviet MSP-18, individual protection kit, for chemical warfare.
- (2) Mine awareness display, Satta Medical Clinic.

All photographs were taken in Khosht, Afghanistan, during May, 1991.

Honorable professor Amin and members of the Writers Union of Free Afghanistan (WUFA), distinguished participants in the seminar, ladies and gentlemen.

First of all, I would like to thank WUFA for inviting me to participate in this seminar. It is indeed an honor to be among you. I have carefully studied the statement by the United Nations Secretary General on Afghanistan that you were kind enough to send me with the invitation card.

While I associate myself with the words of the Secretary General "the question of Afghanistan can not be solved except by political means" and that "whatever the process to attain a settlement, it should be a strictly Afghan political process, free from foreign interference." I must say that I was greatly impressed by your introduction of the topic of the seminar in the most clear cut question of whether the proposals made by the United Nations Secretary General were acceptable or not.

My answer to your question is the following:

The Secretary General's proposals are not acceptable as they stand, but they are welcomed if amended.

Therefore, I would like to submit for your examination some amendments to the five-points suggested by the Secretary General. These amendments are distributed and are before you.

To conclude I would like to briefly state my views as follows:

- a. A peaceful solution of the Afghan problem through negotiation is a must.
- b. Negotiations should take place as soon as possible only with the Russians without participation of the Kabul regime as an administration.
- c. Negotiations should take place from a position of strength, e.i parallel to continuation of Jihad.
- d. The five-points should not be rejected, but amended to make them acceptable.

PROPOSAL FOR SELF-DETERMINATION

This proposal is based on the idea of convening a special international conference under the auspices of the United Nations organization with participation of:

- a> All permanent members of the United Nations Security Council.
- b> All Afghan parties inside and outside Afghanistan, including Khalq and Parcham, as parties only, and in no manner as a government or administration.
- c> Pakistan and Iran as Afghanistan's neighbors.

AGENDA

The agenda of the conference should be strictly confined to one single item: implementation of the undeniable right of the Afghan nation and people to self-determination by free, fair, and strictly democratic elections.

The United Nations organization is to be instructed to urgently, without any delay, arrange for sending:

- a> United Nations Peacekeeping Forces for security and prevention of violence.
- b> A team for monitoring the process of the elections to be free and fair.
- c> No neighbors of Afghanistan should be chosen to take any part in the forces or monitoring teams.
- d> Islamic Conference Organization as observer.

PLACE

The United Nations European office in Geneva, Switzerland, or its headquarters in New York.

A council emerging as a result of elections should form an interim government which will immediately draft a constitution for the consideration of a Loyal Jergah and the formation of an elected government.

All other aspects of the problem, without any exception whatsoever, should be approved by the Loyal Jergah.

Text of the Five-Points
Proposed By the Secretary
General

=====

1. The necessity of preserving the sovereignty, territorial integrity, political independence and non-aligned and Islamic character of Afghanistan.

Amendments Proposed By
A.R.Pazhwak to the Five-Points
Suggested By the United Nations
Secretary General.

=====

1. The necessity of restoring and preserving the sovereignty, territorial integrity, national unity (on the basis of the traditional form and system of one unit for all purposes), and Islamic character of Afghanistan.

Note: Non-alignment has been deleted because the proposals of the Secretary General are a set of principles and non-alignment is not a principle and is a policy.

National unity as an important principle has been added.

2. The recognition of the right of the Afghan people to determine their own form of government and to choose their economic, political and social system, free from outside intervention, subversion, coercion or constraint of any kind whatsoever.

2. The implementation of the right of the Afghan people to determine their own form of government, and to choose their economic, political, and social system, free from foreign intervention, subversion or constraint of any kind whatsoever.

Note: The word recognition has been replaced by implementation and the word outside is replaced by foreign.

The right of self-determination does not need recognition as it is recognized for all peoples and nations in two conventions of human rights. It is the implementation of this right that should be emphasized.

The word outside is unacceptable for reasons with a history of its own and other implications and, therefore, should be changed to foreign.

3. The need for a transition period, details of which have to be worked out and agreed upon through and intra-Afghan dialogue, leading to the establishment of a broad-based government.

3. The need for a transition period, within a fixed time limit, details of which have to be worked out and agreed upon through an intra-Afghan dialogue leading to the establishment of a broad-based government.

- a. The need, during that period, for transitional arrangements acceptable to the vast majority of the Afghan people, including the establishment of credible and impartial transition mechanism with appropriate powers and authority (yet to be specified) that would enjoy the confidence of the Afghan people and provide them with the necessary assurance to participate in free and fair elections, taking into account Afghan traditions, for the establishment of a broad-based government.

- b. The need for cessation of hostilities during the transition period.

- b. Need for cessation of hostilities during the transition period under United Nations supervision.

Comment: Please see summary proposal made by A.R.Pazhwak about United Nations role.

- c. The advisability of assistance, as appropriate, of the United Nations and of any other international organization during the transition period and in the electoral process.

- c. Replace advisability by need.

4. The necessity of an agreement-- to be implemented together with all agreed traditional arrangements-- to end arms supplies to all Afghan sides, by all.

- 4 & 5. Delete points 4 and 5.

Note: These two paragraphs are premature and not basic, and also paragraph 4 does not apply to Afghan freedom fighters directly.

With the restoration of conditions and establishment of an Islamic legitimate elected government the refugees will return to their homeland.

5. The recognition of the need for adequate financial and material resources to alleviate the hardship of the Afghan refugees and the creation of the necessary conditions for their voluntary repatriation, as well as for the economic and social reconstruction of Afghanistan.

Demand for the Return of Panjdeh and Other Occupied Territories

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

Dear Countrymen:

Today, August 31, 1991 the Soviet Republics of Uzbekistan and Tajikistan declared their independence from the Soviet Union. This development has historic and vital importance for Afghanistan. Hereinafter, the Soviet Union would no longer be Afghanistan's neighbor, whom we demand to pay the war reparation. Likewise, the issue of returning Afghanistan's occupied territories in the north, which were captured by Tsarist armies and should have been settled with the Soviet Union, now takes a different course.

This issue of Afghaniostan Mirror (No.17) is dedicated to Panjdeh. On August 22, 1991 we have sent messages to all Afghan national centers in Pakistan, Europe and America; the message partly reads as follows:

" We wish to have had a national government at this time to deliver the demand of the brave nation of Afghanistan to the existing government of Soviet Union for the return of Afghanistan's captured territories in the north, such as Panjdeh and the territories along the Morghab River. The Asiatic republics of the Soviet Union, located on the other side of the Amu River, would soon declare their independence and we would then face once again the problem of transferring colonial territories to the second hand, which we faced in the case of our captured territories in the eastern and southern borders of Afghanistan. The new Tajikistan would also say " Why did you not take your rights from the Russians that you are demanding it from a new Islamic Republic ? "

The Kabul puppet regime is a Soviet servant and cannot make this demand from its lord; the Peshawar interim government under Mujaddedi which was established by Pakistan, cannot dare to make this demand because it fears ISI would immediately fire him from his shameful position; also because the demand contradicts Pakistan's controversial foreign policy of ignoring Afghanistan's demands for the return of its captured territories, but supports annexation or independence and self determination of Kashmir; a policy known as " one roof with two climates."

Dear countrymen:

Historically, Russian advance to the South first began in 1717 under the rule of Peter I, the Great, however, it was defeated in Khaiwa. Russian imperialistic advance and domination took place under Nicholas I, in 1840, on Khaiwa and Tsarist armies occupied Khokand in 1853 and Tashkent in 1865. Russian General Kaufmann occupied Samarkand and Bokhara in 1868.

آيينه افغانستان

5379 GRANADA ST.
MONTCLAIR, CA 91763
(714) 626 8314

2

A
F
G
H
A
N
I
S
T
A
N

M
I
R
R
O
R

In 1885, a new war broke between the Tsarist aggressive armies and Afghanistan's soldiers along the banks of Koshk River. In 1884, Russian government annexed Marwa, a historic province of Afghanistan, unilaterally and contrary to neighborly and international agreements. The Russian Ambassador to England accounted to the British government for the wild Russian action as saying that "civilized countries (meaning Tsarist Russia) should occupy their uncivilized neighbors (meaning Afghanistan.)"

Russians, then in 1885, occupied Afghanistan's territories of "Zulfiqar", "Aq Robot" and "Panjdeh" to the site of "Pul-e-Khishti" which was the border line of Herat province.

Also in November 1884, Russian soldiers crossed "Pul-e-Khatun" on the Harirud River and attacked Afghan garrison under General Ghulam Ghaus Khan who fought to the last man in defence of his country; this was followed by Russian attacks on "Shighnan" to the environment of "Sar-e-Pul".

However, Afghan governments have repeatedly condemned those aggressions, rejecting Russian domination over the occupied territories. King Amanullah protested Russian violation of the earlier agreement between Afghanistan and Russia over Khaiwa and Bokhara, and the new Soviet government under Lenin promised renewed negotiations and the return of Afghan captured territories.

Whilst we welcome the birth of the new Islamic republics in our northern borders, we also demand the return of Afghanistan's captured territories. It is hoped that Afghan refugees, wherever they may be, would declare their national demands by appropriate means.

Servant of Afghanistan,
Sayed Khalilollah Hashemeyan.
California, August 31, 1991.

WAR REPARATIONS FOR AFGHANISTAN

In the aftermath of the Persian Gulf war, the United Nation's General Assembly moved resolutely, to ensure that all injured parties to the conflict were duly compensated. The outlaw regime of Saddam Hussein would pay for the blatant lawlessness manifested in the invasion of Kuwait last August. The Security Council unanimously approved a series of resolutions mandating the payment of damages to Kuwait, Saudi Arabia, and other states of the Middle East who were the victims of Iraqi adventurism. Iraq would be assessed a percentile of its GNP which would be diverted to the injured parties. Additionally, Iraq would be forced to return all war booty, Gold, gems, cash, vehicles, medical equipment, etc. This action on the part of the General Assembly is laudable, those who commit clear-cut aggression must be held accountable. A new, invigorated, and cohesive United Nations has never been held in such high esteem, enjoying global credibility as envisaged by its founders.

The work of this illustrious body, however, must now address the question of war reparations for Afghanistan. Was Kuwait more brutalized by the forces of Saddam than Afghanistan by the military forces of the USSR? Is Afghanistan qualified to receive war reparations? Let us examine a few facts. Contrary to international law, Afghanistan, like Kuwait, was invaded by the military forces of another state. *Borders are inviolable*. Conspicuously absent from the agenda at the U.N. is meaningful dialogue vis-a-vis reparations for Afghanistan to be paid by the USSR. Why the double standard? Is it a question of real politik? Is the world afraid to approach the Soviets on this issue? Notwithstanding trade agreements, arms control issues and regional concessions being negotiated by many members of the Security Council, the United Nations must address this issue or become impotent.

As a direct result of their prosecution of the war, the following crimes have been committed against Afghanistan by the government of the Union of Soviet Socialist Republics, and through their proxy, the Afghan communists who are in power in Kabul under direct orders from Moscow.

THE SOVIET UNION: has killed over 1.5 million Afghan citizens.

THE SOVIET UNION: has razed to the ground 21,000 of 25,000 villages.

THE SOVIET UNION: has destroyed the socio/economic fabric of Afghanistan.

THE SOVIET UNION: has deployed 30 million mines in Afghanistan, which will be killing Afghan people and livestock into the foreseeable future.

THE SOVIET UNION: has stolen Afghanistsans' national treasures, 20,000 artifacts of gold, dating back 2000 years to the Greco-Bactrian period, unearthed at Tillya-teppe in northern Afghanistan were removed to Moscow. Rare manuscripts and other priceless artifacts were stolen by Russian military personnel and sold on the collectors' market.

THE SOVIET UNION: has exploited the natural resources of Afghanistan, A soviet official, a member of President Gorbachev's delegation, bragged when visiting New Delhi, December, 1986, because of the natural resources we are

Continued on p.7

A REPORT FROM THE BATTLEFIELD

Part II

4

MILITARY and POLITICAL DIMENSION

Overshadowed by events in the Gulf, the war in Afghanistan goes largely unreported. "Negative Symmetry" has been eclipsed by massive, monthly, military consignments from the Soviets to their puppet regime in Kabul (\$300-400 million). During the month of May, 1991, 400 Scud missiles and 20 SU-24 fighter bombers were delivered to the airport in Kabul. In the north, Soviet pilots flew cross border raids against the Resistance in Takhar Province and the district of Qaisar. Soviet military personnel have fired more than 1500 Scuds from the complex at Darul-aman into the Afghan countryside since withdrawal February, 1989. Confirmed sources indicate high altitude bombing missions are being flown by the Soviets in support of the Kabul Regime. (Khost, Takhar, and Qaisar) Ethnic troops from Turkmenistan, Tajikistan and Uzbekistan S.S.R., respectively, are fighting in Afghanistan. Although vigorously denied by Moscow and Gorbaphiles in Washington, the evidence is irrefutable. Moscow has clearly frozen its position on Afghanistan.

What is behind Moscow's intransigence? Many analysts suggest the following dynamics:

- A.) President Gorbachev's recent alignment with hard liners in the military and communist party who wish a return to the status quo ante. This insures the political survival of Gorbachev.
- B.) Long range Geo-Strategic strategy by Soviet planners, comprised of the following components:
  - 1. Proximity to the Straits of Hormuz (oil fields).
  - 2. Missile bases in the Wakhan Corridor, targeted on the People's Republic of China.
  - 3. Direct access route to the Arabian Sea (warm water port)
  - 4. Exploitation of Afghanistan's vast natural resources.
  - 5. Negative effect that a Mujahideen military victory would have on the restive Central Asian Republics.
  - 6. Return on investment R.O.A. would be in jeopardy, Moscow spent 3.5 billion on military assistance for and 700 million on economic aid to the Kabul regime last year.
  - 7. Stability on their southern border would be guaranteed with a communist government, uncertain with an Islamic Government.

Recently the Soviet Union has asked the United States and other Western nations to assist them through their "Winter of discontent" with massive humanitarian aid. The contribution of the U.S., already at 2.5 billion, will total some three billion dollars. The U.S. subsidy will manifest itself as government guaranteed farm credits, restored access to U.S. imports, and investment insurance. In order to facilitate this aid package, the administration is obliged to waive the Jackson-Vanik amendment, a concept of which links trade status to a respect for fundamental human rights. Do the American people approve of the subordination of more deserving nations from the benefit of U.S. aid by diverting tax dollars to a government that continues to fuel the fires of war?

It's in America's national interest that the Soviet Union not fall into social chaos, leading to an exodus of refugees west, burdening shaky Eastern European Democracies and a re-emergence of anti-western elements back to power. A resultant aid package of a few billion is cost effective contrasted with maintaining a large European military presence. But let we who bequeath aid and support to governments in need, demand that they, as recipients of said aid, conform to the norms of accepted international behavior. Let us not be outmaneuvered by the Soviets, again. While the "guarantors" to the Geneva Accords engage in Geo-Politics, economic and societal dislocations of unimaginable proportions for the Afghan people, are the result.

Washington has announced a cut-off of all aid to the Mujahideen and supports a plan for the return of exiled King Zaher Shah as the transitional or interim head of state. A plan also supported by the U.S.S.R., Saudi Arabia and Iran. The plan calls for free elections immediately following a cessation of hostilities, under the aegis of a neutral third party. The "fly in the ointment" is that the Afghan people, with few exceptions, ex-monarchists, and expatriate members of the intelligentsia, do not support Zaher Shah. The resistance contends that Zaher Shah, contributed nothing to the Jihad and opened the door to the communists during his reign. A Moscow aside insists that Najib or Yaqoobi, ex-minister of state security, be a component of any transitional government. To the Afghan's this is abhorrent, Najib being credited with the dubious distinction of murdering 50,000 of his countrymen as head of KHAD (State Security).

What is behind this dramatic turnaround by the U.S., Saudi Arabia and Iran? Washington eager to sell grain to the Soviet Union from surplus stocks, with millions of metric tons in reserve. Congressional pressure to reduce military spending and concessions to the Soviets in exchange for regional support ie: Nicaragua, Persian Gulf and Angola. Lastly a huge savings, perhaps billions of dollars, from force reductions in Europe as U.S./Soviet relations improve. These dynamics have served to enhance the myopic view of the world by U.S. policy makers, and accelerate abandonment of the Afghan Resistance.

Saudi Arabia is an extremely conservative society, the only major state in the Middle East without any modern institution for political representation. There is a long history of U.S. administrations basing Middle East policy on Riyadh, only to be disappointed. Saudi Arabia is now seen as the heart of the projected new U.S. military presence in the Gulf. But Riyadh is not doing the U.S. a favor by meddling in Afghanistan. Bilateral trade agreements with the Soviet Union a result of restoration of diplomatic relations, precipitated the actions recently taken by the al-Saud. Saudi Arabia now supports the U.S. plan.

Iran emerging from an economic disaster, the Iran/Iraq war and estrangement from the world community, has moved to bridge their relationship with the Soviet Union and the U.S., manifested in several bilateral trade agreements. Transportation, natural gas pipelines, and other trade issues are on the table as Iran re-builds her economic infrastructure. President Rafsanjani, has endorsed the U.S. plan, contrary to previous positions on the Afghan Issue.

Pakistan, pregnant with four million Afghan refugees, rife with ethnic violence and separatist movements, is standing pat. The U.S. plan is under advisement and Pakistan, ever mindful of Pushtunistan irredentism, is not likely to rekindle that issue if it can be avoided. Perhaps a linkage to restored U.S. aid, if forthcoming, would tilt the Pakistani's toward the U.S. position.

The U.S. should urgently re-evaluate their Afghan policy, with a restoration of military and economic aid to the Afghan Resistance. Secondly, the U.S. should link all economic aid to the Soviet Union directly to disengagement in Afghanistan. Resistance forces are mastering the art of conventional warfare and beginning to unify politically. Coming on the heels of victories at Khost and several other provincial and district capitals, resistance forces have strong momentum as they enter the summer fighting season. To restore aid would allow an invigorated Mujahideen to press Kabul and in the event of a negotiated settlement, to negotiate from a position of strength. A position they have earned with the blood of over 1.5 million of their countrymen. For the U.S. to do less would erode political capital earned over many years and be a travesty on the foreign policy record of the U.S.

What do the Afghan people want? Democracy, sensitive to the Tenets of Islam, not as some pundits in Washington suggest, a Mullahcracy based on the Khomeini model. Sunni Islam is representative of 85% of all Afghans, and not conducive to an iron fisted Mullah, pontificating over an Iranian style Theocracy. Much of the negative press citing infighting, disunity and radicalism is skewed journalism, designed to erode support for the resistance. A recent article in a U.S. newspaper carried the following headline: "Internal squabbling amongst Afghan resistance groups leaves 150 dead". If the correspondent had been completely objective in his reporting, the headline would have read: "Afghan group, financed by Saudi Arabia, attack Mujahideen in Kunar Province, 150 killed".

Failure to grasp the nuances of culture and politics in the Middle East Regions, is a fundamental aberration of U.S. foreign policy. Many simply stereotype all resistance effort as radical or fundamentalist. To them, I would say, if your country was invaded by a super power, your home destroyed, your family killed, your economic infrastructure demolished, your religion and culture savaged, perhaps, just perhaps, you too, would resist fervently. Some U.S., Saudi, and Soviet policymakers fear what they term "Islamic Resurgence", the hypothesis being: That hordes of radical Muslim fundamentalists will (in the event of a military solution favoring the Mujahideen), ford the Amu Darya River, and attack the Soviet Union. Exacerbating the restive elements in the Central Asian Republics. This view is seriously flawed, personal and business contacts in Turkmenistan and Kazakhstan have certified to me that they have no interest in promoting an insurgency in their respective Republics. "After all, we live better than our brothers and sisters in Afghanistan. We would however, like a bigger piece of the economic pie".

World-wide Islamic resurgence and subsequent domination, while an interesting theory, is in reality a myth. One need only look to O.P.E.C. or the

بازار قدیم کابل

این اثر هنری به عنوان «بازار قدیم کابل» از طرف گردانندگان انجمن ملی مجسمه سازان امریکا که یک موسسه علمی و سرشناس در جهان هنر میباشد بدریافت جایزه نقدی و تقدیر معنوی نایل گردیده آیین افغانستان این موفقیت را با استاد امان الله حیدرزاد تبریک میگوید.

درین اثر ظریف که در یک مربع $۱۶\frac{1}{2} \times ۱۶\frac{1}{2}$ انچ از برونز بوزن تقریباً ده پاوندر ساخته شده اکثر خصوصیات بازار قدیم چته کابل از گنبد مسجد جامع که در اخیر آن نمایان است تا خانه های سه منزله قدیم بالای دکانها و سیم های برق قدیم با پایه های کوتاه سربام و گدی پیرانه های سربام و قفس های کوک و بونده درکنار گنجه ها گرفته تا سماوارچی و مرغ فروشی و بیخ فروشی و جوالیه ها و ترکاری فروشی بالای مرکب و قالی فروشی روی شانه و نان فروشی زنان کاسب و نانوائی و قچ جنگی و خریطه های پنیر خام و گوسفند فروشی و سگ تازی زیر دکان و کلالی و تنبورچی کنج سماوار و بایسکل های تکه پوش ۲۰ چراغه قدیم و بالاخره هیاهوی تب و تلاش مردم و کاسبین در چهار چته بصورت بسیار برجسته و ریالیستی نقش شده است. خدا کند استاد حیدرزاد بتواند این اثر باقیمت مناسب به جوانان خود عرضه نماید. لطفاً قیمت و آدرس خریداری آنرا آرمض کنید.

15 کودتای اگست ماسکو و ارتباطات آن با افغانستان

کودتای ناکام مورخ ۱۹ اگست ماسکو که از طرف عمال کی جی بی ترتیب شده بود يك سلسله واقعات پیرامون نیات کمونیستهای دو آتش شوروی با ارتباط افغانستان را نیز برملا ساخته است. بعد از رجعت ببرک وطنفروش بکابل تصورات مختلفی در ارتباط با این بازگشت ناخواسته و غیر متوقع تبارز یافته که يك قسمت آن در شماره های گذشته اینجاست افغانستان منعکس شده است. بعد از کودتا بدست عمال کی جی بی در ماسکو - از انجاشیکه ببرک وطنفروش يك کی جی بی شناخته شده میباشد - مبرهن گردید که رئیس کی جی بی بدون مشوره با دولت شوروی او را بمشابه يك خریطه باروت بکابل اعزام داشته و سفارش کرده بود که با قبول ناملايمت ها از جانب رژیم مزدورنجیب خود را غلی و قرار بگیرد تا از ماسکو بالای او برای انجام امری صدا شود. ببرک با مر کی جی بی پوست مگ را بروی خود کشیده بکابل آمد و خود را در لباس نو بهیت يك شخصیت ملی و بیگناه و وطنپرست جلوه داد و درصاحبها با جراید مطبی و رادیوهای جهانی گفت که از حمله نظامی شوروی در دسامبر ۷۹ خبر نداشته و او را مجبور باین کار حکومت شوروی ساخته بجزیر او را با عساکر خود بکابل اعزام کنند مثل اینکه این ملعون آن همه بیانات خود را از رادیو تا شکند و کنفرانس مطبوعاتی خود را در قصر چهلستون (که نماینده بی بی سی را آقای بی بی سی میگفت) و از کثرت دروغ روی سیاه اخی مانند تاوه ای کشید دود آلود گردیده دستهایش میلغزید فراموش کرده باشد ولی ملت حق پرست افغان شاهد آن ماجرا بوده و بخیرانت و وطنفروشی این ملحد ملعون شهادت خواهند داد.

بهر حال اکنون معلوم شده است که کی جی بی بمجرد کامیاب شدن کودتای کمونیستهای دو آتش میخواهند نجیب مزدور مگ نورمال را پس کرده بجای او ببرک وطنفروش يك دیوانه را دوباره بکابل بفرستند و يك دوره دیگر قتل و تباهی مردم افغانستان و دوام تسلط روس منحوس را فراهم سازند. بلی در نظر ما مقایسه بین گوربه چف و کمونیستهای کودتای ناکام ماسکو با ارتباط مسايل افغانستان تشخيص بين مگ نورمال و مگ دیوانه است - بنحویکه با مگ نورمال (گوربه چف) میشود صحبت کرد ولی مگ دیوانه (کمونیستهای دو آتش روسی) که يك می اندازند و نمیشود با آنها صحبت کرد. همینطور است تفکیک و تشخيص بين نجیب مزدور روس که بحيث مگ نورمال و نادم از گذشته ها میتوان با او حرف زد و او را از راه زبان و تفاهم وادار به عقب نشینی کرد ولی اگر خدای نا خواسته ببرک پلید مگ دیوانه دوباره روی کار می آمد آنوقت سرنوشت قضیه افغانستان برای سالهای متعددی در حیطه صلاحیت کی جی بی خونخوار قرار میگرفت.

اخبار واطله از داخل افغانستان مظهر نا آرامیها و نا خوشنودیها از رژیم مزدور نجیب و قیام های بین ال کمونیستی خودشان میباشد. روزنامه وزین کوش در شماره ۱۳۱ مورخ ۲۶ اسد ۱۳۷۰ گزارشی از بازداشت های جدید در کابل و قیام های پیگیر نظامی علیه رژیم کابل داشته مینویسد که ۶۶ دیپلوماتهای مقیم کابل میگویند که در یکماه اخیر سلسله بازداشت های سیاسی در کابل افزایش یافته و تنها ۷۵ تن از افسران نظامی با تهم دست داشتن در قیام های نظامی علیه رژیم توسط مامورین امنیتی بازداشت شده اند. يك دیپلمات پولیندی که درین اواخر با معاون وزارت امنیت دولتی ملاقات نموده بنقل قول از این ملاقات خود گفت که ۸۵ فیصد جناح خلق در ارتش کابل با مجاهدین ارتباط دارند و این بدلیلی است که خلقیها که اکثریت شان از روستاها و مناطق دوردست افغانستان هستند از تسلط و سیطره مجاهدین در هراس هستند و دیگر نمیخواهند که با جناح پرچم علیه مجاهدین بجنگند. همچنان گفته میشود که تعداد ۲۰ نفر از کارمندان بلند رتبه رژیم نیز پس از استعفای سلطان علی کشتمند با تهم مخالفت با رژیم از کار برکنار شده اند. دیپلماتها میگویند که در ششماه اخیر حداقل پنج مرتبه قیام های نظامی افسران رژیم سرکوب شده که در هر یکی ازین قیامها نفوذ مجاهدین بنظر میخورد. ۶۶ اطلاعاتیکه بدسترس اینجاست افغانستان از داخل افغانستان قرار گرفته با طرز دید جریده وزین کوش (ارگان نشراتی آزاد اسلامی افغانستان در پشاور) اندکی تفاوت دارد با این معنی که کمونیستهای خلقی و همچنان پرچمیهای وطنفروش از مجاهدین در هراس نبوده بلکه بتاسی از نظر و خواسته اکثریت خاموش مقیم در افغانستان نه بالای مجاهدین اعتماد دارند نه بالای ترتیبات و وعده های حزب کمونیست خود شان که ظاهراً تغییر نام داده ولی در ماهیت و کیفیت و اعمال هیچ فرقی نکرده است. امتیازاتیکه نجیب بیک عده قطاع الطریقان داده و صلاحیت های اداری کاملاً بدست يك عده مشخص شامل طبقه نجیب توزیع شده پرچمیهای سابق از قبیل ذبیح زیارمل حکیم سروری و کشتمند و يك عده خیانتکاران دیگر شامل در طبقه او را ناراض ساخته زیرا اینها هر کدام بالای خون مردم افغانستان زندگی پر تجمل داشتند يك عده پرچمیها بروسیه رفته اند تا از طریق اروپای شرقی به آلمان پناهنده شوند. یکنفر جنرال پرچمی موسوم به عبدالباقی (سابق با دیگراد شهزاده محمد نادر در کابل) دو هفته قبل بنام تداوی خودرا با آلمان رسانیده پناهندگی سیاسی در فرانکفورت خواست و قبول شده. شاه محمد دوست کی جی بی معروف و انا هیتای فاسک زانیه و چند نفر دیگر از پیروان پرچم نیز به تعقیب کشتمند از حزب کمونیست استتعلی دادند در حالیکه ببرک وطنفروش در خانه رفیق قدیم خود انا هیتا زندگی دارد و این توطئه قبلاً توسط کی جی بی چیده شده بود تا بشکل يك مانور حزبی نجیب مزدور را از حمایت حزب محروم ساخته وسیله سقوط سیاسی او را قبل از کودتای ماسکو فراهم سازند.

از جانب دیگر ماسکو در تماس های اخیر خود قبل از کودتای ۱۹ اگست به نجیب سفارش و خاطر نشان ساخته بود تا از اصرار و تقاضای خود برای سهم داشتنی در دوره انتقال منصرف شود. وقتی کودتای ۱۹ اگست اعلام گردید نجیب احمق بنا بر ناخوشنودی که از سفارشات اخیر گوربه چف داشت بروز دوم کودتا تلگرام تبریکیه بماسکو ارسال داشت و در جمله پنج رولتیکه بعجله کودتای کمونیستی را فرسمیت شناخته بودند یکی هم رژیم نجیب بود که اگرچه بعد از رویکار آمدن گوربه چف دوباره تلگرام تبریکیه

ارسال کرده معبدا گوربه چف و پالسن او را بحیث يك شیطان اله دست كمونستها تشخیص داده احتمال زیاد دارد که عدم حمایت خود را از نجیب و رژیمش بزودی اعلام کنند که در آنصورت وضع کابل بغوریت رو بخواهد گذشت زیرا معطله خلا قدرت افراطیون را جرات خواهد داد تا قسرا قوت الظهرهای خود را بداخل کابل بسانند. اطلاعات واصله میسرماند که گلبدین حکمتیار همین اکنون بداخل ولایت کنر به پیشرفت آغاز کرده چند موضع را که قبلا بطرفدارن مجیب الرحمن وهاپی از دست داده بود دوباره اشغال نموده مرکز کنر و قوای مجیب الرحمن در محاصره و قرار دارند. و در بین حکمتیار و مجیب الرحمن مردم منطقه کنر که از ظلم و احجاف وهاپیها بستوه آمده اند همکاری با حکمتیار را مرجع میدانند. از همین جهت است که مقاومت بمقابل قوای حکمتیار در حواشی کنر بخاطر ظلم وفجایع وهاپیها خیلی ضعیف بوده بلکه قیام بمقابل وهاپیها در طغیان میباشد و امکان دارد تا چند روز آینده کنر بدست قوای حکمتیار سقوط کند.

اگرچه دولت گوربه چف طرفدار سقوط رژیم نجیب بطورآنی بملاحظه بوجود آمدن خلا قدرت و دستبرد فوری بنیادگرایان افراطی نبود و منتظر نتایج کنفرانس تهران بود تا در تحت حمایت ملل متحد از فیصله تهران قرارداد تناظر منفی را با امریکا منعقد سازد ولی جریانات آتی و غیر متوقع کودتای اخیر دولت گوربه چف را بمسایل داخلی متوجه گردانیده با نفرتی که پالسن از کمونزم و کمونستها دارد - در حالیکه عده زیاد مساکر شکست خورده روسی از کابل (ویتران های روسی) در طبقه حمایت پالسن شامل بوده و طرفدار ختم مداخله شوروی در افغانستان میباشد - احتمال زیاد می رود که دولت جدید گوربه چف از رژیم کابل بزودی سلب حمایت بکند و در چنین صورت بوجود آمدن خلا قدرت در کابل حتی دولت امریکا را به تشویش انداخته شاید از روسیه تقاضا کند تا بخاطر منافع دنیای غرب وضع رژیم نجیب را وخیم تر از آنچه است نماید زیرا امریکا از جورآمدن ایران و پاکستان بالای تطبیق يك پلان مشترك در افغانستان شدیداً هراس دارد و طرفدار حل موضوع از طریق يك کنفرانس بین المللی میباشد تا کشور های نیدخل را به تعهدات بین المللی درگیر سازد تا به تعهدات منطقوی که زود از هم پاشیده میتواند چنانچه وضع سیاسی کشور های ایران و پاکستان که دوطرف نیدخل در قضیه افغانستان میباشد معشون و مطمئن نبوده احتمال وقوع حادثات آتی و غیر متوقع زیاد است که با چنین دگرگونی تعهدات آنها نیز بارتباط قضیه افغانستان تغییر خواهد کرد. طرح مطرح ساختن قضیه افغانستان در يك کنفرانس بین المللی ابتکار استاد عبدالرحمن پژواک است که از سالیان متعادی بالای آن پافشاری دارد و اینک دولت امریکا نیز متوجه ضعف های طرح و راه حل منطقوی گردیده است.

هیات عالیترتبه به نفری روسیه که به پاکستان آمده بود بحواله جرییده کوثر بتاريخ ۲۱ اسد در مقر وزارت خارجه پاکستان با مولوی محمد نبی وزیر دفاع حکومت موقت و هیئت معیشتی او ملاقات نموده درین ملاقات هیات مجاهدین از روسها خواسته است تا بادرک واقعیت عینی اوضاع افغانستان دست از حمایت رژیم مزدور نجیب بردارد و کوزیروف معاون وزارت خارجه شوروی گفته است که واقعیت عینی از نظر روسها قرار است که دو قدرت بر افغانستان مسلط است یکی مجاهدین و دیگری رژیم نجیب و تجویز کرده اند تا این دو قدرت با هم نشسته راه حل سیاسی بین خود جستجو کنند. شهریار احمد خان سکرتر وزارت خارجه اسلام آباد بارتباط مذاکرات هیاتهای روسی و پاکستانی گفت که مذاکرات ما بالای سه نکته اساسی متمرکز بود: (۱) مذاکره بین گروه های مختلف افغان (۲) تشکیل يك دولت دیموکراتیک و (۳) فراهم ساختن زمینه برای انتخابات آزاد. وی درباره اشتراك نجیب در مذاکرات گفت که این يك مسئله بسیار پیچیده بوده و تا هنوز حل نشده ولی مجاهدین طرفدار آن نمیشاند (که این افغانستان نیز از موقف مجاهدین حمایت داشته و دارد) اگرچه جرییده کوثر اظهار نظر نموده که امکان آن وجود دارد که مجاهدین مذاکره با نماینده رژیم کابل را بپذیرند. ولی این اظهار نظر قبل از وقوع کودتای اخیر ماسکو بوده بعد از کودتا شرایط تغییر کرده و موقف نجیب به مراتب ضعیفتر شده احتمال مذاکره با رژیم نجیب اکنون بعید بنظر می آید.

کوزیروف معاون وزارت خارجه شوروی (ودرعین زمان کارشناس برجسته شوروی در امورا افغانستان) در مراجعت به ماسکو بروزنامه ازوستیا گفت که مسافرت وی به پاکستان از اهمیت فوق العاده ای بر خوردار بوده و در زمینه حل مسئله افغانستان بتوافق رسیده اند. وقتی از کوزیروف در زمینه توضیحات خواسته شد پاسخ داد که اکنون فقط این را میتواند بگوید که هر دو کشور در این باره بتوافق رسیده اند. کوزیروف اجلاس به جانبه ۳۰ جولایی اسلام آباد بین ایران - پاکستان و مجاهدین را گام مهمی بطرف حل قضیه افغانستان تلقی نمود و گفت بارتباط همین موضوع در آینده قریب رونده ایران میباشد. ولی سلیمان نا لایق معارن حزب وطن در کابل از اعلامیه کنفرانس به جانبه اسلام آباد که پیشبین سقوط رژیم کابل میباشد اظهار نا خشنودی کرده تاکید نموده است تا همسایگان افغانستان رژیم کمونستی و طغفوش کابل را نیز بحیث يك واقعیت بشناسند. حزب سابق کشیفوکراتیک خلق افغانستان که نام يك حزب غیر کمونستی را با وجود اعتراض حزب مذکور همراه تصاحب و از یکسال با بنظر خود را حزب وطن نام داده (وافواه است که میخواهند آنرا به حزب اسلامی وطن تغییر بدهند) اکنون تحت ریاست نجیب مزدور بحیث حزب حاکم عمل میکند و سلیمان نا لایق کمونست و طغفروش معروف اینک بحیث معاون حزب قد علم کرده در سال ۱۹۸۰ سلیمان نا لایق بحیث والی کل اختیار ولایات مشرقی هزاران افغان بیگناه را بمشوره روسهای جنایتکار بقتل رسانیده است. سلیمان نا لایق بحیث مزدور روسها در تحت حمایت افراد مسلح روسی در شهر جلال آباد سیر و حرکت و فعالیت میکرد.

يك تن از حزب پرچم رو بیک خلقی نموده گفت: « شما تاریخ افغانستان را خراب کردید. »
 خلقی جواب داد: « اگر ما تاریخ افغانستان را خراب کردیم شما جغرافیای افغانستان را خراب کردید. »
 اقتباس از مجله دین نو بهار منطقه پکن - آلمان شماره اول سال ۱۳۸۰

درقبال این انکشافات سقوط نجیب از داخل احتمال زیاده پیداکند و بیچارگی او / . اکنون اگر نجیب برابر يك خفتناش مسئولیت ملی را که خیر، مسئولیت حزبی میداشت باید وزیر خارجه خود عبدالوکیل خابن رشوتخوار را که طور خفیه برای دوباره رویکار آورتن پسر مامای خود بمرک کار میکرد از دو گوش بریسمان او بیزان میکرد. ولی از انجا شیکه نجیب مزدور در لجنزار فجایع اخلاقی و اجتماعی و قتل و جنایت غرق است نزد پست ترین شخص حزب کمونست یعنی عبدالوکیل هم دهن پرآب میباشد و او را بیجا ساخته نمیتواند تا آنکه شیر زبان یالسن امر برطرفی او را از ماسکو صادر کند.

بارتباط رویدادهای ماسکو جریده کوثر شماره ۱۳۲ اطلاع میدهد که آقای ایت الله محمد آصف محسنی گفته است که «ظاهر امر معلوم میشود که گرباچوف و حکومت روسیه باین فکر افتاده بودند که باید يك راه حل سیاسی برای قضیه افغانستان پیدا شود اگرچه ما بر او نیز اطمینان کامل نداشته ایم مگر زمزمه ها بود و از بعضی اشار و قرائین معلوم میشود که اگر این مسئله را آنها نخواهند حل کنند ماهم جنگ را ادامه میدهم ... با تمامی نواقصی که گرباچوف داشت ولی مرد واقعیت گرا بود و واقعیتها را درك کرده بود و میخواست که روسیه را نجات بدهد و برای ما از نظر مقاومت فرقی نمیکند که هر قدر اگرافراطی ها رویکار بیایند مشکل خودشان بیشتر میشود ... ایت الله محسنی همان افغان وطنپرست و متفکر روشنفکر عالیمقام افغان است که بمرحوم ایت الله خمینی گفته بود «من شیعه هستم ولی يك شیعه افغان هستم و بخاطر مذهب منافع و ظلم افغانستانرا قربان نمیتوانم ... و بهمین علت او را جمهوریت اسلامی ایران روی خوش نشان نداده.

در مقابل مولوی یونس خالص که يك ملای مرتجع است و از جهاد افغانستان بجز جیب پر کردن و کسب قدرت مرئی نداشته گفته است که «به نظر وی برگزینی گرباچوف بقول او به نفع جهاد است ... زیرا با روی کار آمدن محافظه کاران در شوروی امکان دارد که روابط شوروی و آمریکا تیره شود و آمریکائیان امکان دارد که مجاهدین را تنها نگذارند ... یعنی آمریکائیان کمک های خود را برای مرتجعین برای دوام انسان کشی در افغانستان تمدید خواهند کرد. اینست آرزوی يك امیر جهادی و يك ملای مرتجع ... ما ز که بمنظور جیب پر کردن خود طرفدرا دوام جنگ و قتل و قتل در افغانستان میباشد. بعبارت دیگر مولوی خالص دوام جهاد وابسته بکمک آمریکا میباشد و جهاد بمنظور دریافت کمک است نه برای تحصیل امر خداوند جل جلاله برای اصحاب کفر و الحاد. فاعتبروا با اولوالالبصار !

در کنفرانس به جانبه تهران که از تاریخ ۲۷ اگست تا ۳۰ اگست دوام خواهد کرد سه تنظیم بنیادگرا اشتراک نکرده است. مولوی خالص قبلا از کنفرانس اسلام آباد نیز بملحوظ آنچه او عدم تناسب فیصدی نفوس اهل تشیع خوانده بود مقاطعة کرد و بهمین دلیل و دلایل دیگر باز هم به تهران نرفت. سیاف وهابی با طرح ملح مرسه ملل متحد اصلا موافقت ندارد زیرا اگر ملح رویکار بیاید از سیاف درباره دارائیهای جهاد بازخواست خواهد شد و همچنان ملت افغان او را بخاطر پیروی و پخش يك مذهب غیر افغانی در افغانستان مواخذه میکند و علاوه جرت و فرت و تفنگچه بازی کنونی او نیز باقی نمیمانند. گلبدین حکمتیار که او هم اعاده ملح و تطبیق طرح ملل متحد را موجبات زوال قدرت دیکتا توری خود در قبال يك تلاش غلبه از راه تفنگ می پندارد حد اقل يك اعتراض معقول هم بدولت ایران اراشه کرده است. دولت اسلامی ایران دو تنظیم و دو شخصیت محترم افغانی از جمله تنظیمهای اهل تشیع را نه تنها آزیده ساخته بلکه با این دو شخصیت رویه تبعیضی و دور از موازین اسلامی نموده آنها را از ایران اخراج نموده و فعالیت های حزبی آنها را در ایران تحریم نموده است. این دو تنظیم یکی بجناب ایت الله محمد آصف محسنی و دیگری شورای ائتلاف سه جناب مجتهدی تعلق دارد که هر دو فعلا در پشاور مقیم بوده در جمله تنظیمهای مشترک در کنفرانس به جانبه تهران نمایندگی ندارند. گلبدین حکمتیار این رویه تبعیضی ایران را نیز بحیث بهانه عدم اشتراک قلمداد کرده است که اگرچه جنبه سیاسی و تبلیغاتی دارد مع هذا برای جلب و ارضای این دو تنظیم يك اعتراض معقول سیاسی پنداشته میشود.

ولی شافلی صفت الله مجددی که دو سال قبل بهفت رئیس حکومت موقت در محضر ایت الله خامنه ای رهبر مذهبی ایران مانند يك شاگرد مدخل بدو پا ایستاده و رسم تعظیم کرده بود (در حالیکه خامنه ای بالای چوکی نشسته بود) - اینها افغانستان شماره ۲ جدی ۱۳۶۸ صفحه مربوطه ۲ دیده شود که استناد ربانی سرخس روی زمین مقابل چوکی خامنه ای نشسته است) يك هیات ۲۰ نفری با آرگاه و بارگاه را به تهران برده تا بزیر عنوان رئیس حکومت موقت نام خود را در اسناد ملح ملل متحد صه نماید غافل از اینکه در کنفرانس تهران حتی کماتیکه بنام تنظیمهای معتدل اشتراک میورزند از يك اقلیت تفنگدار نمایندگی میکنند که حمایت اکثریت خاموش و بی تفنگ را ندارند - علاوه حکومت اینها میعاد یکسال مشروط خود را بنا کاسی سپری نموده تمام اعضای این حکومت قانونا غاصب و باغی پنداشته میشوند و هیچنوع مشروعیت قانونی ندارند.

درین روزها که مجددی در تهران است مانند آن روزها شیکه چندماه قبل در طایف بغلاوه میخورد و دولت پاکستان يك هیات آی اس آی را برای مذاکره با خاد نجیب بژنیو فرستاد احتمال می رود در اثر حمایت و تشویق جدی جماعت اسلامی پاکستان گلبدین حکمتیار ولایات مشرقی را یکی بعد دیگری در حیطه تصرف نظامی خود در آورد و باین ترتیب لذت بغلاوه طایف و گز تهران بهم مخلوط گردد.

همینطور تمایل روز افزون آقای خوجه شین ربانی و همکاران نزدیک او بطرف بخارا طوری توجیه شده که اگر جمهوریت های آسیائی تا جکستان و اوزبکستان شوروی به پیروی از سایر جمهوریت ها استقلال خود را از فدراسیون شوروی اعلان کنند شافلی ربانی شاید وزارت یا مدارت را در کابینه بخارا بپذیرد.

در شماره گذشته خبر داده بودیم که شافلی گلبدین حکمتیار بطور غیر متقرب از ریاض دیدن کرده بود اکنون معلوم شده است که حکومت عربستان سعودی او را احضار کرده و اخطار داده است تا از دو اقدام بهر هیئت (۱) جنگ و غلبه بر وهابیان ولایت کنر که اتباع عربستان سعودی نیز شامل است و (۲) مخالفت با طرح صلح ملل متحد، حکمتیار که میگویند در ریاض با مہارت دیپلماتی سفارشات عربستان را گوش داده بمجرد رسیدن به پاکستان قهر خود را برملا ساخته اولین ترشیبات نظامی را توسط یک اردوی ۵۰ هزار نفری بمقابل وهابیان ولایت کنر رویدست گرفت. قرار خبر ریوتر مورخ ۲۷ اگست ۹۱ قوای گلبدین مرکز ولایت کنر یعنی شهر اسد اباد را اشغال نموده در جنگهای سه روزه زاید از سه صد نفر کشته شده و صدها نفر وهابی بدست قوای حکمتیار اسیر شده اند. حزب جماعت دعوا مربوط قبیل الرحمن وهابی اکنون تسلط خود را در کنر از دست داده و حدود سه صد نفر عرب سعودی بعد از جنگ و مقاومت شدید اسد اباد را تخلیه و بطرف دره پیچ عقب نشینی کرده اند. حیات الله سخنگوی جماعت دعوی وهابی در پشاور گفت که حزب اسلامی تمام افراد خود را از سراسر افغانستان احضار کرده و یک قدرت بزرگ را بطرف کنر سوق داده بود که جماعت تاب مقاومت آنها را نیاورد. وی افزود که حزب اسلامی صدها نفر را بهرمانه بقتل رسانیده و دامنہ کشتار حزب توسعه یافته است. اطلاعات ایمنہ افغانستان از منطقه کنر مشعر است که مردم شریف ولایت کنر و مناطق همجوار آن از شیوع و نفوذ مذهب وهابی ناراحت و متنفر بوده موجودیت عربهای وهابی و فجایی که آنها (از قبیل دست درازی بناموس و خریداری زنہا و تخریب مزارات مقدس و غیره) مرتکب شده بودند مردم را مشتعل ساخته بود چنانچه در مقابل حملات حزب اسلامی میلیون کنر مقاومت نکردند بلکه جنگ بین وهابیها و حزب اسلامی صورت گرفته میلیون کنر جمع شدن گلیم وهابیها را از کنر توسط برادر حکمتیار استقبال کرده اند. توقع میروود حکمتیار بعد از ختم کار وهابیها در کنر امور ملکی انجا را بدست خود مودم کنر بگذارد ورنه حکمتیار نیز با برخورد و قیام ملی مردم کنر مواجه و سرنگون خواهد شد.

بارتباط این موضوع خوانندگان این مجله قهر و غضب دولت عربستان سعودی را بالای حکمتیار تصور کرده میتوانند و البته دولت مذکور از طریق نفوذی که بالای پاکستان و امریکا دارد بعد ازین در پی ذوال حکمتیار قد علم خواهد کرد. از طرف دیگر مناسبات سیاف با حکمتیار که بعد از جنگ عراق کویت بهوخت انجامید زیرا سیاف از عربستان سعودی و حکمتیار از صدام حسین حمایت نمود بعد ازین بدشمنیهای شدید ترمی انجامد و جنگهای شدید توام با کشتارها و قتل عامها بین این دو تنظیم در آینده نزدیک متوقع میباشد.

برای گلبدین حکمتیار لازم است از واقع بینی ملی کار بگیرد. او باید ازین حرکت خود یک کریدت ملی بگیرد و باید با ملیگرایان افغانستان بپیوندد که اکثریت خاموش افغانستان را تشکیل میدهند و باید - چنانکه ادعا میکنند که با خلقیها اشتلاف نکرده و تنها بانها پناه داده است - ثابت کند که منافع علیای افغانستان را نسبت بمنافع شخصی و حزبی خود مرجع میداند و باید حاضر به تقسیم قدرت با ملیگرایان صادق و امتحان داده افغانستان شود. مجددی و طبقه های شامل اشتلاف با او درلجنزار کثافات غوطه ور بوده مانند رژیم مزدور و کشیف کابل مورد حمایت مردم افغانستان نمیشاند اما حکمتیار اگرچه متهم بقتلها و چپاولها و ترورها و اختطافها و دیکتاتوری و خودخواهی است اما این شخص از هیچ زبانی تا امروز متهم باستفاده جویی شخصی از دسترخوان جهاد نبوده و مانند دیگر امیران حسابات شخصی در بانکها برای بهره برداری شخصی نگشوده است. البته چند پروژه سرمایه گذاریهای وسیع حکمتیار در پاکستان و اخیرا درجایان بحرمايه ۷۰۰ میلیون دالر اطلاع رسیده و شنیده میشود که حکمتیار در قبال نزاکت یافتن مناسبات او با پاکستان سرمایه های خود را از پاکستان بجایان و ممالک دیگر انتقال میدهد ولی حتی از زبان دشمنان حکمتیار شنیده شده که وی از ثروت معتناهی که بنام جهاد افغانستان بدست آورده - و در حقیقت ثروت مردم افغانستان بوده و به بیت المال افغانستان اسلامی تعلق دارد - سوءاستفاده شخصی نکرده در حالیکه طشت بدنامی ملیگرایان بسیار از بام افتیده است.

مصادره اخبار آزادی و حبس مدیر مسئول آن

ریوتر از کابل خبر میدهد که شافلی غلام سخی غیرت مدیر مسئول جریده آزادی بعد از آنکه یک نامه شدید الحی دستگیر پنجشیری را نشر کرد از طرف رژیم کابل مواخذه و محاکمه شده یک سال حبس محکوم و جریده او مصادره شده است. قبل پران همین جریده استعفی نامه سلطان علی گشتمند را نیز نشر کرده بود که بعضی قسمت های آن در صفحہ آئینہ بتوجه خوانندگان تقدیم میشود. غیرت همچنین بیانیه گلبدین حکمتیار را نشر کرده بود. اکنون ازین روش غیر دیموکراتیک رژیم نجیب و وزیر مطبوعات او - بشیر روشیگر محصل بد اخلاق و بسیار خشره پوهنهی ادبیات که غیر از عیاشی و جاسوسی برای کی جی بی وظیفه ای نداشت و در پوهنهی ادبیات یک لکه سیاه خشره گی و بی دسپلینی بود چنانکه ولینعمت او نجیب گاو در پوهنهی طب چنین موقف و اعمالی داشت - هموطنان ما باید پند بگیرند و ملتفت شوند که هرگونه اشتلاف با چنین رژیمی از طرف عناصر ست عنصر جهاد دوام دکتاتوری حزبی و ایدئالوژی کمونیستی را در افغانستان تضمین خواهد کرد. ایمنہ افغانستان مصادره جریده آزادی و حبس همکار مطبوعاتی خود آقای غیرت را بدست عمال ملحد و طنز فروش رژیم کابل تقبیح نموده سرنگونی این رژیم منحوس و مزدور را هر روز پیش بینی میکند.

بحواله ریوتر رهنورد زریاب رئیس انجمن نویسندگان (که یک پرچی است) اقدام حکومت درخصوص مصادره آزادی و حبس آقای غیرت را نکوهش کرده و گفته است که «چون حکومت تمام وسایل میدیا را بدسترس مردم نیز حق دارند معلومات درست را جمع بطرز تفکر زندگی سیاسی هموطنان خود بدست آرند. وی گفت این مردم ملحد است که باینات حکمتیار یا تکرار دستگیر پنجشیری بطور مصادره میکنند»

اندر مشروعیت حمله حکمتیار بالای کنر؟! 19

حمله غیر مترقب گلبندین حکمتیار بالای ولایت کنر و اشغال اسدآباد و کنرها جنبه اخلاقی و مشروعیت عملیات او را مطرح بحث قرار داده است. دربدو این مبحث باید اذعان و اعتراف نمود که ولایت کنر بحیث منطقه زیست روحانیون سنی مذهب افغانستان و عمدتاً سادات کنر که پیرو مذهب حنفی بوده اند از مداخلات و هابیها در مالهای اخیر و سلطه و نفوذ عربهای سعودی ناخشنود و شاکی بوده خواستار زوال سلطه و نفوذ و هابیها بودند تا مطابق بهمنعنات ملی و مذهبی خود زندگی نمایند.

واقعیت دوم^۱ است که جمیل الرحمن از ولایت کنر بوده کنر وطن او بود و اگرچه برخلاف مصلحت ملی و مذهبی منطقه و هابیها را بکنر آورده بود^۲ معهذا همو بود که کنر را از دست رژیم کابل گرفت و خودش اداره میکرد. گویا از لحاظ موقف مذهبی و جهادی ولایت کنر بدست کمونستها نبوده بدست يك شاخه ای از مجاهدین پیرو مذهب و هابی اداره میشد.

واقعیت سوم اینست که تنظیمهای مجاهدین بین خود متعهد شده بودند که هرکدام اراضی تحت اشغال خود را اداره کند و هیچ گروه مجاهد بالای گروه دیگر حمله و تجاوز نکند بلکه هر گروه مجاهد میتواند طور مستقیم یا دسته جمعی با رژیم کمونستی کابل جنگ نموده قریه ها و شهرها را از تسلط رژیم بیرون و تحت تسلط خود اداره کند.

با توضیح و شناخت این سه واقعیت اکنون باید بشناخت مشکل گلبندین حکمتیار پی برد. بعد از آنکه قوماندان جلال الدین حقانی خوست را فتح کرد و از فتح خوست سهم معنوی برای حکمتیار داده نشد (البته سهم مادی بسیار چرب که همانا اسلحه^۳ ثقیل بود دریافت نمود) ولی نه تنها لقب فاتح را نصیب نشد بلکه او را از جبهه خوست راندند و او که مانند سیماب در تلاطم و حرکت است گراهی و منفذی می پالید تا از طریق آن هدف نهایی خودش را که اشغال کابل و اعلام سلطنت افغانستان باشد تعقیب نموده بتواند. و هابیها و حکومت عربستان سعودی از تشبثات حکمتیار بطرف کنر بوی برده^۴ دو ماه قبل حکومت عربستان سعودی او را بریاض احضار و اخطار داد تا از مداخله در کنر خود را دور نگه دارد. حکمتیار مدت اقامت در عربستان را به دیپلوماسی سپری نمود و در بازگشت که از دوام کمکهای عربستان سعودی مایوس شده بود - و این دومین مایوسی بود بعد از فتح خوست توسط قوماندان حقانی - اینجاست که گلبندین همه معیارهای اخلاقی، اسلامی و جهادی را زیر پا گذاشته بالای منطقه ای حمله کرد که تحت تسلط کمونستهای کابل نبوده بلکه يك تنظیم جهادی در آنجا مسلط بود.

کنر موقعیت مهم و حساس سوق الجیشی دارد. از یکطرف بالای نورستان و خطوط موازات احمد شاه مسعود مسلط است و از جانب دیگر شاهراه پشاور کابل و تنگه درونته و ضروبی را تا لغمان و شبراب تحت تاثیر قرار داده میتواند. گلبندین حکمتیار که درجبهه^۵ لوگر شکست خورده و از جبهه خوست نیز بیرون کشیده شد و حریف های او در جمعیت اسلامی ربانی در قسمتهای شمال پیشروی داشتند با لایحه^۶ با این فیصله رسید که بالای تمام معیارهای اسلامی و جهادی پا گذاشته بالای يك تنظیم مسلمان مسلط در منطقه^۷ کنر حمله کند تا مقاصد و اهداف شخصی خود را پیش برده بتواند. این اقدام حکمتیار بر زبان مامیانه در ضرب المثلی افاده شده که میگویند يك مرد خود خواه و ضعیف النفس میگفت "یا با پنگه خود زنا میکنم یا ماشوره خود را میبرم" و حکمتیار در تطبیق حمله بالای کنر هر دو خجالت را انجام داده است.

سهو دیگر حکمتیار در اینست که در تحت شرایط نا رضایتی مردم کنر از سلطه و هابیها این منطقه را شکار مساعد پنداشته است! و اینهم واقعیت دارد که مردم دلیر و مجاهد کنر بمقابل حکمتیار رفیر و مقاومت نکردند نه بخاطر اینکه او را خوش دارند بلکه در نظر آنها فرق بین خر و اسب بود و حالا که خر و هابیست ناپدید شده بدلم^۸ اسب گلبندین نیز وابسته نمیمانند. کنر يك منطقه با صلاح فاحشه نیست که هر زمان در بغل بلیدی قرار گیرد. کنر سرزمین مردخیز و مهد آرمین های فیوریتست که سکندر را خون جگر ساخته بودند. کنر هرگز سلطه گلبندین حکمتیار را تحمل کرده نخواهد توانست و گلبندین باید برای خود راهی بطرف قنددر و قطفن باز کند و در وطن خود خود را خان بسازد. ورنه انشاء الله بزودی جنازه^۹ حکمتیار نیز از کنر بیرون خواهد شد.

ترا تیشه دادم که هیزم بکن   نگفتم که دیوار مردم بکن!

سلاح و سرمایه ایکه بعنوان جهاد افغانستان بدست گلبندین حکمتیار تراکم کرده برای اهداف جهاد اسلامی افغانستان بمقابل کفر و الحاد و نجات دافع افغانستان از شر کمونیزم و کمونستها میباشد. ولی در حمله حکمتیار بالای کنر هیچکدام از این اهداف تعقیب نشده زیرا کنر تحت تسلط کمونیزم نبود بلکه بدست يك گروه مجاهدین مسلمان (ولو هابی) اداره میشد. ازین عمل نا بخردانه حکمتیار معلوم است که او منافع ملی را قربان امیال و اهداف شخصی خود میسازد و احتمال زیاد دارد که بمنظور عقده ترکاندن حمله دوم غیر مترقب او بالای مواضع جمعیت اسلامی ربانی صورت گیرد.

صفحه

عنوان

[illegible]

« تماشاچیان دیوانه قدرت » 20

جریده حزبی گلبدین حکمتیار در لاس انجلس بعنوان (نوید حق) در شماره اگست ۱۹۹۱ (اسد ۱۳۷۰ - شماره ۲۶) خود فقط چارمقاله دارد : یکی « هفتمین دور انتخابات حزب اسلامی » که حکمتیار را کنار یک صندوق رای نشان میدهد. این صحنه آرائی و مقاله مربوطه آن قابل فهم است زیرا حکمتیار صاحب برای خود رای میدهد و هرکس و هر تفنگدار دیگری که در آن صحنه دیده میشود همه برای حکمتیار رای میدهند. پس ضرورت باین تبلیغات چه میباشد ؟ مقاله دوم درباره کنفرانس به جانب اسلام آباد و موقف حزب گلبدین است که آنهم تا زگی ندارد. مقاله سوم بعنوان « پذیرفتن طرح سازمان ملل متحد خیانت آشکار بجهاد » ادامه شماره گذشته بوده تبلیغات حزب اسلامی در رد صلح و دوام جنگ چیز نو نبوده، قدامت ده ساله دارد. مقاله چارم که در اینجا مورد تبصره قرار میگیرد عنوان « تماشاچیان دیوانه قدرت » را دارد که عینا در فوق اقتباس شده است. از آنجائیکه سرمقاله های (نوید حق) راهادی ارغندیوال و دفتر سیاسی حزب اسلامی حکمتیار در پاکستان نوشته ارسال میکنند و این مقاله حدود دو هفته قبل از حمله حکمتیار به بالای کتر نوشته شده - در حالیکه جوان بچه های کم سواد حزب اسلامی در لاس انجلس از ماهیت و اهداف کار مرکز خود اطلاعات کافی نداشته اوامر و هدایات حزبی را کورکورانه پیروی میکنند اما کسانیکه این مقاله را در پاکستان می نوشتند همانوقت از ترتیبات حمله بالای کتر خبر داشتند. بهرحال مقاله مذکور در سه صفحه جریده (نوید حق) با چوکات درشت بجا پ رسیده یک قسمت آن چنین خوانده میشود :

« آنها عناصر تماشاچی تشنه قدرت فکر میکنند که مجاهدین خفته در سنگرو کافه ملت مسلمان این بیباکی آنها را فراموش میکنند؟ هرگز نه ! این گناه بزرگ دیگری است که هر دیوان گناهان آنها افزوده میگردد و انشاء الله دفر فردای پیروزی انقلاب که این عناصر در داگاه عدل اسلامی با روهای سیاه ہمیز محاکمه کشانیده شدند این جنایت شان نیز بی پرمات نخواهد ماند.

اکنون که کشورهای همسایه بفشار امریکا و روسیه امنیت این عناصر خود فروخته را در هوشل ها میگیرند فردا در کابل که حکومت اسلامی اقامه گردید نمیدانم چه کسانی امنیت اینها را میگیرد که آنگاه این آقایون بخاطر آرام بکری های خیالی ریاست و وزارت تکیه بزنند؟ » (ص هفتم)

قدرت
اینکه حکمتیار بارها گفته که در صورت گرفتن در افغانستان تمام مخالفین خود را از تیغ بیرون خواهد کشید تا زگی ندارد قاطر هم که کاه و نواله زیاد بخورد از زیر دُمش تعفن به هوا پراکنده میشود و همچنان لگد میزند. نکته قابل یادداشت که اینک در صفات آئینه افغانستان بحث شد ثبت میشود همانا اعلامیه رسمی حزب است که میگوید « ... فردا در کابل که حکومت اسلامی اقامه گردید نمیدانم چه کسانی امنیت اینها را میگیرد ... » این اعلامیه از لحاظ معیار های اسلامی و تعلیمات قرآن مجید کفر مطلق میباشد که باید از زبان یک کافر و بیدین و غیر مسلمان برآمده باشد. زیرا در دین محمد خالق و مالک و نگهدار بشر ذات رب العالمین (ج) بوده اجل بحکم او تعالی فرامیرسد و بدون اراده او برگرد درختی بزمین نمیریزد.

ما از طرف ملت با ایمان و مسلمان افغانستان به گلبدین ها میگوئیم که قدرت دور زوه چشم تانرا کور و دماغ تان را پوچ ساخته - ملت با شهامت افغانستان خود را در امنیت ذات پروردگار می سپارند و از خداوند قادر مطلق حمایت میخواهند. ذات کبر یایی که اصحاب فیل را توسط پرستو نابود کرد، امین و تره کی و کمونزم را نابود کرد و هراینه سگان دیوانه ای را که برای قتل و تهدید ملت مسلمان و ستمدیده افغان پلان می سنجند، نیز نیست و نابود خواهد کرد. باین دیوانگان باید گفت که : تفو بر تو ای مرد مجنون تفو .

بلی در افغانستان آزاد از « تماشاچیان دیوانه قدرت » که بمریم مجاهد افغانستان اینچنین اعلامیه های تهدید امیز صادر میکنند و هزاران افغان را ترور و قتل نموده اند، نیز با زخواست خواهد شد. و من الله التوفیق .

مسافرت شاعلی حکمتیار به عربستان سعودی

بقول منابع قصه خوانی بعد از آنکه حکومت نواز شریف امتیازات و حمایت سابق را از تنظیم حزب اسلامی حکمتیار ملغی اعلام داشته است ، و خصوصاً بعد از آنکه شاعلی حکمتیار طرح صلح ملل متحد را رد نموده، این تنظیم در انزوا قرار گرفته و شاعلی حکمتیار برای رنده نگهداشتن حزب خود به تلاشهای جد حاسبه دست یازیده است. وی درین اواخر نمایندگان عربستان سعودی اعزام نمود اما دولت سعودی از مذاکره با نمایندگان او اباورزید، همان بود که وی شخصا بریاض رفت . موضوع مذاکرات او هرچه باشد ، او نه از حکومت مزوت نمایندگی میکند نه از جهاد و ملت افغانستان ، بلکه برای حفظ منافع شخصی و تنظیمی خود تلاش دارد تا در زمینه با تقدیم وعده های جدید حمایت دولت سعودی را تامین نماید که خدا کند موفق گردد. ۱۰ اگست ۹۱

به تقریب با زدید يك هيات عاليتره شوروی از پاکستان بریاست كوزیروف معاون وزارت خارجه شوروی دولت پاکستان معی لازم بخرج داد تا بمنظور موفقیت مذاكرات اسلام آباد تخته ای پروسها داده باشد . همان بود كه مجاهدین افغان بسفارش مقامات پاکستانی برهابی بكتن اسیر روسی موسوم به قربان علی تشریفوف موافقت نموده اسیر مذکور توسط نماینده مجاهدین بشخص كوزیروف در اسلام آباد تسلیم داده شد . در مقابل رژیم كابل بواسطت روسها برهابی ۲۵ نفر مجاهدین موافقت كرده تا كنون ۲۰ نفر را رها وتوسط طیاره به پشاور اعزام داشته و از انجمله اینست تصویر پنجنفر مجاهد كه از زندان اهریمن كمونیزم رها یافته اند. گفته میشود كه مذاكرات برای رهابی تعداد بیشتر روسهای اسیر بطور مبادله جریان دارد .

Kabul Begins an Exchange of Prisoners of War

Five of the six Afghan guerrillas who were freed by the Kabul government in exchange for a Soviet prisoner of war, Qurban Ali Tashrifov, waiting Sunday in the airport in Peshawar, Pakistan, where they were flown from Kabul by the Red Cross. After Nikolai Kozyrev, the Russian Republic's foreign minister, met the guerrillas last week in Islamabad, the Kabul government agreed to free 25 imprisoned guerrillas. The exchange was part of efforts to bring an end to the 13-year war.

چور و دستبرد در سرای شازده

سرای مشهور شازده واقع لب دریای کابل را مرکز اقتصاد افغانستان خوانده اند . صرافان این بازار اخیرا برای مدت سه روز با عصاب پرداخته دكانهای خود را بسته بودند . رویداد ازین قرار بوده كه يك هندوی صراف بكنفر را چك قلب فروخته و بعد از كشف آن نفر مذکور اقارب كوچیان خود را گرفته بنام انتقام از قلب بالای دكانهای سرای شازده حمله بردند و غارت كردند . دكانداران حكومت را نسبت به بی پرداختی ویی علاقگی و عدم قدرت در كنترول حمله متهم قرار داده سه روز دكانها را بستند و وضع كابل بمراتب وخامت پیدا كرد . بالاخره در اثر وساطت خالقپار و تعهد حكومت صرافان دكانهای خود را باز كردند ولی هركدام روبروی دكان خود میله های آهنی گرفته معاملات از طریق مجراهای باریك میله ها انجام مییابد . مراغان از حكومت جبران خسارات تقاضا و همچنان استخدام وسایل مصنوعی را بداخل ماركیت تجویز نموده اند .

لغو عناوین كمونیستی روی كاغذ

بحواله ریوتر نجیب حاكم رژیم كابل بتاريخ ۱۷ اگست فرمان لغو القاب و عناوین انقلابی سابق را صادر نموده است . القاب انقلابی و شعار های كمونیستی بعد از کودتای منحوس كمونیستی ۱۹۷۸ برای بار اول در افغانستان رایج گردیده . كابل را دیو گفت عنوانهای « انقلاب شور » و « حزب دیموکراتیک خلق افغانستان » بفرمان نجیب ملغی قرار گرفته و پیشنهادان ازطرف خالقپار صورت گرفته

قلت روز افزون مواد خوراکه در کابل 22

بحواله ریوتر ۲۵ اگست دگرگونی اوضاع در اتحاد شوروی رژیم کابل را عصبانی ساخته زیرا قلت مواد خوراکه در کابل رو به شدت گذاشته است. این تشویش از زبان فرید احمد مزدک معاون حزب کشیفوکراتیک خلق افغانستان (وطن روی کاغذ) بیان شده و خالقیار صدراعظم رژیم فوژا برای انتقال ۵۰ هزار تن گندم امداد هندوستان دست با اقدامات زده است. این گندم در سرحد هندوستان منتظر ترانسپورت میباشد. هکذا خالقیار فرمان خریداری مقدار ۱۵۰ هزار تن گندم اضافی را از بازار های آزاد صادر نموده قرار آخرین اطلاعات خودش را به توزیع گندم در نواحی شهر مصروف شده تا گندم امدادی در صورت امکان از دستبرد و اختلاس مبری گردد.

فرید مزدک که قبلا از کودتای کمونستی کمونستها حمایت کرده و گفته بود که برطرفی گوربه چف امور دولت کمونستی شوروی را بمجرای نورمال آن قرار میدهد بعد از ناکامی کودتا اظهار تشویش نموده که ممکن یالسی روش خشونت آمیزی را بمقابل رژیم کابل به پیش بگیرد. مزدک گفت آنها بی که خود را کمونست می پندارند باید قبل از آنکه پروژه سیاسی طبیعی جدید (ضد کمونستی) بدنمال آنها بیاید باید افغانستان را ترك بگویند. این هوشدار مزدک بمثابة اخطار است برای مخالفین طبقه نجیب تا بروسیه یا هندوستان بروند تا طبقه نجیب نفس آرام کشیده بتواند. مزدک احتمال انحلال حزب کشیفوکراتیک خلق (وطن روی کاغذ) را رد نمود ولی گفت که رژیم سعی دارد هسته حزب را در تا سیاحت نظامی از بین ببرد.

بارتباط این دروغگوئی مزدک باید خاطر نشان ساخت که تشکیلاتی از قبیل ریاست سیاسی دروزارت دفاع که بتقلید از مایل کمونستی با راول بعد از کودتای کمونستی شور در تشکیلات نظامی افغانستان اضافه شد و جزو نظامی آن بتمام قطعات اردو توزیع گردید و وظیفه این تشکیلات فقط تبلیغ ایدئالوژی کمونستی در بین صاحب منصبان و تشبیت دسپلین کمونستی در بین افراد بود که تا حال به شدت دوام دارد. اگر حزب کشیفوکراتیک خلق (وطن روی کاغذ) مدعی است که از کمونستی برگشته است اولتر باید این برگشت را از قدرت نظامی خود شروع میکرد که نکرده و نمیتواند بکند زیرا در انصورت اسلام و وطن دوستی و احساس هموطنی و فرهنگ پروری بر تبلیغات خائنه کمونستها فایق میشود و عسکر اولتر سر خود کمونستها را میبرد. دلیل اینکه همه صاحب منصبان دوره کمونستی اشخاص خشنه بی عرق و وطن فروش و تعلیم یافته روس یا ساخته تبلیغات ضد انسانی کمونزم بوده اینها در پایان ۱۳ سال قتل و کشتار با شتاب خود و فساد رژیم و ایدئالوژی مستشعر گردیده برای استخلاص خود باید رژیم کمونستی را سقوط داده این وطن فروشان حزبی را بدست مردم و عدالت خداوندی بسپارند.

کشتار هوایی در بامیان

دراثر بمباردانه های شدید هوایی رژیم کابل بالای شهر و منطقه بامیان حدود ۱۰۰ نفر هلاک و دوصد تن زخمی شده است. ریوتر بتاریخ ۲۲ اگست اطلاع داد که سلطان علی کشتمند بمباردمان شهر تاریخی بامیان توسط قوای رژیم را به شدت تقبیح کرده انرا اقدامی بحد طرح مصالحه ملی رژیم خوانده و اضافه کرده این بمباردانه ها به بتهای بامیان که آثار ارزنده تاریخی میباشد صدمه رسانده است. اگرچه انتقاد کشتمند که خود یک قاتل و جنایتکار مشهور است وجه تبلیغاتی داشته زیرا وی و طبقه اش میکوشند نجیب را خلع کرده و بهرک را جانشین او سازند تا برای چند سال دیگر نیز خون مردم را بیاشامند ولی اقدام رژیم برای بمباردمان مردم بی دفاع بنوعیه خود یک وحشت کمونستی دانسته میشود. رژیم را که مردم نخواهد قیامهای مردمی بمقابل آن براه می اندازند - امروز بامیان فردا قندرز و پس فردا مزار شریف قیام خواهد کرد. پس رژیم باید خودش از بین برود تا مردم سر نوشت خود را بدست خود بپسازند. قرار مسموع کشتمند درنارامیه های اخیر منطقه هزاره جات دست میزنند.

پوهاند محمد اصغر در یک مصاحبه مطبوعاتی بارتباط کودتای اخیر گفته است که کودتای ماسکو باید برای رژیم کابل و هم مجاهدین یک سر مشق قرار گیرد که نمیشود بزور تفنگ و برچه بالای مردم حکومت کرد. سخنگوی انجمن رستگاری ملی افغانستان گفت مردم افغانستان توقع دارند بزودی یک حکومت غیر منسلک بزعامت پادشاه سابق در افغانستان تاسیس خواهد شد زیرا پادشاه سابق از حمایت اکثریت خاموش برخوردار میباشد.

اختطاف عضو صلیب سرخ

یک نفر از کارکنان موسسه صلیب سرخ بین المللی موسوم به گیلیو ۲۷ ساله که از طرف مجاهدین در اطراف کابل اختطاف شده بود بحواله ریوتر مورخ ۱۸ اگست بعد از ۱۳ روز اسارت رها شده و در قریه میریچه کوت واقع شمال کابل دستپا گردیده است. شخص مذکور ۱۳ روز قبل یک نفر مجاهد زخمی را که پایش قطع شده بود حمل کرده بطرف شهر در حرکت بود که اختطاف شده بوده علت باز داشت او و طبقه مسئولان تا حال افشاء نشده و نه از زخمی محمول او خبری بدست آمده است.

بمباردمان ولایات شمال

بحواله ریوتر ۱۸ اگست طیارات رژیم کابل مناطق مسکونی بدخشان تخار و قندرز را تحت بمباردمان شدید قرار داده صد نفر را هلاک و ۳۰۰ نفر را زخمی ساخته و باغها و مزارع زراعتی را تخریب کرده اند. مجاهدین حزب اسلامی بحواله راپور های رادیویی گفتند که تلفات سنگین بوده و مجاهدین یک طیاره اس پیو ۲۷ رژیم را سقوط داده پهلویت انرا زنده دستگیر نموده اند (در شهر جرم) رادیو کابل مدعی است که مجاهدین بتاریخ ۱۹ اگست بتقریب تجلیل استقلال کشور از طرف رژیم بغیر راکت بالای شهر کابل پرداخته چهار نفر را زخمی ساخته و چند عمارت مسکونی خسارت دیده است.

نامه-سر کشادۀ جمعیت رسمتگاری ملی افغانستان

عنوانی

چالانمایان پرغز و پکسو پلار سر مشی سارمان-مل
مقدم، جورج پویش رئیس جمهور و ریالات متحد امریکا
و میخائیل گربا چف رئیس جمهور اتحاد جماهیر شوروی.

کابل، مورخ: ۲۰ جولای ۱۹۹۱

چالانمایان محترم !
و ضح و قنار ملت افغان
که نا شریا رنجا صمت های
مسلمانها ته متداول و درازوزن

های پیوسته جوا تب در کس
میباشد تشویش و نگرانی
جمعیت رسمتگاری ملی افغا
نستان را بر انگیزخته است.

ماوراج دیم بیا تبیه
مورخ ۱۹۹۱ میلادی
ملت متحد دربارۀ افغانستان
درب گیرنده خلوط و حیات

عمده است گزیرناترکان
مناصب سیاسی منازل عه
افغانستان را برده میخواند و
یک بار دیگر بر مشور افغان

نستان را درگرمی پرا بلسم
های بین المللی قرار میدهد
که بیا ن عطف تو چه شود

در چنین زمانه که بیا
بین المللی با یک حسن همکاری
برسانیده ایا لات متحد امریکا

و اتحاد جماهیر شوروی برای
حل برابلهای پیچیده جهانی
علاقه معرط واراده فرابند

نشان میدهد بیا تبیه
نشان میدهد ملت مجید
بموقع سر مشی ملل مجید

اگر کلف اکثریت مردم افغا
نستان با ناخوشی استیغنا
گرفته است بیا ن تردید

تاسا مسامحی ملی و بین المللی
درواه نبل به امداد ف عده
د افغانستان قرار آتی خواهد

شده میخواند :
- اتفاق نمایان مقامات
مسلمانه

۱- بنابر شری خطوط اسما -
مرجعها صلاحیت کار مل را
سی جهت یک حل فرا کسیر
سیاستی بر پلم افغانستان
شناسایی حقو افغانها

مبنی بر گزینش نظامیسم -
مکررا تابیده میکنند
سی - اقتصاد و واجبات
مورود دلخواه نا در وقت
بنا باینه مورخ ۲۱ می ۱۹۹۱

سر مشی ملل متحد
۲- در قشلاکلات پیچیده
گیهای گدود شری غازیارک
پیش الاذعان معصود است

اکثریت بزرگ مردم افغان
نستان به شمشو لملها هدین
رهبران حزب دوم کرا تیشاک
خلق رازگه قلاخور را بیا

حزب وطن مسی کرده اند
مشور لملها نا بسا نا میهای
غما گزیر دوافغانستان
راز پیرو سا شری به مذاکره

پانچ به آینه کسور بالوسا
گزدند ل پناه گزینان افغان
دزید ل کشلها یمادی بسا
عکاس العمل مو فقیتم آفرین

موا چه تبیه سیمور رازگمت
دینیشی دوا طلبا به پناه کره
پنا ل بعضی میبار های اسما
سی میتواند ملل ج شود لیکن

گیزد این گرو پ با همکاری
ملل متحد و در مشوره پاشام
پنشنهار جواب دید خیل پناه
راگه دربر گیرنده نشانیه گان

حاجام جوا تب واقشا و چا معه
جمعیت رسمتگاری ملی افغا
نستان معتقد است ل یک
کسور فرام نموده با نظام

و مشوره دوا بیدار یک حکومت
انقلابی اقدام نمایند
۳- بنا باینه این حقیقت که
غیر از یک (حکومت افغانها)

برخیز دوازلان ملل مجید
رو جوا تب کلی یک حکو صمت
وا قعی مومیکا نیز مدرکری

بر پیچیده گی اوشا خواهد
انزود اجزای ولا یسف
سنگین بر مسود لیت دوره
افغانی طبیعتا موجودیت یک

۱- استکان مس نظرنا تب مردم
به ارتباط روش ونا تبیسر
استفاده از کشلها یمادی
بولی کبرا ی باز سساز ی
اقتصاد ل کسورما در نظام

کرته شده است
مردم معتقد اند که تمام
کشلهای مالی و مادی کار
طرف کسورما سساز مایهای

بشرد ست به منظور باز
ساز ی اجناسی و اقتصاد ی
افغانستان اعلا میشود باینه
محتاطا نه موزی با در چه

مورد نظر و تحت کسور ل
جدی ملل متحد استفاده شده
و قسمت بیشتر ایگور نسه
کشلها در دودر افغانی کوسما

حکومت افغانی و تحت نظری
ملل متحد باز سساز ی اقتصاد
دی کسور بکار برده شود
۷- مملو سیمور کسور

بیشتر موزر تر ملل متحد
را در قضیه افغانستان
چلب توافقی ایا لات متحده
امر یگازاداجا مشوروی

کوزینه و برای حصول
وقت عملی وقابل قبول در
شورای امنیت با ارتباط مستله
افغانستان مسا اعتوا همه

ساخت وابل تائید میدانیم
ما معتقدیم که مسامحی
نا منجمد از جینل هسای
مختلف در جریا ن این بروسه

ممکن منجر به سو تفاهم و
سرد گمی شود بنا براین تمام
بروسه در مجموع باید بسا
اقدامات ملل متحد او تیشاک

و مامهمگی نزد یک دا شته
۸- استکان مس نظرنا تبیه
مردم در ارتباط به عودت
پادشاه سابق به مسامحیسم

ست کسور
۱- سر مشی ملل مجید
موراد بر این حقیقت تاکید
در زنده است که هرگز نسه
چکا تبیه به هر شخصی دیگر ی

نقلی موزر اساسی و سسازنده
رادر مامل ملل به برتری
سه سیاسی و همچنان تر
جریا ن اشتی ملی و قعی ایقا

کرده میخواند
یک تعداد عظیم افغانها
بند از (۱۲) سالانچاز ب
پادشاه سابق بق اعتقاد درست

طلیبا ن و قعی کسور اند
چیت چیه مسوم وادار دود
هر نوع بروسه حل سیاسی
موزر ع افغانستان نیا بید

فرا موش شود از حق که
سوزا رانند بیا تب محروم
گردد
۹- با صراحت میتوان
افغان کرد به بد اخراج
تیروها ی شوروی ووش غیر

۱- سر مشی ملل مجید
موراد بر این حقیقت تاکید
در زنده است که هرگز نسه
چکا تبیه به هر شخصی دیگر ی

نقلی موزر اساسی و سسازنده
رادر مامل ملل به برتری
سه سیاسی و همچنان تر
جریا ن اشتی ملی و قعی ایقا

کرده میخواند
یک تعداد عظیم افغانها
بند از (۱۲) سالانچاز ب
پادشاه سابق بق اعتقاد درست

طلیبا ن و قعی کسور اند
چیت چیه مسوم وادار دود
هر نوع بروسه حل سیاسی
موزر ع افغانستان نیا بید

فرا موش شود از حق که
سوزا رانند بیا تب محروم
گردد
۹- با صراحت میتوان
افغان کرد به بد اخراج

تیروها ی شوروی ووش غیر
ساز شکارا نه جوا تبید گیر
ایزاد پشه را تفریت کرده
است که موزر تر ملل متحد

مناغ ملی را فرا موش کرده
و سیاست باقی خود را دنبال
میکنند
۹- با صراحت میتوان
افغان کرد به بد اخراج

تیروها ی شوروی ووش غیر
ساز شکارا نه جوا تبید گیر
ایزاد پشه را تفریت کرده
است که موزر تر ملل متحد

مناغ ملی را فرا موش کرده
و سیاست باقی خود را دنبال
میکنند
۹- با صراحت میتوان
افغان کرد به بد اخراج

تیروها ی شوروی ووش غیر
ساز شکارا نه جوا تبید گیر
ایزاد پشه را تفریت کرده
است که موزر تر ملل متحد

مناغ ملی را فرا موش کرده
و سیاست باقی خود را دنبال
میکنند
۹- با صراحت میتوان
افغان کرد به بد اخراج

تیروها ی شوروی ووش غیر
ساز شکارا نه جوا تبید گیر
ایزاد پشه را تفریت کرده
است که موزر تر ملل متحد

مناغ ملی را فرا موش کرده
و سیاست باقی خود را دنبال
میکنند
۹- با صراحت میتوان
افغان کرد به بد اخراج

تیروها ی شوروی ووش غیر
ساز شکارا نه جوا تبید گیر
ایزاد پشه را تفریت کرده
است که موزر تر ملل متحد

مناغ ملی را فرا موش کرده
و سیاست باقی خود را دنبال
میکنند
۹- با صراحت میتوان
افغان کرد به بد اخراج

تیروها ی شوروی ووش غیر
ساز شکارا نه جوا تبید گیر
ایزاد پشه را تفریت کرده
است که موزر تر ملل متحد

جهان یک قطبه و وضع افغانستان 24

محترم سید شمس الدین مجروح

مورخ ۱۶ اگست ۱۹۹۱

دنیا دو قطب دارد قطب شمالی و قطب جنوبی . سکه دورخ دارد وسطخ دو بعد دارد . اجتماعات بشری هم دو قطبه کشش دارد مثلاً دیالکتیک فرد و اجتماع چپگرایی و راستگرایی قدامت پسندی و نوآوری آزادی خواهی و قدرت پسندی . پس مطلب از جهان یک قطبه چیست ؟ بیایید این موضوع را بررسی کنیم و به تعبیر و تفسیر آن بپردازیم *

(۱) تقاطع (POLARIZATION) در جهان سیاست بیشتر هویدا است و موجب تحولات بزرگ سیاسی و جنگهای جهانی شده است . قبل از جنگ دوم جهانی دنیا بدو قطب منقسم بود ، یکی محور که عبارت از آلمان نازی و ایتالیا فاشیست بود و دیگری عبارت از دموکراتهای غربی یعنی متحدین بود . جهان کمونیزم در بین این دو قطب برای خود موجودیت جداگانه قایل بود ، ولی گاهی بیکسو گاهی به دیگر سو می لغزید .

هتلر آنگاه از جهان نوین وعده میداد و آسیا و آفریقا خواب آزادی خود را از استعمار غرب و انقلاب کمونیزم میدید . بعد از پایان یافتن جنگ دوم و شکست آلمان و فتح متحدین در جهان دو قطب تبارز کرد که عبارت بود از جهان آزاد و دموکراسی غربی و جهان کمونیزم و ابرقدرت روسیه شوروی . مثل غرب ولایات متحده امریکا بود و در شرق روسیه شوروی ادعای زعامت جهان را داشت . این دو ابر قدرت بمسابقه تسلیحاتی و مبارزه سرد پرداختند و با عمل نفوذ در جهان سوم مشغول شدند . خطر جنگ سوم و تباهی اتمی دیده میشد . ممالک کوچک میکوشیدند در بین این دو قطب (و یا دوجانبه) تحرك کنند و به طور بپردازند و به نفع خود و منفعت دوا بر قدرت با این قدرتها متوسل شوند . اما در این اواخر تغییر عظیمی در روسیه بوجود آمد و گریه چپ انقلاب دیگری را بنام گلاس نوست و پرسترویکا (یعنی تعمیر مجدد و گشایش گرایی) راه انداخت . با ریختن دیوار برلین ملت های مختنق شده ، اروپا نفس آزادی کشیدند و با آزادی و وحدت ملی خود رسیدند . زنگهای کلیساها باز بعد آمد و مذهب باز جای خود را در جامعه اروپای شرقی باز کرد . با این تغییر در جامعه روسی تغییر دیگری در سیاست خارجی روسیه رخ داد و گریه چپ دست دوستی و امداد طلبی خود را بصورت امریکا دراز کرد . انحلال کمونیزم و احترام حقوق بشر را وعده داد . تا بالاخره در مجلس سران دوست که درین اواخر در ماسکو برگزار شد مهر شہوت را بران گذارند و جهان دیگر از پولاریزیشن و تصاحب شرق و غرب خارج شد و حالا میتوان آنرا جهان یک قطبه نامید .

(۲) حالا بیایید ببینیم فایده این توحید چیست ؟ و ضرر آن کدام است ؟ و چه نتایجی بار خواهد آورد ؟
اول - طوریکه آقای بوش از نظام نو جهان صحبت میکند اگر در چار چوب ملل متحد عملی گردد با جهان نوین هتلر فرق خواهد داشت و اگر موانعی درین جریان پیدا نشود دنیا را بصورت یک سازمان سراسری جهان و یک حکومت واحد عالمی سوق خواهد کرد و خواب و خیال با یوتوپهای فلاسفه سیاسی برآورده خواهد شد .

(دوم) جهان بصورت دیموکراسی شدن بیشتر پیش میرود و حکومت های یک حزبه انقلابی و دکتا توری های عسکری از رواج می افتد آزادی بیان و آزادی عقیده و ابتکار فردی بمیان خواهد آمد و اصلت فرد با اصلت اجتماع و دولت غلبه خواهد کرد .
(سوم) دول کوچک و عقب مانده از دسته پندپها منصرف خواهند شد . و آن اختلافات ابر قدرتها که در بین خود هم ادامه میدادند دیگر فرصت آنرا نخواهند داشت بان بپردازند . گویا این عملیه (پروژه) توحید در جهان آرامش بیشتر و انکشاف بیشتر را بوجود خواهد آورد .

یگانه تشویشی که موجود است اینست که آیا جهان یک قطبه بانسان یک بعده که فیلسوف آلمانی و بعدا امریکایی بنام هربرت مارکوس بان اشاره میکند منجر خواهد شد ؟ هربرت فیلسوف چپگرایی آلمانی طبقه فرانکفورت که بعدا امریکایی شده بود کتابی دارد که نام آن انسان یک بعده است * او میگوید که انسان مرفه الحال غرب با هیچ مشکلی دیگر خود را مواجه نمیشد و مایل رفاه و آسایش تکنیکی را با اختیار دارد ، حرکت دیالکتیکی تضادها و انگیزه ها و عکس العملها موجود نیست ، انسان بجمود و خمود فکری و غفلت و تنبلی دچار میشود . من شخصا با این نتیجه گیری این فیلسوف قناعت ندارم ، زیرا مشکلات انسان تنها قدرتها و پیچیدگیهای طبیعت و جریانات اجتماع نیست ، انسان مشکلات روحی و نفسانی در نهاد خود دارد و اضطراب و تپش در طبیعت او نهفته است و این بحران روحی و جستجوی کمال مطلق (ابطوت - ABSOLUTE) او را آرام نمیکند ، اما بهر حال این جهان یک بعده با یک قطبه سیاسی هم عکس العملهایی خواهد داشت که باید از نظر متفکرین و اهل نظر دور نماند و رهبران سیاسی جهان هم متوجه آن باشند آیا تضادهایی که موجود است آنرا چگونه میتوان حل کرد - تضاد بین جنوب و شمال ، بین ممالک دارا و نادر ، صنعتی و پسمانده ، سیاه و سفید ، ملیت و بین المللیت را باید از نظر دور نداشت .

(۳) آیا درین تغییر وضع جامعه افغان چیست ؟ درچنین فضایی با چه سرنوشت دچار خواهیم شد . در حالیکه هنوز افغانستان حکومت ملی و آزاد ندارد و ملیونها انسان آواره از وطن در تلاش برگشت بمیهی خود هستند چه راهی اختیار شود که بمنزل مقصود برسند ؟
آیا سران دو دولت بزرگ بیگفته اقبال برای تقسیم قبور انجمنی نساخته بودند ؟ ما باید با چشم باز و هوش تمام با این نهفت نوجوانی متوجه باشیم و خود را با این محیط و تطابق دهیم . آنها شیکه خواب حکومت انقلابی یک حزبه را می بینند خواب آنها تعبیر معکوس دارد . حالا چنین حرکاتی که فدجریان زمان است بجایی نمیرسد و بنا کاسی و رسوایی منجر خواهد شد . عکس العملها مقابل مدنیت غرب و

* One Dimensional Man

ایدئالوجی دموکراسی پارلمانی غرب کار بی شمر و بیهوده است. کمونیستهای اروپای شرقی اصطلاحی داشتند که متفکرینی را که دم از آزادی فردی و مالکیت فردی میزدند "غربزده" میگفتند. این کلمه را چپگرایان و قدرت پسندان شرق میانه هم ضد مخالفین خود استعمال میکردند که بتقلید از آنها بعضی از مردم ما هم این شعار را بلند میکنند و انرا متأسفانه بادیین اسلام ضد و بیاطرف قرار میدهند. و علانکه دیموکراسی غربی با دین سازگار است و در بین دین و دیموکراسی، در بین ملیت و دیموکراسی تضادی موجود نیست. انقلابیون ایران این اصطلاح را به "نه شرق و نه غرب" تبدیل کردند. در حالیکه تمام جهان از جاپان تا آمریکا و از قطب جنوب تا قطب شمال در مساعی علم و فلسفه، سیاست و تخنیک بدست آورد های غرب متکی است و این خود يك توحید جهانی را فراهم ساخته است. این مدنیت که تنها زاده انقلاب صنعتی و رنسانس غرب نیست، درین مدنیت عالم اسلام و علمای چین، مصر و بابل باستان سهیم هستند. همه جهان درین بحر کشتی میراند و مانند ماهی شایر روز در این دریاست و برآمدن از آن تلاش مذبحخانه و بیهوده است و بمرگ و نیستی می انجامد.

(۴) با از بین رفتن جاذبه قطب شمال (یعنی تهدید روسیه کمونیست) در معالک همسایه افغانستان بعضی کوتاه نظران با این عقیده هستند که افغانستان دیگر لازم نیست "بفر" (buffer) مستقل و بیطرف باشد. و چشم طمع را با افغانستان دوخته اند که بکدام نام و عنوان انرا بخود پیوند دهند. ما نباید از نیات سوء بعضی از رجال دولتهای همسایه و همبستگان آنها غفلت کنیم و بالفاظ و کلمات زبان دیپلوماسی فریب بخوریم و قول سعدی را فراموش نکنیم که میگوید:

نگه دارد آن شخص در کیسه دُر که داند همه خلق را کیسه بُر

کمونیسم با دین اشتی کرد آمریکا و روسیه با هم پیمان مودت بستند اما در جامعه ما جنگ در بین زید و عمر هنوز باقیست. هنوز شیعیه و سنی در بین خود بمفاهمه و وحدت نظر نرسیده اند حتی فرقه دیگری بنام اهل حدیث (وهابی و یاقیر مقلد) بانشعاب های سابقه می افزاید. این فرقه که میگویند ما تنها بقران وحدیث اتکا داریم و تقلید از امامان مذاهب را رد میکنند بنیاد حقوقی و شرعی عالم اسلام را که بر مذهب و اجتهاد بنا است (و شیعیه و سنی در آن یکمان دخیل هستند) رد میکنند و این بنای عظیم را سرنگون میسازند. مجتهدین و امامان مذاهب هم ماخذ آنها قران است و حدیث است و دواعمل و یا دلیل دیگر را در تشریع جا داده اند که عبارت از قیاس و اجماع است (تعاقل و کنونشی) است و این دو عامل برونسخت نظر قانون گذار می افزاید. مزید براختلافات مذهبی، اختلافات نژادی و لسانی را فاشیست مشربان دامن میزنند و در بین تاجک و پشتون همزیستی و همناوایی را مشکل میسازند. علاج این اختلافات از بین بردن عناصر متفاد نیست، علاج آن جنگیدن با آن نیست، علاج آن همزیستی و هم آهنگی است، به نحویکه از رهنمایان مغرض و متعصب پیروی کووگورانه نشود.

با دداشت اداره - چنانکه از تاریخ نگارش نامه ملتفت میشوند ۳ روز قبل از کودتای ماسکونو نوشته شده بوده و یکروز بعد از کودتای بدفتر مبله رسیده است)

پیرامون دیپلوماسی مخفی

محترم دکتور محمد یوسف از المان

بسم الله الرحمن الرحيم

دوست عزیز آقای داکتر هاشمیان

در شماره ماه جولای ۱۹۹۱ مجله آئینه افغانستان خبری زیر عنوان دیپلوماسی مخفی نشر یافته است اینجانب باستحضار خوانندگان گرامی مجله میسرانم که حکومتی نساخته ام و نمیسازم و هم آرزو ندارم در راس حکومتی قرار گیرم.

از سال ۱۹۸۱ که بارنخست به پاکستان رفتم ولی بهمان زمان مکرر گفته ام که مساعی ناچیز من برای اعراز جاه و مقام نیست و من فقط خیر و صلاح هموطنان رنج دیده خود را در نظر دارم. هکذا من کسی را بجایی نفرستاده ام. اشخاصی که در این خبر از آنها نام برده شده است بهتر است کواپف را از خود آنها بپرسید.

در مدت قریب بیازده سال که در هجرت بسر میبرم عده زیادی از هموطنان از داخل کشور (از پاکستان، از ایران و از دیگر نقاط جهان که بالمان می آیند) از روی لطف و عنایت خاص بدیدن من قدم رنجه میفرمایند. از اینجمله اند بعضی از سران محترم جهاد، قوماندانان گرامی، نویسندگان، علماء، ریش سفیدان قومی و جوانانیکه با التهاب و اشتیاق برای خدمت در راه نجات مملکت خویش در جستجوی راه طی هستند. همه این شخصیتها از اوضاع نا بسامان وطن مشترک ما و آینده نامعلوم آن عمیقاً در اندیشه هستند. اینها نظریاتی اظهار میکنند و افکار مرامیجویند. بعضا نوشته هاییکه تهیه نموده اند بمنظور مطالعه و دقت مزید من میگذارند.

هکذا برای تفکر برمسایل جاریه و تحلیل اوضاع و جستجوی راه های حل معضله مملکت و نجات مردم ما از مصائب عظیمی که بدان مبتلا هستیم، گرد هم آیی های صورت میگیرد و بعضا برای غوربیشتر کمیسو نهایی موظف میگردد. اینجانب برای نشر اینچنین صحبت ها درجراید و مجلات افغانی لزومی نمی بینم.

من معتقد هستم که قضیه افغانستان آنقدر پیچیده و مشکل و دارای ابعاد ملی، منطقه‌ای و بین المللی است که هیچ فرد، جمعیت و یا حزبی به تنهایی نمیتواند آنرا حل کند.

تشبثاتیکه اهداف جهاد را در نظر نگیرد، پشتیبانی اکثریت جهادی را حاصل نکند، قناعت قدرت های درگیر در قضیه را حاصل نکند و از تفهیم مسئله ملل متحد برخوردار نباشد، نه تنها محکوم بناکاری است بلکه ضرر هایی نیز از آن متصور است. لهذا من حرکت و اقدامی را که حایز شرایط فوق نباشد تأیید نکرده ام و نخواهم کرد.

درباره ملاقات من با عبدالوکیل - من این شخص را در اثر خواهش مکرر وی پذیرفتم. منظور من آن بود که مطالب خود را با تأکید بیشتر بالمواجهه بوی ایفا نمایم. تذکر باید داد که دیدن از وی معنی شناسایی رژیم و حزب او را ندارد.

نظر مرا پیرامون حل مسئله افغانستان پرسیده اید. فکر میکنم که شما و خوانندگان مجله بنظریات من درینمورد آشنایی دارید.

اینجانب بعد از امضاء موافقتنامه های ژنیو و تعیین وقت برای خروج عساکر شوروی از افغانستان در همه بیانات، نشرات، کنفرانسها، مصاحبات و مذاکرات با سران تنظیمهای جهادی و قوماندانها (تا حدودیکه میسر بوده است) و تماس با قدرتهای ذیدخل در قضیه، حل مسالمت آمیز سیاسی را بطل نظامی مرجع دانسته و طرقی هم پیشنهاد نموده ام.

اینک خوشبختانه سرمنشی ملل متحد چوکاتی برای وصول باین مامول در جلو افغانها گذاشته است. همه میدانیم که مشکلات افغانستان را فقط افغانها نمیتوانند حل کنند، نه قدرت های خارجی که هر کدام مطالبی از خود دارد. پیشنهاد ملل متحد نیز مسئولیت را بدوش افغانها گذاشته و دیالوگ بین الافغانی را تأکید میکند. در این باره که این دیالوگ بچه نحوی صورت پذیرد در مجله آیین افغانستان نیز نظریات هاشمی منعکس شده است. پیشنهاد سرمنشی ملل متحد ازجانب اکثر از سران احزاب و تنظیمهای جهاد (قسمتاً با تعدیلاتی) بشورای قوماندانان و اغلب شخصیتهای سرشناس افغانی در هجرت پذیرفته شده است و حکومت های آمریکا، شوروی، پاکستان و ایران آنرا تأیید نموده اند. لهذا فرصت برای یک اقدام عاجل و جورانه مساعد است.

بنظر اینجانب در مرحله نخست جناب حضرت صبغت الله مجددی که خویش را رئیس حکومت موقت میداند و شاه سابق محمد ظاهر شاه بحیث یک شخصیت با اعتبار مملکت متحد و اگر چنین وحدت نظری دربین آنها امکان پذیر نباشد یکی از این دو شخصیت منفرداً سران تنظیمها و احزاب جهاد، نمایندگان شورای قوماندانان، نمایندگان، علماء، نویسندگان و عده از شخصیتهای سرشناس مملکت را که در جهاد مردم ما شرکت داشته اند، در یکی از کشورهای شکیکه در مسئله افغانستان ذیدخل نباشد برای انعقاد جرگه ای دعوت نمایند.

در این جرگه شاید تشکیل مجلس بزرگتری که در حالت اضطرار موجوده تا حدودی از قاطبه مردم ما نمایندگی بتواند تجویز شود. در انصورت چند نفری را موظف کنند تا مقدمات چنین یک جرگه را فراهم نمایند. و اگر ضرورت انعقاد جرگه بزرگتر احساس نشود هیئتی را تعیین کنند تا با تماس ها و مذاکرات مستقیم و غیر مستقیم با همه جوانب ذیدخل در قضیه افغانستان در تقارب افکار و نظریات سعی ورزد و زمینه را برای تشکیل یک حکومت انتقالی مساعد گردانند.

اگر این دو شخصیت فوق الذکر از قبول چنین مسئولیتی استنکاف میورزند در انصورت بایستی عده از ذوات با اعتبار و شناخته شده، مملکت با احساس مسئولیت خویش در این مقطع تاریخ این وظیفه را بعهده بگیرند و برای نزدیکی مآخقی نظریات جوانب ذیدخل کوشش نمایند و چنین یک دیالوگ بین افغانها را بوجود آورند. اینجانب حاضر هستم با کمال افتخار جزء چنین هیاتی قرارگیرم.

ضرورت بتأکید ندارد که وضع مملکت و خطراتیکه هستی و هویت آنرا تهدید میکند مستلزم اقدامات جدی و عاجل است. وقایع اخیر در اتحاد شوروی یکبار دیگر ثابت نمود که اراده مردم با لایز بر هر قدرت مخالف فایق خواهد شد. شکست مطلق کمینزم و از میان رفتن اشخاصیکه الی حال بر رژیم کابل کمک میکردند و مانع قطع مخاصمات و قیام صلح و امنیت در افغانستان بودند برای خلقها و پرچمی ها درس عبرتی است. و این ها دیگر نخواهند توانست در راه صلحی که از پشتیبانی اکثریت ملت برخوردار باشد مانعی ایجاد نمایند. و من الله التوفیق. (ختم)

با سلامهای دوستانه. دکتر محمد یوسف ۲۳ اگست ۹۱

اعلان استقلال جمهوریت های تاجکستان و ازبکستان

امروز ۳۰ اگست جمهوریت های تاجکستان و ازبکستان شوروی استقلال خود را اعلان کردند. نجیب حاکم مزدور کابل نیز امروز روانه ماسکو گردیده. گفته میشود که نجیب سعی خواهد ورزید موافقه ماسکو را برای یکنوع اشتلاف با جمهوریت جدیدالتاسیس تاجکستان بدست آورد و این موضوع هدف عمده مذاکرات او را تشکیل میدهد.

دپلوماسی مخفی

وسيله دزدی قدرت سیاسي و شیوه رهزانه تقسیم غنایم است

دپلوماسی مخفی (۱) محصول شرایط سیاسی - اجتماعی قرن هژده اروپا است که در آن سلاطین مطلقه در پناه دیوارهای بلند قصرهای مجلل، بفاصله های دور از نظاره و کنترل مردم، بنام مردم تصمیم میگرفتند. تعمیق پایه های دیموکراسی بر مبنای اشتراک مردم در اداره دولت دپلوماسی مخفی را بمشابه رکنی از ژورکامگی و استبداد سلاطین جزء تاریخ سیاسی و دپلوماسی اروپا ساخت.

استفاده از دپلوماسی مخفی در کشورهای از دنیای سوم که در آن دولت‌مندان بموازین دیموکراسی ارزش قایل نیستند و یا توده های مردم سطح شعور سیاسی مطلوب را در بکارگیری معقول "هنر سیاست و دپلوماسی" پیدانکرده اند، هنوزم معمول است.

امروز در طبقه های منهدم بمسایل سیاسی و دپلوماسی ندرتا از دپلوماسی مخفی در محدوده تجویز قوانین بعنوان تکتیک رسیدن بیک هدف سیاسی دور از جنجال و مزاحمت "قوه چارم" (ماس میدیا) و مردم استفاده مینمایند. به تعبیر دیگر دپلوماسی مخفی راه قرار دادن مردم را در برابر یک عمل انجام یافته در جهت مصالح جامعه هموار مینماید. در کشورهای دارای سن دیموکراسی باید عمل انجام یافته مصالح علیای مردم و کشور را تضمین نماید. در غیر آن مردم بعنوان داور نهیصلاح تشخیص خیر و شر خود، از مزما مداران طلب اعتماد خواهند کرد و چه بسا آنها را مواخذه خواهند نمود. اما در ممالک فاقد سن دیموکراسی مانند افغانستان، استفاده از دپلوماسی مخفی بقصد قرار دادن مردم در برابر عمل انجام یافته، دارای هیچگونه تضمین دیموکراتیک بقصد تلفیق این عمل با مصالح مردم و کشور نیست.

در مطبوعات افغانی هجرت بعضا اخباری حاکی از تماس و مفاهم پنهانی شخصیت‌ها و طبقه های سیاسی دوطرف درگیر در معرکه افغانستان شنیده میشود. اصولا هیچ شخصیت سیاسی و مقام حزبی و گروهی حق ندارد بدون تجویز یک اورگان نمایندگی ملت (مثلا لویه جرگه) بنام مردم و بحساب ملیم با دشمنان مردم درگیر معامله سیاسی شود. در صورتیکه شخصیت‌های خبرخواه در شرایط افارشی زندگی اجتماعی و سیاسی فعلی وبا استفاده از ان شرایط دست اندرکار تامین صلح و سلم میگرددند، باید این اقدام به پیروی از اصل سیاست باز و علنی با قبول نظارت مردم و در تفاهم با مردم صورت بگیرد.

استفاده از دپلوماسی مخفی در رابطه بطل قضیه بفرنج افغانستان خطرات بزرگ سیاسی را در قبال خواهد داشت - از جمله :

— در معامله پنهانی طرفین، احتمال ظهور زد و بندهایی بر ضد مصالح ملی و مملکتی دور از کنترل ذهنیت عامه وجود دارد. در غیر آن دلیلی برای استفاده از دپلوماسی مخفی نمیتوان سراغ کرد. شیفتگی آمیخته با جنون حکومت کمونست کابل در استفاده از دپلوماسی مخفی پس از ناکامی مذاکرات رسمی و علنی صرفا از رهگذر امیدواری برای دستیابی با متبایات سیاسی از مخالفین قابل توجه است. درین حال هرگاه مذاکرات دپلوماسی مخفی با استقرار یک حکومت اشتلاقی منجر شود این حکومت از مردم تجرید خواهد شد و از هدف تامین صلح عادلانه "که خواست و حق مردم است فرسخ ها فاصله خواهد داشت.

— هرگاه ابتکار بدست گرفتن سر رشته دپلوماسی مخفی بدست مهاجرین افغانی اروپا و امریکا باشد حوادث در یک معامله گری بنفع طبقه هایی از سیاست بازان داخلی بخصوص روشنفکران مکتبی و پوهنتونی و بوروکراتان دور خواهد خورد که کمتر با حقایق سیاسی دهه جهاد و بحران با واقع بینی برخورد کرده و در رابطه موضع ذهنی گرایانه و عنیدی دارند. آنگاه گروه های خارج این معامله گری در برابر نتایج ناشی از ان موضع خصمانه خواهند گرفت و این امر داعیه صلح عمومی را معروض بر قایستهای گروهی و فرقه ای خواهد ساخت.

واقعیت اینست که امروز در افغانستان صلح بمشابه یک ایدئیل عمومی که ضوابط آن در سطح جامعه و ملت دقیقا شناخته و هدفگیری شده باشد، مطرح نیست. در شرایط امروز کشور به تعداد دسته بندیها و فرقه های سیاسی و مذهبی و بکمیت مداخله کشورهای خارجی "صلح های مجرد" موضوع بحث است. صلح حزب اسلامی و پاکستانی از صلح پیروان شاه بهمان اندازه فاصله دارد که صلح اتحاد اسلامی (تنظیم شافلی سیاف) از صلح حزب دیموکراتیک خلق و شوروی. آنگاه صلح امریکایی "صلح ایرانی" صلح عربی و غیره (بشمول صلح لویه جرگه بیاندوار امریکایی توسط یک طبقه وزیران سابق مقیم کلفورنیا - اداره آیین) هزیک دارای هواخواهان مخصوص بخود است. درین میان دپلوماسی مخفی که دست اندرکار دفاع از صلح مشتی با اصطلاح فراریان غرب است، میتواند مصلحین تفنگ بدست و چین برجبین را قانع بماند؟ آنهم با فرض دادن امتیاز بدشمن!

(۱) دپلوماسی مخفی افاده ژورنالیستیک سیاست مخفی است با اینکه این دو اصطلاح موارد بکاربرد جداگانه دارند، نویسنده در مواردی اصطلاح دپلوماسی مخفی را بمفهوم سیاست مخفی بکار گرفته است.

— برخی از عناصر ظاهراً مخالف که در رد یا قبول دشمن همیشه موضع پایداری داشته اند، به التدریج سطح متلفین سیاسی یا بالاتر از آن، متحدین سیاسی حکومت کمونیست/تنزل خواهند کرد. آنگاه حزب کمونیست افغانستان ازین متحدین بالفعل که قبلاً بالقوه وجود داشتند، به مثابه پایگاه کسب اعتبار سیاسی سوء استفاده خواهد نمود. این پروسه توان قوای سیاسی آینده را به التدریج به نفع خصم تغییر خواهد داد و دشمن از آن به مثابه یک پناه گاه مطمئن سیاسی برای فرار از بازخواست بهره خواهد برداشت. هرگاه حزب کمونیست از برکت دیپلوماسی مخفی امتیاز اشتراک در قدرت سیاسی را از مخالفین بدست آورده باشد، دیگر باید بخطر بدست داشتن این سند براثت قربانی بیشتری را مردم مطالبه کنند.

— نتایج حاصله از دیپلوماسی مخفی با فرض اعطای امتیاز بدشمن، دور از نظر مردم پادشاهی بزرگی بدولت متجاوز روس در حمایت از دوستانش در افغانستان خواهد بود و اعتبار و حرمت خون هاشمیکه بخاطر وطن، آزادی و اسلام ریختانده شده است در یک معامله گری ضد مصالح ملی در سطح خون ناپاک خائنین ملی سقوط خواهد کرد. آنگاه سر رشته داران سیاست مخفی، سابقه بدی از سازش سیاسی، به نسلهای آینده بها خواهند گذاشت با زاریبگانه پرستی که برای برخی گروه های سیاسی دهه جهاد بنوعی گرایش عقیدوی مبتنی بر انترناسیونالیزم و بناء بیک وسیله پرسودتجارت سیاسی مبدل شده است، گرمتر از دوران جنگ خواهد گردید و دیگر کسی برای آزادی افغانستان اشک و خون نخواهد ریخت.

— دیپلوماسی مخفی به بخشی از روشنفکران مکتبی و پوهنتونی و بوروکراتان و تکنوکراتان که از جانب نیروهای مذهبی مقاومت متعم به ضعف عقیده و ایمان شده اند، چنانچه پلاشی بهره برداری از نتایج حاصله تسلیم طلبی سیاسی را میسر خواهد گردانید. ازین تسلیم طلبی، نتیجه مترتب خواهد شد: اولاً لغو تحصیل کرده معروض بحملات بیشتر جامعه روحانیت خواهد گردید و احاطه بدبینی نسبت به مکتبیان و اهل پوهنتون، جای خود را با اختلافات عمیق عقیدوی خواهد داد. ثانیاً در بطن قشر تحصیل کرده نطفه اختلافات جدید ناشی از گرایش های اپوزیونیست عقیدوی پدید خواهد گردید و آنگاه زندگی سیاسی آینده افغانستان در پروسه کشمکش های عقیدوی چپ و راست و بدلیل ضعف نیروهای اعتدالی، اصولی، با بیماورنگی مواجه خواهد شد.

— در دیپلوماسی مخفی هر کشور مداخله گر خارجی میتواند زمینه کافی برای اعمال نفوذ در جریان مذاکره در اختیار داشته باشد و از آن طریق برای گروه سیاسی مورد نظر خود (منظور حزب افغانی وابسته به کشور خارجی است) مطالبه کسب امتیاز در سازماندهی قدرت سیاسی آینده بکند. چون دولت خارجی در مطالبه امتیاز از جانب افغانی در میز مذاکره، با چند شخصیت منفرد (نه با دولت یا حکومت واحد) که یقیناً حتی در بطن یک گروه سیاسی متشکل نشده اند و دارای همبستگی عقیدوی در دفاع از یک طایفه اصول نیستند روبرو است، دست بالا دارد.

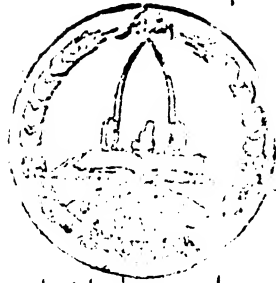
از آنچه متذکر شدیم برمی آید که هرگاه دیپلوماسی مخفی به صلح بیانجامد چنین صلیحی، عادلانه نیست. این صلح خیانت ملی را در افغانستان از طریق موسسات دولتی صفا میگذارد و بجای کاران جنگ مروج میدهد که به سلامتی یکدیگر، ودکا بنوشند.

هرگاه از دیپلوماسی مخفی به قصد سازش تسلیم طلبی و زد و بندها، هر فدمنافع افغانستان کار گرفته نمیشود، پنهان نگاه داشتن جریان مذاکرات چگونه توجیه شده میتواند؟ باید نتیجه کلیه مذاکرات مخفی (که آنرا سید احمد گیلانی آغاز کرده و دکتور محمد یوسف میخواید بانجام برساند) در معرض ارزیابی و قضاوت عامه گذاشته شود. خوشبختانه مردم افغانستان قهرای طی دهه جهاد چنان درگیر سیاست شده اند که میتوانند مواضع متکی بر عقل و منطق در قضاای ملی داشته باشند. وسیله موثر آگاهی مردم از جریان مذاکرات سیاسی مطبوعات افغانی در داخل و خارج کشور است. ترکیب یک مطبوعات در مناسب ترین شکل آن با وسیله شاعلی دکتور سید خلیل هاشمیان (ایمینه افغانستان شماره دوم جنوری سال ۱۹۹۰) معرفی شده است. این مطبوعات علاوه بر وظیفه محوله ای که طرح صلح شاعلی هاشمیان به آن محول کرده است، وسیله ارتباط میان مردم و سیاستمداران امانتور و پروفیشنل بکار گرفته خواهد شد و مردم را در جریان تازه ترین و موثق ترین اشکاف در پروسه مذاکرات سیاسی خواهد گذاشت.

هرگاه بالفرض بپذیریم که در شرایط فقدان یک اورگان نماینده مردم افغان حق دارد برای آینده تمرین قیادت و لیدرشی کند و برای استقرار صلح یکبار بخت آزمایی نماید، آنگاه مردم نیز حق خواهند داشت بدانند که حکومت کمونیست کابل تحت چه شرایطی حاضر بانتقال قدرت بمردم است؟ درین میان استفاده از دیپلوماسی مخفی دزدی قدرت سیاسی و شیوه رهنانه تقسیم غنائم است. دکتور محمد عثمان روستار تره کی - فرانسه ۱۷ اگست ۱۹۹۱

جمیل الرحمن ترور شد

جمیل الرحمن امیر جماعت دعوا (که بگروه وهابیان معروف است) بتاريخ ۳۰ اگست در باجور بقتل رسید. و این ترور در شرایطی صورت گرفت که حکمتیار اسدآباد کنر را اشغال نموده و عرب های وهابی را بطرف دره پیچ بعقب نشینی مجبور ساخته است. دخالت سریع و فوری دولت عربستان سعودی برای نجات اتباعش و نیز قیام عبدالرسول سیاف وهابی بطرفداری از وهابیان جمیل الرحمن غیر متوقع بوده نمیتواند.

تاریخ: ۱۳۸۰/۵/۳

۱۱۰۸-۱۹۹۱

طرح هفت فقره ای برای حل معضله افغانستان

برای پایان دادن به تراژیدی کنونی و جنگ خانمان سوز داخلی در افغانستان حزب انقلاب اسلامی افغانستان طرح هفت فقره ای ذیل را پیشنهاد میکند:

- ۱ - کماکان نظامی و اقتصادی بهر دو طرف درگیر مجاهدین و رژیم کابل قطع گردد.
- ۲ - قوای حافظ صلح ملل متحد در کشور مانده جا بجا گردد.
- ۳ - تحت نظارت سازمان ملل متحد رژیم کابل قدرت سیاسی را به یک حکومت موقت و بیطرف که اعضای آن شخصیت های غیر حزبی باشند، تحویل بدهند.
- ۴ - تمام گروه های مسلح در کشور با سستی اردوی قانونی افغانستان توسط قوای حافظ صلح ملل متحد خلع سلاح گردند.
- ۵ - تحت نظر سازمان ملل متحد و سازمان کشورهای اسلامی انتخابات عمومی برگزار گردد.
- ۶ - تحت نظارت پنج عضو دائمی سازمان ملل متحد بعنوان تضمین کنندگان، همسایگان افغانستان بشمول اتحاد شوروی پیمان عدم مداخله در امور داخلی افغانستان را امضاء نمایند.
- ۷ - قوای حافظ صلح تا وقتی به حضورش در افغانستان ادامه دهد که اوضاع کاملاً بحالت عادی برگردد و صلح براساسی در کشور تأمین یابد.

نحیب الله "ر" رئیس شورای رهبری حزب انقلاب اسلامی افغانستان

استاد عالیقدر محترم سید خلیل هاشمیان اسلام علیکم

صحت و موفقیت تانرا با فامیل محترم و سایر مبارزین راه صلح آزادی و اسلام از خداوند متعال آرزو مینمایم. بدبختانه وضع حاکم بر جهاد و کشور مان شرایطی را بر ما تحمیل نمود که نیروی معنوی و مادی مان صدمه دید - دانشمندان مان با ماس کم توجهی مقامات مسئول جهادی و تبلیغات سوء دشمنان مان از خط رهبری ملت مان کنار کشیده شدند - چه خوش بود اگر شما و سایر منورین و علمای کشور مان در صف رهبری ملت مان قرار میداشتند.

شرایط کنونی ثابت نموده که همسایگان مان برحق ما جفا کرده اند و تاکنون جفا میکنند. روسها را از کشور مان بهزور بیرون رانده ایم اما پاکستان و ایران غرض تأمین خواسته هایشان بر ما از استقرار صلح جلوگیری میکنند میخواستند که تمام شانرا بر ملت ما تحمیل نمایند با برگزاری انتخابات مخالف میکنند. شخصیت های منور و آزاده ما را ترور و تهدید مینمایند. ما افغانها در پاکستان و ایران تحت فشار هستیم نمیتوانیم آزادانه صدای خود را بالا کنیم اما شما امید داریم که در محیط آزاد اروپا - آمریکا در مقابل سفارتخانه های کشور های فیدخل مظاهرات نمائید و از آنها بخواهید که بر ما شاه شجاع ها و ببرک کارمل ها را تحمیل نکنند - بگذارند که ما افغانها خود راه حل اعاده صلح را در کشور مان جستجو کنیم. با احترام نحیب الله اقبال.

برادر محترم آقای اقبال نامه تان توسط پسته زمینی از تاریخ ۲۲ می تا ۲۶ اگست مدت سه ماه را دربرگرفته لطفاً در آینده توسط پیکر فضائی مکاتبه بفرمائید.

متحد المال تان خیره تاپ شده خوانا نبود و ما آنرا دوباره تاپ کردیم.

پیام به هموطنان مهاجر در امریکا توسط رادیو صدای افغانستان / همیزا در لاس انجلس

بسم الله الرحمن الرحيم

تقاضای استرداد پنجاه و خاکهای غصب شده

هموطنان محترم :

امروز ۳۱ آگست جمهوریت های تاجکستان و ازبکستان شوروی استقلال خود را اعلان کردند. این انکشاف برای افغانستان اهمیت تاریخی و حیاتی دارد. بعد از این اتحاد جماهیر شوروی همسایه افغانستان نخواهد بود و دولت اتحاد جماهیر شوروی بحیث یک دولت متجاوز که ما از آن تقاضای تاوان جنگ را داریم، وجود نخواهد داشت. هکذا موضوع استرداد خاکهای غصب شده افغانستان در شمال که توسط عساکر متهاجم زاری صورت گرفته بود و باید با دولت شوروی فیصله میشد، اکنون شکل دیگری بخود میگیرد.

آیینۀ افغانستان در شماره ۱۷ خود موضوع استرداد پنجاه را مطرح کرده و بتاريخ ۲۲ آگست متحدالمالی بتمام مراکز ملی افغانی در پاکستان، اروپا و امریکا صادر نموده است. یک قسمت متحدالمال مذکور ازینقرار است :

« ایکاش اکنون یک حکومت ملی وجود میداشت تا تقاضای ملت مجاهد افغانستان را برای استرداد خاکهای غصب شده افغانستان در شمال از قبیل پنجاه و اراضی اطراف دریای مرغاب بدولت فعلی اتحاد شوروی میسپرد، زیرا جمهوریت های آسیایی آنطرف دریای آمو بزودی استقلال خود را میگیرند و آنوقت ما بهمان مشکل انتقال مستعمره بدست دوم مواجه میشویم که در مورد خاکهای سمت مشرقی و جنوبی مملکت مواجه شدیم. آنوقت تاجکستان نیز خواهد گفت که چرا حق تانرا از روس نگرفتید که از یک دولت اسلامی نو تاسیس میخواهید ؟ رژیم مزدور کابل که نوکر روس است از ترس روس این اقدام را نمیتواند و حکومت مجددی در پشاور که خود ساخته و آله دست پاکستان است از ترس آی اس آی واینکه او را فوراً ازین حکومت شرم آور او برطرف خواهند کرد بچنین جرات پرداخته نمیتواند، زیرا مخالف سیاست خارجی شتر مرغ مانند پاکستان است که در مورد خاکهای غصب شده افغانستان سرخود را زیرریگ میسازد ولی در خصوص کشمیر خواهان الحاق یا استقلال و حق خودارادیت میباشد، واینرا میگویند یکبام و دو هوا ! »

هموطنان محترم :

پیشروی و حملات روسها بطرف جنوب بار اول در عصر پتراول در ۱۷۱۷ شروع شده اما در خیره شکست خورده متوقف شد. حمله و تسلط استعماری روس در سلطنت نکولای اول بالای خیره در سنه ۱۸۴۰ صورت گرفت و در ۱۸۵۳ خوقند و در ۱۸۶۵ تاشکند را اشغال کردند. جنرال کافمن روسی در ۱۸۶۸ سمرقند و بخارا را اشغال نمود.

در سنه ۱۸۸۵ بین لشکر متهاجم روس و سپاهیان افغانستان در کناره دریای کشک جنگ جدیدی رخ داد. در سنه ۱۸۸۴ دولت روسی بطور یکجانبه و خلاف تعهدات همجوار ایالت مرو را که یک ایالت تاریخی افغانستان بود الحاق نمود و سفیر روس علت این تهاجم را بدولت انگلیس چنین وانمود کرد که دولتهای متمدن (مقصدش روسیه بود) باید همسایه غیر متمدن خود را (مقصدش افغانستان بود) تسخیر کنند.

ممك ديگري براي آزمايش تبليغات نجيب

بارتباط تجويز " تركيب يك محفل مطبوعاتي " در قسمت اخير نوشته پوهاند هاب روسنار و تائيد شان از طرح قبلي آيينه افغانستان منطبه شماره دوم جنوري ۱۹۹۰، انگشاف نوي را ريوتراز قول نجيب حاكم روسي كابل بتاريخ ۲۹ اگست نشر كرده است كه متن آن عينا ترجمه شده است :

" ريوترا - اسلام اباد ۲۹ اگست - نجيب الله رئيس حكومت افغان برون پنجشنبه بفراريان سياسي مراجعت با امن را وعده داد تا با مردم داخل افغانستان درباره جنگهاي داخلي ۱۳ ساله بيك تفاهم ناپل آينده وي گفت :

" اگر شما حاضر نميشويد با حكومت (كابل) مذاكره كنيد با مردم خود حرف بزنيد تا رنجهاي آنها را كه بيشتر از ده سال متحمل شده اند درك نماييد . من با ورتا ارم به بعضي واقعيت هايي بوريد . "

كابل را ديوار زبان نجيب نقل قول كرده .
دريمانيه اي بمقابل ولسي جرگه (رژيم كابل) نجيب الله گفت " شخصيتهاي سياسي مقيم خارج كه طرفدار حل مسالمت آميز ميباشند ميتوانند تحت تضمين ملل متحد با افغانستان آمده و مناطق با گروه هايي را براي مذاكرات شان در كابل و ولايات انتخاب نمايند . "

اگرچه خبر فوق را ريوتراز اسلام اباد گرفته و جزئيات آن بايد بدقت مطالعه شود ، ولسي در شكليات اينك نجيب الله مزدور روس بعد از يك نيم سال /پيشهاد آيينه افغانستان را بطور غير مستقيم مي پذيرد و چون وي پيهم بيازي دادن مردم افغانستان مصروف است اين جرات را نتوانسته بولسي جرگه خود بگويد كه اين طرح قبلا توسط يك افغان روي كاغذ ريخته و با وجود چارباريا ددهاني با كلمات درشت در شماره هاي بعدي آيينه افغانستان مستقيما بان جواب نداده است . يك نيم سال قبل نجيب اميدوار بود جامه تزوير و تكتيكهاي اسلام گرايي او را مردم با وركرده با او مطالعه خواهند كرد ولسي ما در طرح مذكور و همچنين بجواب نامه نجيب در شماره چارم آيينه تمام همان انگشافات را پيش پيشي كرده بوديم كه اينك نجيب الله بعد از ناكامي مطلق و تلاش هاي بيهوده در ظرف ۱۸ ماه ديگر خود را بان مواجه مي بيند .

بهر حال طرح آيينه افغانستان بشكلي كه ارائه شده با اعتبار خود باقي است و اگر نجيب بگفتار خود صائق با شد بايد توسط نماينده خود در موسسه ملل متحد با دفتر سرمنشي تماس گرفته زمينه مسافرت يك هيات ۲۰ نفری از استادان پوهنتون و ژورنالستان افغانی را بمصرف ملل متحد و تحت تضمين آن موسسه فراهم نمايد . شرايط قبلي آيينه افغانستان بكار ديگر ذيل خلاصه ميشود :

اول - اعضاء هيات " واقعيت جويي " ببا سيورت رژيم كابل مسافرت نخواهند كرد بلكه هر كدام هرنوع با سيورتي كه داشت مدار اعتبار قرار ميگيرد .

دوم - از انجا شيكه همه اعضاء هيات افغانهاي شناخته شده ميباشند بگرفتن ويژه رژيم كابل ضرورت ندارند چونكه بوطن و خاك خود ميروند بدون ويژه خواهند رفت ولسي اگر نمايندگي رژيم بهر كدام بكنوع ويژه بخارج با سيورت ميدهد مانعي نخواهد داشت .

سوم - رژيم كابل در كاغذي بعنوان هر كدام ورود و خروج آزاد و گشت و گذار بدون قيد و شرط در بين مردم افغانستان را تضمين خواهد كرد و تا به و تضمين ملل متحدنيز در ذيل آن مسجل خواهد بود .

چارم - مدت اقامت هيات براي مدت يكماه تشبث شود .

پنجم - در كابل و ولايات افغانستان وسايل لازم امنيتي و ترانسپورتي براي هيات فراهم شود .

ششم - براي هريك از اعضاء هيات بطور انفرادي يا دسته جمعي وسيله صحبت با مردم از طريق ميديا تضمين شود . اگر ضرورت صحبت با پارلمان نامنها دنجيب احساس شود رژيم بايد آنها را تا مين كند .

هفتم - در صورتيكه اعضاء هيات نخواهند با فعال رژيم كابل دين و مذاكره كنند آنها در مدت اقامت شان با ينگار و ادار ساخته نشوند .

هشتم - با دداشت ها ، فيته هاي ثبت شده و تما و پرو اسناد اعضاء هيات از سانسور و تلاشي معاف باشد .

نهم - مصارف سفر و اقامت هيات در كابل از طرف موسسه ملل متحد تضمين شود تا هيات ب رژيم كابل نياز مندي احساس نكند . و البته ملل متحد پيشين تداركات دومرطه بعدي طرح نيز خواهد بود .

آيينه افغانستان اينك بكار ديگر پيشهاد نجيب را از زبان خود او و چوكلات شرايط قبلي خود را د رينجا بحيث سعي ديگري از جانب افغانهاي آزاده - كه نه رژيم را برسميت ميشناسند نه حكومت نو ترا - و از طريق صلحجويانه راه حل مي پالند ، ثبت مينمايد ، تا :

سبه رو شود هر كه در او فاش باشد .

اگر نجيب حاكم روسي كابل واقعا طرفدار مذاكره و تفاهم بين مردم افغانستان باشد اينك چانس ديگري براي نجات خود از قهر ملت دريافت مينمايد . ادرس ما قرار ذيل است :

Afghanistan Mirror, P.O.Box 408 - Montclair, CA 91763
Tel. (714) 626 8314

6 / 8 / 91

میر زمان الوین مصلح
جلال حشرم کشمیری صاحب

سلام و تعیبات نیکه دل پذیرید

نامه بی پرگهرت شما سپور و محبم ساخت . لطافتش شایسته ای است

حسن نظر و سیرا الاظهار زنده ایدید ششم

صلاحیت نقد و ارز بایی در حکومت مند و جانی اینندی افغانستان را

در خود می یابم . یک معیار کلی با و در امر که هر یک و لغت و بیشتر ایدید میانی

با حرکت هر یک و لغت با نشان می باشد با مطلوب و بدیه است . هر یک و لغت و بیشتر ایدید

مید و بیشتر ایدید با و در امر که هر یک و لغت و بیشتر ایدید میانی

چهار و پنج ایدید با و در امر که هر یک و لغت و بیشتر ایدید میانی

از هر یک و لغت با نشان می باشد با مطلوب و بدیه است . هر یک و لغت و بیشتر ایدید

و در نشان پید و بیشتر ایدید با و در امر که هر یک و لغت و بیشتر ایدید میانی

بید و بیشتر ایدید با و در امر که هر یک و لغت و بیشتر ایدید میانی

و سافای با اهل عرف عالی سباز می ملت می باشد با و در امر که هر یک و لغت و بیشتر ایدید میانی

کدانی تر و سباز می ملت می باشد با و در امر که هر یک و لغت و بیشتر ایدید میانی

با و در امر که هر یک و لغت و بیشتر ایدید میانی

کما می به بیشتر ایدید با و در امر که هر یک و لغت و بیشتر ایدید میانی

نظمی خود را پیش می بزند . بنا بر آن طرف می ملت می باشد با و در امر که هر یک و لغت و بیشتر ایدید میانی

دولت روس را در ردی سخن با و در امر که هر یک و لغت و بیشتر ایدید میانی

در مورد نشان سابق خوشبینی های پیش از صحر و جو است . نشان سابق از زنده ای است

از و در نشان خطاست . در نهایت از نشان سابق اینبار با و در امر که هر یک و لغت و بیشتر ایدید میانی

در گذشته با روس ، بنیان گذار و در دانی پرنس های کمونیست کمونیست خویش را نشان

آدم کاچی لشکر گزشتنه های افتد چیز های بی ارزش می آید . مثلاً در اول وایل نیمی آدم

دهی ۱۳۴۰ شمسی در کابل این آوزده سرگوشی میشد که ظاهرش در جف ضحوی با روستان

وقتی من پارتی شدم نفوس افغانستان هشت یا ده میلیون بود و حالا افغانستان پانزده

یا هفده میلیون نفوس دارد . اگر پنج یا هفت میلیون آن از این برود باز هم خاندان ما بالایی

هشت یا ده میلیون باقیمانده تا اینجا سال دیگر حکم و لای میکند . آری از نشان سابق بر اسم و رسم

قدرت برسد آن آوزده مصداق بیاد نمایند .

این سوال طرح میشود که بر عزت و غیره پیش به رهبری و بر رهبر قدرت دارد .

پس در این حسی حساس اهمیت ملی ما کدام شخص وظیفه زعامت و رهبری را بر عهده

جواب این سوال سوال دیگری است . چه علت و معلول می در کار بوده که ملتی با قدرت تاریخی

بعمر دنیا (آدمک) ، در سرزمینی این و در چنین اتمه غنا فرهنگی و علمی و غنائی به چنین وضعی

آورد شده است در همین عصری از فقدان رهبر و زاری رهبری در رنج و در ضیق قرار دارد

آری با زحم از همان علت و معلول منعی است در طلبید و راستی است . چیست و باز هم در وقت

تقریر رفت و یا تیرید و یا در منعی را توقف . ساخت و یا قبول رنج و زحمت و یا از نشان سابق

و باز خود گذری راه انتحال سلیم قدرت را بر مبنای کوکراسی در و در منعی خاص اسلامی است

به نمایندگان و رتبی ملت مسلمان افغانستان مسا عد و هموار خود و طبعی است که این

مستمر کم و پر کم و در و در حسی که تا پذیر و در تمام بوده و وظیفه سبک حکامانی ولی مسئولیت

عمده ای آن به روش اندیشیدن ملت مسلمان افغان میباشد .

و اما در باره ی همه کاره ی بیکاره و در قلکان و کاسه لیس و در نشان و اول و اول و بعد آن

این ابن التوقان معلوم الی که حالا در تمام موسفیدان اداری طریقی میدهند مایه و لیستانی اند

تنها و تنها در پی شایع شخفی خود بوده خلف الهرق خود و فرزند دلبند خود دارند . هیچ نفر سالم را

و صاحب نیت پالی بنا بر قریب افسون و نیز یک این حق بازان که از جایی در اراده می

نخوند و خریداران شتوند چه شایع فاسدان کاسه است .

موفقیت شما از همه جلادان مجاهد و مبارزان را از ادای تمام و تمام افغانستان

بمضمون واقعی ملک از خداوند توانا التیام میکنم . و من الله التوفیق
(سلام)

قوی امنیتی رژیم - درختان درختان ازاد بزرگ، جوانان، کارگران، عناصر، همه مردم، درختان
ارتباط در امان دارند - تقسیم، تلفات، هم، امنیت، فعالیت آنها - در این بین، مفاد امنیتی، مردم
زیر - وقت و امنیت، آغاز، نظام، در، برای - نوع، تعداد، و، خواست - نقطه، ابتدا، حرکت، نظام، زیر
را، برای - که، هر، خود، با، قوی، امنیتی، رژیم، و، مردم، قیام، در، حالت، حرکت، قوی، امنیتی، رژیم، و، مردم

[illegible][illegible]

در خیال برجسته، سرسره‌ای می‌تواند برده دهان و سر، شیبان طولانی، به‌جایگاه
خفت در سر و سر می‌تواند به‌جایگاه افتادن اندر به‌جایگاه خفتن از سر و سر
به‌جایگاه خفتن از سر و سر

و چون سگوار چو آفاتِ عدوت نثار و دوست از درگاه ان کشته محمد درین ایام ایستادند
سگوار در کار خود بشمار و هوکان (دو تنند) نوشتن کشیدند «تو هم میادام (نصرت ساز می) غایم درت شمیم
مطمن و قاطع بسوی همدی (عنوان بنیم) ایمنه نوشتن این چند سطر «شاه پیغم صلوات کند وقت خوانده»
تحت عنوان نوشتن نزد نوگسده این بود در چند سال اخیر (نخوه) بعد از خراج عساکر اشغالگر از افغانستان)
حوادث و در پیشگاه کشته‌ها در جوانی بوده و هست و آثار است آن زخمی خونی قدیمی (دندان) مردم غایت قدیمه

فرد نوشته شایسته نکرده است
موضوع به محاوره اقتصادی کشور ختم می گردد و گفتار است - تا بازی آغاز نشود و بگویم با دست و پاهای خالی عاقلی حاضر می آید و با دست و پاها

[illegible]

روان بینی کی صورت علی گورد، تا این استقامت میانه با هم، بلکه ساختن لازم از قصد و نام قیام، و تامل در کمال

پشاور . ۲۹ اگست ۱۹۹۱

با تقدیم محبت و احترام امیدوارم به فضل و

مرحمت خداوند تبارک و تعالی دارای صحت و سلامتی کامل باشید .

مکتوبه ای که با شعری از استاد بزرگوار در شروع خدمت جناب شما فرستاده بودم که

امید کنرا دریافت نموده باشید.

در صفحه ۹ مجله «آینه افغانستان» - مقطع اخبار Frontier Post را نشر کرده اید آن را نیز به

جناب کاکی ہز گورم نشان دادم خواندند و گفتند ، کاش شخصیک این بریدہ اخبار را می فرستد

معلومات بیشتری به جناب هاشمیان تقدیم میگردند . و بعد از آن گفتند لازم است مطالب ذیل را

شما خبر داده شود.

صورت معاصی به دو حقه تقسیم می شود. یکی بطور مجمل در حقه اول که مطالب را معاصی

کننده از جانب خود نوشته است و در آن تحریفاتی وجود دارد و دوم تستیک به شکل سوال و جواب

است

در مورد قسمت سوال و جواب حرفی نیست و درست نشر شده است اما قسمت اول مصاحبه که

در آن تحریکات صورت گرفته است فشار يك نفر ژورنالیست پنجابی به زیر نام فیصل سعید قاضی

این روزنامه نگار پنجابی از مخالفین قدیم کاکایم بوده اسم او قیصر است به نشر رسیده است .

سمت مدیر مسئول را دارا میباشد

همان شخص ایست که چندین سال پیش با جناب کاکایم مصاحبه کرد و در آن وقت در مجله مستقل

ایک خردش بہ نشر میرسانید
تہمت‌ها و تحریفات فامش و عاری از حقیقت در بارہ کاکایم انتشارانت

داد و همان بود که حکومت پاکستان به توقیف منزل و اخراج ایشان از پاکستان بحیث یک شخص

نایسند فیصله نمود. این شخص اکنون در Frontier Post لمر فیصل سمید قاضی می باشد و در وقت

مسابه نیز با فیصل قاضی و یکی از ژورنالست های پشتون
 بدون خبر قبل آمده بود
 Frontier Post

انځېرو طوريكه از عنوان مقاله معلوم ميشود گفته است كه يك دپلومات افغان پنج نقطه پلان صلح مل

متحد را رد (Rejects) کرده است. حالانکه استاد پروك پلان را رد نكرده و وارد كردن بعضی

تعدیلات را پیشنهاد کرده است و گفته است که این پلان غیر عملی می باشد بلکه گفته است که از

واقعیت دور می باشد .

چون درین وقت نازک اینگونه نشرات لرشیف اینده ما را تشکیل میدهد برای معلومات شما

کاکای ہند گوارم از من خواہش کردند موضوع را بہ اطلاع شما برسانم . اینک من یک سواد از بیانیہ

ایشان را که در سیمینار اتحادیه نویسندگان افغانستان آزاد، منعقد، پشاور بتاريخ ۲ اگست ایراد

شمر که جنبه نه اند و نه اند، باشند این احد، دلخوش دهنده کشورشان با دور کردن اسلحه، فقط بصورت
افزون گری جنبه نه اند و لیکن طلع را بخاطر سلامت اینترقصه انداخته است (بزرگوارى خاص از
ایرانى خدا ارایى صل قصه کشور جدا از کشور خودشان) جهت لشکر به مجاهدات و لشکر به مسو کنند
و با اگر کشور لیکن چنین چشم مسدود دهانی گسترش دهد چند که همه را بکام دهند در بسته است دور
از صد و دغدغه غنوده دور در محیط خوش منظر و مهتاب غیب چنان معروضت آبی دارند را نیز معروض
خواهند کشند

[illegible]

دردم حالت استهلاک و قشای برگ و قربانی های بی غشوم به وطنان تانگی، اورا درای کام تانگی. تعداد اورا بر جان و دیردستان افغان در جان تمام اورا را احراز کرده است.

دکسترون منانه، مو صاف در او را - استخوان و سار نقاط (دست) - (شش) که گشته شود. همین قدم دوم -
صداقت را از روی جهالت و نادانی چنین بیندیشد. اگر یک قدم - یک قدم شبت از طرف جانب سومی قصد می‌کند.

سلمان چشم بر و منتظر نشسته تا دریا او به برادر و ششپایی ببرد. دست او کستوری و دلگویی بخاطر

درود بخواند و بگوید که ما را که حقیقت مسلم گویند شی ستمان نماند - نامانان در پیش تو میرویم و در شان از

و جمع ادوی دارو مکارند که روز ختم جفت انفالسان روز ختم امارت و در اندوزی و میانی که خواص بود
 است که اینها حال هر بیمارند که فراموشان آنها و مقدمات معروف در اندوزی
 است و در هر حد که

[illegible][illegible]

۱۱۰۰۲۴
 New Delhi
 A-390 Tenence Court
 ۱۱۰۰۲۴

HTTNT

متن انگلیسی پیشنهادات و تعدیلات استاد
پژواک هر طرح سرمنشی ملل متحد را در بخش
انگلیسی مطالعه نمایند.

ارادتمند شما

[Signature]

قاضي حسين احمد امير جماعت اسلامي پاکستان طی بیانات خود در جریان بازدید شهرخوست، پس از آزادی گفت: «چنان احساس میشود که بین مسلمانان سرحدی وجود ندارد» (شماره ۱۴ - مورخ اپریل - می آئینه افغانستان). تبصره ذیل ابرار نظری است باین فرموده امیر جماعت اسلامي پاکستان. نویسنده: پوهاند دکتور عثمان روستار

رویای تحقق امتزاج کلیه دولتها در چوکات یک سازمان بین المللی و احیاناً ایجاد یک دولت واحد جهانی بعضاً پس از ظهور مصائب ناشی از جنگ های بین المللی بمثابة جویی از ترکیب بفرنج صلح در پراتیک سیاست راه خود را باز کرده است. اما از آن جائیکه پهلوهایی غیر عملی سیاست پس از جنگ را تمثیل کرده غالباً در حد یک آرمان منزلزل برای اصل دانش و سیاست باقی مانده است. تحقق رویای تشکیل دولت جهانی در طول تاریخ با شیوه های مختلف در معرض آزمایش قرار گرفته است:

در گذشته های دور غالباً قدرت مبنای تشکیل مجتمعات بزرگ بنام امپراطوری در سطح کره ارض شده است و چون پایه محکمی در نفس اراده آزاد توده های ملیونی نداشته و مناسبات ذات البینی ملت های مغلوب در محور منافع قدرت غالب تمثیل شده، اتحاد غیر طبیعی در کشمکش تصادم منافع اعضای امپراطوری از هم پاشیده است.

بعضاً تلاش بخرچ داده شده تا تضاد منافع عناصر مرکبه امپراتوری تحت الشعاع تجانس ایدیالوژیک قرار بگیرد و باین ترتیب به عمر امپراتوری افزوده شد. تجربه نشان داده است که ایدیالوژی بیشتر وسیله تفسیر و توجیه فلسفی اختلافات و تنوع بوده تا حربه همبستگی معنوی و عملاً در خدمت مقاصد توسعه جویی زمامداران و دولتها قرار گرفته است.

انعقاد مقاولات بین المللی بخصوص پس از جنگ عمومی دوم برغنائی منابع حقوق بین الدول افزود و راه را برای تشکیل مجتمعات بزرگ بین المللی بر مبنای رضائیت و توافق آزاد دولتمن متعاقدين هموار کرد. مجتمعات ناشی از مقاولات بین المللی تا زمانی پا برجا میمانند که دول متعاقد در اجرای تعهدات خود احساس مکلفیت نمایند. این مکلفیت در حالیکه در فدراسیونها صبه حقوقی و قانونی دارد (توأم با موبدات) در سایر مجتمعات بین المللی دارای جنبه اخلاقی است.

دین و مذهب نیز در طول تاریخ گذشته انگیزه فوق اتحاد و همبستگی معنوی و روحانی در سطح ملی و بین المللی بوده است. اتحاد دینی با ظهور مذاهب مختلف منزلزل و آسیب پذیر شد. کشور هانه تنها بر مبنای گرایشهای مذهبی در داخل معروض بعد و تجانس اجتماعی شدند، بلکه اختلافات دینی موجب تصادمات خونین میان پیروان ادیان در سطح بین المللی گردید (مثلاً جنگهای صلیبی).

تاریخ اسلام در تلاطم احساسات زمامداران و سیاست مداران خود بعضاً انعکاس دهنده ایدیالهای بسیار ذهنی گرایانه و روشنفکرانه برای تأمین اتحاد روحانی و بالنتیجه وحدت سیاسی جوامع اسلامی بوده است. برای تحقق مرام وحدت از شیوه های نظامی (از قبیل فتوحات)، سیاسی (مثلاً سازماندهی لیگ عرب و تشکیل احزاب سیاسی دارای مرام وحدت چون حزب اخوان المسلمین و حزب بعث) و حقوقی (انعقاد مقاولات بین المللی برای تشکیل یک کانفدراسیون یا فدراسیون) استفاده شده است.

در مجموع پان اسلامیزم بمثابة یک مکتب روحانی - سیاسی در سطح ملی و بین المللی برای مقاصد سیاسی استخدام شده است، باین معنی که آرزوهای کشور کشایی زمامداران مسلمان همیشه با جاذبه پان اسلامیزم نفوذ پذیر شده و حتی کشور های استیلا گر غیر مسلمان غالباً مقاصد استعماری خود را در لفافه پان اسلامیزم می پوشانیدند. استعمار انگلیس قبل از جنگ عمومی اول پان اسلامیزم را وسیله مبارزه ایدیالوژیک بر ضد رقبای استعماری (از جمله ترکیه عثمانی) در شرق میانه عربی قرار داده بود. از برکت این مشی استعماری برخی از خانواده های گمنام عربی صاحب تاج و تخت و شهرت و رسوخ شدند. (مثلاً خاندان آل سعود در عربستان سعودی و امثالهم - اداره آئینه).

پان اسلامیزم مانند انترناسیونالزم مارکسیزم همیشه در برخورد با واقعیت های زندگی محلی مغلوب شده و آنگاه

بمثابه یک شعار برای پوشش مقاصد توسعه جویی زمامداران و بعنوان یک شراب پر جاذبه برای تحقیق توده های مسلمان فاقد شعور سیاسی در دست احزاب بنیاد گرای مسلمان باقی مانده است .

در افغانستان طی دوازده سال جهاد انترناسیونالیزم اسلامی در تقابل با انترناسیونالیزم مارکسیست استخدام شد . در کشور ما روحانیون سیاستمدار (و در مواردی سیاستمداران روحانی) بخوبی ملتفت بودند که پیشبرد داعیه جهاد ، بدون دادن صیغه بین المللی به آن و بناء جلب علاقه و معاونت کشور های اسلامی امکان پذیر نیست . جلب کمک کشور های خارجی در حالیکه برای تنظیم های اسلامی وسیله تثبیت و تحکیم موقعیت سیاسی در کشمکش های داخلی و ذات السببی شده بود ، برای دولتهای مسلمان منطقه امکان سرمایه گذاری متداوم و پر سود سیاسی را در جهاد افغانستان فراهم کرد .

در جبهه مخالف انترناسیونالیزم مارکسیست وسیله ایدئولوژیک دسترس بمسابع خارجی قدرت از جانب حزب کمونیست افغانستان بحساب آمد و ژوسها از آن بعنوان حربه تحقیر مرام امپریالیزم کار گرفتند . در هر دو حالت برای احراز قدرت سیاسی بیش از آنکه توجه لیدران سیاسی در داخل سرحدات بمردم بمثابه منبع اصلی اعطای اعتبار لیدر شپ ملی متمرکز گردد ، در بیرون مرزها بکشور های مداخله گر خارجی معطوف گردید . این امر امکان بدست داشتن هرنوع ابتکار رادر جنگ و صلح به نفع کشور های مداخله گراز ما سلب کرد و طی دوازده سال خرابترین آموزش سیاسی بمردم ما داد

لیدران مذهبی دوره جهاد که انترناسیونالیزم را راهی برای دستیابی به شمه ای از « گنج پطرویل شیخهای عرب » و آیت الله ها و حجت الاسلامهای ایران میدانستند ، احساسات ناسیونالیزم را در روح توده های مسلمان کشتند و بالاتر از آن برای راندن ملیگرایان از جبهات گرم و سرد از موضع یک « اتحاد مقدس » بر کلیه کسانی که بنام نامی افغانستان عشق میورزیدند ، اتهام کفر و الحاد صادر کردند و حتی برخی را بشهادت رسانیدند . پیشوایان مذهبی از جهات مختلف دست اندر کار وارد ساختن ضربه به جذبات ملیگرایی شدند ، از جمله :

— به گنجانیدن اصطلاحات « ملی » و « افغانستان » در ترکیب نام گروه های سیاسی و تنظیم هائیکه طی دوره جهاد ظهور کرده بودند ، هیچگونه توجه ای بعمل نیامد . برخلاف با اصطلاح « مسلمان » تاکید بیشتر شد (مثلاً حزب اسلامی ، جمعیت اسلامی ، حرکت انقلاب اسلامی و امثالهم) . بعبارت دیگر مسلمان بودن احزاب ، ملی بودن و افغانی بودن آنها را تحت الشعاع قرار داد .

— تنظیمهای اسلامی توجه توده های مسلمان را به معبود های سیاسی بیرون افغانستان چون آیت الله خمینی ، ضیاء الحق و دیگران معطوف نمودند . در تبلیغ پیرامون کرامات و مراتب روحانی برخی شخصیت های سیاسی و مذهبی خارج کشور مبالغه آشکار صورت گرفت و به آنها بمثابه پیشوای دنیای اسلام (؟) جایگاه مطمئن در متن معتقدات توده های فاقد شعور سیاسی افغانستان تدارک دیده شد .

— جبهات جنگ داخلی کشور را با نام خلفاء و رهبران جهان اسلام (از قبیل جبهه عمر فاروق ، جبهه خالد ابن ولید و امثالهم) تبرک و تقدس نمودند . گویی در مسلمان بودن پیشوایان مذهبی - ملی افغانستان چون ملا مشک عالم ، محمد جانخان غازی ، غازی محمد ابوبخان فاتح میوند و امثالهم شک و تردید پیدا شده است .

— منافع افغانستان در تقابل با منافع عمومی عالم اسلام کوچک و فاقد اهمیت جلوه داده شد . در شرایطی که بدلیل حضور نظامی روسها « جهاد اکبر » در افغانستان به تقویت سنگر های مبارزه ضرورت حیاتی داشت ، پاسداران لوی انترناسیونالیزم اسلام تنها در سال ۱۹۸۰ قریب پنجهزار مجاهد افغانی را برای جهاد (؟) بر ضد صدام حسین رئیس جمهور عراق بدهن توپ آیت الله های ایرانی بستند . در سال ۱۹۹۱ ، ۳۵۰ مجاهد از جانب حکومت موقتی افغانی در کنار اردوی امریکا و عربستان سعودی بر ضد کشور اسلامی عراق برای آزاد سازی کویت ، داخل کارزار شد ، در حالیکه افغانستان هنوز هم در اسارت کمونیستها قرار داشت و دارد . حرب اسلامی در همین سال اظهار آماده گئی کرد تا از مسلمانان شورشی کشمیر علیه حکومت مرکزی هندوستان با ارسال نمر و مهمات دفاع نماید و آن در شرایطیکه افغانستان بیش از کشمیر به دلسوزی مردم مسلمان خود ضرورت داشت .

علاوه بر دلیل استفاده جویی از منابع بیرونی تمویل جهاد ، نزد برخی رهبران مذهبی دلیل عمده ایکه آنها را بمخالفت با احساسات ملیگرایی میکشاند آن بود که به غلط تصور میکردند که محاهدین حاضر نیستند صرفاً برای دفاع از وطن

و افغانستان جام شهادت بنوشند، در حالیکه هر گاه حصول مرتبه شهادت صرفاً برای دفاع از معتقدات اسلام مطرح میبود «دارالشهادت» فلسطین که قریب نیمقرن از عمر آن میگذرد زمینه مساعدی برای دادن قربانی در راه اسلام بمومنین فراهم کرده است. گمان نکنم کدام افغانی بخاطر دفاع از حقوق مردم مسلمان فلسطین در جنگ با اسرائیل طی نیم قرن گذشته شهید شده باشد. بناء در رفتن بجهاد وطنی دفاع از نوامیس ملی و اسلامی هر دو مطرح است.

انترناسیونالزم اسلامی بدلیل داشتن جاذبه قوی تر در تماس با احساسات مذهبی توده های مسلمان بیشتر از انترناسیونالزم بیگانه از محیط مارکسیزم جذبات نو پای ناسیونالزم افغانی را صدمه زد. انترناسیونالزم اسلامی در معیار وسیعی مردم را با اصطلاح سوسیولوژی سیاسی از خود بیگانه ساخت و از علاقه شان بحفظ منافع افغانستان کاست. فروش لاجورد و زمرد افغانستان در بازار های جنوب شرق آسیا، فروش چوب جنگلات کشور در بازار های امیران خلیج، فروش آهنپاره های ماشین جنگی در هم کوبیده دشمن در بازار های پاکستان و ایران همه مثل بی بند و باری نسبت بمنافع علیای افغانستان است که انترناسیونالزم آنرا دامن میزد. ازین گذشته قلمرو افغانستان طی ۱۲ سال جنگ و بحران به «کاروان سرای» اجنتهای روسی، پاکستانی و ایرانی، عرب و غیره تبدیل گردید که زیر لوای انترناسیونالزم هریک رقبا جهانی و منطقوی خود را با استفاده از پارچه های تجزیه شده قبایل و مذاهب افغانی می کوبیدند. برای برخی اعراب چون عربستان سعودی بهره برداری تجارتي از بازار گرم پان اسلامیزم افغانی بهترین راه مقابله باتوسعه جویی ایران در منطقه بحساب آمد. آنگاه تقابل دو کشور اسلامی عربستان سعودی و ایران با همدیگر، انترناسیونالزم را بعنوان مکتب مفکوروی تعدادی از مسلمانان افغانستان صرفاً در محدوده سرحدات کشور ما محصور کرد. سایر اعراب در گیر معرکه افغانستان چنان با خاطر آسوده توجه را متمرکز بحصول مرتبه شهادت در کشور دور افتاده افغانستان (بمقایسه فلسطین برای اعراب) ساخته اند که گویی اسرائیل در همه جهات شکست خورده و فلسطین بمثابه دولت مستقلی عرض وجود کرده است.

از آنچه ذکر کردیم بر می آید که دفاع از مفکوره پان اسلامیزم درست در قطب مخالف دفاع منافع افغانستان قرار دارد و حتی راهی است بسوی نابودی کشور. هر گاه در دنیای اسلام این مفکوره عملی و متحقق میبود ما سالها قبل از دادن شعار انترناسیونالزم بالوسیله رهبران تنظیمهای اسلامی افغانستان، شاهد همبستگی عقیدوی، ایدیولوژیک و سازمانی کشور های متفرق اسلامی میبودیم: انگلیسها با همه نیرنگهای استعماری خود نتوانستند قبل از جنگ جهانی اول ممالک شرق میانه عربی را که دار - دین، تاریخ، زبان، فرهنگ و جغرافیای واحد هستند در یک سازمان بین المللی متحد سازند. اختلافات شدیدی که بعضاً منجر بجنجهای خونین شده است، میان ممالک عربی حد فاصل غیر قابل عبور بوجود آورده است. جمال عبدالناصر با انضمام سوریه بمصر (در چوکات یک فدراسیون) و صدام حسین با انضمام کویت بعراق، اولی از طریق مسالمت آمیز و دومی از راه زور، قصد بنیان گذاری یک امپراطوری اسلامی را داشتند، که درین راه توفیقی حاصل نشد. چه کشور های سوریه و کویت حاضر نبودند زیر لوای دو دیکتاتوری که دنیای عرب را بزور برچه میساختند، از منافع طبیعی ملی خود بگذرند. احزاب اخوان المسلمین ممالک عرب - مسلمان که بهدفع تاسیس دولت جهانی اسلام در عرصه سیاسی ماجراها آفریده اند، طی بیش از نیم قرن با اتکاء بکلیه وسایل قهر آمیز و مسالمت آمیز نه تنها نتوانستند قدرت سیاسی را حتی در یک کشور مسلمان احراز کنند، بلکه در مسیر تحقق پلان اتحاد دنیای اسلام در فاصله های بسیار دور از واقعیت های سیاسی جوامع اسلامی بصفت گروه های بنیاد گرا و محافظه کار در اقلیت محض باقی ماندند و در عرصه مبارزه سیاسی غالباً تجرید گردیدند. حزب بعث که توسط (میشل افلک) مسیحی با آرزوی تحقق وحدت ممالک عربی از راه احراز قدرت در کلیه کشور های عربی بنیان گذاری گردید، نه تنها قدمی در راه وحدت ممالک عربی برداشته نتوانست، بلکه دو کشور عراق و سوریه که در آن شاخه هایی از حزب بعث قدرت را بدست گرفته بودند، سالها باهم دشمنی ورزیدند وتازه همین سال جاری در تهاجم قوای متفقین بعراق، سوریه در کنار عربستان سعودی و امریکا بر ضد عراق قرار گرفت. جنگ قریب یک دهه بین دو کشور اسلامی عراق و ایران و اختلاف بین ایران و عربستان سعودی همه قرائنی برای اثبات این واقعیت است که هیچ کشوری حاضر نیست منافع ملی خود را قربانی شعار های غیر واقع بینانه سیاسی بسازد که از آن بوی استعمار بمشام برسد.

تجربه نشان داده است که واقعتهای سر سخت جامعه ملی افغانی دس و ایدیولوژی را که از بیرون در داخل رخنه کرده هضم و یا طرد نموده است. هضم دین بمقیاسی بوده که ارزشهای نوردی بس از مدت زمانی با مودل اولی تفاوت آشکار داشته است:

امام ابو حنیفه کابلی تفسیر های مطابق شرایط زمان و مکان از اصول شریعت استخراج کرد و مذهب حنفی را بمذهب رسمی ملی، افغانی تبدیل نمود. ایدیولوژی مارکسیست لیسنیست در برحورد با واقعیت های زندگی اجتماعی و

سیاسي افغانستان چندين پارچه شد و حزب علمبردار این ایډيالوژي (حزب کمونيست که خود را در عقب نام وطن ستر و اخفا کرده است) خود را چنان در پناه تظاهر با احترام ضوابط ملي و ديني جامعه افغاني قرار داده است که شناخت آنرا با هويت اولي، برای برخی حلقه های ديپلوماتيک خارجي هوا خواه حل قضيه افغانستان از راه سياسي، مشکل ساخته است .

بناء در حالیکه در آینده حفظ مناسبات حسنه افغانستان مسلمان با کلیه کشور های اسلامي، بخصوص ممالک همجوار، اصل غیر قابل انکار در سياست خارجي خواهد بود، بدست گرفتن ابتکار عمل بوسیله افغانستان برای تحقق مفکوره پان اسلاميزم در آزاي انصراف از مصالح عليای کشور، مشي غیر واقعيبانه، پوچ، ضد ملي و در نهايت شعار سياسي کسانيت که مسلمانان افغانستان را در یک تجارت بين المللي پر سود مذهب و دين معروض به بهره کشي ساخته و اغوا می نمایند .

پان اسلاميزم افسانه و افسونگر همان لیدران سياسي - مذهبي است که امیدی برای دستیابي بقدرت سياسي به اتکای حمایت نیروهای اسلامي خودي و ملي ندارند و چشم طمع به بیرون از سرحدات کشور متبوع خود، به بیگانگان دوخته اند. خاتمه. دکتور محمد عثمان روستار (تره کي) مورخ ۱۲ جولای ۱۹۹۱ - لیون - فرانسه .

یواځې ملت دی چه خپلواکي گټلای او دظلم هڅه نیولای شي

د محترم داکتر غازي علم لیکنه

دملتونو ژوند او بقا په آزادي او خپلواکي کی دي. دیکتاتورې او ظلم دخطرناکي ناروغي حیثیت لري چه د ملتونو ژوند، سلامتیا، آزادي او خپلواکي تهدیدوي. هغومره چه خارجي تجاوز د آزادي لوی دښمن دی، همداسی داخلي په زور، ظلم ولاړی واکمنی او رژیمونه هغی خبیثه ناروغی ته پاتیږي چه د ملتونو روحیه وژني، ذلیله کوی او ژور معیوبیت پر مخای پریږدي.

هغه ملتونه چه د خارجي تجاوز په مقابل کی ستری قرباني ته حاضر شوی او دخپلی آزادي دفاع یی کړی که په داخل کی ظلم ته تسلیمېږي، ظالم په خپل ځان حاکم گزروي - نو به د آزادي پر مخای کوم چه انساني عزت او حقوق پکښی خوندي ساتل کیږي، داسی ملت به په خپل لاس خپل وطن د اختناق په زندان بدلوی. خصوصاً که استبداد د دین او مذهب په نامه مینځ ته راځي ژوری ریښی پیدا کوي، تولنه په بنیاد کی په داسی مرض اخته کوي چه بیا په سختي سره روغیدای شي. په داسی استبدادی رژیمونو کی به انسان وهل تکول کیږي، وژل کیږي، په فکرونو کی به زولنی اچول کیږي، پت او عزت به له پښو لاندی کیږي، په مجموع کی دی ټولو ناروا او غیر انساني سلوک ته به آسماني قانون ویل کیږي. د ظلم په مقابل کی به هر ډول اعتراض، انتقاد او مخالفت کفر گنل کیږي. وطنفروشي او په پردو وابستگي به داسلامستان په نامه سرته رسیږي.

په پښتو کی ځینی متلونه دي چه زمونږ له اوسني شرایطو سره سمون خوري، لکه:

— له بارانه پاڅیدل او ناوی ته کښیناستل.

— له بد بدتره یی توبه.

دداخلي استبداد خطر په دی کی دي هغه قوي ملي مقاومت چه دخارجي یرغلگرو یا اشغالگرو په مقابل کي مینځ ته راځي دداخلي استبداد په مقابل کی هغومره آسانه کار ندي. د افغانانو پاڅون او مقاومت د روس د تجاوز په مقابل کی ځکه چټک، سرتاسري، خودبخودي او قوي وو چه زمونږ ملت روس پیژاند، د روس د اشغال لاندی د همسایه ولسونو حال، د کمونزم خباثت بڼه ورته معلوم وو نو مقاومت هم هغومره شدید وو. مگر داخلي استبداد، د اسلام په جامه کی، د اسلامي وروولې په نامه داخلي او خارجي ملي ضد عناصرو ته مساعده زمینه برابرولای شي چه خپل تسلط په جامعه کی قایم کړي یا لا اقل امنیت خراب کړي. دا هغه مزمن مرض ته ورته دی چه د وجود دفاعي قابلیت له مینځه وړي .

نو ځکه د افغانستان د خلکو ملی مقاومت هومره چه د روسانو د تجاوز او تهاجم په مقابل کی شجاعانه او قهرمانانه وو مگر د خپلواکي د گټلو، واقعي آزادي ته د رسیدلو او د ظلم دلاسونو د لندولو په لپار کی لا اوس هم نه دی بریالی

شوی. د جنگ طلبو ملي ضد، آزادي او ديموکراسي ضد عناصرو په مرسته خارجي لاسونه د سولې او استقرار مخه نيولي ده. د ملي رهبري د نشتوالی له کبله په تيرو دولس کلنه جگړه کې دغو عناصرو دپارازيتو مکروبيونو په شان د افغان په عليل وجود کې وده وکړه او د ملت په سياسي، اجتماعي آينه ژوند يې منفي اغيزې پر مخکې پړي ايښي دي.

د تاريخ له مطالعې علاوه مونږ په خپل ژوند کې د ډيرو حوادثو کتونکي يو چه څرنگه پر ملتونو ناوړه پيښې يا تحميل شوي يا يې پکښې خپله برخه اخيستي. گويا له بد بدتره سره مخامخ يا له بارانه پاڅيدلي ناوې ته کښيښتلي. يو له دغو پيښو نه چه د عبرت درس ور نه زده کيدای شي د ايران اسلامي انقلاب وو چه مونږ يې سر تر پايه شاهدان يو. دغه انقلاب په لمړي مرحله کې د ايران د اکثريت ولس نه علاوه حتي د کمونستانو د ډلو په ملاتړ او مشارکت مينځ ته راغی. څرنگه چه د ايران خلک د شاه له مطلقه قدرت او استبداد نه ستړي شوي وو، د هغو ټولو اقتصادي او اجتماعي پر مختگونو سره سره چه د شاه په دوره کې د ايران په برخه شوي وو د ايرانيانو د امام خميني اسلامي شعارونو ته په بيعت سره عظيم انقلاب روان کړ. په مليونونو ايرانيانو امام خميني له موثر سره په اوږو کړ او پر تخت يې کښيښاوه. په دې عقیده چه د اسلامي حکومت لاندې به ظلم لري شي، انساني حقوق به اعاده او بالاخره الهي عادل قانون د بنده گانو د قانون ځای ونيسي او هرڅه به سم شي. مگر مونږ وليدل چه هلته هم خبره له بد بد تره شوه، هغه اختناق او ظلم چه د ايران ملايانو سر ته ورساوه خلک يې د شاه دوغاگوۍ کړل. د ملايانو حکومت د ايران څو زره کلن تمدن او د شلم قرن اقتصادي، صنعتي او اجتماعي په لاس راغلي پر مخ تگ يې له خاوروسره برابر کړ. په دې انقلاب کې د ايران د ملت مسئوليت تر ټولو دروند، په خپله اراده له باران نه پاڅيدلی او ناوې ته کښيښتلی دي.

اوس به راشو خپل افغانستان ته

ز مونږ په مملکت کې د سلطنت په دوره کې د اقتصادي بې وسي او ستونزو باوجود، يو نسل مو د سولې او امنيت په شرايطو کې اوسيدلی وو. يواځې د حکومت ادارې فساد خلکو ته يو ستر عذاب برېښيده. کله کله به داسې اوريدل کيده چه «خدايه ته يې پري چه کړی» يا «خدايه د روس يې کړی خو له ده نه يې واخلي». گويا خپلې د زړه غوصې به يې د روس په يادونه چه د ظلم سمبول يې گانه ويستلی. البته په دې فساد کې ملت هم په مستقيم او غير مستقيم توگه شريک وو. د خلکو پر مينځ کې دعواچلي، له ناروا لارو او طريقو شتمني لاس ته راوړل، په نا روا او روا لارو د عزت مقام گټل چه حکومتي دستگاه د داسې ناوړو استفادو عمده منبع وه. البته داغوندي ناوړه استفادې چه د نړۍ په اکثرو حتي په ديموکراتيکو هيوادونو کې په متفاوتو اندازو او شکلونو موجود دي، په دې فرق چه په استبدادي رژيمونو کې څوک د اعتراض حق نلري ولی په ديموکراتيکو آزادو ټولنو کې د اعتراض او د دوامداري مبارزې و سايل او موسسې هم موجود دي چه خيانت او ناوړې استفادې پټې نه پاتېږي.

کله چه سلطنت لار اوډ داود خان په جمهوريت بدل شو، دا سندري چه «راغی جمهوري نظام وطن لره - گرانو وطنوالو ....» به ويل کيدی. د شاهي د ديموکراسي هغه نښې نښانې هم ورسره لاړې کوم چه تازه ريښې يې نيولي وې. د هغه پر ځای د ديکتاتوري سيوري چه کمونستي عناصرو يې په قدرت کې ځای نيولي وو په وطن خپور شو. د عوامو په منطق له بد بدتره شوه. وروسته بيا کمونستانو دخونړې کودتا په واسطه د قدرت واگې غصب کړل او سم دستي يې په داسې ظلم او تشدد لاس پوري کړ چه ساری يې ډير کم ليدل کېږي. دغه ظلم او وحشت هغه وخت خپل نهايي حد ته ورسيد چه روسانو خپلې سړي لښکري دافغانستان په خاوره ورمارش کړې. او په تيا ه کونکو وسلويي زمونږ د هيواد بې وزلي خلک تر ټولو لاندې ونيول چه دغه مصيبت د آسماني تندر په څير زمونږ پر هيواد را پريوت .

د جهاد په لمړيو لسو کلونو کې چه روس د اشغالگرو قواو په مقابل کې زمونږ د ولس مقاومت روان وو، له بل هرڅه زمونږ ملت ته له خپلې خاورې نه د روسانو ويستل حياتي مسئله وه. په دې لپاره کې يې د پتنگانو په شان ځانونه قربانول مگر ددوی د قرباني په جنگ کې هلته په پيښور کې د نورو په لاس د اقتدار امارتونه جوړيدل، په وسلو او پيسو پنځيدل تر څو له سده ووتل. حب د دنيا او دولت يې زړونه د مخلوق له مينې او د خدای له ويري خالي کړل. په افغاني ولس کې د مکروبيونو په شان نفاق خپرونکي، سړي وژونکي او دار اچونکي عناصر د پيسو او وسلو په زور وگمارل او څوک په لار او څوک په سنگر کې له مينځه ويسي. دغو د قدرت ليرالو اميرانو ته د افغانستان آزادي او خپلواکي تهديد وگرزید.

هر هغه چا چه د وطن د آزادي او خپلواکي آواز پورته کړ له هغه نه يې سر غوڅ کړ ترڅو د چينزايي وار راوړسيد. دا د کمونستانو له زندان او ساتول نه راخلاص شوی د افغان بچی په پيښور کې دا د ظالمانو په حاله کې دخدای ناترسو جلادانو په لاس په رڼا ورځ د پاکستان د امنيتي قواوو تر سترگو لاندې وتښتول او تری تم شو. دا دخدای له ليارې

باغیان له دی باخیره دي چه په زور کلي نه جوړيزی او د ظلم کاسه آخر نسکوريزي. د بشری حقوق د موسساتو د پخوانی ادعا له مخی دا د پاکستان د امنیتي دستگاه د تجاوز بل نوی ثبوت دی. اوس د افغانستان ملت ته دوی لیاری په مخ کی دي. یوه دا چه له یوی بلا یعنی د روس له اشغال او کمونستانو له استبداد نه به خلاصیزي او په بلی بلا به اوړي. دغه بله بلا زمونږ خپله د خلکو په خیره د اسلام په جامه کی د مملکت په سرنوشت به مسلط کیزي او ملت به ورته سر له اوسه د بی پروایي په سترگه گوري یا به د هغوی د شومو اغراضو په لار کی استعمالیزي. نو به دالهي د هنی وعدی انتظار وباسي چه انسان یی په عمل کی مختار پیدا کړی او د ظالم د مخنیوی لپاره یی مکلف گرزولی دخپل عمل عذاب به گالي.

بل هغه لپاره ده چه له تاریخ اوپلرونو په میراث ورته پاتی ده. او هغه د آزادي، عدالت او خپلواکي لپار ده. خدایي لپار او دنجات لپار ده. نور خو دی ملت ډیری له بد بدتره ولیدی. نور دی آزموده نه آزمایي چه وایي «آزموده را آزمودن خطاست». له دغو مکروبونو نه د ولس او خاوری پاکول د ملت په مقاومت پوری اړه لری. همداسی له ظالمانوسره د جهاد جاري ساتل د ملت فرض دی. که ملت خپل حقوق و نه پیژني له خپل حق او پت نه دفاع ونکړی، دبل چا په نسخو او توصیو له دی مرض نه نه خلاصیزي.

بیا هم سر وخت دی. له بارانه ناوی ته کنښنستل، له بد بدتره منل د افغانانو د اکثریت په اراد ه پوری اړه لري. خپل تاریخ، د خدای کتاب او د نړی اوسني تحولات او ایجابات دی دخپل عمل ملاک و گرزوی. په درناوری. داکترغازی علم - د جولای اولسم ۱۹۹۱ - سان دیاگو- کلفورنیا.

آیا افغان برای افغان گرگ است ؟

نویسنده: محترم راه پیما

دوست عزیز آقای دکتر هاشمیان، موسس و ناشر مجله آیین افغانستان

کودتای (۷) ثور ۱۳۵۳ در حقیقت عکس العمل یک سلسله حوادثی بود که از سالهای خیلی قبل و بخصوص از سال ۱۳۴۱ بعد در میهن افغانها بوقوع پیوست، برای نخستین بار نظام پادشاهی که از نظر عنعنات و فرهنگ مورد قبول اکثریت افراد جامعه افغانی بود، سرنگون ساخته شد. اینکه سردار محمد داود و بخصوص دار و دسته اطرافیان مذکور، خلقیها و پرچمیهاییکه کودتا را با حمایت باداران بیگانه براه انداختند، چهره های شناخته شده و مورد قبول جامعه افغانی نبودند، افواهایی مملو با نگرانی و تشویش را ایجاد کرد.

بعد از آنکه محمد هاشم میوندوال توسط پرچمیها نا جوانمردانه بشهادت رسید و یکعده از همکاران و هواداران موسفید سردار محمد داود باعدام و یکعده دیگر به حبس عمری یا چندین سال محکوم گردیدند، نزد افراد جامعه افغانی تشویش و نگرانی بیشتر گردید، اما کودتاچیان خلقي و پرچمی بمرام و هدف خویش نزدیکتر شدند تا اینکه سردار محمد داود را با خانواده اش از بین بردند و زمام قدرت بیحد و حصر بدست پیروان کریملمن و حزبیهای خود مختار افتاد؛ کشتار ها آغاز گردید، چور و چپاول شروع و در حالیکه نفرت و وحشت افغانها افزایش مییافت، مجاهدین راه خدا در راه اسلام و آزادی میهن بیرق افراشتند و با شعار «الله اکبر» مبارزه در مقابل کفر آغاز کردند. روسیه شوروی با تهاجم و تجاوز نظامی بافغانستان، جهان را تکان داد و مبارزه مجاهدین راه حق ابعاد وسیعی کسب کرد که بالاخره منجر به شکست و فرار قوای نظامی یکی از دو ابر قدرت جهان گردید.

در مدت تخمین ۱۲ سال بیش از یک میلیون افغان جام شهادت نوشید و زاید از پنج میلیون بفرار و مهاجرت مجبور گردانیده شدند. ریشه و منبع این حوادث در تاریخ میهن افغانها و در آنچه «بازی بزرگ» دو قدرت استعماری روس و انگلیس خوانده شده که استقرار سیاسی را در کشور افغانها تضعیف و حکومت مرکزی را با مداخله و با وعده و وعید، تولید نفاق و خانه جنگی تحریک و از بین میبردند، نهفته است.

امروز افغانهاییکه در داخل میهن با مشکلات و مسایل عدیده پنجه نرم میکند با افغانهاییکه در چندین کشور جهان سرازیر شده اند نسبت حوادث ناگوار گذشته و فقدان ثبات و استقرارسیاسی در مقابل یکدیگر با شک و تردید

بعداً روسها در سال ۱۸۸۵ « ذوالفقار » افغانی و « آق رباط » و « پنجه » را تا حد « پل خشتی » که نقطه وصل با ولایت هرات بود اشغال کردند.

هكذا در نوامبر ۱۸۸۴ عسکر روسی در حصه « پل خاتون » به دریای هریرود افغانی رسیده بالای جنرال غلام غوث خان

تجاوز و حمله کرد و جنرال موصوف و عساکر افغانی تا آخرین نفر دفاع کرده در راه وطن جان دادند و متعاقباً حملات و تجاوزات روسها بالای « شغنان » تا حدود « سر پل » رسید .

ولی دولتهای افغانستان بمقابل این تجاوزات، پیهم اعتراض کرده تسلط رسمی روسیه بر خاکهای غصب شده را نپذیرفته اند . اعلحضرت امان الله خان تخطی روسها را از تعهدات شان بمقابل افغانستان بارتباط خیوه و بخارا بتوجه دولت شوروی رسانده، لینن به هیات افغانی تجدید مذاکرات و اعاده خاکهای اشغال شده افغانی را وعده داده بود .

ما افغانها در حالیکه تاسیس جمهوریت های اسلامی جدید در امتداد سرحدات شمالی خود را استقبال میکنیم، خواهان استرداد خاکهای غصب شده افغانستان میباشیم . امید است افغانهای مهاجر بهر جا که هستند صدای احقاق حقوق خود را با صدور اعلامیه بگوش مردم جهان برسانند . خدمتگار افغانستان . سید خلیل الله هاشمیان . « (ختم پیام رادیویی)

آيينه افغانستان از مورخين و حقوق دانان افغانی در پاکستان، امریکا و اروپا خواهشمند است رویدادها و مقاولات تاریخی مربوط به غصب خاکهای شمالی کشور را با تثبیت موقعیت آنها روی خطوط طول البلد و عرض البلد، خصوصاً موجه بودن جنبه حقوقی ادعای افغانستان را، برشته قلم در آورده برای نشر باین مجله بفرستند . و من الله التوفیق .

تاریخ تکرار میشود

هنگامیکه در سنه ۱۸۸۰ م انگلیسها امیر عبدالرحمن خان را به تخت سلطنت کامل شایسته و وضع شبه امروز در افغانستان مستولی بود : انگلیسها در تمام جهات افغانستان شکست خورده و در صدد یافتن راهی بودند که قشون خود را بسلامت از افغانستان بیرون بکشند . صدای جهاد و غلبه ملی بر انگلیسها در دستا سر افغانستان بلند بود . امیر عبدالرحمن خان با یک لشکر صدهزار نفری به چاریکار رسید و از طرف مردم بسلطنت انتخاب شد اما نماینده انگلیس در کابل با و نوشت که ما شما را در کابل با چامی سازیم و در حالیکه انگلیسها شکست خورده و سلامت جان میخواستند امیر خودخواه را بازی داده خود را صاحب اختیار افغانستان با و جلوه دادند و با دادن تحایفی از قبیل ۱۲۰ ارابه توپ و یکمیلیون و نهصد هزار روپیه امیر را از جنگ و غلبه جهادی منصرف ساختند و با این خدعه توانستند سردار محمد ایوب خان فاتح میوند را - ظاهراً برای دلخوش ساختن امیر عبدالرحمن - در قندهار مغلوب و متواری بماندند .

اکنون دو حکومت ایران و پاکستان ارزو ندارند درین فرصت حماس مردم افغانستان بیک حکومت ملی داشته باشند زیرا بیک حکومت ملی از تحولات اخیر اتحاد شوروی استفاده کرده هم موضوع پنجه و خاکهای غصب شده را با شوروی فیصله میکرد و هم صلح و تاوان جنگ را . بنا بران اشخاص ضعیف النفس و خود خواه از قبیل مجددی و ربانی را با دادن رشوه و تحایف و وعده دوام و حمایت حکومت غیر قانونی آنها بجهت نماینده حکومت موقت نگاه دارد . براه انداختن کنفرانس سه جانبه اسلام آباد و تهران فقط دام تزویری بود برای بدست گرفتن و چرخ دادن زمام امور مجاهدین توسط ایران و پاکستان . مجددی و ربانی که حکومت مجاهدین را تمثیل میکنند نه با افغانستان علاقه دارند نه از مردم آن نمایندگی میتوانند، اینها فقط برای استفاده جویی و جیب پر کردن هیا هو براه انداخته اند و تازمانیکه این مرتجعین از جهاد نمایندگی کنند رسوایی مجاهدین و جهاد و بندبختیهای مردم افغانستان بیشتر خواهد شد . فاعبروا یا اولوالابصار .

میگیرند، نظر بشرایط خیلی نا مساعد و زجر دهنده گذشته و حال بیشتر بد گمان شده و تا حد زیاد بدرون گرایی معتقد و بجان همدیگر افتاده اند؛ شکایتها، حکایتها، انتقام جویی، عناد و عقده های شخصی را براه انداخته، متاسفانه از طریق و با استفاده از وسعت نظر و جهان بینی علل و عوامل حوادث ناگوار و راه حل معضله بزرگ را جستجو نمیکنند.

من درین نوشته سعی ورزیده ام واقعات و حوادث را بدون انتقاد، اعتراض و بد گویی اشخاص تا جاییکه بنظر ناچیز من رسیده جهت ملاحظه و مطالعه هموطنان گرامی ارائه بدارم. امید در ایجاد اتحاد و اتفاق اسلامی و افغانی افغانها در هرجا که هستند مفید واقع گردیده در طرح راه حل مطلوب معضله بفرنج میهن افغانها و اینکه افغانها خود در زمینه ابتکار عمل را بدست گیرند، مشر ثمر واقع شود. با احترام راه پیمای از تکساس .

.....

میدانیم که افغان در خانواده افغان یا واحدی از جامعه افغان چشم بجهان میکشاید و از خلال آن تدریجاً به تماشای جهان خارج و دنیای بیکران طبیعت توفیق مییابد؛ پس خانواده نخستین آموزشگاه ذهن و پرورشگاه شخصیت اوست .

خصایص طبیعی :

از زمان تولد طفل افغان مثل سایر اطفال جوامع یشری بالقوه و دارای استعداد فکری نیروی معنوی و قابلیت جسمی است که تحت تاثیر عوامل گوناگون بیرونی از قبیل عوامل طبیعی، اقتصادی، اجتماعی، تکنالوژی و غیره و عوامل درونی در وجود خودش از قبیل دستگاه های اعصاب، هاضمه، غده ها، استخوانها، قلب و شارئین و غیره و همچنان نیازمندی های وجود از قبیل گرسنگی، تشنگی، خواب و غیره نشو و نما نموده تکامل مییابد؛ افکار، عقاید، رفتار و کردار، سلوک و عادات را در مسیر تکامل و از جامعه ای که در آن نشو و نما میکند می آموزد و در باره پدیده ها، افکار، نظریات و عقاید بااستناد ارزشها و مهیارهایی که در دماغ وی نقش بسته قضاوت و ارزیابی می نماید.

والدین، اقارب، معلمان، همسایگان، دوستان و همصنفان هریک و همه بنوبه خود در ذهن و دماغ هر افغان بملاحظه برخورد ها تاثیر داشته و اثر میگذارد. کتب درسی، آثار بزرگان، وسایل ارتباط جمعی، پند و نصیحت، تجربه، علم و دانش، قصه و افسانه همه در پرورش شخصیت و سرنوشت هر انسان موثر شناخته میشود و میتواند از تکرار و حتی ظهور اشتباهات تا حدی جلوگیری نموده در زندگی شخصی و اجتماعی وی نقش سازنده داشته باشد. هکذا موقعیت اجتماعی و اقتصادی و موقف جامعه افغانی در مسیر تکامل بملاحظه تحلیل و تحقیق در باره معیار ها، ارزشها، مناسبات اجتماعی و مقیاس استفاده از تکنالوژی در امر تولیدات اقتصادی و استفاده از منابع طبیعی تا حدی معین و تثبیت شده میتواند .

ترقی و عقب ماندگی :

چنانچه میدانیم افغانستان یکی از ۱۶۵ کشوریست که در حال حاضر عضویت سازمان جهانی ملل متحد را دارا است و در حالیکه هر عضو این سازمان موقعیت خاص جغرافیایی و مشخصات بخصوص سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و تکنالوژی دارد، باز هم بملاحظه بعضی معیار های مشخص اقتصادی و تکنالوژی، سازمان ملل متحد بمنظور شناخت بهتر ملل جهان را باشکال مختلف دسته بندی نموده است . با وجودیکه در دسته بندی های ملل متحد و برخی دانشمندان اصطلاحات ملل صنعتی، ملل زراعتی، ملل سرمایه داری، ملل سوسیالستی، ملل عقب مانده، ملل پیشرفته، کشور های صنعتی شمال، کشور های زراعتی جنوب و امثال آن بکار رفته، اما طور عموم بملاحظه معیار های مشخص اقتصادی و اجتماعی برخی کشور هاتحت عنوان کشور های صنعتی غرب، برخی بحیث کشور های صنعتی سوسیالستی و عده کثیری از ملل جهان تحت عنوان «کشور های در حال انکشاف» یا «جهان سوم» یاد گردیده و از جمله کشور های جهان سوم تعدادی به صفت «کشور های کمترین انکشاف یافته» مسمی گردیده اند؛ افغانستان در زمره همین کشور های کمترین انکشاف یافته شامل است. دسته بندی یا تقسیم ملل بکشور های رشد یافته و کمترین رشد یافته در زمانی صورت میگیرد که :

- ۱ - علوم و تکنالوژی در انکشاف سریع وسایل و وسایط عصری ترانسپورت نقش اساسی دارد.
- ۲ - خدمات و تسهیلات ترانسپورتی رفت و آمد ها، آمیزشها و همکاریهای همه جانبه را بسوی جهان در تمام سطوح گسترش داده است.

۳ - انکشاف روز افزون وسایل ارتباط جمعي زمینه پخش نشر و تبادلۀ اطلاعات، افکار، عقاید، تبلیغات و ایدئالوژي را بین جوامع و ملل بیش از هر وقت دیگر توسعه بخشیده و چنانچه گفته میشود: « جهان ماروز بروز کوچکتر و مردم جهان سریعاً با همدیگر نزدیکتر شده میروند.»

توسعه علوم و تکنالوژي در روابط بین الدول و مناسبات بین المللي تحولات عمده را بوجود آورده، در بارۀ دیتانت، توافق در مورد خلع سلاحها، از بین بردن راکتھای ستراتیژیک و حتي سرد شدن هرچه بیشتر جنگ سرد و بهبود روابط قدرتهای متخاصم سخنها بیان آمده است. اما با وجود این تحولات نباید از خاطر دور داشت که کاردنیا و دنیا دار به تعقل، درایت، تفکر، جدیت، اتحاد و اتفاق همه جانبه و اعتماد متقابل شدیداً نیازمند است و با وجودیکه رقابت خصمانه و اعمال نفوذ ابر قدرتها در کلیه ساحات زندگی کشورها بصورت عموم بیشتر و سریعتر میگردد، وجایب باشندگان جوامع بشری و مکلفیتهای آنها در امر انکشاف اقتصادی و استفاده از منابع داخلی، حفظ آزادي، حاکمیت ملي، حق خود ارادیت و دفاع از معتقدات و ثقافت ملي و پشتیبانی از نظم جدید و عادلانه اقتصادی و اجتماعی بین المللي سنگین تر و جدی تر میشود.

اختلاف و تفاوت کمي و کیفی که از نظر معیارهای اقتصادی، سطح زندگی، و مقیاس استفاده از علومو تکنالوژي بین ممالک جهان، بخصوص بین کشور های صنعتی و کشور های زراعتی، رونما گردیده و متأسفانه سریعاً افزایش مییابد که در واقع امر مربوط بکمیت و کیفیت کار- معیار و اندازه استفاده از علوم و تکنالوژي - حجم و اندازه سرمایه - و مهمتر از همه اتحاد و همفکری افراد جامعه و سهمگیری و همبستگی افراد در حیات سیاسی و اقتصادی کشور است.

اینکه میهن افغانها در زمره کشور های زراعتی کمترین انکشاف یافته جهان است واقعیتی است قدیمی اما اصطلاحیست نسبتاً جدید که بعد از جنگ جهانی دوم معمول گردیده است و نشان دهنده معضله یا مسأله حیاتی و بین المللي است که نه تنها برای هر فرد افغان - هر خانواده افغان و جامعه افغانی - بلکه برای منطقه ایکه میهن افغانها در آن قرار دارد و جامعه بین المللي و سازمان ملل متحد نیز مسأله خیلی حاد اقتصادی، اجتماعی و سیاسی محسوب میگردد. یکی از دانشمندان اظهار نظر نموده که: « فقیر ترین ملل جهان در عین زمان بزرگترین و محرومترین بخش بشریت هستند که در سالیان اخیر از سرنوشت خویش آگاه شده اند و با تصمیم قاطع و روز افزون میخواهند به سطح بلند زندگی برسند، و مصمم اند از مزایا و مواهب علوم و تکنالوژي استفاده کنند.» (باقیدارد) .

افغانستان در سیر تاریخ

تالیف
میر غلام محمد غبار

نظر بخواهشريك عده هموطنان محترم
این كتاب از روی نسخه اصلی که در زمان
حیات مرحوم غبار توسط موسسه چاپ کتب وزارت
اطلاعات و کلتور تحت نمبر ۲۲ مورخ میزان ۱۳۴۶
(۱۹۶۷) چاپ شده بود کاپی شده است .
برای اطلاع هموطنان بعرض میرساند که پریمی ها
بعد از وفات مرحوم غبار مستحق اطمینان را در رسا
موارد جانشینی کمونستی داده تجدید طبع کردند
و نسخه ایکه در ایران تجدید طبع شده نیز از
روی نسخه دست خورده بهرجهتها بوده اما اعتباری
از روی نسخه اصلی سال ۱۳۴۶ کابل میباشد .
قیمت بشمول معارف پستی در امریکا ۵۰ دالر .
مرجع - اداره آهینه افغانستان

رادیو صدای افغانستان

تلفون ۸۵۱۱ - ۹۰۱ (۸۱۸)

در لاس آنجلس: سه شنبه ها ساعت ۱۰ شب

روی موج FM 93.5

در واشنگتن DC: یکشنبه ها ساعت ۱۰ شب

روی موج AM 1150

مباحثه های رادیو بی

ثبت شده در کاست عرضه میشود.

مباحثه های مورد نظر خود را بقیمت لیدل
دستیاب نمائید؟

در امریکا - کانادا و اروپا هر کاست ۷ دالر .
برای هموطنان در افغانستان، پاکستان و
هندوستان در صورت امکانات مالی مجانی ارسال
میشود. لطفاً اسم و آدرس مکمل خود را با
نام مباحثه انتخابی به آدرس لیدل ارسال کنید.

Radio Voice Of Afghanistan
P.O. Box 8293
Van Nuys, Ca 91409

شاغلی محترم دکتور سید خلیل الله هاشمیان

اولا احترامات خویش را تقدیم میدارم. تقریباً یازده سال پیش بعد از تجا وزیر روسیه بر افغانستان با امریکا پناهنده شدم. درین مدت یازده سال اوارگی اولین بار است که در پاکستان با مردم خویش تماس حاصل نمودم. از ملاقاتهایی که با سران اقوام بعمل آوردم چنین بنظر رسید که اکثریت مطلق مردم طرفدار دولت ملی در افغانستان میباشد.

ذهنیت عامه در مقابل دولت ملی بطور کلی مثبت بوده مردم هر لحظه بروی کار امن همچو دولت ملی را در افغانستان بایی صبری انتظار میکشیدند چنانچه میتنگه هایی ترتیب داده بودند که شما از آن بهتر واقف میباشید و در آینده افغانستان هم به تفصیل به نشر رسیده است.

وضع اقتصادی: اگرچه بکده مردم تا جریحه بعضی از قوماندانهای جهادی و سربراهان کمپهای مهاجرین که يك اقلیت بسیار محدود را تشکیل میکند زندگی مرفه داشتند. اما مهاجرین کمپها در نهایت غریبی و فلاکت که حتی اثاثیه و لوازم اولیه زندگی هم نداشتند شب و روز را با امید آزادی افغانستان و تشکیل دولت ملی و رفت بوطن عزیز خویش سپری میکردند.

با تاسف باید گفت که اوضاع اقتصادی مردم کمپهای مهاجرین روز بروز بدتر میشد. کمکهای که از طریق ملل متحد معالک غربی معالک عرب و امریکا داده میشد بطور کلی قطع و یا بعد اقل تنزل کرده بوده کمکهای که بنام مهاجرین میرسید یا از طرف افغانها تیکه بنام سربراه یاد میشوند مورد سوء استفاده قرار میگرفت و یا از طرف مأمورین پاکستان حیف و میل میشد. در نتیجه وضع عمومی اقتصادی مهاجرین افغانی بکلی نا راحت کننده و غم انگیز بود خصوصاً که مردم از شرایط بهتر زندگی در پاکستان امید وار نبودند.

اوضاع صحتی: در کمپهای مهاجرین شفاخانه ها وجود نداشتند. شفاخانه ها با اثر قلت ادویه و داکتر و یا با اثر بدامنیتی که در این اواخر مهاجرین را در تاسر پاکستان بالعموم و کمپهای مهاجر بالخصوص تهدید میکردند مسدود گردیده بودند. يك کارمند سويس که شفاخانه ( ) را در شهر کویت تاسیس کرده بحومه شهر کندهار رفته بود از طرف حزب اسلامی حکمتیار با فید بدست آهرن پول هنگفت گروگان گرفته شد. که این عمل خود بخود نتایج ناگوار بخشیده و بدل سردی معالک غربی می افزاید.

معارف: مکاتب در کمپهای مهاجرین اصلاً وجود نداشتند زیرا تهدید صحت و امنیت معارف را در درجه آخر قرار داده بود. قابل تاسف است که يك نسل مکمل جوانان ما در بیسوادی بسر میبردند. کمبودی سواد در همه کمپهای مهاجرین حکم فرما بود و این مشکل بزرگ آینده ما خواهد بود که در حیات سیاسی جامعه ما رونما خواهد شد. بودند بعضی کسانی که بنام تاسیس مکتب و مدرسه از مراکز مخصوص استفاده های ناجایز میکردند.

تنظیمهای هفتگانه: اگرچه در کوچه و بازار زمزمه اتفاق تنظیمها شنیده میشد ولی مردم اینرا نیز یکی از دسایس آی اس آی قلمداد میکردند. چه مردم افغانستان همچو پروپاگندها شنیده بودند و به بی اعتنایی به آن توجه نمیکردند. اتفاق تنظیم ها بیش از يك زمزمه غیر قابل قبول در بین مردم مهاجرین چیز دیگر نبود. داکتر نجیب درین روزها اعی در ماه فروری سال ۱۹۹۱ بکندهار سفر کرده بود و در طی سخنرانی خطاب بمردم از ظاهر شاه برای حل مساله سیاسی افغانستان دعوت نموده بود.

در آخر باید اضافه کنم که برای نجات افغانستان و حصول استقلال و حاکمیت ملی و جلوگیری مزید از قتل و کشتار مردم در اسرع وقت دست با اقدامات عاجلانه بزنیم تا بیش ازین مردم بیگناه ما رنج و عذاب نبینند.

اگر ما به ندای وقت لبیک نگوئیم زمان ما را فراموش خواهد کرد. با احترام عصمت الله میوند.

۲۸ جون ۱۹۹۱

ادامه صفحه ۷۱

شده از ۱۵ تا ۳۰ میلیون می شمارد. و فزاینده مالی که در این مدت به افغانستان وارد گردیده برابر است با تمام سرمایه گذاریهای مالی که در مدت چهل سال قبل از جنگ ۱۹۷۸ در این کشور بعمل آمده است. فزونی شوروی تا بیرون شدن خود تمام کالاهای آبیاری، قسمت اعظم زمین های زراعتی و معدن در معدن سرکهای اسفالت شده افغانستان را یکسره نابود ساخته است. و اینکه یک میلیون در جغده عزز در فقر شهید شدند. و اینکه پنج میلیون آواره و در بدر و فاقه بدوش شدند. و اینکه هنوز هم راکتهای دشمن شهرها و قصبات را با فاک کین می سازد. آری، هر اینها را در این محال گنجانیدن مشکل بود و اما يك چیز روشن است و آن اینکه همه اینها محمول بر مردم سرخ تمام با طاعون سرخ بود.

مردم بزعامت پادشاه راضي هستند

نوبسته: محترم عبدالغني قرغه از ساندياگو

بسم الله الرحمن الرحيم

مدتيست نام اعلحضرت محمد ظاهر شاه پادشاه سابق افغانستان بر سر زبانها بوده مردم ستمديده افغانستان اميدوار شدند که شاه محبوب و غمخشريك ما که از اوشان خاطرات خوش و نيک و قيمت دار داريم، حسب خواهش مردم ما بوطن عزيز خود افغانستان بحيث یک مو سفيد و بزرگ پر افتخار مردم خود بخير و عافيت برميگردند. چنانچه از تشریف بردن جناب سردار سلطان محمودغاري که در راه آزادي و استقلال افغانستان افتخارات فاميلى و همدردى و محبوبيت هميشگي در افغانستان و مردم خود دارند، وهم یک فاميل بزرگ خود را از ظلم و ستم کمونستان از دست دادند که در آنجمله پير و جوان، مرد و زن و طفلکان معصوم و بيگناه شامل بود، که بهمه مردم ما روشن است يعنى در پهلوی مردم خود ماتم دار ميباشند. اشخاص با دانش و صديق که با جناب شان همرايي داشتند به پاکستان و پشاور و کوپته و جاهايکه از آن ديدن فرمودند در اخبار و جرايد و راديوها به نشر رسیده از طرف مردم با شهامت و پر غرور افغانستان استقبال شايان و پر از محبت شدند. اين خبر طرف دلچسپي و خوشي و اميدواري مردم ستمديده ما گرديده است.

از خداوند متعال برای مجاهدين سربكف و سر بلند و صديق و برای اشخاصيکه برای صلح و صلاح و خير و بهبود و آزادی افغانستان عزيز و مردم شجاع و با عظمت خود بهرجائيکه برای قطع جنگ و برادر کشي و خونريزي و بيعدالتي برناحق، که فعلا در جريان ميباشد، ميکوشند، کمک و ياری و کاميابي و سر بلندي خواسته از عموم برادران و خواهران افغان خود در هر مزجيکه هستند، اگر در وطن و يا در پشت سنگر با دشمن و يا آواره دور از وطن بسر ميبرند، احترامانه خواهش مينمايم که موضوعات خانگي و خودخواهي خود را يکطرف گذاشته از يگانگي و برادري که در آن رضای خالق و مخلوقش ميباشد کار گرفته باهم دست برادري و محبت بدهند: و شخصي را که از خر حيث لياقت کلاني و بزرگي را داشته باشند و مردم ما به گرد او بيمحبت و صفايي جمع شده بتوانند و هم سياست مدار و بامردم خود بدون کينه و کدورت و تعصب پيش آمد و دلداري کرده بتواند، از بين خود باتفاق همدیگر از صفای قلب بحيث موی سفيد و بزرگ خودانتخاب نماييد، تا باشد بخواست خداوند اين برادر کشي و خونريزي و بي عدالتي که فعلا در وطن عزيز ما جريان دارد قطع گرديده افغانستان عزيز و مردم ستمديده ما که درين مدت ۱۲ سال در ظلم و ستم وتاريکي کمونستان بحالت بيچارگي بسر ميبريم آزاد گرديده ازين مصيبت نجات يابيم. اضافه ازين سبب اذيت مردم خودو بار دوش بيگانه نشده بوطن عزيز و خانه های خراب شده خود بخير و عافيت رفته نفس ب راحت بکشيم. با احترام. و من الله التوفيق.

پاره عم يا جزء سيم

قران پاک

انجمن فرهنگي مهاجرين افغانستان
درهيوارد توفيق حاصل نموده تا
جزء فوق را که در کابل از جانب
علمای کرام افغانستان ترجمه و
تفسير گرديده و بعنوان تفسير کابلي
معروف ميباشد تجديد چاپ و بدسترس
هموطنان خدا پرست قرا ردهد.

بهای هديه ان بسيار مناسب و فقط
۷ دالر بشمول محصول پستی عادی است

مرجع: نامه خراسان
تلفون ۹۳۰۰ ۷۸۳ (۴۱۵)

P.O.Box 4611, Hayward, CA 94540

تاريخ فرهنگ

افغانستان در پنج قرن اخير

مؤلف: مير محمد صديق فرهنگ

این کتاب با اثر طلاهای مکرر هموطنان و ما جان
مولد و ناشر آن در کلسورنيا محمد طبع گرديده
چند جلد آن با همانند بليت تمام شد ۳۰ دالر
در امریکا - دالر يکانا و ۵۰ دالر به
اروپا (توسط پسته لفاش) بليت بده ميتواند.
تکثير و توزيع این اثر با اثر طلاهای روز افزون
هموطنان معنی تاثيرات محتويات و مديت آنها
ندارد. نلدهای آينه افغانستان فرمايه این
اثر در آينه نشر خواهد شد.

ايرس: آينه افغانستان تلفون ۸۳۱۴ ۷۱۴۶۶۶

[illegible]

22-5-1954

Hydruine

13/06/2013

14-11-1958
10-11-1958
10-11-1958

of

14-11-1944

2/2

[illegible]

م. ص. ۱۰۰

11.11.11

~~26/9/21~~

25

7-5-17

16-11-19

مجلسه ۱۳۱۳

۱۰
۹
۸
۷
۶
۵
۴
۳
۲
۱

عبد القادر

10/10/10

۱۰۰

1

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

عبدالله بن عبدالمطلب

~~Leider nicht~~

مجلس
مجلس

Handwritten signature and date: 11/11/11

9

1-1-1

الحمد لله

محمد صالح بن ابراهيم

10

1887

12/1/19

15

Dated August 23, 1991.

تلگرام عنوان گوربه چف

In the Name of God
Most Gracious, Most Merciful.

Mr. Gorbachev,
President of Soviet Union, Moscow-USSR.

On behalf of myself and some Afghan refugees in United States, we express our joy and congratulations for the defeat of the recent communist coup and the success of the government of law in the neighboring country of Soviet Union to you, all your colleagues, as well as to the suffering peoples of the Soviet Union.

Bravery and resistance demonstrated by the Moscovits under the leadership of Honorable Boris Yeltsin against the devil of aggression and lawlessness, revives in us Afghan patriots the memories of a heroic rise of the people of Afghanistan in defence of their motherland in the last decade, and the strengthening of the honorable commitment that aggression must be resisted everywhere

Your historic declaration, resigning from the presidency of the non-human Communist Party of USSR and the annulation of central organ of the Party, is a fruitful action for the suffering peoples of the Soviet Union, and for us Afghans who have suffered from communism, and we congratulate you for this brave and timely action.

The people of Afghanistan do not have good memories from communism and their northern communist neighbors; they hope the non-communist Russians would take immediate measures to repair the past and recompensate the miseries and losses of tyrannized Afghan people. Your first positive action in this direction may be to stop supporting the Kabul

بسم الله الرحمن الرحيم

آقای گوربه چف رئیس جمهور
دولت اتحاد جماهیر شوروی

از جانب خود و یکصد افغانهای پناه گزین مقیم
امریکا ناکامی کودتای کمونستی اخیر و کامیابی
حکومت قانون را در کشور همسایه خود اتحاد شوروی
بشما و همه همکاران تان و همچنین بملت رنج دیده
شوروی تبریک میگویم .

شجاعت و مقاومتی که از جانب باشندگان ما کوه
بزماعت جناب پوریس یالسن بمقابل اهریمن
تجاوز نشان داده شد، خاطرات قیام و دفاع قهرمانانه
مردم افغانستان را در دهه اخیر نزد ما وطنپرستان
افغان تجدید نموده و این آرزوی شرافتمندان را
تلفیق بخشیده که در هر جا باید بمقابل تجاوز قیام
کرد.

اقدام تاریخی جناب شما مبنی بر استعفی از ریاست
حزب غیر بشری کمونست شوروی و الغای ارگان مرکزی
حزب، حرکتیست شمر بخش برای مردم رنج دیده شوروی و
ما افغانها که از کمونزم مصدوم شده ایم آنرا بشما
تبریک میگوئیم .

مردم افغانستان از کمونزم و کمونستهای همسایه شمالی
خود خاطرات خوش ندارند و امید وارند روسهای غیر
کمونست بعد ازین به ترمیم مافات و تلافی و جبران
آلام و خسارات افغانهای ستم دیده اقدامات عاجل روی
دست گیرند. اولین اقدام مثبت شما درین راه طلب حمایت
اولین دولت غیر کمونستی اتحاد شوروی از رژیم مزدور
کابل بوده میتواند، تا افغانهای مهاجر با خاطر آرام
بوطن خود برگشته بتوانند.

مسایل دیگری نیز بین افغانستان و اتحاد شوروی وجود
دارد که باید با احساسات شریف بشری و علائق حسن
همجواری برای آینده حل و فصل شود.

ما افغانها امیدواریم تحت قیادت جناب شما و آقای
پوریس یالسن آینده کشور اتحاد شوروی یک مملکت
صلح پسند و بشر دوست، یک کشور مصئون، مرفه و آرام

[illegible]

مردی بامالکی

مردی بامالکی

ملا احمد اکر

ملا ای شیر

مردی بامالکی

ملا فیاض الی بامالکی

مردی بامالکی

مردی بامالکی

ملا فیاض الی بامالکی

مردی بامالکی

ملا انبیا اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا انبیا اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

ملا عبدالوکیل اکر

[illegible][illegible]

ا ق ت ر ا ج محترم غفار صدیق 54

برادر محترم آقای هاشمیان اسلام علیکم:

صفحات مجله وزین شما از قول رهبر ۴۳ ساله افغانستان با تفصیل ها و توضیح ها مزین گردیده بود، نمیدانم برادران مهاجر و هواخواهان تا کدام اندازه بحکم اولولامر خود در اقدام عملی بر پا خواسته اند؟ محمد ظاهر خان پادشاه سابق میدانند اگر موضوع افغانستان را بدون اشتراک با مجاهدین متفقاً حل نکنید باین گفتارهای بی اصل و اساس و پروپاگند ها که سبب کدورت برادران مجاهد تان میگردد کار حل مسأله افغانستان نتیجه مثبت نمیدهد.

ملاحظه میکنیم که محمد ظاهر خان گروپهای مجاهدین را تشخیص نه بلکه تایید آنرا می نمایند: « که حلقه های مجاهدین تنظیم شده سیاسی مربوط بجهاد و قوماندانهای جهادی، شخصیتهای سیاسی وفادار بجهاد و قدرتهای موثر جامعه افغانی موید جهاد...» همه را از نظر نینداخته میگوید لازم است که با اشتراک جمعیت مجاهدین افغانها عمل نمایند. آیا طبق هدایت رهبر پناهنده خودها عمل نموده اید؟ بهر طریقی که میتوانیم باید رضایت مجاهدین را فراهم کرده تا بخواست خداوند و همت والای شان مشترکاً بمطلوب خود ها نایل گردیم. و اگر افتخارات و ابتکارات از طرف افغانها که ما و شما هستیم در اتفاق با مجاهدین صورت نگیرد مصالح ملی در قید ممالک و مصالح آنها قرار خواهد گرفت، هر که را خواسته باشند که بر وفق خواسته هایشان عمل کند تائید میکنند. پس نتیجه این دست نشاندگان مثل شاه شجاع و ببرک و تره کی و غیره آنها خواهد بود. بلی اگر ما با یک اتحاد با مجاهدین صلح نکنیم و آنها را از خود نسازیم، کسانی که در پی مصالح انفرادی سعی میورزند عملی است بی نتیجه و راهیست خطر ناک و ما می بینیم که در صفحات مجله ها و اخبارها چه کلمات و گفتار های جاندار از نوک قلم نویسندگان ماهر بر روی صفحات مجله هاست که ملاحظه نمیکنیم ولی در راه عمل یکقدم در برخورداری مجاهدین که رکن اعظم جهاد است در راه موفقیت همد ست نمیشویم.

بعضی ها عقیده مند اند که هر قدر موفقیت هایشان را که مجاهدین بدست آوردند دودسته تقدیم شان نمایند. مثل مشهور است که « دست و پایش را ببند و تسلیم من پهلوانش بده.» ما در تاریخ ملت خودها از اول تا آخر می بینیم، هرتعداد شاهانیکه با افغانستان سلطنت نموده اند هیچکدام آنها از برخورداری ملت بهره مند نبوده اند. هر کس بانواع مختلف، کسی بزر و بازوان خود و کسی توسط پشتیبانی انگلیس، درین اواخر بواسطه روسها به جمهوری و پادشاهی رسیده اند و رضایت ملت را کس نپرسیده، عمیقاً باین گفتار من توجه بفرمائید و قضاوت کنید. امروز این ملت بیچاره است که ۱۲ سال متواتر میجنگد و خونش میریزد و اکنون این جنگ با برادران مسلمان شان نیست، بلکه با کمونستها و بقایای خاین آنست، پس صلح با کمونست و تحت یوغ کمونست اگر درست میبود چراچند ملیون افغان در ممالک اجنبی آواره و مهاجر میشدند و آیا سزاوار آن نیست امروز حق بملت طبقه غریب بدهیم که مزد زحمت کشی خود را بگیرد؟ پس اگر بچنان مفکوره باشیم نهایت به بی عدالتی و ظلم اقدام میکنیم وندای برادری و دیموکراسی ما برباد خواهد بود. میگویند: « هر که آب از دم شمشیر خورد نوشش باد.» بعضیها میگویند « نی برادر، این آب دم شمشیر را بگیلاس بلورین بریز و در دهن من انداز.» شما این موضوع و نظر را ایمانا و وجدانا قضاوت بفرمائید و به اقتراحش بگذارید تا علماء اندرین چه فرمایند. والسلام علی من التبع الهدی. ۵ - ۵۱ - ۹۱.

برادر محترم آقای عبدالغفار صدیق: اقتراح شما عیناً نشر شد. شما در سطر اول نوشته تان بیک رهبر ۴۳ ساله (آنهم بدون ذکر نام وی) اشاره نموده اید. ولی ما درباره رهبری باین سن و سال در مجله خود « تفصیلهای و توضیح هامزین» نکرده ایم، اگر باشد، شما لطفاً شماره و صفحه مجلات را یادداشت بدهید تا طور مشخص صحبت کنیم. اما البته در باره پادشاه سابق، جناب محمد ظاهرهان تقریباً در هر شماره این مجله مطالبی نشر شده (نظریات موافق و مخالف هر دو). ولی جناب شما که از مشترکین و همچنان همکار قلمی این مجله میباشید، حتماً ملتفت شده اید که نظریات موافق در باره موصوف بیشتر است. اینکه جناب شما بحیث برادر زاده مرحوم مغفور نایب سالار غلام نبی خان چرخي در باره پادشاه سابق و خاندان شان نظر خاصی دارید، مستحق نظر خود میباشید و نظرات تان در آنمورد نیز در این مجله چاپ شده است. ما موقف خود را قبلاً چندبار نوشته ایم و اینک تکرار میکنیم که طرفدار تجدید موسسه سلطنت در افغانستان نمیباشیم. ولی شخص محمد ظاهرخان، خواه گذشته خوب داشته یا خراب، اکنون مورد اعتماد و تایید اکثریت ملت میباشد و ما با اساس تعامل دیموکراسی و تامین عدالت اجتماعی خواستار آنیم که در حکومت انتقالی آینده در جمله سایر جوانب دخیل و مستحق برای او نیز مقامی در خور شانش داده شود. بدون شک موجودیت او در حکومت انتقالی اکثریت خاموش بی تفنگ را برای حکومت انتقالی جذب و همکار میسازد، درحالیکه غیبت او موجبات ضعف و سقوط حکومت را فراهم خواهد ساخت، چنانکه حکومت مجددی، علاوه برآنکه یک حکومت تحمیلی و

ساخته دست اجانب میباشد، و بهمین ملحوظ حمایت پادشاه سابق را جلب نتوانست، به بدنامی و رسوایی انجامید، و اکنون یک حکومت غیر قانونی و غصب شده را تحت اوامر دولتهای همسایه روز چلانی میکند. اگر در حکومت مجددی اشخاص ملی مانند پادشاه سابق عضویت میداشت کارش باین اقتضاح نمی انجامید.

هكذا حتما موقف ما را در برابر کمونستهای ملتفت شده اید که طرفدار هیچنوع ائتلاف و سازش با آنها نبوده و نیستیم، آنها را برسمیت نمی شناسیم و طرفدار اشتراک آنها در حکومت آینده افغانستان نیستیم، حتی با موجودیت حزب کمونستی در افغانستان بهر اسم و رسمی باشد جدا مخالف هستیم و لیکن طرفدار قتل عام کمونستهای دون محاکمه، بنحویکه مجاهدین میخواهند، نمیباشیم. طرفدار قتل نفوس اسیر و بیگناه کابل که هر روز توسط راکت کشته میشوند نیستیم. ما تجویز کردیم و تکرار میکنیم که نجیب را از راه مفاهمه و مصالحه حاضر باستعفی بسازند و این کار امکان دارد ولی درین راه قصدا سعی نمیکنند زیرا در صورت مصالحه و رویکار آمدن یک حکومت انتقالی ملی، هفت امیر و زمینه های حکمرانی و استفاده جوئی هایشان قطع میشود. دلیل عمده اینکه امیران دوام جنگ میخواهند همین است.

ما کاملا طرفدار مجاهدین هستیم، آنها را برادر و وطن شریک و غم شریک خود دانسته در سرنوشت آینده افغانستان بانها حق بیشتر قایل هستیم. ولی در عین زمان ما در بین مجاهد و سوداگر تشخیص و شناخت داریم: امیران تنظیمات آنقدر آلوده هستند که برای آنها موقفی بالاتر از «تحویلداران و دلالان اسلحه» نمیتوان قایل شد. اکنون بهمگان معلوم است که اینها جهاد فی سبیل الله نکرده، هر کدام اهداف شخصی خود را پیش برده است. افغانهای با احساس چشم دید خود را از اعمال امیران پشاور روی صفحات این مجله ریخته اند، آخر این تعداد مردم، اکثر تعلیم یافته ها، دروغ که نمیگویند.

بفرمائید شما، جناب آقای صدیق، با یک هیات به پشاور بروید و باین امیران خود ساخته بگویند که ملیاردها ثروت خود را گرفته کناره شوند و طبق پیشنهاد خود شما که گفته اید: «آپا سزاوار آن نیست امروز حق بملت طبقه غریب بدهیم که مزد زحمت کشی خود را بگیرد» بگذارند این غریب بچه ها رویکار بیایند و یک حکومت بسازند که نه پادشاه در آن شامل باشد نه امیر ها. آنوقت ما همه میرویم و بخدمت همان غریب بچه هادست بسته می ایستیم، اگر بما ضرورت داشتند (بهر کاری که خود شان لازم دانند) خوب، ورنه رخصت میشویم و برای موفقیت شان دعا میکنیم.

کتاب خواندنی

میان دو اهریمن

BETWEEN TWO GIANTS

Political History
Of Afghanistan In The
Nineteen Century

SAYED QASSEM RESHTIA

Afghan Jihad Works
Translation Centre

منوان فوق اسم کتابست که بتازگی توسط مورخ و محقق معروف وطن آقای سید قاسم رشتیا در پنجمین مجلد و بکثرت تصاویر و نقشه ها و سایر ملحقات با قطع و صافیت زیبا در یکی از مطابع لاهور پاکستان چاپ رسیده است. قسمت عمده این کتاب شامل شرح مفصل تاریخ سیاسی افغانستان از زمان احمد شاه درویشی (ششمین قرن ۱۸) تا اوایل پادشاهی امیر عبدالرحمن خان (اواخر قرن ۱۹) میباشد. مؤلف کتاب در یک ستمه جداگانه وقایع و رویدادهای مابعد را نیز بطور مجمل تا زمان حاضر در آن گنجانیده است که بر کیفیت و دلچسپی مآخذ اثر افزوده.

کسانیکه اثر معروف آقای رشتیا بعنوان افغانستان در قرن نوزدهم چاپ کابل را خوانده باشند این کتاب مطالب عمده آن اثر و مایل مهم و دلچسپ بعد از آنرا بطور مفصّل در یک مجموعه بزبان انگلیسی در آورده برای افغانهاست که با امریکاییان و موسسات آکادمیک و معارف امریکایی در تماس میباشد مطالعه با نقل قول از این اثر وسیله علمی بحث و مناقشه روی موضوعات افغانستان را میسر میگرداند - خصوصا آن سلسله وقایعی که امریکاییان از دست دوم و سوم و توأم با مصالحه ها تشنه اند و وظیفه هر افغان است که این اثر و محتویات آنرا بشروح امریکاییان ملاحظه بتاریخ و مایل افغانستان برساند. ترجمه انگلیسی و طبع این اثر زیر نظر پوهاند دکتور سید مصطفی جملی (استاد تاریخ پوهنتون کابل در مهاجرت) در کانن ترجمه آثار جهاد صورت گرفته انگلیسی اختصاصی و شیوا در بیان رویدادهای تاریخی بکار رفته است.

آهینه افغانستان مطالعه این کتاب را برای همه کسانیکه بتاریخ معاصر افغانستان علاقند دارند خصوصا برای جوانان افغان در مهاجرت بممالک انگلیسی زبان طارش می نماید زیرا بسیار مفید و آموزنده است. کتاب بیشتر از ۵۰۰ صفحه و ۳۰ تصویر دارد. مرجع فروش و توزیع کتاب ** میان دو اهریمن ** اداره مجله افغانستان است. قیمت کتاب بشمول معارف پستی (۳۵ دالر - سی و پنج دالر) است. چون تعداد محدود است علاقمندان لطفا فرمایشان خود را هرچه زودتر به آدرس مجله آهینه افغانستان ارسال فرمایند.

این کتاب اکنون برای فروش حاضر است

نظری بر پیشنهاد ملل متحد

فوت زمان فوت مردم است 56

محترم ع - سالک از المان

بالاخره رئیس ملل متحد با توجه در مصروفیت بمنازعات قدرتهاى بزرگ و تعقیب پالیسی های مشخص آنها، در حال این منازعات برکشور و مردم بخون افتاده ما نیز گوشه چشمی نمود و با پیشنهاد خود اجمالا گفت که: در اتکا بیک حکومت انتقالی و هویت سیاسی قبول شده، با موجودیت حدود جغرافیایی بدون لمس، بایست قطع کمک های تسلیحاتی صورت بگیرد و اهتمام آتش بس جهت انتخابات عمومی سرتاسری گردد. داخل در این لطف حکومت را خصلت اسلامی بخشید و تعمیم این پیشنهاد را منوط به تفاهم بین الافغانی دانست .... خانه آباد!

با این پیشنهاد دیده میشود که دروازه های بهانه جویی بسته شده و دامن معذرتها چیده گردید. تا قبل ازین پیشنهاد، جمعیت های سیاسی افغانها مخصوصا در اروپا و امریکا جمعیت های سیاسی خود را اکثرا در لحاف ناامیدی پیچانده و میگفتند که: «اچانا اگر این فیصله مجلس مامبني بر تقدیم این راه حل سیاسی بمزاح یکی از قدرتهاى بزرگ برابرنیاشد، نتیجه تمام این تلاشهای ما نقشی خواهد بود برآیه» و یا «اگر پاکستان در زمینه کارشکنی کند و با ایران آن را قبول نکند و اچانا عربستان سعودی مداخلات انتفاعی نماید، ولو محتوی این پیشنهاد ها هر قدر قوی و تطبیقی هم باشد، باز هم در عمل نمیتواند عامل هیچگونه صلح و خلاصی مردم از بلای جنگ گردد».

این ناامیدی مانند يك اپیدمی تباه کننده، تقریبا تمامی محافل سیاسی افغانها را تحت تاثیر گرفته و تفاهم بین الافغانی را مبنی بر عدم تولید نتیجه، مشر جبرا از بین برده و افکار عمومی را منطقا بطرف موسسه ملل متحد به حث بیگانه مرجع بررسی بر پروپلم ها و حل معضلات کشور های جهان سوم معطوف ساخت. اما موسسه ملل متحد نیز بعد از جنگ خلیج در محافل سیاسی کشورهای سوم زمینه شك و تردید را به حث خانه صلح قوی تر ساخته و هرگونه امید این کشورها را مبنی بر حل معضلات سیاسی شان ازین موسسه بمایوسی کشانیده و توجه شان را جدا به ابرقدرتها مخصوصا امریکا معطوف نمود. تاثیر این ترسیم سیاسی مبنی بر برداشت از قدرتهاى بزرگ و نفوذ آنها بر ملل متحد قناعت مردم افغانستان را مبنی بر حل پروپلم شان - با توجه با درگیری با ابرقدرتها - موکول بر نزول معجزه ای ساخت که گویا از غیب برون بیاید و بر سینه نا محرم بزنند.

از قضا این امید برآورده شد و این معجزه بحقیقت پیوست. رئیس ملل متحد پیشنهاد خود را عرضه نمود و در دست قبول قرار گرفته ابرقدرتها بان انگشت موافقت گذاشتند. پاکستان و ایران بران لبیک گفتند و حتی رژیم کابل نیز در ورای آن سازخوشی نواخت. پیشنهاد مذکور در افق ناامیدی روزنه امید گشود و زمینه صحبت بین الافغانی را قویا مساعد ساخت. آقای مجددی رئیس حکومت عبوری در پشاور با تنظیمهای همفکر خود شرط شرکت داکتر نجیب را در هرگونه تفاهم بین الافغانی انگار و رد پیشنهاد دانست. تنظیمهای بنیادگرایان البته با اتکا در خصلت انترناسیونالستی در اختیار اخوان بین المللی قرار گرفتند.

سوال ملت افغانستان داخل در قضاوت تاریخ از آقای محترم مجددی و همراهان شان اینست که: آیا واقعا موجودیت داکتر نجیب درهمین ارزش ملی قرار دارد که سرنوشت ۱۶ میلیون نفوس افغانستان را مربوط بشرکت ویا عدم شرکت وی در مباحثات دانست؟ ویا اینکه این شرط اصلا بهانه است در گریز از واقعیت؟ در این پیشنهاد سرنوشت ۱۶ میلیون نفوس بخون غلطیده افغانستان در میان است نه سوال موجودیت داکتر نجیب و یا چند نفر انسانهای بیکه و تنها!!

همچنان به تنظیمهای باصلاح بنیادگرایان نیز سوال مذکور طوری راجع میباشد که اگر اچانا قدرت های بزرگ که واضحا ویا طبعا این پیشنهاد بعد از تفاهم آنها عرضه گردیده است - تطبیق این پیشنهاد را لایبى دانسته و متکی بر اصل تشددزدایی و هجوم جهان بطرف صلح و آرامش (مخصوصا هجوم کشورهای بزرگ که متاسفانه فعلا در مقام هرگونه امر قرار دارند...) در پی تطبیق آن میباشد، سرنوشت شما مردم که ۱۳ سال تمام در این راه قدمهای استواری برداشته اید چه خواهد بود؟؟؟

ما آرزو نداریم که گلی از گلبن جهاد جدا گردد. ما باید متوجه باشیم که کوچکترین غفلت سیاسی بزرگترین صدمه اجتماعی را به بار خواهد آورد که جبران آن ناپیدا ممکن باشد. اگر اچانا این قناعت بین المللی (پیشنهاد ملل متحد) توام با معاهدات ژنیو در ساحه تطبیق بیابند و مانند کنفرانس ژنو طرف معامله تنظیمهای جهادی نه بلکه کشورهای بیگانه قرار گیرند (که ناممکن نیست)، آیا عظمت جهاد و خونهای ریختانده شده، بکنیم میلیون شهید راه آزادی یا مال غرور و فیصله های عجولانه، انتفاعی قرار نخواهد گرفت و زمان طبیعتا با چرخش وارونه خود رژیم کابل را قهرا در حفظ سیاسی خود قرار نخواهد داد؟؟

تقاضای زمان در این مرحله نازک تاریخ اینست که هنوز هم سیاست های سرپوشیده و روشهای کلاسیک جنگ و نامفهوم باز میگردد زیرا مردم افغانستان چه در داخل و چه در خارج کشور دیگر آرزوی شنیدن شف شف را ندارند بلکه آرزو دارند شفتالو بشنوند و با رسیدن کارد با ستخوان شان آرزو دارند با آنها رویا روی و آشکارا صحبت نمود و بر کمابینه دیروز اعتماد نموده بودند و امروز نیز آن اعتماد را در احترام انسانی محفوظ نگذاشته اند، صریحا و مستقیما در خود را راجع ساخته و از آنها

توقع دارند تا با عزم صریح و راسخ با جهت تطبیق این پیشنهاد راه طی پیدا نمایند و با دوستانه از صحنه سیاسی اعلاماً بیرون روند تا در این راه مانع ورود دیگران نگردند.

ما با داشتن احساس مسئولیت وطنی با توجه به فشار هاییده فعلی مجبور هستیم که در اتکاء به تفاهم دوستان خود قدری در موضوع نزدیکتر بحث نموده و از شخصیت های قابل احترام کشور خود مثلاً آقای دکتر محمد پیوسف صدراعظم سابق افغانستان که در این ۳ سال اخیر مخصوصاً با تلاشهای محتاطانه سیاسی وظیفه رهبریت قشر روشنفکران کشور را بصورت (de facto) بعهده داشتند علناً و با جرات خواهر کنیم تا متکی بشرایط موجوده و با توجه به آواز (۱۲ میلیون نفوس) پرامید افغانستان با حفظ موقف موجوده خویش مستقیماً با بصره عمل بگذارند و با دوستان که شمار آن حدود نزدیک به اتفاق نفوس افغانستان را احتوا خواهد کرد جهت تطبیق پیشنهاد رئیس ملل متحد راه حل تطبیقی را جستجو و این نظر را که در شرایط فعلی بگانه نظر قابل قبول است به عمل پیاده نمایند.

همکاری روشنفکران کشور صمیمانه با وی خواهد بود و از همه روشنفکران کشور که در این انتظار ۱۳ سال را تب و تلاش انسانی و ایفای وظیفه ملی و وجیهه وطنی خویش گذرانده اند، آرزو داریم تا بعدتامل و تدقیق تعمیدی بی این ناله بیایند و مدرک با شرایط زمان همنوایی خود را نظراً و عملاً اعلام دارند. و من الله التوفیق.

اعلان جالب سه هفته خواندنی

دوین او اخردو رساله ویک نبشته درباره ناشر این مجله (هاشمیان) تکثیر شده است :
(۱) رساله ای بعنوان "صدای پرچمیان از حنجره" هاشمیان که توسط پیروان ربانی در امریکا تسوید و در پشاور زیر نظر نجیب لغرای وزیر کوپونی ربانی تکمیل و طبع و تکثیر شده است. (لغرا قریه ایست در بخارا).
(۲) رساله ای بعنوان "هاشمیان کیست و هدفش چیست؟" که توسط پیروان ربانی در امریکا تسوید و زیر نظر نجیب لغرای وزیر کوپونی ربانی در پشاور تکمیل و طبع و تکثیر شده است. (لغرا قریه ایست در بخارا).
این دو رساله جواب ربانی و پیروان اوست بمقاله ای که در شماره ۱۳ آئینه افغانستان تحت عنوان "خشت پخته سنگ مرمر میشود" چاپ شده بود.

(۳) نبشته ای در ۱۲ صفحه بقلم سردار ربوده باز (در بین افغانها معروف به سردار مالپخولیا) که خود را نابغه قابل افتخار افغانستان قلمداد نموده و آنرا بمراجع نشراتی تکثیر نموده است.

هر سه نبشته در باره هاشمیان معلوماتی دارد که تا حال نخوانده اید. قیمت رساله های پشاور هر کدام دو دالر و از سوی ۳ دالر بشمول محصول هستی میباشد. مرجع حصول: اداره آئینه افغانستان

مطالعه این اوراق را سفارش میکنیم. این مطالعه شما را بزموز اسلامگرایی طقه های باصلاح جهادی آشنا میسازد.

زندان بلچرخي

(دوین استار روس افغانستان)

پایان داکتر محمد عثمان رودستر

کتابهراکه انتظار داشتید

کتابیکه قبل از طبع شصت فرما پیش دریا فته،

کتابیکه شما را بزندان میبرد تا رنج هموطنان زندانی را در فضای آزادی مذاق کنید،

تازه در امریکا تجدید طبع شده :

قیمت در امریکا و اروپا توسط

پسته زمینی ۱۰ دالر (بشمول

محصول هستی)

برای شناخت بهترین تقریب آئینه افغانستان در شماره ۱۳ (ص ۱۴۷) و نقد دانشمند دکتر نورزایی را در شماره ۱۷ بخوانید.

این کتاب را بدوستان تان تحفه بدهید

تفصیر آدرس ها را یادداشت بفرمایید

P.O. BOX 408

MONTCLAIR, CA 91763

ملت مجاهد و مسلمان افغانستان چرا خوابت برده است 58

سمیع الله مینه وال

شاید خبر باشید که به سلسله تلاش های دیوانه قدرت «گلبدین» دوازده سال است که با دادن يك ونیم میلیون شهید و هزاران زخمی و علیل و آوارگی و دریدری ما، مساله وطن هنوز هم حل نشده و کلاوه سر در گم است. این شخص که به خاطر رسیدن قدرت در این مدت هرچه جنایت بود انجام داده، صدها عالم و دانشمند وطن خواه را ترور کرد و به حساب تار ریش خود قوماندان و مجاهد کشت، با تنی قاتل و جانی ملت افغانستان سازش کرد، از قذافی پول گرفت، مکتبهای وهابی در «ورسک» پشاور تیار کرد تا از عربستان پول بگیرد. ۵ سال ایرانی ها را بازی داد و خود را تابع خط امام نشان داد. و چون چاره اش نشد خود را به سازمان استخباراتی پاکستان فروخت. قرارداد امضاء کرد. وعده کرد که قسمت شرقی و جنوبی افغانستان به پاکستان واگذار شود. با آمدن دختر بوتو کارهایش کمی معطل شد. از وقتی که حکومت فعلی پاکستان روی کار شده، ساخت و بافت و اظهار او بیشتر شده، چرا که این حکومت متعلق به جماعت اسلامی پاکستان است. یعنی نواز شریف خودش یکی از اعضای عمده این حزب می باشد. لذا گلبدین تمام چینل های ارتباطی اش را بوسیله معروف و معلوم الحال «قاضی حسین احمد» پاکستانی رئیس جماعت به اصطلاح «اسلامی پاکستان» انجام میدهد...

شاید شنیده باشید که خوست را همه مجاهدین دسته جمعی فتح کردند ولی روز آخر که همه کارها تمام شد، همین قاضی حسین گلبدین را به خوست آورد و بر سرش دستار بسته کرد یعنی که امیر و نماینده اش، دار و دسته گلبدین در خوست در خاک افغانستان، در خاک شیر مردان، عکس های قاضی حسین پاکستانی را بلند کردند. گلبدین فقط بخاطر بقدرت رسیدن و پاکستانی ها برای دسترسی به افغانستان و زنده کردن دوره شاه شجاع هر روز به ضد مردم ما و کشور ما توطئه می کنند. اینها خیال یکی امپراطوری زاغان سیاه را دارند که از رودخانه سند تا سمرقند و بخارا طول و عرض داشته باشد. میخواهند جانشین روس ها شوند و ثروت های طبیعی وطن ما را بدست بیاورند. میخواهند از گلبدین بحيث يك وسیله ظاهری مثل شاه شجاع استفاده کنند. از همین سبب است که با وی همچو قراردادی کرده اند و قرار دارد فضل خدا افشا شده و همه خوانند.

به همین خاطر است که تمام فساد و آدم کشی و ساخت و بافت گلبدین از طرف پاکستانی ها تقویت می شود و هرچه بخواهد انجام می گیرد.

به سلسله همین پلان ها است که فقط يك هفته بعد از واقعه خوست، قاضی حسین نقشه يك سازش دیگری را پیش کرد و با دولت کابل و روسها در اسلام آباد تماس گرفت تا که با خلقی ها و گلبدین و باند نجیب يك حکومت انتظامی بسازد، با این توافق از طرف کابل جنرال یعقوبی و گل احمد وزیر امنیت دولتی و از این طرف قاضی حسین و جنرال درانی رئیس آی اس آی پاکستان و «غیرت» گلبدین به ژنیو رفتند و در هتل انترکاننتیننتال ژنیو مذاکره کردند. ظاهراً بخاطر اشتراك خلقیها در حکومت، هیئت کابل قبول نکرده. ولی آوازه کردند که بخاطر تبادل اسیران خوست مذاکره شده.

بدنبال این مذاکره گلبدین پیش قذافی رفت که از آنطرف کمک بخواهد. آخر ای قوم شریف و شجاع و مرد و آزاده؟ شما چرا حتی در برابر فعالیت يك گروه ... پاکستانی و سرنوشت وطن خود تا این قدر سیل بینی می کنید؟ چرا نفس تان نمی برآید، مگر شما اولاده محمود بت شکن و در دران احمد شاه بابا نیستید؟ چطور وجدان تان قبول کرده که به مقابل این توطئه های خائنانه سکوت کرده اید؟ صدها داکتر و پروفیسر و رئیس، وزیر و قوماندان و مجاهد در گوشه و کنار خوابیده اید و تماشا می کنید. شما ره بخدا همین غیرت است. حداقل در بیرون از پاکستان کسی شما را چیزی گفته نمیتواند، چرا اینقدر بی احساس شده اید و انتظار می کشید که باز ملحدین و منافقین با هم یکجا شود و باقی مانده مردم را بکشند و همیشه تابع و اسیر شویم. چرا حداقل صدای اعتراض بلند نمی کنید، چرا به پاکستانی هایی که دوازده سال خون ما را خورده اند اخطار نمیدهید، چرا سیل می بینید که بازاری ترین آدم یعنی گلبدین شناخته شده اینقدر علیه آزادی و استقلال و حیثیت تاریخی افغانستان مداری بازی کند.

والله اگر دست بکار نشوید خدا و وطن شما را نمی بخشد.

محترم افغانزوی

خلل پذیری تنظیمها

ازینکه جامعه افغان در بسی جهات با اسلامزم یعنی با آن جهات آن که با مسایل عقیده تعلق ندارد بلکه با مسایل عملی حیاتی تعلق دارد، پوره سازگار نیست، قلیترین بر آن مورد بحث صورت گرفته است. طبیعی است که این نا سازگاری یک مشکل عمده اسلامیست ها در افغانستان میباشد. اما اسلامست ها و در واقع تمام تنظیمهای اسلامی در جریان جهاد بیک قوه بزرگی تبدیل شدند هم صاحبان تنظیم قوتی، اسلحه فراوان و پول فراوان شدند و هم در سر تا سر کشور بحیث مجاهدین صدیق حیثیت و نام کمایی کردند. البته بزرگترین ممیزه آنها برخوردار بودن آنها از حامیان قوی خارجی میباشد. این حامیان به آنها کمک ها رسانیدند که شکل عمده آن پول است. اشخاص انفرادی و بعضی حکومت جهان عرب که از درک پترول دالر های فراوان در کف دارند، بانها طور سری کمک کردند و هنوز هم میکنند. پترول دالر عربستان، لیبیا و بعضی امارات عرب نشین منابع عمده کمک خوانده میشوند. این کمکها در ظاهر بنام جهاد فی سبیل الله است ولی تجارب نشان میدهد که پهلوی جهاد فی سبیل الله جهاد فی الغرض هم حقیقت دارد طوریکه کمک کننده در اعطای کمک هدف خاصی میداشته باشد. و کمک گیرنده اقلا معروض به پذیرش نفوذ و یا مجبور به پیروی از سیاست کمک دهنده میگردد. در مورد کمک موجود مقابله با کمونزم و در عین حال پخش ایدیالوجی اسلامستی بخصوص وهابیت بدرجه اول در نظر است. مقابله با ایران هم مطمح نظر است. مقابله با ملی گرایی، آزادی گرایی و مقابله با عنعنات قوی و هویت افغانی هم از جمله اهداف مهم بحساب میرود. شکل عمده دوم کمک اسلحه است که هم با پترول دالر بدست می آید و هم حکومتات بخصوص امریکا در دسترس مجاهدین قرار میدهد. اما تمام اسلحه طور غیر مستقیم بوساطت آی اس آی پاکستان به تنظیمها و قوماندانها در جبهات رسانیده میشود. استخبارات نظامی در توزیع اسلحه و سایر لوازم لوژستیکی دست آزاد دارد و در تقسیم آن ملاحظات خاص بخصوص بارتباط بمفکوره اسلامستان در نظر داشته است که قبل برین مورد بحث قرار گرفته است. حامی اصلی و عمده این طرح در پاکستان جماعت اسلامی است که یک عضو برجسته جبهه وسیع اتحاد جمهوری اسلامی میباشد و بمقابل حکومت محترمه بینظیر بوتو قرار داشت. جماعت اسلامی که از روی افکار مولانا مودودی و کمک پترول دالر عربستان تنظیم شده است، بقول مخالفین آن هم منظم ترین حزب سیاسی پاکستان میباشد و شاخه محصلین آن بنام «طلبای جمعیت اسلامی» در دهه گذشته در بسیاری از پوهنتونهای پاکستان قدرت بدست آورده است. جماعت اسلامی مرحوم جنرال ضیاء الحق و استخبارات نظامی آنکشور جمعا در مورد داعیه افغان عین نظر داشتند. جماعت اسلامی و استخبارات نظامی امروز هم متحد حامی قوی اسلامستهای افغان بمقابل تنظیمهای عنعنوی و ملیگرا بوده طرفدار حل بحران با در نظر داشت جدی طرح اسلامستان از طریق نظامی و تشدد میباشد. حکومت بوتو با آنکه طرفدار حل موضوع از طریق سیاسی بود بمقابل این اتحاد عاجز بود و در بدو بمیان آمدن خود استخبارات نظامی را، طبق مفاهمه ایکه درین باره صورت گرفته بود، آزاد گذاشت. بدینصورت بنیادگرایان اسلامی پاکستان و جهان عرب متفقا از طریق تنظیمهای اسلامستی افغان در صدد تحقق ارمانهای اسلامستی در افغانستان اند، آنچنانکه بنیادگرایان کمونستی در صدد تحقق ارمانهای کمونستی در این کشور بودند. شاید بملاحظه همین طرح اسلامستی باشد که شوروی بخاطر مصئون بودن سرحدات جنوبی و حفظ منافع خود در افغانستان و منطقه بحمایه رژیم کابل یا فشاری نشان داد و هنوز هم میدهد و استخبارات کی جی بی آن هنوز هم در افغانستان فعال میباشد. بمقابل آن اداره های استخباراتی حکومت کمک کننده به طرف های افغان برای تحقق طرحهای خود در موضوع افغانستان می پردازند و این کشور اساسا بصحنه دسایس و طرحهای استخبارات مختلف و حتی دشمن علیه یکدیگر تبدیل شده که در آن هر یکی طبعا مصالح مالک خودشانرا مقدمتر میدانند و طرفهای افغان بحیث شریک ثانوی در این بازی بزرگ رول برادر کوچکتر را دارند. این شاید یکی از بزرگترین مانع در راه حب بحران افغان از طریق مسالمت آمیز و انتخابات باشد. در این بازی بزرگ تنظیمهای اسلامستی در دوره جهاد داغ جان و قوت گرفتند اما بعد از خروج قوای شوروی که که این بازی بزرگ از حالت حاد بودن خود برآمد موقف اسلامستهای افغان علی الرغم حمایه حامیان شان صدمه دید و شاید بمرور زمان هنوز هم صدمه ببیند. برای این تغییر محسوس توجیهات ذیل آورده میشود:

آینه افغانستان

5379 GRANADA ST.
MONTCLAIR, CA 91763
(714) 626 8314

5

puppet regime by the first non-communist government of Soviet Union, so that Afghan refugees may return to their motherland without fear.

There are other matters between Afghanistan and Soviet Union which should be resolved on the basis of noble humanitarian feelings and good neighborly relations for the future.

We Afghans hope the future of Soviet Union under your leadership and Honorable Yeltsin would be a peaceful and human loving country, a safe, prosperous and secured country, having good neighborly relations in the region.

We pray Almighty God to terminate the basis of communism and tyranny for ever from our neighboring country of Soviet Union and elsewhere in the world, and replace same with the belief in God Almighty.

Praying for the success of democracy and justice in the Soviet Union, I avail this opportunity to express my highest consideration.

Dr. Sayed Khalilollah Hashemeyan
Professor of Kabul University in exile,
Founder & Publisher of Afghanistan Mirror
P.O.Box 408
Montclair, CA 91763 - USA.

Copy to Honorable Boris Yeltsin
President of Russian Federation.

یادداشت: باشی که ظلم همری بس کوتاه دارد و سرانجام آه مظلومان و گریه و فرشتهای پیمان و بیچارگان و اشک داغ پیوهگان به دربار حق مقبول خواهد گشت، قهر و عذاب خداوندی را بر شما فرود خواهد آورد، و گریان شما را به دست ملت خواهد داد تا مانند بقیه مستغبران و مستکبرین تاریخ از شما حساب بگیرند؛ دست پر خون آغشته شما گواهی می دهد که چنین روزی دور نخواهد بود. (الین الصبح بفریب)

ادامه صفحه ۷۲

و دارای علایق حسن همجواری در منطقه باشد.

از بارگاه ایزد متعال مسئلت می نمائیم تا گلیم

کمونزم و استبداد برای ابد از مملکت همسایه شوروی و

سایر کشورهای جهان برچیده و با سایه ایمان

به وحدانیت تعویض گردد.

به آرزوی موفقیت بیشتر دیموکراسی و عدالت در

کشور اتحاد جماهیر شوروی، به تقدیم احترامات

فایده میپردازم .

دکتور سید ظیل الله هاشمیان

استاد پوهنتون کابل در مهاجرت

موسس و ناشر مجله آینه افغانستان

در کلفورنیا

مورخ ۲۳ اگست ۱۹۹۱

کاپی به شما ب پوریس پالسن

ر رئیس فدراسیون روسیه ماسکو

The price of liberty
The tragedy of Afghanistan
بهرای آزادی، تراژدی افغانستان

مؤلف: **Sayed Qassem**
سیدقاسم رشتیا **Reshtia**

این کتاب توسط ژورنالیست و مورخ معروف افغانستان باطوسی نوشته شده که واقعات اید انگیز تمام شوروی بر افغانستان را در مخله خواننده انگلیسی زبان نفس نشین میازد . برای انگلیسی زبانان معلومات کافی سرامون تاریخ و فرهنگ افغانستان و ولانهای شوم و تجاوز نظامی شوروی در بر دارد.

قیمت کتاب معمول معارف هستی **مرحوم دستیا**
در آمریکا ده (۱۰) دالر **۱۰ دالر**
۶۰ آینه افغانستان

AFGHANISTAN
MIRROR

تنظیمها وقتی قوت و اعتبار یافتند که در جهاد مسلحانه هم از حمایت افغانها و هم از حمایت قوتهای خارجی مخالف کمونیزم برخوردار بودند و رزمندگان افغان با روحیه اسلامی و افغانی و دفاع از ناموس و وطن و اخذ انتقام از دشمن افغان کش بمقابل یک هدف محسوس و مشخص متجاوز اجنبی کافر و ملحد با عزم جزم می جنگیدند. . . همینکه این هدف محسوس ناپدید شد عزم جزم هم دیگر عزم جزم نبود. در این عزم جزم تنها و تنها ارزش های اسلامی دخیل نبود. خلقیها هم کمونست بودند اما در برابر خلقیها جهاد تا این حد قوی نبود مثلیکه بعد از تجاوز شوروی قوی شد. در واقع تنظیمهای اسلامستی بعد از قیامهای ناکام ۱۹۷۵ بر ضد حکومت محمد داود در حال نزع بودند. تجاوز شوروی بانها جان و دینامزم داد. ناپدید شدن متجاوزین محسوس بالای آنها تاثیر معکوس وارد نمود. اکنون تنظیمها آهسته آهسته بحالتی پیش از تجاوز شوروی در گرایش اند. دیگر اینکه تنظیمها و همچنان قوماندانهای جبهات بعد از ناپدید شدن «هدف محسوس خارجی» هدفهای فرعی بنام های مختلف لسانی، مذهبی، منطقه ای و حتی شخصی و انتقامی خلق کردند. اینها مغشوش و باهم در ستیز شدند. البته اختلافات در سابق هم موجود بود ولی در دوران جهاد آنها بیشتر متوجه تجاوز و دشمن بیگانه بودند. بعد از آن اختلافات و دشمنیها شدید تر شد.

دیگر اینکه تنظیمها تنظیمهای جنگ اند یا در دوران جنگ بمیان آمدند یا در دوران آن تقویه شده اند. اینها سیکالوجی جنگی دارند و با مفکوره های عمرانی و بازسازی فکری و سیاسی بیگانه اند. اینها چون قویا تحت تاثیر ایدئالوجی خود اند، شاید از تحولات عمیقیکه در وطن رخ داده و در اثر آن ذهنیتها و سلوکه های مردم تغییر کرده ناواقف باشند، بخصوص که اینها بیشتر از یک دهه است که در خارج از وطن بسر برده اند. البته این حال در مورد قوماندانهای جبهات صدق نمیکند، چون آنها با واقعیات جامعه خود درگیرند ولی آنها هم باستثنای یک چند نفر بخصوص احمد شاه مسعود نتوانسته اند در مناطق خود اداره های موثر ملکی تاسیس کنند و مناطق خود را بحیث حکمران های ملکی اداره و آباد کنند. درینصورت هیچ منطقه برای هیچیک تنظیم پایگاه خاص شده نمیتواند بخصوص که هیچ تنظیم بقیادت قوماندان خود در یک منطقه متکی بخود به تنهایی حاکمیت کند، باستثنای یک چند منطقه محدود، در تمام مناطق افغانستان قوماندانهای تنظیمهای مختلف و حتی مخالف تسلط و غلبه دارند. هم تعدد تنظیمها و هم ناتوانی یک تنظیم واحد برای مستقر شدن در یک منطقه متکی بخود مانع آن میشود که یک تنظیم واحد ادعای ملی بودن و سرتاسری بودن نماید. این وضع بخصوص بحال تنظیم هایی مفید نخواهد بود که قرار ایدئالوجی خرد مخالف عنعنات قومی و رسوم مردم محل میباشد. درینصورت هم شرایط عدم جنگ و هم بازگشت مهاجرین که بعد از این زیاده تر میشود هم به نفع اسلامست ها شده نمیتواند مگر آنکه آنان با مردم محل بسازند و انحنای پذیر گردند. مزید بر آن قوماندانهای جبهات، درحالیکه رهبران تنظیمهایشان در خارج باشند، پیرو و تابع مطلق تنظیمهای خود بوده نمیتوانند. اینک برای قوماندانها تبدیل تنظیمها تا کنون هم حتی در دوران جهاد مسلحانه یک امر عادی بود، به سبب همین شرایط بود. قوماندانی قوماندانها در صورتی دوام کرده میتواند که آنها با مردم محل خود نزدیکتر شوند تا با تنظیمهاییکه با اساس افکار بیگانه اداره و تنظیم شده اند. همین اکنون هم بمقابل تنظیم هائیکه بر قدرت های خارجی اتکاء دارند عکس العمل شدید تر شده است بعدیکه آنها را «ساخت پشاور» خوانند. ناتوانی آنها در سرنگون نمودن رژیم، ناتوانی آنها در خاتمه دادن بجنگ و ناتوانی آنها در خاتمه دادن به مخالفت های ذات البینی شان این نوع ذهنیت را روز بروز تقویه میکند. ائتلاف ناکام بین خلقیها و حزب اسلامی حتی صفوف و فعالین و مجاهدین را هم مغشوش نموده. محترم عبدالرحیم چینیازی در یک سلسله مقالات استدلال نموده که این تنظیمها در اصل «غیر قانونی» اند و باید لغو شوند. با ملاحظه تمام این شرایط، ممکن نیست که تنظیمها بحال سابق خود باقی بمانند. تمایل ضعیف شدن آنها وقتی هنوز هم سریع ترخواهد شد که ابر قدرت شوروی و امریکا ارسال اسلحه را بهر دو جانب در جنگ قطع کند و امکان اینهم موجود است. شاید تشنجات ناشی از هجوم عراق بر کویت و حمله متفقین بر عراق که در شرق میانه پدید آمده سبب آن شود که سرازیر شدن پترو دالر هم تخفیف یابد و در نتیجه اسلامست ها هم دیگر اصرار نکنند که جامعه تاریخی افغان را از روی ایدئالوجی خود سر از نو تنظیم نمایند.

علا هه امیدبخش خارجی

این افق امید بخش انعکاسی از انکشاف سازنده در جهان است که طور مشخص با خاتمه یافتن دوره پر تشنج جنگ سرد در روابط دوا بر قدرت شوروی و امریکا پدیدار شده است. در نتیجه، در این فضای همکاری عوض فضای تقابل اکنون حل بحرانات عوض اعمال زور از راه مذاکره و دیپلوماسی ممکن شده است. بنابر آن تا آنجا که بشوروی و امریکا تعلق دارد حل مسأله افغان از راه دیپلوماسی ممکن چه که محتمل بنظر میرسد. مسأله افغان در مذاکرات

بین سران شوروی و امریکا که در اوایل چون در واشنگتن صورت گرفت تا حد زیادی پیشرفت نمود، ولی هنوز شکل قطعی بخود نگرفته است، روی سه موضوع اساسی ذیل موافقه بعمل آمد:

(۱) توافق که انتخابات آزاد و عادلانه کلید حل سیاسی بشمار میرود.

(۲) توافق که کدام میکانیزم قابل اعتبار برای مراقبت و نگرانی انتخابات لازمی میباشد.

(۳) توافق که در دوره انتقالی موسسه ملل متحد یا موسسه کنفرانس ممالک اسلامی انتخابات را مراقبت نماید.

یگانه موضوع لا ینحل این بود که در دوره انتقالی کدام حکومت بر سر اقتدار باشد. شوروی اصرار داشت که بر طبق سر مشق نکاراگوا حکومت موجود کابل حاکم باشد ولی امریکا رژیم کابل را از آنجست که دست نشاندۀ شوروی و مسئول جنایات است قبول نداشت و استدلال کرد که این رژیم در نظر افغانها مشروعیت ندارد. اما در بارۀ این نقطه متنازع فیه امکان مصالحه موجود است. گفته میشود که ممکن هر دو قدرت قبول کنند که شخص نجیب الله در عهدۀ موجود باقی ماند اما کنترول و اداره قوای مسلح بشمول خاد و وسایل رسانه های گروهی در دست شورای ائتلافی باشد که متشکل از تمام تنظیمهای ذیدخل بشمول رژیم کابل می باشد. درین حال ابر قدرتها از دادن اسلحه بجوانب مقابل ذیدخل خود داری خواهند نمود. تا نشر این سطور ممکن شکل آخرین فیصله هر دو ابر قدرت صادر شده باشد. شاید فیصلۀ این دو ابر قدرت قاطع ثابت نشود، یا شاید دفعتاً قاطع ثابت نشود، مگر آنکه طراحان و حامیان داخلی و خارجی مفکوره اسلامستان هم آنرا بپذیرند. در هر حال، طبیعی است که جهات خارجی بحران افغان مثل سابق مانع عمده و جدی در راه حل فیصلۀ افغان باقی نخواهد ماند. اینهم یک گام سترگ خواهد بود. اما این فضای جدید بالای رژیم کابل تأثیری داشته که پیوسته تغییرات بپذیرد و میکوشد صیغه ملی اختیار کند و بر مفکوره حاکمیت ملی و توأمیت خاک اصرار نماید. معلوم است برای رفع تشوشات از تقسیم و تجزیۀ کشور بشمال و جنوب که تا کنون بقوت موجود است، مساعی بخرچ میدهند. مگر سوابق رژیم و ماهیت کمونست ها طوری است که علی الرغم ادعاهای بلند بالای شان اعتماد بر آنها شده نمیتواند. بخصوص که همین اکنون هم با دسته های تروریستی موسوم به «دو ستم» و «گلم جع» مربوط ملیشیای جوز جانی و بصورت عموم باخاد مخالفین خود را منکوب نموده حاکمیت می نماید. با آنهم آنچه قابل یادداشت و حتی مایۀ امید شده میتواند اینست که رژیم پیوسته انحنای پذیری نشان میدهد، از دو گم ها و نصوص ایدئالوجیکی خودمنصرف شده، چنان معلوم میشود که در صورتیکه از حیات و بقای خود بحیث یک حزب مطمئن شود ممکن در موضوع رسیدن بیک فیصلۀ اساسی از ادعای سالاری و بکه تازی خود منصرف شود. این امر با مشاهده تخیرات بنیادی که در شوروی بمیان آمده، دور نمای سیاسی افغانستان را ممکن امید بخش نماید و با آنکه رژیم مثل سابق هنوز هم بر شوروی اتکاء دارد، و شوروی تا کنون هم علایم نشان نداده است که از تعقیب اهداف ستراتیجیکی خود در افغانستان و منطقه منصرف شده باشد. (یادداشت اداره - خوانندگان محترم مجله بخاطر خواهند داشت که این سلسله مقالات حدود ۱۰ ماه پیش یعنی در خزان سال ۱۹۹۰ برشته تحریر در آمده، بنا بران در بعضی موارد رویداد ها و انکشافات یکسال قبل را در بر دارد).

افغانگرایان، آزادی گرایان و دموکراتها

ناکامی پیشوایان رژیم کابل و تنظیم های پشاور در حل بحران افغان باید هر افغان را در هر جا، در هر مقام و بهر فکر و نظری که باشد بفکر جدی وطن و هموطن نموده بر طبق آواز وجدان و قضاوت آزاد خود به حرکت و عمل تحریک کند و در این باره بجز وجدان خود بحرف هیچکس گوش ندهد. تعداد افغانهای غیر متعهد یعنی آنهائیکه دست و پای شان در زنجیر تنظیم با مقررات ضیق آن بسته نیست، کم نیست. این تعداد بمیلیونها میرسد. البته ایشان نه تنظیم دارند، نه حامیان توانای خارجی. اینان نه عقیده در شکل و تنظیم ضیق در حزب دارند، و نه میخواهند بر بیگانگان متکی باشند. تا حال این حال در حال جنگ به تشمت و ناتوانی شان تمام میشود. در این دوره جنگ بسیاری از ایشان از طرف طرفهای منسلک و گرو شده بافکار خارجی یا منکوب و یا کشته شده و یا هم بفرار از وطن مجبور شده اند. اما اینان از چندین مزیت برخوردارند: مردم را نکشته اند، ترور نکرده اند و بقدرتهای خارجی مطیع نبوده اند. بلکه بر هموطنان خود اتکاء دارند، از آنها قدرت میخواهند و برضاء و رغبت آنها آرزوی حکومت کردن و خدمت کردن دارند. بدینصورت اینان به تعبیت از ذهنیت مردم برسوم، عنعنات و کانونشن های اجتماعی که نتیجه تجارب نسلها و قرنهای هموطنان مرز و بوم شان است، و اکنون هم بالای سلوک و ذهنیت شان موثر است، احترام دارند، ولی احترام شان جنبۀ تقدس ندارد. اما اینان بمثل هموطنان خود حاضرند همین عنعنات را در پرتو تعالیم و نظرات جدید خود و دیگران که عقل و تجارب بر آن صحنه گذارد و منافعی

رزشهای ثقافتی و دینی شان نباشد و مفیدیت آن در عمل تثبیت شود و بمنظور بهتر شدن زندگی تقاضا برای آن موجود باشد، تغییر دهند. اینان بنا بر آن تحول پذیر و عصری پذیر اند اما نمیخواهند روابط اجتماعی را از روی مجموعه افکار قبلا تدوین شده دیگران، آنهم با اعمال زور و طور انقلابی، تغییر دهند. برای خود نه بلحاظ عقلانی و نه بلحاظ اجتماعی تفوق قایلند، و نه مدعی اند که میتوانند با تطبیق کدام فارمول کیمیا گری اسطوره ای از وطن جنت بسازند. بهتر میدانند بتدریج اما با استقامت و ثبات و با معاضدت و همراهی مردم به «انجیر اجتماعی» بپردازند، نه اینکه فرمان تحول را تنها با رأی و فکر خود از بالا صادر نموده مردم نا آماده را به تعمیل آن مجبور نمایند. در اینراه پروای مخالفت و حتی حیات انسانرا هم نکنند. آنچنانیکه برای خود آزادی فکر میخواهند بدیگران هم آزادی کلام قایل اند، حتی اگر این نظرات مخالف عقاید خودشان هم باشد. باینصورت در جامعه اینان افراد صرفنظر از قومیت و عضویت در حزب، منطقه و نژاد، رنگ و جنس، و لسان و مذهب از حقوق مساوی و آزادی برخوردارند. هیچ گروه بر هیچ گروه و هیچکس بر هیچکس برتر و ممتاز نمیشد. صرف کفایت و شایستگی فردی معیار قانونی و واقعی در امور اجتماعی باشد. اصل انتقاد بحیث یک اصل مسلم قانونی بر تمام امور و افراد اجتماعی قبول شده باشد. در حالیکه هیچ فرد در هر نظامیکه باشد فوق انتقاد نبوده هیچکس از اظهار انتقاد زجر و آزار نبیند. همچنان افراد منسوب باین دسته بزرگ جامعه به حفظ حقوق فرد در برابر دولت (یا حکومت) معتقد میباشند. نمیخواهند فرد مادون این یا آن دسته کولکتیف بوده شخصیت او باین نام یا آن عنوان و یا این هدف و یا آن هدف نفی شود. اینها بمانند ایمانویل کانت معتقدند که «هیچ انسان نباید بحیث وسیله برای غایه انسان دیگری استعمال شود.» اینها بنا بر آن به تقدس حیات انسان قایل اند و با این فکر همنا اند که میگوید «هر آن کسیکه حیات را از بین میبرد بمانند آنست که جهان را از بین میبرد، و هر آن کسیکه حیات را نجات میدهد مثل آنست که جهان را نجات میدهد.» اینان برای حفظ و بهتر ساختن زندگی انسان به تشکیل دولت میپردازند، اما بزرگترین مشخصه دولت شان عمدتا بر ارزش های پسندیده و واقعی حیات اجتماعی استوار میباشد. ازینجاست که فرد را عوض آنکه در هر پیچ و خم زندگی مقید نماید چنان فرصت هایی باو مهیا مینماید که بعقیده نوم چامسکی «باز سازی جامعه باید در جستجوی راه هایی باشد که محرک ایجادکننده را آزاد نماید، نه آنکه اشکال جدید قدرت بپایان آورد.» دولت اینها بنا بر آن نه همه گیر و نه فردی میباشد و نه برهبری تعداد معدود «پیشروان انقلابی» و یا «اهل حل و عقد و روحانی» اداره میشود، زیرا اگر چنین شود علاوه بر آنکه اصل مساوات حقوقی زیر پا میشود، استبداد گروهی یا شخصی بپایان می آید و تشنج دایمی میشود. برای جلوگیری مژر این حالت، آزادی گرایان معتقدند که هیچ یکی از موسسات دولتی، بخصوص هیئت های ثلاثه اجرائیه، مقننه و قضائیه قانونا فوق دیگری قرار نگیرد، بلکه چون اجزای برابر یکدیگر باشند و در نهایت بر قدرت و صلاحیت مردم خود شان، یعنی مردمیکه در محدوده معین افغانستان امرار حیات مینمایند، مبتنی باشد. مزید بر آن اینها معتقدند که واقعیات افغانستان ایجاب میکند که نقاط ذیل در قانون مسجل باشد:

اول) اسلام مثل معمول دین رسمی اعلام شود. اهل تشیع مثل اهل سنت مجاز باشند امور مذهبی و مدنی ذات البینی خود را طبق مذهب جعفری و مذهب اسماعیلی حل و فصل نمایند. در قسمت ادای مناسک دینی بر پیروان هیچ مذهب بشمول سکه ها و هندوها موازی بایه مبارکه «لکم دینکم ولی دین» قیود نباشد و تحریکات مذهبی ممنوع اعلام گردد.

دوم) هیچ دسته عرقی بر دیگری بلحاظ حقوقی برتری نداشته و دولت بهیچصورت بر اصل اتنیکی و عرقی بنا نیافته باشد، و برادری افغان بحیث یک اصل مسلم اعلام و قبول گردد. اما حفظ هویت ملی بحکم آیه مبارکه «وجعلناکم شعوبا و قبایل لتعارفو» بلا مانع باشد. در حالیکه وجیزه معروف «یکفرد و یک رأی» بحیث اصل مسلم تساوی حقوقی و سیاسی پذیرفته شود و مقام فرد در جامعه و دولت برطبق آیه کریمه «ان اکرمکم عندالله اتقاکم» قبول گردد.

سوم) تعلیمات ابتدایی در زبان مادری باشد و پشتو و دری بحیث دو لسان ملی و رسمی با هم برابر مسجل گردد. تمام کارمندان دولتی خواه انتخابی باشند یا انتصابی، یعنی آنهاشکه از سب المال معاش میگیرند باید در هردو لسان حل مطلب کرده بتوانند. تحریکات قومی و لسانی قانونا ممنوع اعلام گردد.

چهارم) غرض بهبود وضع مادی تمام افراد و انکشاف مناطق مختلف کشور فرصت های برابر اقتصادی بحیث یک اصل قبول گردد.

پنجم) حکومت ایالتی اگر در حال حاضر با اساس اکثریت پارلمان تشکیل نمیشود، کم از کم تا مساعد شدن شرایط بموجب قانون دارای مجالس انتخابی مشورتی باشد و منظور این باشد که افغانستان در آینده بمانند یک حکومت فدرالی برای ایالات خود اتانومی عملی شدن در نظر داشته باشد.

ششم) شاروالیها بموجب قانون انتخابی باشد. (آیینۀ افغانستان پیشنهاد میکند که مانند تشکیلات شهری آمریکا، موسسات امنیتی و پولیس از ولایتها منفک و در تشکیلات شاروالیها ضمیمه گردد زیرا مردم در گذشته از موسسه پولیس تحت اثر والیها خاطرات بدی دارند. ولی از یک شاروال انتخابی توقع نمیرود که پولیس را برای شکنجه و تعقیب همشهریان خود استخدام کند.)

در هر حال روحیۀ قانون طوری باشد که نه تنها فرد را بمقابل دولت حفاظت کند بلکه اقلیتها را هم بهر نامی که باشد بمقابل دولت مصئون نماید. بگفتۀ اکتن معروف ((زیست باهمی چندین ملیت در عین دولت هم یک آزمایش و همچنان بهترین مصونیت آزادی آن میباشد. همچنان این یکی از وسایل عمدۀ تمدن میباشد... دولتی که قادر نباشد نژادها را راضی نگه دارد، خود را محکوم مینماید. دولتی که برای بی تاثیر ساختن، جذب نمودن یا تبعید نمودن آنها تلاش مینماید، فاقد اساس عمدۀ حکومت کردن میباشد. بنابر آن تیوری (بمیان آوردن دولت براساس) یک ملیت حرکتی بسوی عقب در تاریخ میباشد.)) درینصورت بفکر پییر ترودو ((... وقتی دولت یک فکر خاص نا تحمل گر... را اساس خود قرار داده علی الاکثر مسبب عمدۀ تشدد و جنگ میشود... وقتی که هدف معین واحد غایب عالی دولت قرار داده میشود دولت... با استبداد میگراید.))

با اینهمه خصوصیات افغان گرایان، آزادی گرایان و دموکراتها که خواهان این نوع نظام میباشد در شرایط موجود جنگ نیروی موثر و متشکل میشد

انکشافات اخیر به سبب تغییرات سیاسی که در توازن قوا بمیان آورده اهمیت و توازن نسبی قوا را بطور اساسی تغییر داده است. قوماندان های نظامی مقام سرکردگان عنعنوی محلی را بخصوص در مناطق مختلط و غیر قومی بخود گرفته است و بجای سیاسیون و کارمندان عنعنوی چنان سیاست بازان جوان ظهور نموده که قدرت و نظام را در تنظیمها، بخصوص تنظیمهای طراز نو، جستجو می نمایند. در شرایط موجود جنگ، تلاش بیرون شده گان از چوکات سابق دولتی برای احراز مقامات از دست رفته مشغول شمری شده نمیتواند. نظام و پایگاه قدرت که ایشان را مقام و صلاحیت داده بود از بین رفته است. در شرایط جنگ و غلبه انارش و پخیل سري قدرت منظم و متشکل فزیکي مهمتر و موثرتر بر عقل افلاطونی شده است. اکنون شخصی یا گروهی صاحب نام و قدرت میشود که از حمایت تنظیم قوی برخوردار بوده استعداد و مهارت خود را در جلب کمکها از قدرتهای خارجی ثابت نماید. حتی بزرگان تنظیمها برای اینکه بر حریفان فایز شوند و بمقام سالاری نایل آیند، عوض اینکه بر هموطنان خود اتکاء کنند، ثناخوان قدرتهای حامی بیرونی خود و گرویدۀ مفکوره های غیر افغانی شده اند. سیاسیون طراز نو هموطنان خود را منبع قدرت نمیدانند، چونکه آنها بایشان پول، اسلحه و قدرت داده نمیتوانند؛ جامعه مصیبت زدۀ امروزی صرف قوت بشري بانها داده نمیتواند. اما اینها این استعداد را دارند که این قدرت بشري را در تنظیم های ضیق خود جذب کرده برخود متکی و از مردم خود دور نگاه دارند، کم از کم تا اینوقت همینطور کرده اند.

پس درینحال افغان گرایان، آزادی گرایان و دموکراتها چه کرده میتوانند؟ اینها بخصوص کسانی از آنها که در امور اجتماعی و سیاسی علاقمندند با رفع بعضی نارسایها و اتخاذ بعضی تدابیر میتوانند خود را تقویه کرده به نیروی ملی تبدیل شوند. پاسیف. ساکت مانند بمعنی قبول مرگ تدریجی آنهم در ملک بیگانه خواهد بود. آنها و یا قسمت عمدۀ آنها با مجبور شدن بمهاجرت ثاوی توانسته اند در جهاد عملا سهم گیرد و به سبب همین دوری از سیر و انکشاف واقعی حوادث و ظهور تمایلات و ذهنیت ها و حتی سلوک های جدید در وطن قسما یا کلا بیخبر مانده اند. ممکن بهمین سبب باشد که اینها هنوز هم اسیر قوی ذهنیت های عنعنوی بوده، لسان گرایي و مذهب گرایي و در مجموع نفاق بازی در آنها نمایان است. این حالت بعلاوه انتقادات عنعنوی که بر آن وارد میشود، از قبیل مقام و فرصت دوستی بمقابل زندگی اصولی، فرد گرایي بمفهوم تلاش در جهت منافع شخصی بمقابل منافع جامعه، زاپیکور مشربی بمقابل زندگی پابند با اصول اخلاقی، موانع عمدۀ را نه تنها در راه آرزوی زعامت بلکه ممکن در راه آرزوی ادا کردن نقش اساسی در نظم آیندۀ کشور خلق کند. اما اینان میتوانند در دو ساحه زیر رول اساسی بازی نمایند:

بخش افکار و تنظیم انجمن ها: پخش و تنویر افکار ضرورت اساسی و مقدماتی هر نهضت اصلاحی بخصوص در

دوران جنگ است که اذهان مغشوش و باصطلاح راهگم می باشد. اینان امروز وسایلی در اختیار دارند که هیچوقت دیگر در دسترس نداشتند. مهمتر از آن از چنان آزادی بهره مند اند که از برکت آن میتوانند صدای وجدان و قضاوت آزاد خود را درباره تمام شئون حیات بدون ترس تقدیم کنند. در صورتیکه چکیده های قلم شان محتوا داشته و در باره انکشافات حیاتی هموطنان باشد، بطوریکه اوضاع جاری مغشوش را با بیان رسا روشن کند و صراط مستقیم نشان دهد، یقین است دامنه تأثیرات آن تا مرکز وطن هم گسترش خواهد یافت. امروز نشراتی که در امریکا و اروپا بهمت و عرق ریزی عده ای از ژورنالیستهای مجاهد افغان میشود و در هرجا بخصوص در پشاور خواننده های فراوان دارد، موثر اند. این نشرات بر سلوک و عمل افغانها و شاید هم بر سلوک و نظر مجاهدین در میدان جنگ و جبهات بی تأثیر نباشد. مجاهدولس به نگارندگی محترم محمد حسن ولسمل که طور منظم در ناروی و آیینۀ افغانستان که به نگارندگی محترم داکتر سید خلیل الله هاشمیان در امریکا طور منظم نشر میشود وده ها نشریۀ دیگر از جمله وسایلی اند که در آنها افغانهای تیت وپراگنده در سرتاسر جهان میتوانند آوازه ها و نظرات خود را در باره گذشته، حال و آینده هموطنان بدست نشر بسپارند و بخصوص رویداد های حاد و سرنوشت ساز جاری را شرح و ارزیابی نموده بصیرتها و تمایلات تازه دران کشف کرده در تشکل ذهنیت دینامیک سهم گیرند و باینصورت بروقایع و آنهایکه در صحنه سیاست عملی پیشقدم وفعال اند موثر واقع شوند ودر هرحال از حالت پاسیف بودن که بدترین حالت زندگی است خود را نجات دهند. این نشرات در واقع مقطع های تلاقی فکری افغانهای تیت وپراگنده در دیارهای دیگران شده میتوانند. از آنجا که ممکن در حدود شصت هزار افغان تعلیمیافته تنها در جهان غرب مجبور باقامت شده باشند، امید است بکمک قلمی وحتی پولی آنها تعداد نشرات فزونتر شده روزی روزنامه یا دست کم جریده هفته وار در باره امور وطن بشمول مسایل کلتوری افغان بخصوص نسل جوان حیثیت راهنما داشته باشد تا از برکت آنها هویت و شخصیت افغانی از حل شدن در کلتور های بیگانگان محفوظ باشد و قصه های حل شدن کلتوری افغانها آنچنان که در هندوستان و ایران واقع شده در جهان غرب هم حادث نشود، برای اینکه از این خطر احتمالی جلوگیری شود، و نشرات هنوز هم موثر تر گردد، و افغانها هنوز هم نسبت بهمدیگر علاقمند تر گردند، حتمی میشود که نشرات در آنصورت بیشتر روی وجوه مشترک بوده شخصی نشود، مسئولانه باشد، و در هر دو لسان پشتو و دری باشد.

فعالین این دسته افغانها هنوز هم بیشتر مصدر خدمت شده میتوانند. در حال حاضر ضروری ترین خدمت آنها این خواهد بود که در مناطقی که افغانها متمرکز شده اند، انجمنها تاسیس کنند. در چنین انجمنها افغانهای فعال بشکل دیموکراتیک تنظیم شده، فعالیت های سیاسی و کلتوری را بین تمام افغانها و یا اکثریت شان انجام دهند. نشریه هایی که در بالا به آن اشاره شد درین مورد کمک موثری کرده میتوانند. وقتی انجمن ها بتعداد کافی بمیان آید و قوی و تثبیت گردند، از مجموع اعضا یا اعضای مدیره تمام آنها ممکن شورای عمومی بمیان آید. این شورا از تمام افغانها نمایندگی کرده به قوت بزرگی تبدیل خواهد شد. در اوایل جهاد ملی محترم شمس الدین مجروح در پشاور تجویزی تقدیم کرد که بموجب آن اتحادیه های قومی و محلی از تمام کشور بمیان آید و روزی از مجموع همین اتحادیه چنان اتحادیه بزرگی تشکیل شود که در تعیین سرنوشت کشور سهم موثری ادا کرده بتواند. این تجویز به سبب داخل شدن قوای خارجی و ویران شدن کشور عملی نشد. اما تاسیس نمودن انجمنها وحتی احزاب دیموکراتیک بشمول انجمنهای اناث بین افغانهای خارج از کشور ممکن و عملی معلوم میشود. البته بدون اراده قوی، عشق و وفاداری قوی بایدهال اجتماعی و داشتن روحیه قوی همکاری و تاسیس و دوام این نوع انجمنها امکان ندارد. بهمین ترتیب بدون سرکوب نمودن احساسات شهرت خواهی، سالاری خواهی، نفاق خواهی، حرص و آز طلبی که افغانها متأسفانه در آن شهرت دارند تاسیس و دوام انجمنها هم امکان ندارد، آنهم در این حالت سخت مهاجرت که افغانها به ده ها جنجال زندگی در محیط های بیگانه و تشنجات ناشی از توافق در آن محیط گرفتاراند. خوشبختانه مقدمات این نوع انجمنها قبلا با تاسیس یکتعداد زیاد آن در امریکا، اروپا، پاکستان وحتی در افغانستان فراهم شده است. علاوه بر آن مساعی برای تنظیم ها، قوم ها بخصوص اقوام حوضه جنوب غرب کشور که وقتاً فوقتاً در کوپته و حتی باری در وزیرستان شمالی اجتماعات تشکیل نموده اند، بتائید تجویز اولی محترم مجروح و به فعالیت پیگیر محترم کرزی ها، بخصوص محترم عزیزالله واصفی، مدد بزرگ افغان گرایان، آزادی گرایان و دموکراتها شده میتواند. از امکان بعید نیست که تنظیمهای اعتدالی و ملیگرایان پشاور هم با این حرکت روزی ائتلاف کنند، یا لا اقل روی موضوعات سیاسی حاد پروگرام مشترکی تعقیب نمایند. در هرحال، هروقت این انجمنها، بخصوص آنهایکه در خارج از کشور اند، با اشتراک بزرگان قومی، علماء، روحانیون و قوماندانهای جهادی و دانشمندان شورای عمومی تشکیل نمودند، و یک پلاتفرم و پروگرام عمومی و مشترک عملی طرح نمایند، بدون شک حرکت شان بیک نیروی ملی تبدیل خواهد شد. آنگاه نزد حکومت و مجامع بین المللی هم حیثیت سیاسی پیدا کرده مهمتر از همه بحیث یک قوه ملی در حل بحران افغان موثر خواهد شد. پایان.

عملیات سلام ملل متحد 65

نویسنده: محترم داود مرید از اسلام آباد

عملیات سلام شامل کمکهای بشري واقتصادي ملل متحد است که از سال ۱۹۸۸ باینطرف توسط اداره ملل متحد برای هم اهنگي کمکهاي بشري و اقتصادي برای افغانستان صورت میگیرد. اسم و آدرس این موسسه قرار ذیل است :

Office of the Coordinator for Humanitarian & Economic Assistance
Relating to Afghanistan (UNOCA)

تا کنون به تعداد ۴۷۳ پروژه مختلف در سکتورهاي زراعت، معارف، صحي، مواصلات و غيره توسط ملل متحد و ساير کشورهاي کمک دهنده تمويل شده که از آن جمله ۱۵۷ پروژه ان تکميل و ۲۰۶ پروژه در جريان تطبيق قرار دارد. قرار راپور اداره فوق الذکر بتعداد ۱۱۵ پروژه بیشتر تحت این عملیات در آینده منظور و عملي خواهد گردید. ملل متحد در طول تقریبا سه سال آغاز این عملیات در افغانستان دو مفهوم عمده رادر تطبيق و انکشاف این پروژه ها در نظر داشته است. یکی اینکه برای تطبيق موثر و موفقانه آنها تفاهم و اتفاق نظرنزد مردم وجوانب سياسي در افغانستان حاصل شود. دوم اینکه تسهیلاتی با سهمگیری عوامل داخلی و کشورهای همجوار فراهم شود تا کمکهای امدادي بطور عاجل و اقتصادي در سرتاسر کشور توزیع گردیده بتواند. خوشبختانه تجارب عملي نشان داد که جوانب مختلف ذیدخل در معضله افغانستان در پذیرش و لزوم فراهم آوري این نوع کمکها توسط ملل متحد توافق کامل دارند. در نتیجه مردم افغانستان توانستند در نقاط دور دست کشور از کمکهای مواد غذايي و ساير مساعدتها بخصوص در ساحه زراعت و صحي استفاده نمایند.

ملل متحد ادهامیکند که از نگاه پرنسیپ کمکهای مربوط بعملیات سلام موافق به پلان کار ملل متحد صرف جنبه بشري داشته کرکتر سياسي ندارد. تا کنون کمکهاي متذکره بیشتر در سطح دهات و قریه ها نظر بضرورت عاجل مردم تشبیه و توزیع گردیده است. در تصویب کمکهای اقتصادي باافغانستان نمایندۀ خاص سرمنشي ملل متحد و اداره (UNOCA) مسئولیت مستقیم داشته و برای سهمگیری کشورهای مختلف برای کمک های نقدي وجنسي این اداره با ساير اجنسیهای ملل متحد همکاری نزدیک مینماید. عملیات سلامکمکهای بشري واقتصادي رابداخل سه مرحله مورد تطبيق قرار میدهد: نخست هیات موظف ملل متحد مطالعاتي را باهمکاری پونت های انتقالي خویش (Salam Mobile Units) رویدست میگیرد. بعدا با همکاری باسایر ایجنسیهای ملل متحد پروگرام هاي مشخص وضع میگردد که جوابگوی احتیاجات مردم در ساحات مورد نظر باشد. بالاخره در مرحله سومي گروههایی باشتراک اداره چیان افغان وشوراهای محلي تاسیس میشود تا در تطبيق و ارزیابی پروژه های مرتبه اقدام نماید.

در سطح بین المللي برای تطبيق و موثریت این عملیات مذاکرات وتفاهم بین ایجنسیهای ملل متحد و حکومت بصورت دایمي در جینوا، کابل، تهران واسلام آباد دوام دارد. البته بدون اشتراک حکومت متذکره موفقیت این فعالیت ها تامین گردیده نمیتواند.

تا ماه سپتمبر ۱۹۹۰ مراجع مختلف بین المللي باثر درخواست ملل متحد مبلغ مجموعي ۱،۰۳۱ بلیون دالر رابرای این عملیات تعهد نمودند. ازین جمله ۲۳۲ ملیون دالر مربوط بحساب امانت عاجل افغانستان و مبلغ ۱۰۴ ملیون دالر برای تمويل موسسات غیر دولتي (NGO) و رضارکار (PVO) و متبقي ۶۹۴ ملیون دالر بصورت کمکهاي جنسي وعده داده شده است. باید متذکر شد که از جمله ۲۳۲ ملیون دالر نقدي تنها ۲۰۷ ملیون دالر آن تا کنون اخذ شده است.

متأسفانه یکتعدادی از کشورها و موسسات کمک دهنده بین المللي نظر بعدم بازگشت مهاجرین افغاني بداخل کشور علاقمندی خویش را برای ادامه کمکها ازدست داده اند. این عمل موجب گردیده تا عملیات سلام ازنگاه مالي متضرر شده و ادامه پروژه های امدادي بسکتگی مواجه شود. بدون تردید تایید سوء این حالت بیشتر روی آنعه افغانهایی است که نظر بموامل مختلف بخصوص عملیات نظامي رژیم کابل از محلات خویش بیجا شده و با وصف اینکه از سرحدات کشور خارج نمیشوند احتیاج بکمک دارند.

کمکهای جنسي عملیات سلام را بیشتر مواد غذايي و ساير اقلام چون مراده جات، لباس، کمپل، لوازم طبي، و ادويه تشکیل میدهد که از طریق (WFP) و دیگر ایجنسیهای ملل متحد چون (U.N.Mine, WHO, UNICEF, UNHCR Clearance) بداخل افغانستان بمصرف میرسد.

در حصه اعطای کمکهای نقدي که بصورت مستقیم بموسسات امدادي غیر دولتي و رضا کارفراهم میگردد میتوان از سهمگیری کشورهای ذیل نام برد: انگلستان ۲۱ ملیون دالر، جاپان ۲۰ ملیون دالر، جرمني پانزده ملیون دالر، جامعه اقتصادی اروپا ۱۲ ملیون دالر، ایتالیا ۹ ملیون دالر، سویدن ۷ ملیون دالر و ساير کشورها ۲۰ ملیون دالر. بارتباط

بکمکهای جنسی باید متذکر شد که بیشترین تعهد از جانب روسیه شوروی بعمل آمده. این تعهد معادل ۶۱۴ میلیون دالر است. ازین جمله ۱۰۰ میلیون روبل برای مواد غذایی، ۵۰ میلیون روبل برای امتعه و ماشین آلات، ۵۰ میلیون روبل برای فراهم آوردن تسهیلات برای عودت دوباره مهاجرین و ۵۰ میلیون روبل برای پروژه های امدادی و انکشافی تخصیص یافته است. باوجود اینکه دولت شوروی از ملل متحد خوتش نموده است تا کمکهای وی از مجرای (UNOCA) بعمل آید، از جمله کمکهای ۱۰۰ میلیون روبل برای مواد غذایی، ۷۹ میلیون آن در سال ۱۹۸۸ توسط مقامات روسی مستقیماً به رژیم کابل تسلیم گردید که قرار است ۲۱ میلیون روبل متباقی در اختیار (UNOCA) گذاشته شود.

در مورد این ۱۰۰ میلیون روبل مواد غذایی (UNOCA) با دولت روسیه موافقه کرده که چون روبل روسی در افغانستان قابل تسعیر نیست بنابراین مواد غذایی چون بوره، تیل و سایر اقلام در بازار آزاد تحت موافقه (UNOCA) و حکومت کابل بقیمت معین بفروش رسیده و ماحصل آن صرف سایر پروژه های ملل متحد در داخل کشور گردد. راپورها حاکی است که قسمت اعظم عواید ناشی از فروش متاع فوق الذکر در بازارهای تجارتی صرف توزیع و پرداخت مصارف ترانسپورتی شده است.

از جمله ۵۰ میلیون روبل برای امتعه و ماشین آلات یک قسمت مانند واتر پمپ، وسایل نقلیه، وسایل زراعتی، بلدوزر و غیره از طریق حیرتان و مزار شریف با افغانستان انتقال یافته است. (UNOCA) انتظار دارد تا معلومات بیشتر در مورد چگونگی و تاریخ سایر مواد امدادی از مقامات شوروی بدست آورد. چنین فکر میشود که توريد این نوع ماشین آلات یک نوع وابستگی اقتصادی را در آینده از نگاه حفظ و مراقبت آنها برای افغانستان بار خواهد آورد.

در زمینه ۵۰ میلیون روبل کمک شوروی برای فراهم کردن تسهیلات برای عودت مهاجرین باید گفت که روسیه شوروی در نظر دارد بتعداد ۱۴ کمپ را که بعد از خروج عساکر خویش از افغانستان بجا گذاشته بود بمثل متحد بدهد تا در شفاخانه ها و سایر پروژه های مربوط بسازمان صحتی جهان و سایر ایجنسیهای ملل متحد در افغانستان از آنها استفاده گردد. مذاکره روی تفصیل این نوع مساعدتها تا کنون جریان دارد.

کمک ۵۰ میلیون روبل برای خدمات لوژستیکی و ترانسپورت مواد امدادی شامل انتقال کمک از سایر کشورها چون فرانسه، فنلند، ایتالیا، ترکیه و سایر ایجنسیهای ملل متحد است که از طریق روسیه بعمل میاید. (UNOCA) با مقامات روسی توافق نموده اند تا راه های بیشتر انتقال اموال را در طول سرحدات شمالی افغانستان جستجو نمایند تا ارتباط مستقیم با ولایات شمالی کشور تاسیس شده بتواند. عملیات سلام قبلاً گداهای مواد غذایی و مراکز توزیع را در نقاط مختلف برای امداد عاجل تاسیس کرده است.

بارتباط ۱۵۰ میلیون روبل برای پروژه های کمکی و انکشافی در افغانستان، قرار اطلاع (UNOCA) از جمله ۶۶ پروژه که تحت پلان کار ۱۹۹۰ ملل متحد بمقامات روسی پیشنهاد شده بود، ۱۷ پروژه آن قبلاً از طرف مقامات روسیتصویب و کار آم در ساخت مختلف آغاز یافته است. گفته میشود که در پلان کار ملل متحد درین زمینه کدام ابتکار عمل موجود نبوده بلکه اکثریت این پروژه ها قبلاً از طرف روسها مطالعه و مطرح گردیده بود. کمک درین ساحه را مواد زراعتی، پروژه های ساختمانی و مواد طبی و تعلیمی تشکیل میدهد.

متکی به تقاضای سرمنشی ملل متحد از جامعه بین المللی برای جلب کمکهای اقتصادی و بشری برای افغانستان که بتاریخ دهم جون ۱۹۸۸ اعلان گردید، ملل متحد یک پروگرام که شامل امداد و مساعدت برای عودت و اسکان مهاجرین افغانی بداخل کشور است در حدود ۱۱۶۶ میلیون دالر احتیاج است تا این پروگرام بداخل ۱۸ ماه مورد تطبیق قرار گیرد. در مرحله دوم که شامل اعمار مجدد کشور و احیای زیر بنای اقتصادی است بمبلغ ۸۳۹ میلیون دالر بیشتر ضرورت خواهد بود که با مساعد شدن اوضاع در افغانستان از کشورها و موسسات بین المللی گرفته خواهد شد.

تأجائیکه به عملیات سلام تعلق میگیرد، برای ادامه کار پروژه ها قبلی و پروژه های جدید در افغانستان بموجب پلان کار سال ۱۹۹۱ ملل متحد بمبلغ اضافی ۱۵۵ میلیون دالر بیشتر احتیاج است که مساعی برای جمع آوری این پول از منابع بین المللی جریان دارد.

جای شک نیست که رول ملل متحد در اعمار و انکشاف اقتصادی افغانستان مهم و حیاتی خواهد بود. و کمکهای این موسسه جهانی متکی به پرنسپ های نوع خواهی ادامه خواهد یافت. ملل متحد با درک این حقیقت که اختلافات سیاسی، مذهبی، زبانی و قبیله ای در افغانستان هنوز ادامه دارد وظیفه خود میداند تا در زمینه پروگرام های بشری و اقتصادی خویش عوامل فوق الذکر را در نظر نداشته بلکه مساعی خویش را بدون تبعیض برای مردم فقیر و بی بضاعت افغانستان و تأمین منافع علیای کشور دنبال نماید. ختم.

تفسیر آدرس ها را یادداشت فرمایید

P.O. BOX 408
MONTCLAIR, CA 91763

تجلیل از سالروز استرداد استقلال افغانستان! 67

مرحوم اعلحضرت امان الله خان هفتاد و دو سال قبل بتاريخ ششم جوزا (معادل ۲۷ اپریل ۱۹۱۹) در نتیجه آخرین جنگ قاطع و نمر بخش با دولت هند بر تاسی استقلال افغانستان را تأمین و اعلان نمود و بعد از آن این روز فرخنده هر سال در دوره سلطنت او در پیمان برای سه شبانه روز تجلیل میگردد. در عهد سلطنت اعلحضرت محمد نادر خان و بعد از آن تا اخیر سلطنت اعلحضرت محمد ظاهر شاه تاریخ ۶ جوزا بیکروز تشریفاتی مبدل و تجلیل استقلال بشکل یک جشن با شکوه باول سنبله صورت میگرفت که یک هفته دوام میکرد و در کابل در چمن حضوری و در مراکز ولایات افغانستان مراسم خوشی و سرور برپا میگردد. سفارتخانه های افغانی در خارج این روز خجسته را با دعوتها و شب نشینی های مجلل تجلیل میکردند و چون حیثیت افغانستان بحیث یک مملکت غیر منسلک نریخته بود صدراعظم و روسای جمهور ممالک متحابه در جشن استقلال افغانستان سفارت خانه های افغانی اشتراک میورزیدند. ولی کمونستها بحیث یک حکومت دست نشانده و غیر مستقل آبرو و حیثیت افغانستان را ریختند و بعد از کودتای کمونستی در جشنهای سفارات افغانستان در ممالک آزاد جهان به نمایندگی از مملکت متوقف فیها از سویه مدیر بالاتر کسی دیده نمیشد.

کمونستها عنعنات خوب افغانستان را دگرگون و مردار کردند، زیرا اینها میخواستند برای خود تاریخ نوی در افغانستان بسازند، به نحویکه بالای فجایع بشری خود از قبیل خونریزی و قتل عام و چور و چپاول و زندانی ساختن و شکنجه مردمان بیگناه بشمول زنان و اطفال خاک بریزند و بروی آن خاک چند زنبق پلاستیکی گذاشته آنرا باصطلاح خود شان «شگوفانی» نشان بدهند. این فقط چشمان کور خود کمونستها بود که روبنا را شگوفانی ولی شعله های خونین رنگ زیر آنرا نادیده می انگاشتند.

یک نمونه این دگرگونی و شگوفانی کمونستها در کارت دعوتی مشاهده میشود که از طرف سفارت رژیم کمونستی کابل در واشنگتن بیک عده افغان هارسال شده است. این کارت را بدقت بخوانید:

On the occasion of the
72nd Anniversary of the Independence Day of Afghanistan,
The Minister-Counselor, Charge d'Affaires a.i. of
the Embassy of the Republic of Afghanistan
and Mrs. Jawshan
have the honor to request the pleasure of the company of

Hashemayan

at a reception
on Monday, August 19, 1991 from 7:00-8:30 p.m.
at the Residence
2001 24th Street, N.W.
Washington, D.C. 20008

R.S.V.P only
Monday-Fridays, 9 a.m.-4 p.m.
Tel. (202) 234-3770

ملاحظه میفرمائید که نماینده رژیم در واشنگتن البته بهدایت وزیر خارجه بدفعل وبدنام رژیم کابل، مدت دوام این احتفال را فقط یکنیم ساعت، یعنی از ساعت هفت تا هشت ونیم شب تعیین کرده، که هم به تجلیل سالروزاستقلال افغانستان یک اهانت است و هم بمدعویین، و گمان نمیکنم در تاریخ تجلیل استقلال افغانستان چنین اهانت و بدعتی تاکنون رخ داده باشد.

از جانب دیگر بی ادبی و بی نزاکتی کارکنان سفارت رژیم رادر مخاطب قرار دادن مدعو ملاحظه بفرمائید که عوض آنکه آقای هاشمیان یا دکتر هاشمیان بنویسند فقط «هاشمیان» نوشته اند؛ آنهم بدون خانم که او هم افغان است. و این نمودار تبلیغات دروغین رژیم است که به زن و حقوق زن ارج میگذارند!

و اما ایکاش دسترس میداشتیم یک کارت دعوت سفارت رژیم بعنوان یک عضو سفارت شوروی را بدست می آوردیم تا هموطنان میدیدند که باچه آداب غلامگرایی مرقوم گردیده است.

مصرف نظر ازین بی ادبیها که خصوصاً در دیپلوماسی غیرقابل بخشودنی میباشد، تجلیل استرداداستقلال افغانستان از طرف بقایای رژیمی که این استقلال رامحض منافع حزبی خود بالای روس منحوس فروختند، در نزد وطنپرستان افغانستان گناهست نا بخشودنی و من فکر نمیکنم هیچ افغان شریف و وطندوست باین دعوت اهانت آمیز لبیک بگوید. از شخص فاسد اخلاق، بازاری و بی ادبی چون وکیل که وزیر خارجه رژیم است مامورین اوچه میگیرند!

استقلال افغانستان در قلب هر افغان جا و مقام خاص دارد و ما این روز فرخنده را به فرد فرد ملت مسلمان و آزادبخواه افغانستان تبریک میگوییم. بامید آرزوی که همه بکنار دیگر این روز حقیقه را در خاک خود و میان مردم خود تحلیل کنیم، انشاء الله تعالی.

در عین زمان سروح سهدای راه آزادی، آنهاییکه در محاربات قلبی ناانگنسی و در معرکه استقلال سال ۱۹۱۹ جام شهادت نوشیده اند و همچنین مجاهدین سرفراز افغان که در ۱۲ سال گذشته بمقابل کفر و الحاد و کمونیزم قد علم کرده خود و اولاد و مال خود را فدای ناموس اسلام و وطن کردند درود و تحیات میفرستیم و بمجاهدین دلیر افغان که با شرایط دشوار در سنگرهای گرم هنوز هم مبارزه دارند، در سازگانه ببرد معال (ج) تبریک و کامیابی مسئلت می نمائیم.

اشتراک کنندگان

قرار معلوم حدود ۱۲ نفر افغان در دعوت سفارت رژیم اشتراک ورزیده بودند. اینها عبارتند از جناح چپ سوسیالستی افغان ملت شاغلو قدرت الله حداد و داکتر امین واکمن رئیس جناح سوسیالستی افغان ملت و شخصی بنام داکتر متین که شناخت کاملی از وی فعلا میسر نیست ولی همینقدر معلوم است که در واشنگتن بیزنس خانه فروشی دارد. داکتر متین درباره عمران مجدد افغانستان و همکاری با رژیم کابل بیاناتی داده است. غلام ربانی که قبلا با یکنفر آمریکایی نشریه "نیوزمیکر" را چاپ میکرد و خود را از همکاران رژیم کابل میدانند نیز اشتراک ورزیده بود. نام شش نفر دیگر نیز بهما رسیده ولی تا شقه نشده است از نشر آن خودداری ورزیدیم.

قرار مسموع حکومت واشنگتن برای بار اول بمستخدمین خود در شعبه های فارسی و پشتوی صدای آمریکا سفارش کرده بود تا در احتفال سفارت رژیم سهیم شوند و يك نماینده از هر شعبه را اعزام کرده بود. شاغلو محمد ابراهیم از شعبه دری را پورتاژ جریانات محفل مذکور را ترتیب کرده قرار بود نشر کند که برایش امر توقف آن داده شده. از طرف شعبه پشتو آقای جهانی رفته بود و راپوری تهیه کرده بود که نشر نشده. تا این تاریخ صدای آمریکا هدایت داشت اخبار سفارت را نشر نکند. آخرین اطلاعات مشعر است که اداره اطلاعات دولت آمریکا (USIA) شعبه افغانستان صدای آمریکا هدایت داده است تا وقتا فوقتا اخبار سفارت رژیم را نشر و با کارکنان آن مصاحبه ها ترتیب بدهند و قرار مسموع يك مصاحبه نیز با شارژدافر رژیم تهیه شده که عنقریب نشر خواهند کرد. (۷ سپتامبر)

در تهنیت وزیر جواهر لال نهرو صدراعظم هند با مرحوم عبدالحمید مخمور شارژدافر افغانستان در احتفال بزرگ سالگرد استرداد استقلال افغانستان با بریدن كيك سالگره مراسم را افتتاح مینمایند. دهه ۵۰ میلادی

دستور محمد مصطفی رسولی

کودنای اکثر سرباز که تمام انتخاب "یاد می کنند و حساب می کشند" را
تدارک نایمی خود ملت، در پی قربانی این کودکان نافرمان باشد.

این یک قصه نو لکچر یک است و قرار یک منتقدین نو لکچر عقیده دارند ادبیات شفاهی و قصه ها اینها نیست باز با فکر خردمندی مردم.

از موضوع در می شوم. آرای کلامی که اگر با چوب فقط و فقط برای مردن مردم درس و بهیشتان است

از موضوع درد نشیوم. آزادی کلام کو بر باهوش فقط و فقط برای فرب دادن مردم درس و جهانیان

تغییر مطلوب در سیاست حکومت پاکستان⁶

در قصه خوانی پشاور شایع است که موسسه آی اس آی پاکستان در اوایل ماه جولای یکتن از مشاوران مجددی را احضار و توسط وی بحکومت موقت پیامی فرستاده شامل دو نکته ذیل:

اول) حکومت پاکستان بعد ازین از روشهای انفرادی و افراد بارتباط راه حل قضیه افغانستان حمایت نخواهد کرد.

دوم) دولت پاکستان بهیچوجه و تحت هیچنوع شرایطی نجیب و رژیم او را برسمیت نخواهد شناخت و از هرگونه ائتلاف و سازش بحکومت موقت و تنظیمها با رژیم نجیب حمایت نخواهد کرد.

نکته اول چنین معنی دارد که حکومت نواز شریف بعد ازین از شاغلی گلبدین حکمتیار امیر حزب اسلامی و پالیسی تنظیم او بارتباط راه حل قضیه افغانستان حمایت نخواهد کرد - یعنی بعد ازین برای او پول و اسلحه و امتیازاتیرا که سابق بیشتر از دیگران باو میداد، نخواهد داد. بنظر آیین افغانستان این یک تغییر مطلوب است در سیاست حکومت پاکستان، اگر این حکومت قدرت وفا بعهد خود را داشته باشد!

در پاکستان بارتباط مسایل افغانستان فعلا چهار حکومت وجود دارد: (۱) حکومت رسمی که توسط نواز شریف تمثیل میشود (۲) حکومت آی اس آی (۳) حکومت نظامیان پاکستان و (۴) حکومت جمعیت اسلامی پاکستان. قرار مسموع آن سه حکومت دیگر نکته دوم پیام فوق الذکر را بالای حکومت نواز شریف قبولانده گویا درنکته دوم توافق چهارکنج مربع حاصل است. ولی پیرامون نکته اول پیام، یعنی انصراف از حمایت دیوانه وار شاغلی گلبدین حکمتیار، حکومت نواز شریف تاکنون توانسته موافقت حکومت آی اس آی را در زمینه حاصل نماید و بهمین مناسبت این پیام از طریق موسسه آی اس آی مخابره شده تا نمودارحمایت آن موسسه باشد. اما موافقت دو حکومت دیگر، یعنی نظامیان پاکستان و جمعیت اسلامی پاکستان، در زمینه تاکنون حاصل نشده بلکه یک هیئت عالیرتبه جمعیت اسلامی پاکستان که درین اواخر از وابستگی بازدید نمود، پیرامون راه حل قضیه افغانستان نظرهای مخالف با حکومت نواز شریف به نمایندگان حکومت و سنای امریکا اظهار نمودند.

خدا کند حکومت نواز شریف بحیث یک حکومت انتخابی و دارای اکثریت در پارلمان پاکستان قدرت تمثیل از دولت پاکستان را حاصل نماید، در حالیکه تاکنون در مسایل داخلی پاکستان حکومت او حدود پنجاه فیصد قدرت دولت را تمثیل توانسته است.

نکته دوم پیام فوق الذکر که گویادولت پاکستان نمیخواهد رژیم نجیب را برسمیت بشناسد و مخالف ائتلاف تنظیمها با رژیم نجیب میباشد (و اندرین باب موافقت چهارحکومت پاکستان حاصل است)، اگرچه از حسن تصادف اکثریت افغانها نیز بهمین نظر میباشد، معهذا اتخاذ چنین موقفی از جانب دولت پاکستان مداخله مستقیم در امور افغانها و افغانستان پنداشته میشود، زیرا موضوع ائتلاف با رژیم نجیب و عدم آن یا طرد یا عفو آن به اصل «تعیین سر نوشت افغانها مربوط بوده بیک دولت اجنبی تعلق ندارد؛ هر حکومتی که اکثریت مردم افغانستان از راه انتخابات آزاد بپذیرد، پاکستان و سایر ملل جهان مکلف بشناخت آن میباشد. اسکه دولت پاکستان یکبار دیگر بطور علنی در امور داخلی و حق تعیین سرنوشت افغانهاباین ترتیب مداخله کرده دلیلی سربشی است که از مدرک تماس و مذاکرات چند تن از امیران تنظیمها بانمایندگان رژیم کابل برایش ایجاد شده خواهد بود. ولی توقع ماافغانها از دولت برادر پاکستان اینست که در تثبیت پالیسی جدید منافع پاکستان رابطور یکجانبه و عدم بر منافع افغانستان قرار ندهند بمعهدا همینکه پاکستان از حمایت و رجحان بعضی گروه ها منصرف شده یک تغییر مطلوب خوانده میشود. این موضوع

علامه مشرک سه جانبه که بتاريخ ۳۰ جولای در اسلام آباد مادر اردید نیز گنجانیده شده و دولت های ایران و پاکستان متعهد شده اند که از پالیسی سابق تاخیر حکومتهای مرجع و دلخواه خود در افغانستان منصرف شده اند.

تغیر مطلوب دیگر همانا دعوت ایران است از طرف پاکستان تا در مسایل منطقوی بارتباط افغانستان سهم مساوی و مشترک داشته باشد. قبلترین دولت پاکستان بارتباط قضیه افغانستان خودش را بیگانه ذیحی و مستحق میشمرد ولی اکنون حاضر شده بدولت همسایه ایران نیز حقوق مساوی قابل گردد که کنفرانس سه جانبه (پاکستان - ایران - مجاهدین) اسلام آباد و موفقیت ضمنی که از آن حاصل شده محصول همین تغییر روش میباشد. ایرانها اکنون میکوشند در کنفرانس سه جانبه دوم درتهران که به تاریخ ۲۷ اگست آغاز مییابد توافقهایی بیشتر و نتایج خوبتر بدست آورند. بارتباط این مسایل مقاله روزنامه (The New) اسلام آباد که بفارسی ترجمه شده ذیلا قابل خواندن میباشد.

و این کدایت و در عتق گویا چو بت بخاطر آفت تا بترانه کک های اقتصادی کوشی های غربی را بنود جفت کند. علت دوم این «در عتق» رهبر شوروی در آن نهفته است تا خدمتیت مردم را بشنید به شکلی که بیشتر آنان نام مردم «مردم سیدم» نزنند تا کثرت و در عتق العالی در عتق سیدم بخود معلوم کند.

بطور مثال آزادی نام نهاد نظامی را ذکر می کنیم.

این منظوم و برتری در شش بافتن باصیت واقعی و متورس می شوروی «مصلحت امیر خواجه بود و افتد

۲۱ اگست سال ۱۹۶۸ را در اینجا ذکر می کنیم. خوار معلوم ۲۱ اگست سال ۱۹۶۸ یعنی بیست و سه

سال قبل تا آنجا و غنیمت های شوروی بر مردم چکوسلوواکیا بر پیش برود تا با آزاد های آهن و پر لاد

دلتی آزادی خواهی و دو کور انترنم را در آنجا در عتق تا به دو سازند. در عین زمان صفت شش از انسان

شوروی در میدان سیرج در سکو به شکل نظامی و صدهای بلند کردند که مبین پر دست و افتد و

آنها از اشتغال چکوسلوواکیا بود. در سبب این صفت تن را به زندانها، تبعیدگاههای سیاسی و

زندانی های گری برای بیماران روانی در شوروی به تعداد بیشتر از سبب شش های عادی ساخته شده است

اعزام کردند. نامهای این صفت تن در طول سالهای متمادی شش تا به جنبش و کورایک کرد. اسامی

چهار تن را از کشتی که پیرامون اشتغال چکوسلوواکیا در خارج از کشور شوروی استخراج نمود از انترنم

اند. لایب بگویند، نال که گویا بخت کلا، و کینه و غایت بزرگ و دایم دیلمون. سستن و دیگر نیز با آنها

و صعبا و گنگی ها که سیاسی باشند.

و آن زمان به شش و سبزی شد. ملی تاریخ ابتدا این جنبش در شش شوروی را بیاورد و فراموشی نخواهد

سپرد. بیست سال بعد از آن تاریخ ۲۱ اگست ۱۹۸۸ می می کسی، صدای امریکا، صدای آزادی و

سایر سدهای گری جهان از آن اعلام داشت که در شش و صدای پیشین جنبش گریا کرد

که در زیر شش و سبزی سالگرد اشتغال چکوسلوواکیا توسط لشکر شوروی را در گریا کرد. ملی جوانان

روزی دیدند و همانسان ششند که در طرف بیست سال در طرز روش حکومت استنداری و سبزی

شوروی چو غنیمت بسیار آمد. است؟ همه آنها نیز که در میدان پیشین گریا کرد و بودند با کونکها

زود. است و کونک کردند و در شوروی پولیس از آنجا رفتند و به جای نامعلوم کردند. و شکی نیست که صدای

این اعمال شش و غنایم توسط کمی گریا کرد که در سبب های علی در آن میدان ظاهر شدند

قرار سدهای متوقف در این روز پیش از سبب صد نفر و سبزی به سبب چالهای محضی از آنجا رفتند

برای یک مدت نهایت کوتاه نظامی گریا کرد که در صدای را به در روز و چو با خود نفس کنند

که بر روی آن با حرف در شش بسیار به سبب سبزی نشاندند. بود. و آنجا در شوروی -

نابندارم اردو پای شرقی «.

تا آنجا و غنیمت های این نابندارم اردو پای شرقی تا هنوز و چکوسلوواکیا وجود دارد و از آنجا میرود

نشاندند.

و اما بر گریا بایک این «نابندارم اردو پای شرقی» با کثرت و چو و معلوم خود که در طول تاریخ موجودیت خود

به جهت یک کور و سبزی و عضو سنان ملل متحد به سبب شوروی بخاور نکرده و چو با خود نکرده.

و این صده سال قبل از امروز بود. در آن شب ۲۴ سرطان ۱۳۵۲ فرماندهان پایش رنید و انش که اکثریت نشان پرورده اکادمی های نظامی سکو، لینگراد، کینیت، ایسا و سایر

کپرها های شوروی بودند به رهبری سر رار هم واحد - این هتکر خور کاسه و خور سراسر افتاد که

ده سال کامل منتظر چنین فرصتی بود تا یک های خویش را به حرکت در آورند. اینها که توسط

دوسه ها برای رادو نمی بلکه برای روز کونکونی افتاد نشان پرورش یافتند بودند در طول شب

همه جا حاضر به تعریف خود گرفتند. صدراعظم هم در سبب شش، وزیر دفاع جرجال خان محمد خان و

سر رار عبدالولی قومندان شورای مرکز، دستگیر و به زندان از آنجا رفتند. سایر ارکان دولتی

بشمول وزیر امور و سبب از آن گریا کردند. و در آن روزهای زندان پروردی همه را شکنجه و شکنجه

و ادبوری سکو در آن روز به سبب های خاصی بزبان پشتو و دری لشکر کرد و شکنجه های

در سکو که بزرگترین دستگیرگاه ها سبب و اطراف آن غیر مستقر ای و شوروی هم به سبب در محفل بر یکی

بهین مناسبت در آنرا را سبب ترش و راد که در آن زندانهای یک در آنجا در سبب در سبب

اعتب که کمی نمی که تا آن زمان پیش از سبب. او سبب. با سبب در آنجا در سبب در سبب

و رادو خان را که در سبب در سبب هم در سبب در سبب در سبب در سبب در سبب در سبب

عید را بود به صفت افتاد ماه خنوبی بود و روزی در سبب توصیف کرد که در آن سبب سبب

خان را در سبب به سبب و سبب آن در سبب جمهوری شوروی در سبب سبب سبب

طو حکومت که در سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب

گوستان افغانی به سبب گریا افغانی یافت حیثیت سبب برای ایجاد یک حکومت کامل

کونک سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب

در روز که سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب

و غنیمت ها - این سر سبب و سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب

نشین و حکومت سبب سبب.

و اما دستگیرگی کمی گریا کرد به سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب

از غنیمت های پاک و این سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب

اولین و سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب

میوند و سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب

بهین سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب

دستگیر سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب

صفت سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب

است که سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب

این رفاص سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب سبب

هریکي به کيفو اعمال خويش رسيدنه. فدا دنده گرځېدو ولي سخت گرځېد. دېده شورو که ازهر پيښه چلوښه وبا چه طرزي ازبين خوله دخت.

ولما برگرځېد به بخش اصلي گنډا خويش. داود نيز با اولاد واهاد خويش از طرف دد سېاشک شته وکوږي خويش شوه ۱۳۵۷ ده هالېکه جنگنده هادي دسي مستقيماً از اښکته دېر وړانده. لرگ کابل را بېراند سکره پک حکومت مطلق العنانې فاعلي کړونسي را دد افغان ټاکه برار پک قدرت رساښه.

باکوږي خويش خور سر آغاز ماتم ملي مردم ستمښه افغان ټاکه بنا نهاده شه. انش خانان سوزې ده ستراسر کور دگر ووت.

باز دد اين روز انستوت فادر شناسي مسکو خپلا آزان نام برم جشنواره اې ده تالار انستوت برپا کړو د حال دود يانکوف بربري ستيغ سرخ حکومت تره کي را برگرځون موقوفيت باصطلاح خورشان نظام اطل عاني شوروې تاسيد وکوږي خويش ۷ شوره را استقرار حکومت شوروې دد افغان ټاکه خوله چي که گند آد دود يانکوف پک گرځوال کي کي بي بود که فصل براين بارها بنظر خور اگرون لېانت مختلف زبان پشته به تام نظام پشته زبان افغان ټاکه کړاکرت ملت را انکس ميده با دها مسافرت کړه وکي از دود عاني دد خور سر اگرون کي و بارشرايې اشي بود. دد يانکوف لېده از طرف پيښه خوله بافغان ټاکه ووت ملي بافغان ټاکه کلاسون سرخ کړمولود تر دد سرخ الکوت برود مصاب همېي برم با دد طرف دلازه سال بيار آود که چيانيان نظير اکتراسر دد تواريخ دد منشي وراستنداد وخورشکاري ديده اند. وراين پک پديده طبيعي است. دد خور منظر همان که پای مخصوص ددس داخل شده ديگر آفت کشند و قتل عام راين کړي ملت شه. دد وراغزون وحبب بروم باق برصا همان کرامت و فنييت انسي سفت مي جويد مله و منسند کتب اخلاصيت مي کده حق گوئي وحق شنوي را باي نياشه. ترور و دد هشت ازهر خور پيښه کړي کړم گروم ميشود.

دسالوس ويا برتوري برتري مي کړېده. ترور و دد هشت ازهر خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود.

دديرو خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود.

دديرو خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود.

دديرو خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود.

دديرو خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود.

دديرو خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود.

دديرو خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود.

دديرو خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود.

دديرو خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود.

دديرو خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود.

دديرو خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود.

دديرو خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود.

دديرو خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود. دد وړانده سالي که از فاعون سرخ کړي شه سفاکان باند تره کي. اين، کابل و قنېب که دد خور خند و خور پيښه کړي کړم گروم ميشود.

در شش ماه گذشته، رژیم صد ها سنی مخالف را اعدام کرده است حمزه جامی

کردند که دروغ است هیچ کس به صرف داشتن عقیده ای در زندان نیست. ولی مدافعان حقوق بشر آیا نمی توانند از فاشیست های دیکتاتور و انحصارطلب بپرسند که بیست و چند نفر اعضای نهضت آزادی را به چه جرمی گرفته اند؟ یا صد تن از علما و دانشمندان اهل سنت مانند علامه احمد مفتی زاده، مولوی محی الدین بلوچستانی، مولوی سید احمد حسینی، مولوی یار محمد امراء، مولوی عبدالرحمن قندابی، دکتر احمد میرین، مولوی ابراهیم صفی زاده، مولوی عبدالغنی شیخ حاجی، مولوی عبدالله قهستانی، و ۲۰۰ که زندان ها را از آنها پر کرده اند چه جرمی دارند؟ کدام يك از اینها مجرم جنایی هستند؟ همین کسانی را که طی شش ماه گذشته اعدام کردید، اسناد ناصر سبحانی، عبدالحق جمفری، محمد عبدالواحدی، مولانا عبدالوهاب خوافی و... کدام يك از اینها دزدی کرده بودند کدام يك باند قاجاری را رهبری می کردند؟ اگر اینها به جرم داشتن عقیده زندان و اعدام نشده اند، به چه جرمی بوده است؟ اگر می گوید به «سازمان مجاهدین اهل سنت» بستگی داشتند و کار سیاسی می کرده اند، غیر از عبدالوهاب خوافی (که عضو شورای مرکزی شماره ۷ سازمان بوده) بقیه کدام يك با سازمان تماس داشتند، و به فرض این که عضو سازمان بوده و کار سیاسی هم کرده بودند چه گناه بزرگی مرتکب شده بودند؟ مگر جز این است که شما به نظام جمهوری معتقد هستید و فعالیت سیاسی را در چهارچوب قانون اساسی و حاکمیت کشور مجاز می شمارید؟ آیا به نظر شما همه مردم باید برده و غلام شما باشند و هر چه گفتید آنها بده قربان بگویند.

چرا با جان مردم بازی می کنید؟ چرا خشم و غضب ملت را می شورانید؟ آخر تا کی حقایق پنهان خواهد ماند؟ شما هم امروز و فردا رفتی هستید. چرا قبر خود را به دست خود می کنید؟ تا دیروز ما آمریکایی و وهابی و جیره خوار و مرتجع و... بودیم امروز بر حسب تازه ای پیدا کرده اید: «سازمانی» (وابسته به سازمان مجاهدین اهل سنت). کجایه مردم «سازمانی» هستند؟ اگر بدون برجسب بکشید چه کسی دست شما را می گیرد؟ اصلاً سازمان چرا با شما دشمن شد؟ اصولاً چرا بوجود آمد؟ باز هم می بینید که باعث بوجود آمدن سازمان و تحریک مردم خودتان شدید؟ و این گفته خود شماست که «بکشید مارا، ملت ما بیدارتر می شود» اما این حلقه به گوشتان باشد که هر چه ما را بکشید، روحانیت را بکشید، مردم را به زندان ها بیاورید، شکنجه دهید، تهمید کنید و هر چه اوضاع را بیشتر بحرانی کنید، ملت ما بیدار تر خواهد شد. این پند را به

دانشگاه نمی رسد. شغل آزادی انتخاب کردم. باز هم فرزندان انقلاب یعنی همان گروه الهی - اطلاعاتی مرا به حال خود نگذاشتند بالاخره مجبور شدم راه پاکستان را پیش گیرم. شنیده بودم که U.N از پناهندگان ایرانی استقبال خوبی می کند. وقتی به اینجا رسیدم و خودم را معرفی کردم فقط همین جان و چشم و امروز و فردا یازده ماه طول کشید و ما وضع بهتری از متعادهای کناره یابان نداشتیم. بالاخره بعد از این همه سرگردانی هم يك نامه ۳۵ سانی با آرم زیبای سازمان ملل متحد تقدیم حضورمان کردند. با جقدر خوشحالی و مسرت آنهم دوازده انتظار بقیه باز کردیم و دیدیم غیر از تأسف و معذرت چیزی نوشته و فقط فرموده که به دلیل این که مدارک کافی در دست ندارید، و آنچه در مصاحبه تان گفته اید قانع کننده نیست کمیساری سازمان ملل نمی تواند شما را به عنوان پناهنده بپذیرد. حالا ایشان چه مدارکی می خواستند و چه دلایل قانع کننده ای می خواستند توضیح ندادند. چند بار مراجعه کردم، دست به اعصاب غذا زدم، فایده ای نداشت از ده هزار پناهنده ۱۰٪ هم از سوی دفتر پناهندگان سازمان ملل متحد پذیرفته نشدند، مگر این که خود را به یکی از گروهک های کمونیستی معرفی می کردند.

سرنوشت ما سنی های ایران هم مشابه سرنوشت فلسطینی هاست که يك ناسیونالیست عرب در کتابش «من فدائیم» می نویسد. قیامت که جتنی ها به جنت و دوزخی ها به دوزخ رفتند فلسطینی ها دیر رسیدند چون پراکنده بودند. وقتی که جمع شدند بهشت و دوزخ پر شد. گفتند خدا یا ما چکار کنیم؟ گفت ببینید در جنت هیچ جای خالی نیست، دوزخ را ببینید پر است گفت. پس چند خیمه از جبریل بگیرد و يك کنار چادر بزنید. حالا هم داستان

ما همینطور است. بهایی ها را خودشان تسلیق می کنند، پول می دهند و درست به استرالیا می فرستند. یهودیان را که خودشان خواستار جمع آوری شان هستند. این فقط ما هستیم که از يك طرف آخوندهای عقده ای آزارمان می کنند و از طرف دیگر مدافعین حقوق بشر. همان هایی که نماینده شان به ایران

می رود و بدون اجازه مقامات دولتی حق آب خوردن ندارد و به جرم انتشار گزارش ناقص و نیمه موثق که ۳٪ از جنایت های رژیم را هم منعکس نکرده است می بیند که چه مسخره بازی علیه این بیچاره های زبان بسته ای که زورشان به من و امثال من بیشتر نمی رسد به راه انداختن و گوش جهانیان را کر

ولی با ظاهر خیلی آرام و خونسرد گفتم مسلم است کسانی که نخواهند سیاه بودن خودشان را بپذیرند مانند آن بچه کلاغ شمارشان را قبول نداریم؟ قرار می دهند و شما حق دارید که چیز ارزشمندی نیافته باشید، زیرا فکر می کردید همه ارزش ها در اختیار شماست و من نمی دانم که شما برای عرضه کردن این مذهب ارزشمند خود چرا اینقدر رشوه در کنارش می گذارید تا خریدار برایش پیدا شود. واقعاً چقدر نگویند بخت است کسی که آخرتش را به دنیا بفروشد. هنوز صحبت تمام نشده بود که با عصبانی شدن من چهره اش قرمز شد و در حالی که رشته سخن را از دست داده بود گفت ای لعنتی چرا شیعه نمی شوی؟

من هم بلافاصله گفتم ای لعنتی تو چرا سنی نمی شوی؟ وقتی که راهش را گرفت و رفت، بعد از آن همه تهدیدی که کرده بود باخود گفتم بهتر است من هم شکایت کنم، فوراً شکایتی نوشتم و به دفتر دانشکده رد کردم. فردا صبح دفتر مرا خواست. وقتی که وارد دفتر شدم دیدم رئیس دانشکده مثل پلنگ زخم خورده پشت میز نشسته و درحالی که ریشش را دست می کشید گفت ای جیره خوار سمودی، تابه کی شما دست از این خرافات برنی دارید و صفات ارتجاعی تان را اصلاح نمی کنید؟ چند سال است از جمهوری اسلامی می گذرد؟ هنوز شما آدم نشده اید؟

من که حساب خودم را قیلاً کرده بودم و می دانستم که دیگر دانشکده جای من نیست گفتم ما قبل از حاکمان سمودی اسلام را شناخته بودیم و اسلام اصیل ما از خرافات پاك است. اگر جمهوری اسلامی آمده تا تفتیش مذاهب به راه بیندازد و از این طریق مردم را اصلاح کند جامعه اهل سنت احتیاج به چنین اصلاحی ندارد، چه مکتب آنها را خداوند اصلاح کرده است. گفت فضولی بیش از حد مجاز نیست. گفتم دفاع از عقیده ام بالاتر از مجاز و جزو ایمانم است. او درحالی که از خشم خودش رامی خورد با دست های لرزان و چهره قرمز و اخم دستور اخراجم را نوشت و جلویم انداخت. این بود جایزه ای که به عنوان شاگرد اول دوره به من اهدا شد. القابی که در حکم اخراجی ام تارام شده بود، مرتجع و جیره خوار بود.

آری این همه برکات، از جمهوری اسلامی به ملت شهید پرور اهدا می شود. اما متأسفانه ضد انقلاب ها به دروغ درخارج سروصدا راه انداخته قدر این همه نعمت را نمی دانند. از دانشگاه که اخراج شدم گفتم خوب مسأله ای نیست، روزی که تنها از

دقیقاً آبان ۶۳ بود و طبق معمول دانشگاه ها و مدارس به کارشان ادامه می دادند. بنده در رشته تاریخ در یکی از دانشگاه ها مشغول تحصیل بودم. علاوه بر آن که در يك خانواده نسبتاً مذهبی متولد شده بودم، تیمیض روز افزون و شیعه پروری رژیم آخوندی هم در ۴ - ۵ سال گذشته مرا وادار کرده بود که خودم را عملاً در میان همکلاسی های يك سنی به تمام معنی معرفی کنم. کار بجایی رسید که حداقل روزی يك بار به پنهان های مختلف به دفتر دانشکده احضار می شدم

و مورد تهدید قرار می گرفتم. تنها گناهم این بود که چرا حاضر نمی شوم مانند بقیه بچه ها دست باز نماز بخوانم و یا چرا در مسأله خلافت و امامت جانب خلفای راشدین (رضی) را می گیرم و یا در بحث های آزاد با معلمین و همکلاسی هایم در مورد هر تهمیتی که نسبت به مقدسات اهل سنت روا می داشتند دلیل منطقی و قانع کننده ای می خواستم، نه مزخرفات و احمادیت و تازه سازه همان سال را.

بالاخره يك روز استاد دینی ام با مهربانی دستم را گرفت و زیر درخت گلی در پارک دانشگاه نشاند و خودش هم بهلولیم نشست آجیلی را که باخود داشت جلو گذاشت و مرا هم دعوت به خوردن کرد. بعد از چند تا جك و چفتك که گویا برای جلب توجه من گفته می شد اصل موضوع را چنین آغاز کرد:

فلانی تو می دانی که من از میان شاگردان کلاس ترا بیش از همه دوست می دارم و علتش هم این است که آدم صاف و رک می هستی و حرفت را می زنی! امروز هم می خواهم به دوزخ فضای استادی و شاگردی دوستانه با هم صحبتی داشته باشیم به شرطی که آماده باشی سخنان دوست را بر خود گوارا کنی و مرا از خود خرسند کنی! زیرا که زندگی عمری طولانی است و ما هنوز سال ها با یکدیگر دوست خواهیم بود. در برابر آنچه من از تو می خواهم بهای چند برابری به تو خواهم پرداخت! خواهرم را به ازدواج تو خواهم داد، آپارتمان تازه ای که قرارداد بسته ام به نام تو ثبت خواهم کرد، و هر شغلی هم که در دولت خواسته باشی برایت خواهم گرفت، و این هم کلید «ببوك!» من در حالی که همچنان خود را به آجیل ها مشغول کرده بودم و به دقت حرف هایش را گوش می دادم سرم را بالا گرفتم و گفتم آنچه ممکن باشد دریغ نخواهم کرد، بفرما. گفت فلانی من سالهاست که در مورد مذهب شما تحقیق می کنم هیچ چیز ارزشمندی در این مذهب نیافتم که مرا به خود جلب کند. دیگر فرصت ندادم که برایم چرند بگوید. هر چند که داشتم منفجر می شدم

پول جمهوری اسلامی خرج تفرقه شیعیان افغانستان می شود

● در اثر تحریکات جمهوری اسلامی، شیعیان افغانستان به سازمان های سنتی می پیوندند!

افغان

بزرگترین مانع اجرای سیاست های تهران در مناطق شیعه نشین افغانستان،

شخص «شیخ محمد آصف محسنی» (مشهور به آیت الله محسنی) است که در ماه مارس ۱۹۹۱ دفاتر حزب او را در ایران بستند و وزارت خارجه و اطلاعات ایران به تهدید و تطمیع اعضای مهم آن همچنان ادامه می دهند. دفتر سپاه پاسداران در مشهد مذهباست به شکار هواداران حزب مربوط به آقای محسنی مشغول است.

يك شخص از وزارت کشور گفته است که حدود ۸۰۰ نفر از بربری های افغانی را در خدمت اطلاعات و جاسوسی ایران درآورده ایم تا از قضایای مربوط به شیعیان افغانستان مطلع باشیم و با کمک «سازمان نصر» که حالا در «حزب وحدت» است، این مسئله تحقق پذیرفته است.

کنسول ایران در هرات که با والی آن شهر به مسجد جامع شهر رفته بود، توسط مجاهدین حرکت اسلامی زخمی شد، والی هرات کشته شد و کنسول را به مشهد بردند.

در تمام میهمانی های دولتی در کابل اعضای سفارت ایران نیز حضور دارند و روابط کابل و تهران به توصیه ارباب آن ها مسکو، بسیار خوب و عالی است.

بر اثر تحریک و دخالت های رژیم ایران در حدود ۱۵ هزار شیعه افغانی در انشای جنگ های گروه های رقیب شیعی افغان کشته شده اند.

علمای مذهبی و افراد مهم جامعه ۵ میلیونی شیعیان افغان یا رژیم حاکم بر ایران مخالفت و تدریجاً به جامعه سنتی کشور ملحق می گردند.

چندین روزنامه مجاهدین افغان که در پیشاور پاکستان انتشار می یابد از طریق کنسولگری جمهوری اسلامی در پیشاور کمک مالی میشوند و در عوض این روزنامه ها مجبورند تا مسائل افغانستان را از نگاه ایران بررسی کنند و ضمناً خبرهای پیروزی و موفقیت های جمهوری اسلامی (۱) را نیز مرتب منتشر نمایند. این نشریات عبارتند از: روزنامه های «فتح»، «بشارت»، «حرار»، «کوش»، «صبح» و «مجله صف».

يك شاخه از حرکت انقلاب اسلامی که مربوط به «مولوی محمد نبی محمدی» است، در سال ۶۲ اشعاب کرد و تحت اداره «مولوی نصرالله منصور» رفت به ایران و در آنجا مورد استقبال زیاد قرار گرفت. وزارت خارجه در تهران از این «مولوی نصرالله منصور» الان استفاده های زیادی می برد. در سال ۱۹۹۰ دو نفر از رهبران حزب الله لبنان را توسط همین «مولوی منصور» به پاکستان دعوت کرد و بعد آنها را به ولایت آزاد شده پکتیا برد. منظور رژیم ایران این بود که به واشنگتن بفهماند که قضایای لبنان را در افغانستان هم می تواند تکرار نماید. به قول افراد مطلع ماهانه تنها ۵ هزار دلار به معاون «مولوی منصور» که شخصی به نام «امین فروتن» است از جانب تهران داده می شود تا نشریه «کوش» و «مجله صف» را منتشر نماید و البته این دو نشریه در کنسولگری و خانه فرهنگ ایران در شهر پیشاور توزیع میگرددند.

کیهان لندن شماره ۳۵۸ مورخ پنجشنبه ۲۰ جون ۹۱
معاون نیروی هوایی افغانستان، شوروی را بمباران کرد!

هفته گذشته يك هواپیمای جنگی نیروی هوایی افغانستان، يك ناحیه مرزی شوروی را بمباران کرد. در این بمباران چهار روستای آن کشور کشته شدند. دولت افغانستان پس از این حادثه از مسکو معذرت خواست و خلبان هواپیمای مذکور را تأسف گفت که روستاییان شوروی را به جای يك کاروان شورشیان افغان گرفته است.

روزنامه «کومولسکایا پراودا» ارگان سازمان جوانان حزب کمونیست شوروی، هويت این خلبان افغان را فاش ساخت و نوشت که وی «مصطفی» معاون فرمانده نیروی هوایی افغانستان بوده است.

چهل هزار پناهنده تازه افغان

به گفته منابع گروه مخالف دولت کابل، سی تا چهل هزار نفر از افغان های ناحیه «زنجه جان» در غرب افغانستان، به دنبال بمباران هواپیماها و توپخانه و عملیات نظامی زمینی ارتش افغانستان علیه چریک های ضد دولتی، به خاک ایران پناهنده شدند.

جندی قبل حزبی بنام حزب وحدت اسلامی از چند گروه افغانی مستقر در ایران بوجود آمد، حرکت اسلامی اهل وحدت را قبول دعت و آنرا ضروری میدانست ولی با تجربه (۱۱) ساله و عملکرد گروهها، برای تحکیم و تنهیز حزب آینده هرا یکی را مانند پذیرفتن نظارت و برای اعصاب برحزب طرد عناصر معامله گر با دولت کابل که در بعضی از گروهها وجود دارند و محاکم و با حداقل طرد جنگ افروزان و مهاجمین جنگهای داخلی که در حدود دوهزار سلسله را در مناطق آزاد شده مرکزی به قتل رسانیده اند و امثال آن را به بندها بندند.

ولی چون نقشه حزب وحدت لازم التبرار بود و جمعی هم وظیفه داشتند بهر نحو که عده آن را بوجود بیاورند، دلائل منطقی حرکت اسلامی که بهر رویه بودی مردم ما و تقویه و برانگیزش حزب جدید از نا پاکها دور داشتن آن از وابستگی بوده، غنیده نقد و بیخود اعلام کردند که حرکت اسلامی هم حامل این حزب عده و همین چند دروغ دیگر که مباحط مردم اهمیت آنها جواب ردی به آن دروهمانندادیم.

جندی قبل یکی از مسئولین این حزب (مادفی نلی) توسط افراد نامعلوم به قتل رسید و بلا فاصله رادیوی کابل آنرا به حرکت اسلامی نسبت داد و همین سخنوی که مقلد این حزب در تهران توسط بعضی فارسی بی بی سی و رادیوی دری مسجد نوازات نام مذکور را تکرار کرد منتفی اسم حرکت اسلامی را تکرار و مابا و همبستگی ما ندیم ولی دوباره هی ۲۸/۸/۶۶ رادیوی تهران در جریها اتهام مذکور را تکرار کرد و مباحط یکی از فرماندهان نظامی حرکت اسلامی را به قتل مذکور نسبت نمود و ضمناً برای هر چه همین تر حدن خبر افغانه کردند که يك پایه معاينه امريکائی هم از قاتلین بدست آمده است (۱۱) حرکت اسلامی افغانستان موضوعات قبل را به اطلاع مسلمانان کشور رساند:

۱- حرکت اسلامی در قتل مص مذکور هیچ دستی ندارد حتی اطلاعی از آن نداشته است و - انعام مذکور را تکذیب میکنند.

۲- بهمد نیست قتل و توسط دولت کابل صورت گرفته باشد زیرا رادیو کابل آنرا بلا فاصله اعلام و به حرکت اسلامی نسبت داد تا به يك تفسیر دوتوان بزند و این احتمال هم روی هواست وجود دارد که قتل مذکور ملول رقابتی گروههای حزب وحدت صورت گرفته باشد.

۳- اعلان انباء ایسی حزب وحدت نماند که مقلد، ضعف تقوا و دینی سخنوی مسئولین این حزب است که بدون تحقیق باب افترا و توهم را باز میکنند و زمینه را برای عروج مجدد جنگهای داخلی مهیا میازند که منافقانه جسی از اعضای این حزب به جنگهای داخلی حادث کرده اند و غالب آنان با روسها و کمونیستهار و برتر شده اند.

۴- اینکه چرا مسئولین وزارت خارجه ایران مربوط افغانستان اذن داده اند این خبر از رادیو دری مسجد و رادیوی تهران بهر عود سوالی است که جوابی برای آن پیدا نکرده ایم (۱۱)

آها این عمل آنان که ولا افترا و توهم و اتهام است و تا انجا تدوین تفنگ بدستان حزب وحدت به جنگهای داخلی که نتیجه آن تضعیف انقلاب اسلامی ما است این نظر عرض می

جائز است و مسئولیت خون ریزهای آینده بدویشان توامد بسود ؟؟

آیا بهتر نبود به عواین تبلیغات طرفین را تدوین میکردند منتفی برای تحقیق قلمه بداعل بیفرستند تا اتهام را بر اساس ضوابط اسلامی بررسی کنند ؟ تفاوت با مردم عود مند است ؟؟ علوان که نمافتر سجاد و مسئول ما توسط گروههای عنوان حزب به عبادت رسیدند ولی رادیوی مذکور با دواز آنان فرگفته نکرده است.

۵- چند سال قبل نیز یکی از افراد نصر در گلران هرات به قتل رسید که بلا فاصله واحد به اصطلاح نهتنهای مربوطه به سپاه پاسداران ایران به رهبریتی حد مهدی هاعسی حرکت اسلامی را به آن متهم و چند دفتر مارا در هراتهای ایران بستند ولی بهمد معلوم شد که حرکت اسلامی هیچ دستی در آن نداشته است و هیچ عسکری از ما نخواستند (۱۱)

۶- ما حاضریم که هفتی از ما نهتن برای حل قلمه تحت ضوابط عری بداعل برونند بهر طریقه مد عیان کنیا تعد بسیارند که در فرین قلمه بودن اتهام رادیوهای ایران تکذیب آنرا بهن کنند.

با اینکه ما حرفهای میی داشتیم ولی مملعتا سکوت میکنیم و تنها به این جمله اکتفا میکنیم که حزب به اصطلاح وحدت را به حرکت تولید عداوت تبدیل نکنند که خودتان نیز در دنیا و آخرت سودی نخواهید برد.

حرکت اسلامی افغانستان ((بمبار))

بخش مسایل ذات الافغاني 74

صفحه	نویسنده	عنوان
۷۵	اداره	گردهم ایی ملی درکتابخانه احمد شاه بابا
۷۶	ابلاغیه عبدال مصور	فداکاری يك افغان دیندوست و فرهنگ پرور
۷۷	افغانهای مقیم واشنگتن و ویرجینیا	ابلاغیه هموطنان مقیم واشنگتن و ویرجینیا
۷۹	کشتمند اقتباس از جریده وحدت	کشتمند : قسمتهایی از استعفی نامه سلطان علی
۷۹	بحواله سرچوک کابل	کمیشن چرب (کمیشنکاری از فروش ظیاره اربانا)
۸۰	محترم کتوگا وال	قبرستان حزبی و قبرستان تجارتی
۸۱	بحواله جریده (نوید حق)	قبرستان بحیث رشوت حزبی
۸۱	بحواله قصه خوانی پشاور	طرز مصرف بیت المال جهاد
۸۲	بحواله وزیر مالیه حکومت موقت	ذخیره معتنا به حکومت موقت پشاور
۸۲	اداره	اعلانات : اعلان جالب و زندان پلچرخ
۸۳	افغانهای مقیم نیویارک	تقاضای دستیابی و رهایی فوری مبارز چینزایی
۸۳	بحواله اخبار پشاور	اختلاف جدید (فاروق میلی)
۸۴	اداره	ضایعات و اعانه ها
۸۴	اداره	مرگ بر پیروان لینن ملعون

مکاتیب وارده

۸۵	محترم عبدالله فروغ از آلمان	خیانت کاران راه فرار ندارند
۸۷	محترم مصطفی نوری از هامبورگ	جنایات حشمت کیهانی
۹۰	محترم دکتور عطا محمد نورزایی	زندان پلچرخ (تقریظ)
۹۱	محترم محمد معصوم از پنسلوانیا	محمد خان جلالی دشمن شماره يك بشریت
۹۲	محترم میر محمد صابر انصاری	نامه ای از نیویارک
۹۳	محترم جاوید احمد	نامه ای از کانادا
۹۴	محترم فرید عادل از سکرامنتو	کمونستها و جزای شان در افغانستان
۹۵	محترم جیلانی شمس از سولویدا	وطن فروشان در حال فرار
۹۶	محترم سید مختار از فرانکفورت	ایا د هونیگر سره به حوک زره سوی ولری ؟
۹۷	محترم حکیم قدیر از شیکاگو	در ترا میگویم دیوار تو بشنو
۹۷	محترم داکتر اختر محمد بیه کی	باز هم میر افغان شاه افغان
۱۰۰	محترم ل. م. قاسم	تجدید وصلت با يك پرچمی
۱۰۱	محترم محمد انیس مالک مطبعه پرستگرافت	اعلان تجارتی
۱۰۲	محترم رحیمه معصی از هیوارد	ضعیف او سمت عناصرو انسانانو

آرشیف ملی

۱۰۵	محترم پوها نند دکتور عثمان روستار	يك توضیح مختصر بر گوشه یی از مبارزه اهل پوهنتون
۱۰۸	محترم الحاج عبدالرحیم غفورزی	عبدالملك عبدالرحیم زی کی بود چه میخواست و...
۱۱۲	محترم محمد ناصر رشاد	گوشه ای از تاریخ که تا حال ناگفته مانده
۱۱۴	محترم داکتر عبدالرحمن حکیمی	ورود نادر خان با قباستان
۱۱۶	محترم محمد حسن کریمی	خاطره ای چند از پادشاه مرحوم امان الله خان
۱۲۰	محترم رقیه حبیب	افغانستان در بین دو امپراطوری
۱۲۲	محترم محمد سعید فیضی	برگی از دفتر خاطرات : سیمای شجاعان
۱۲۵	محترم محمد کریم پیکار	دو سند رسمی از دوران سلطنت امیرامان الله خان
۱۲۸	محترم سید فقیر علوی	پاسخی دیگر به سالک
۱۳۰	محترم محمد زکریا ابوی	در داخل دستگاه کی جی بی (قسمت دوم)
		تقیه کمونستی سلیمان (لایق)

آخرین اخبار تباریچ که به نام مشهور است که زاید از یکصد و پنجاه فرماندهان بر عاصمت فرماندهان جلال الدین حقانی مانده است در شهر غور است
تشکیل جلسه داده بالای طرح و ترتیبات حمله بر تاسکات نظامی رژیم کابل در شهر گردن ریست و مذاکره نموده که حضور فرمانداران
نمانده آئینه افغانان الملحیه میوه که فرماندهان حقانی چون و تفتیه نبات گردن را بهمن نموده و تعداد زیادی دمهات حری نیز
بهرت شهر گردن انتقال یافته از حصار فرماندهان چهارم حوی بوده میخواستند از شکست بگریزند و در راه به استغاثه کرده شهر گردن را آزاد
سازند . و من الله و تعالی .

گرد هم آیی ملی در کتابخانه احمد شاه بابا 75

این خدمتگزار افغانستان برای مدت یک هفته جهت بازدید دوستان و تفریح با یالت نیویارک رفته بودم و در یکی از آن روزها کتابخانه احمد شاه بابای کبیر به سرپرستی و همت هموطن ما آقای طلیمی گرد هم آیی ای بمنظور دیدن هموطنان در مرکز کتابخانه بتاريخ ۱۸ اگست تئیب داده و باین حقیر افتخار محبت و شرفیابی با هموطنان محترم مقیم نیویارک را فراهم نمودند که از حق نظر و رواداری شان کمال امتنان را تقدیم مینمایم .

مجلس و مهمانان ساعت ۲ بعد از ظهر ترتیب اثر گرفته بساعت سه بجای تلاوت چند آیه قران مجید افتتاح گردید . جناب شاغلی اقا محمد کرزی موسید مسلمان و دانشمند افغان در مهاجرت بحیث رئیس مجلس به نمایندگی از هموطنان مقیم نیویارک باین حقیر "سه راغلی" گفته بعد از معرفی بحضار بمن فرصت دادند تا پیرامون اوضاع وطن با هموطنان خود صحبت نمایم .

صحبت این خدمتگزار با قرائت سرمقاله شماره ۱۵ - ۱۶ (راه حل سیاسی قضیه افغانستان) شروع شد و نظر و بحث و فیصله هموطنان حاضر در مجلس را بارتباط پیشنهادات مجله آیینیه افغانستان در ماه بین المللی داخلی خواستار گردیدم . با تقدیر باید یادآور شوم که زاید از صد نفر بشمول خانمها درین گرد هم آیی اشتراک ورزیده و جناب آقای طلیمی نماینده دانشمند حزب اسلامی حکمتیار نیز با پنج نفر از همکاران حزبی شان تشریف آورده بحقیقت محفل و اظهار نظر های جالب افزوده . صحبت ها بسیار دوستانه ، از خودمانی ، مسالمت آمیز ، صلح جویانه و با درد و رواداری در جستجوی یک راه حل مشترک دور میخورد . جناب طلیمی به نمایندگی از روش تنظیمی و مکتبی شان در هر مورد با متانت توضیحات میدادند و در مجموع از طرح صلح ملل متحد ناراض بوده طرفدار یک طرح افغانی از طرف خود افغانها برای حل قضیه بودند . برایشان گفته شد که ما افغانها شایستگی آنرا تبارز داده نتوانستیم تا خودمان یک طرح بین الافغانی ارائه کنیم لهذا طرح فعلی ملل متحد که حد اقل از خونریزی جلوگیری و حقوق همه پیرایان بهیچگونه را تامین میدارد باید فرصت تطبیق بیابد ، در غیر آن دنیا هم افغانستان را فراموش خواهد کرد . این موضوع باستثنای شش نفر نمایندگان حزب اسلامی ، از طرف اکثریت تأیید گردید .

در مورد خاکهای غصب شده افغانستان جناب آقای طلیمی نظری ارائه کردند که مورد حمایت و تأیید همه حاضرین قرار گرفت . وی فرمود " من نه تنها طرفدار بازگشت خاکهای غصب شده افغانستان در مشرق و جنوب افغانستان میباشم بلکه باید پنجاه و چند قطعه اراضی غصب شده افغانستان در شمال نیز مسترد شود " که با کف زندهای حضار بدرقه گردید .

بشرف تحریر کبیره (اگر)

بارتباط حقوق زن در افغانستان آینده ، یکعده خانمهای حاضر در مجلس مقالاتی قرائت نموده و جناب آقای شمس الدین متین طلجوقی تاریخچه مختصر حقوق زن در اسلام و افغانستان را مرور فرموده زنان افغان را مستحق و واجب حقوق شرعی و مدنی شان وانمود ساخته ، حرمت و مقام زن مسلمان را در جامعه آینده اسلامی افغانستان سفارش فرموده ، گفتند زن مادر افغانستان است و مادر افغانستان باید از همه حقوق خصوصاً تعلیم و تربیت مدنی برخوردار باشد . موضوع حق رأی در انتخابات برای زنان توسط چند هموطن با تأیید یادآوری گردید .

شاغلی سید حسن ساکن نیوجرسی (مشهور به پاپا صاحب که از سادات کثر و اولاده بابا پاپا میباشند) چند بار به پشتو و هم بلجه شهرین دری سرخوردی صحبت های دلچسپ و درد دل های صافخانه و برادرانه کردند که با کف زندهای ممتد حضار بدرقه میشد . آقای داکتر عبدالحی نیازی و اقلا ده نفر دیگر از حاضران محفل که اسم و هویت شان را فراموش کرده ام پیرامون مشکلات وطن عزیز و دورنمای آینده و بی مسئولیتی و بی لجامی تنظیمهای جهادی پشاور اظهارات دادند که در مجموع نا رضایتی و سرتکانی اکثریت خاموش و بی تفنگ را از روش تنظیمهای تفنگدار و انصار طلبی آنها بیان میداشت .

محفل با بیانیه موجز جناب آخوندزاده محمدنبی امام مسجد جامع سید جمال الدین افغانی و تلاوت آیات قران مجید توسط ایشان ، بدعای کامیابی جهاد و پیشرفت اسلام و نجات و آزادی افغانستان عزیز ساعت ۸ شام خاتمه یافت .

مشاهدات عمومی

الحمد لله در بین افغانهای مقیم نیویارک بطور نسبی همکاری و اتفاق خوبتر وجود داشته کتابخانه احمد شاه بابای کبیر بهمت آقای طلیمی و با همکاری و پشتکار آقای دکتور رحمت ظفر یک مرکز غنیمت برای افغانهای آن منطقه فراهم آورده که وقتاً فوقتاً برای بحث و مذاکره روی مسائل وطنی و دید و بازدید ها از آن استفاده میشود . شخصیت روشنفکر ، با درد و دانشمندی که بخاطر اعتلای اسلام و افغانستان در بین افغانها در تلاش اتحاد و رفع نفاق و شقاق میباشد شاغلی اقا محمد خان کرزی دران منطقه سکونت داشته یک غنیمت بزرگ میباشد که خداوند به تعداد چنین اشخاص با درد و ملی بیفزاید . این کتابخانه برای زاید از صد نفر انواع خوراکی باب بشمول فیماق چای پیشکش نموده بکثرت از حضار از مردم قندهار که این حقیر را در موتر خود بمسجد برد ، در راه بازگشت یک غنچه نوت دالری که سه دانه صد دالری در آن نمایان بود باین حقیر پیشکش نمود که بجنگ و مجادله آنرا مسترد کرده فقط یکدالر از او خواسته و قبول کردم و حتی نام این مرد سخاوتمند را نمیدانم . آقای عبدال مصور که بار اول با ایشان معرفی شدم بدون اطلاع قبلی ما کرایه تکسی ما را حدود مبلغ ۶۰ دالر پرداخته بودند و آقای محترم احمد الدین (چاچا) هفت مهماندار کتابخانه در تهیه خوراک باب زحمت و مصرف فراوان متقبل شده بود که از همه این مهمان نوازیها از صمیم قلب تشکر می نمایم .

1- 1988-1989
2- 1989-1990
3- 1990-1991
4- 1991-1992
5- 1992-1993
6- 1993-1994
7- 1994-1995
8- 1995-1996
9- 1996-1997
10- 1997-1998
11- 1998-1999
12- 1999-2000
13- 2000-2001
14- 2001-2002
15- 2002-2003
16- 2003-2004
17- 2004-2005
18- 2005-2006
19- 2006-2007
20- 2007-2008
21- 2008-2009
22- 2009-2010
23- 2010-2011
24- 2011-2012
25- 2012-2013
26- 2013-2014
27- 2014-2015
28- 2015-2016
29- 2016-2017
30- 2017-2018
31- 2018-2019
32- 2019-2020
33- 2020-2021
34- 2021-2022
35- 2022-2023
36- 2023-2024
37- 2024-2025
38- 2025-2026
39- 2026-2027
40- 2027-2028
41- 2028-2029
42- 2029-2030
43- 2030-2031
44- 2031-2032
45- 2032-2033
46- 2033-2034
47- 2034-2035
48- 2035-2036
49- 2036-2037
50- 2037-2038
51- 2038-2039
52- 2039-2040
53- 2040-2041
54- 2041-2042
55- 2042-2043
56- 2043-2044
57- 2044-2045
58- 2045-2046
59- 2046-2047
60- 2047-2048
61- 2048-2049
62- 2049-2050
63- 2050-2051
64- 2051-2052
65- 2052-2053
66- 2053-2054
67- 2054-2055
68- 2055-2056
69- 2056-2057
70- 2057-2058
71- 2058-2059
72- 2059-2060
73- 2060-2061
74- 2061-2062
75- 2062-2063
76- 2063-2064
77- 2064-2065
78- 2065-2066
79- 2066-2067
80- 2067-2068
81- 2068-2069
82- 2069-2070
83- 2070-2071
84- 2071-2072
85- 2072-2073
86- 2073-2074
87- 2074-2075
88- 2075-2076
89- 2076-2077
90- 2077-2078
91- 2078-2079
92- 2079-2080
93- 2080-2081
94- 2081-2082
95- 2082-2083
96- 2083-2084
97- 2084-2085
98- 2085-2086
99- 2086-2087
100- 2087-2088
101- 2088-2089
102- 2089-2090
103- 2090-2091
104- 2091-2092
105- 2092-2093
106- 2093-2094
107- 2094-2095
108- 2095-2096
109- 2096-2097
110- 2097-2098
111- 2098-2099
112- 2099-2100
113- 2100-2101
114- 2101-2102
115- 2102-2103
116- 2103-2104
117- 2104-2105
118- 2105-2106
119- 2106-2107
120- 2107-2108
121- 2108-2109
122- 2109-2110
123- 2110-2111
124- 2111-2112
125- 2112-2113
126- 2113-2114
127- 2114-2115
128- 2115-2116
129- 2116-2117
130- 2117-2118
131- 2118-2119
132- 2119-2120
133- 2120-2121
134- 2121-2122
135- 2122-2123
136- 2123-2124
137- 2124-2125
138- 2125-2126
139- 2126-2127
140- 2127-2128
141- 2128-2129
142- 2129-2130
143- 2130-2131
144- 2131-2132
145- 2132-2133
146- 2133-2134
147- 2134-2135
148- 2135-2136
149- 2136-2137
150- 2137-2138
151- 2138-2139
152- 2139-2140
153- 2140-2141
154- 2141-2142
155- 2142-2143
156- 2143-2144
157- 2144-2145
158- 2145-2146
159- 2146-2147
160- 2147-2148
161- 2148-2149
162- 2149-2150
163- 2150-2151
164- 2151-2152
165- 2152-2153
166- 2153-2154
167- 2154-2155
168- 2155-2156
169- 2156-2157
170- 2157-2158
171- 2158-2159
172- 2159-2160
173- 2160-2161
174- 2161-2162
175- 2162-2163
176- 2163-2164
177- 2164-2165
178- 2165-2166
179- 2166-2167
180- 2167-2168
181- 2168-2169
182- 2169-2170
183- 2170-2171
184- 2171-2172
185- 2172-2173
186- 2173-2174
187- 2174-2175
188- 2175-2176
189- 2176-2177
190- 2177-2178
191- 2178-2179
192- 2179-2180
193- 2180-2181
194- 2181-2182
195- 2182-2183
196- 2183-2184
197- 2184-2185
198- 2185-2186
199- 2186-2187
200- 2187-2188
201- 2188-2189
202- 2189-2190
203- 2190-2191
204- 2191-2192
205- 2192-2193
206- 2193-2194
207- 2194-2195
208- 2195-2196
209- 2196-2197
210- 2197-2198
211- 2198-2199
212- 2199-2200
213- 2200-2201
214- 2201-2202
215- 2202-2203
216- 2203-2204
217- 2204-2205
218- 2205-2206
219- 2206-2207
220- 2207-2208
221- 2208-2209
222- 2209-2210
223- 2210-2211
224- 2211-2212
225- 2212-2213
226- 2213-2214
227- 2214-2215
228- 2215-2216
229- 2216-2217
230- 2217-2218
231- 2218-2219
232- 2219-2220
233- 2220-2221
234- 2221-2222
235- 2222-2223
236- 2223-2224
237- 2224-2225
238- 2225-2226
239- 2226-2227
240- 2227-2228
241- 2228-2229
242- 2229-2230
243- 2230-2231
244- 2231-2232
245- 2232-2233
246- 2233-2234
247- 2234-2235
248- 2235-2236
249- 2236-2237
250- 2237-2238
251- 2238-2239
252- 2239-2240
253- 2240-2241
254- 2241-2242
255- 2242-2243
256- 2243-2244
257- 2244-2245
258- 2245-2246
259- 2246-2247
260- 2247-2248
261- 2248-2249
262- 2249-2250
263- 2250-

در خصوص سوءاستفاده از فروش يك طهاره آريانا قرارنامه هاي وارده از كابل ازكشتمند تحقيقاتي سرصري صورت گرفته و او بجواب نوشته است كه وني طهاره آريانا بفروش ميرسيد سرور مزدوريا روزيترانسپورت بود و او بدون هدايت من توسط اقارب خود در امریکا طهاره را فروخته اسنادفروش را برای ملاحظه ومنظوری من ارائه کرده بود.

از كشتمند سوال شده بود تا اقارب و كميشنكار واسط بين خريدار و سرور مزدوريا را معرفي كند. كشتمند نوشته كه باجه سرور مزدوريا درلاس انجلس استاد پوهنتون بوده بحيث رئيس جمهورجلای وطن شهرت دارد و خانم مزدوريا نيز با اثر ضمانت همان شخص كه تبعه امريكايي ميباشد ويزه گرفته و دو سال قبل بلاس انجلس رفته و فروش طهاره توسط همان گروه اقارب مزدور بار با كمپني خريدار معامله شده بقرار نوشته كشتمند حدود شش مليون (نه) مليون درين معامله كميشن بمزدور بار و گروه اقارب واسط او تعلق گرفته است.

سرور مزدوريا بعد از فروش طهاره و گرفتن كميشن خود را توسط نجيب و وكيلرشتخوار بحيث سفير رژيم در بلغاريا مقرر کرده اکنون در بلغاريا است و اصرار كشتمند برای احضار و تحقيق از او در كابل سوزمند واقع نشده قرار معلوم رژيم كابل خوب ميدانده كه مزدوريا را قبل از درخواست پنا هندگي داده و با افغانستان بر نميگردد.

خبرنگار كابل مينويسد كه در حال ليكه سرور مزدوريا را زين معامله سهم خود را گرفته لکن بكشتمند نيز يك مبلغ درشت داده زيرا كشتمند يك برادر خود را از اطريش برای انجام اين معامله بلاس انجلس اعزام کرده بود كه برای مدت دو ماه طور مخفي در منزل رئيس ما جمهوري حكومت داشت و بعد از انجام معامله رهسپار اطريش شده است.

(الفيب عبدالله)

اجتماعي، تامين حقوق عادلانه همه ملت ها، آزادي هاي دموكراتيک انساني و حقوق بشر مستقيم، اميدوارم كه اين اقدام طبيعي وقانوني من بخاطر دموكراسي و عدالت اجتماعي نيست. ولي تعهد خود را در برابر مردم شريف كشور ما من بخاطر خدمتگداري به آنان در حدود توان انساني و امكانات دموكراتيک، فراوانش نمي نمايم. من احساس بيك و شريفانه، استقبال گرم و مخلصانه، اعتماد بديريخ و بي ديا و پشتيباني صميمانه و بي شائبه هزاران تن از نماينده گان شريف اقصاء مختلف اجتماعي ملت و مردم مستضعف ما را كه دريازگشت قبلي نسبت باينجانب ابراز داشتند هرگز ازياد ننيستم و تا آخرين لحظه حيات در كنار آنان، در ميان آنان و در اندیشه آنان باقي خواهم ماند.

من آشكارا اظهار ميدارم كه بشايه يك انسان مستقل سياسي آرزو دارم كه بخاطر تحقق حقوق مشروع ملي و اجتماعي، رشد فرهنگ مشترك و آرمان هاي شريفانه مردمان مستضعف ما از طريق مسالمت آميز و دموكراسي كاروبارزه نمايم. من متعقدم كه استقلال و تماميت ارضي كشور، مصالحه و توافق ملي و وحدت مجوعه مردم افغانستان صرف به طرق زيرين ميتواند تحكيم و تحقق يابد كه عبارتند از: نيل به حل سياسي مسئله افغانستان، احترام به اصول دموكراسي و آزادي، اتحاد داو طلبانه تمام ملت ها، اقوام و مناطق مختلف كشور بر پايه تامين حقوق كامل سياسي، مدني، قانوني، اجتماعي، اقتصادي، فرهنگي

در لحظاتي كه من اين استعفا نامه را مي نويسم بايستن اينديشه ام تا با ديگر به عنوان عضو حزب به امري خلاف اراده خویش و ادار نشوم، چنانكه چندي قبل تحت هزين عنوان بر عكس تمايل خویش و ادار شدم كشور را ترك بگويم.

خویش را علي رغم تمام دشواري ها بخصوص ملي ده سال دو مرتبه در مقدم صدارت افغانستان، بدون علاقمندی، شخصي به مقامات دولتي، بخاطر خدمتگداري صادقانه به وطن و هموطنان انجام داده ام و مردم شرافتمند افغانستان خود گواه آن اند، هرگز علاقمند رسيدن به كدام مقام رهبري حزبي ويا دولتي نيستم. من ميخواهم كه بشايه يك انسان عادي جامعه خویش در ميان مردم مستضعف و بخاطر تامين حقوق مشروع آنان به طريق مسالمت آميز و پشتيباني قاطع از راه حل سياسي مسئله افغانستان و اعمار مجدد آن، بقيه عمر خویش را وقف نمايم.

من در حاليكه اشكال و شيوه ها ي عمل غير اصولي و غير مسالمت آميز دستيابي به قدرت، تروريزم، توسل به نيروي سلاح و زور، تهديد و شانتاژ را محكوم ميشمارم، در حاليكه مخالف جدی كرسى طلبی، قدرت طلبی، امتياز طلبی، انحصار طلبی و جاه طلبی هستم، در حاليكه هرگونه سياست بازی هاي توطئه آميز، دسيسه كاري ها، كينه توزي ها و انتقام جويي ها را تقييع نموده و اين رابطه ها ي عمل حزب را در لذا دوام عضویت خویش را در حزب وطن لازم نميشمارم.

كشتمند

سه شنبه اول اسد ۱۳۷۰ ش

آقای سلطان علي كشتمند من استعفانامه خویش را از حزب وطن كه عنواني هيئت اجرائيه شوراي مركزي آن حزب نوشته شده است، جهت نشر به اداره جريده «آزادي» فرستاده است.

جريده «آزادي» بر پايه موضوعي مستقل نشراتي خود و كوشش در گسترش دموكراسي، آن را به چاپ ميرساند.

از خواننده گان عزيز صميمانه تقاضا ميكنيم ملاحظات، برداشتها، تحليلها و بررسياهي خود را در زمينه به ما بفرستند.

تبصره جريده «آزادي» وانكاسات در شماره آينده به نشر خواهد رسيد.

استعفا نامه به خط كشتمند است و تايپ نشده است.

بسم الله الرحمن الرحيم

به هيئت اجرائيه شوراي مركزي حزب وطن!

با صراحت اظهار ميدارم كه من شخصا در اشتباهات رهبري، علي رغم اينكه يكتسب از موسسين حزب شمرده ميشوم، نه تنها سبب نبوده ام بلكه خود بارها هدف توطئه هاي درون حزبي قرار گرفته ام و مثال مشهود آن دستگيري، شكجه و زنداني شدن اينجانب طی هفته ماه در سخت ترين شرايط خلاف تمام موازين انساني هنگام حاكميت خونين حفيظ الله امين در اثر يك توطئه سياه ميباشد كه عليه من و خانواده ام و مليت من سازمان داده شده بود. بر اساس چنين توطئه خائنه و استبدادستي دو بار حكم اعدام مرا توسط محاكم قلابي صادر کرده بودند.

۲- تلاش هاي گروهبندي هاي درون حزبي بخاطر حفظ و كسب قدرت موجب تضعيف اعتبار حزب گرديده است. در

آيينه افغانستان قسمتهايي از استعفا نامه خاين ملي سلطان علي كشتمند را بخاطري اقتباس و نشر ميكنند تا هموطنان ببينند كه اين كمونست و ظن فروش خاين مانند ساير همقطاران خود چقدر شخص پست و چشم سفيد و چشم شسته است كه با نوشته يك استعفانامه با صلاح خودش انقلابي فكر ميكنند همه سوانح سياه خود را از كوچه گشتي هاي كابل و فجا بيع اخلاقي گرفته تا دزدی و اختلاس و انواع جرايم و بالاخره شمول در باند و ظن فروش كمونيستي و اشغال كرسى صدارت از راه كمونست ساختن افراد و خدمت بروس و كي جي بي و سوءاستفاده هاي عظيم پولی و تجارتي در دوره صدارت بشمول گرفتن ده مليون دالر كميشن از فروش طهاره دي سي ۱۰ آريانا و انحصار يك بلاك بزرگ مكروريان بنام كشتمند كمپني كه مخصوص رهائيش اقارب و دوستان خود او بدون تاديه كرايه بوده، اينك اين شخص پست و كشيده با نوشتن لاطيلات دروغين ميخواهد خود را تبرئه كند و چون راه گريز ديگر ندارد با طرزا فاده خاص درين استعفا ميخواهد براي خود راه گنجشگ و راه گريز بايران باز كند. هموطنان ملتفت ميشوند كه او با تذكار كلمه (مليت من) خود را افغان نميشمارد در حاليكه برادران شيعيه مصلحان ما در پهلوي مذهب با فغانيت خود افتخار دارند و هزاره اصلي هيچگاه خود را مليت بهيگانه نخواهند و براي خود بداخل افغانستان مليت جداگانه قايل نبوده است.

افغانستان : هدف مشترک برای پاکستان و ایران

(ترجمه از روزنامه انگلیسی *The New York Times* منطبقه اسلام آباد مورخ ۳ آگست ۹۱)

ره آورد مذاکرات سه جانبه تاریخی ۲۹-۳۰ جولای اسلام آباد تأیید مینماید که ایران و پاکستان بالاخره هدف مشترک قرار داده اند تا در زمینه حل سیاسی قضیه افغانستان تسهیلات فراهم کنند. اعلامیه مشترکی که توسط زعمای ایران، پاکستان و مجاهدین در ختم مذاکرات صادر گردید اولین نتیجه مثبت مساعی مشترک پاکستان ایران برای حل بحران ۱۲ ساله افغانستان میباشد. اعلامیه مشترک توافق نظر کامل برای ضرورت جستجوی حل سیاسی قضیه افغانستان را منعکس میسازد. اعلامیه مشترک طرح صلح پنج فقره ای سر منشی ملل متحد را باحفظ بعضی ملاحظات تأیید نمود. امضاء کنندگان اعلامیه تعهد خود را ببقدرات ذیل تأیید نمودند :

(الف) حرمت بحیات و اموال همه افغانها - (ب) اعمار مجدد افغانستان - (ج) تاسیس یک افغانستان اسلامی و غیر منسلک متعهد بروش دوستی و همکاری متقابل با همسایه های خود.

اعلامیه مذکور توسط یک کمیته هشت نفری که چهار نفر نمایندگان تنظیم های مقیم ایران و چهار نفر از تنظیم های پشاور در آن اشتراک داشتند تسوید گردیده بود. طرفه اینکه شاغلی قطب الدین نماینده حزب اسلامی حکمتیار نیز درین کمیته شامل بود. از تنظیم های وحدت اسلامی ایران هیات ائتلافی مشتمل بر ۹ جناح در مذاکرات نمایندگی میکرد. نمایندگان وزارت های خارجة پاکستان و ایران در مباحث مقدماتی کمیته تسوید اشتراک ورزیدند. یک نماینده آی اس آی پاکستان نیز شامل بود.

اعلامیه مشترک اسلام آباد رسماً از طرف صبغت الله مجددی رئیس حکومت موقت تأیید گردید. گلبدین حکمتیار نیز در بیانیه های خود از اعلامیه حمایت نمود. از جمله هفت تنظیم پشاور پنج تنظیم در مذاکرات اسلام آباد اشتراک نمود. فقط دو تنظیم یکی از یونس خالص و دومی از عبدالرب سیاف با مذاکرات اسلام آباد مقاطعه کردند.

مامورین وزارت خارجة پاکستان محاطانه بسه جنبه « مثبت » نتایج حاصله از مذاکرات اسلام آباد اشاره کردند، اینها مشتمل اند بر « همکاری نزدیکتر بین پاکستان و ایران برای حل قضیه افغانستان - همکاری نزدیکتر بین تنظیم های افغانی مقیم ایران و پاکستان و روش مثبت مجاهدین برای توافق بیشتر در آینده. »

مبادله هیاتها بین مجاهدین و حکومت ایران و پاکستان و اتحاد شوروی ادامه خواهد یافت. یک هیات مجاهدین پشاور در هفته اخیر ماه اگست عازم تهران میشود تا موضوع تعیین تعداد کرسیها برای تنظیم های ایرانرادر شورای ۲۸ نفری مجاهدین افغانی تثبیت نماید. راجع بچگونگی حکومت انتقالی آینده نیز مذاکرات صورت خواهد گرفت. یک هیات اتحاد شوروی نیز در ماه جاری باسلام آباد می آید تا برای رفع اختلافات موجود سعی نموده بجنگ داخلی افغان راه حل پیدا کند.

در یک سطح عالیتتر، نتایج مذاکرات اسلام آباد رفع اختلافات بین ایران و پاکستان بارتباط قضیه افغانستان را نشان میدهد. قبل برین از خروج عساکر شوروی از فروری ۸۹ تا ایندم تماسها بسویه وزیران خارجه بین دو مملکت فاصله موجود در موقف گیری دو مملکت بارتباط قضیه افغانستان را نزدیک نساخته بود. ایرانها بطور خصوصی از روش اسلام آباد شکایت داشتند که « بازی رجحانیت » بین مجاهدین را در پیش گرفته است، در حالیکه اولیای پاکستان در مورد روش ایران مبنی بر « بازی ورق شیعه » شکی و بد بین بودند. اکنون تفاهم و اعتماد در هر دو طرف جای بد بینی را گرفته است. مذاکرات بین اولیای پاکستان و ایران در جریان ماه های می و جون ۹۱ نا خوشنودیهای گذشته را مرفوع ساخته و یک مامور عالیرتبه ایران باستقبال از اعلامیه مشترک اسلام آباد بطور داو طلب گفت « از ششماه باینطرف ما برای حصول تفاهم متقابل کار میکردیم و اکنون آنها بدست آورده ایم. »

تهران - اسلام آباد اکنون ارزیابی مشترکی در خصوص هفت فقره مهم مربوط بقضیه افغانستان حاصل کرده اند :

- (۱) غلبه و ظفر نظامی مجاهدین بالای رژیم کابل نا ممکن میباشد
- (۲) دوام اختلافات افغانها بضرر منافع ملی ایران و پاکستان بوده خصوصاً مانع بهبود مناسبات با یک همسایه مهم یعنی اتحاد شوروی میگردد..

قبرستان حزبي ! 80

و قبرستان تجارتي !

بقلم کنگا وال

مهر طالع محترم

بتاریخ سه شنبه گذشته اعلانی از رادپوی آقای تمیز در لاس انجلس بخش شد که بعضی ها شنیده خواهند بود که حزب اسلامی گلبدین حکمتیار در لاس انجلس ترتیبات افتتاح یک قبرستان برای افغانها در نظر گرفته از افغانها تقاضا کردند که جهت تعمیر قبرستان و خریداری زمین قبر به حزب اسلامی حکمتیار پول بپردازند.

متعاقب نشر اعلان مذکور یک جمعیت ده نفری افغانهای غیر حزبی جمع و راجع باین خدمتگذاری حزب اسلامی حکمتیار بحث و مذاکره نمودند. افغانهای غیر حزبی اطلاع داشتند و اکنون خوشر فهمیدند که هدف این اقدام حزب اسلامی در لاس انجلس چیست و اینک سایر هموطنان را از حقایق پشت پرده آگاه میسازد.

طوری که هموطنان اطلاع دارند حزب افراطی گلبدین حکمتیار در پاکستان بعد از آنکه با یکنفر خلقی و جنایتکار معروف بنام شاهنواز تنی ائتلاف نمود و تنی را بحیث وزیر دفاع حزب اسلامی مقرر کرد حیثیت و اعتبار خود را در بین مجاهدین بکلی از دست داده حتی حامیان این حزب در دولت پاکستان هم بالایش مشکوک شده بودند تا اینکه دولت پاکستان اسناد و شواهد کافی وقایع در خصوص ارتباطات مخفی گلبدین حکمتیار با دولت کمونستی روسیه از طریق حزب دیموکراتیک خلق بدست آوردند و همان بود که دولت پاکستان حمایت خود را رسماً از گلبدین حکمتیار سلب کرده و امتیازات سابق که باو داده بود لغو ساخته است. خصوصاً بعد از آنکه گلبدین حکمتیار پلان صلح ملل متحد را نپذیرفت و طرفداری خود را ازدوام جنگ و برادر کشی بین افغانها و بمبارد کردن شهرها توسط راکت و قتل عام شهرنشینان بیگناه بیان و اصرار داشت - چونکه هدف آن منفعت شخصی گلبدین میباشد که میخواهد پادشاهی و سلطنت خود را از راه زور و ماشیندار و راکت بالای افغانها بقبولاند - حیثیت او و حزب افراطی و مسلمان کش او بهمه افغانها و جهانیان معلوم شد.

چونکه در پاکستان در بین مجاهدین و مهاجرین و دولت پاکستان حیثیت و اعتبار این حزب افراطی بکلی از بین رفته تقریباً دوماه پیش از مرکز حزب به تمام شعبات آن دستور صادر شد که بهر وسیله که میتوانند جمعیت های مهاجر افغان در اروپا و امریکا را بدون هدف سیاسی بلکه از راه های اجتماعی و اسلامی جلب کنند. همان بود که باسناد دستور سیاسی حزب در پشاور، جمعیت گلبدین در لاس انجلس که بعد از رسوایی و استفاده جویی از پروژه مجاهدین زخمی برای مدت سه سال آرام گرفته بود اینک مانند یک مار زخمی سر برون آورده میخواهد از طریق جمع کردن اعانه بنام خرید زمین قبرستان و فروش کوپون قبرستان، مهاجرین را دوباره بدور حزب سقوط کرده گي خود جمع کنند. جمعیت افغانهای غیر حزبی که دارای قضاوت آزاد در مسائل ملیه و وطنیه میباشد وظیفه خود میداند که جنبه سیاسی این اقدام حزب افراطی را برای هموطنان خود تذکر بدهد.

در خصوص قبرستان اطلاعات ما ازینقرار است که یک پاکستانی یکمقدار زمین را خریداری کرده و مالک زمین از اعضای جمعیت اسلامی پاکستان و از معامله داران گلبدین حکمتیار بوده، حزب اسلامی در لاس انجلس از او امتیازاتی حاصل کرده میخواهد زیر نام قبرستان افغانهای مهاجر را دوباره بدور حزب اسلامی جمع کند اما مهاجرین مقیم لاس انجلس رسوایی و بدنامی که از پروژه مجاهدین زخمی توسط حزب اسلامی گلبدین حکمتیار در لاس انجلس بظهور پیوسته فراموش نکرده و هرگز یک افغان مسلمان و وطن دوست حاضر نخواهد شد زیر بیرق و رهنمایی این حزب افراطی که توسط حلقهها اداره میشود قرار بگیرند

یکنفر دیگر موسوم به عبدالخالق معروف بکرایه کش پارکینگ که شغل جاگیری موتر داشته در هر موضوع بدون در نظر داشتن ارزشهای مذهبی حتی فهم و درک اینچنین مسایل محض روی ملاحظات جایگیری و سوداندوزی تصمیم میگیرد، او هم قرار مسموع یک قبرستان تجارتي ساخته حتی برای آل یک سرکت و اساسنامه و هیات مدیره و کپیوریشن جور کرده که مقصد خودش رئیس قبرستان باشد و بدو نفر فعان ساده و بیخبر وعده داده که آنها را بکورس های قبر کنی شامل خواهد کرد، او هم چندی قبل راجع باساس یک قبرستان حرفهایی میگفت که مردم شنیده اند. آقای عبدالخالق قبلاً در ابتدای کودتای خلقی بسویه فارغ التحصیل صنف نهم در هرات بحیث مدیر استخدام شده و برای کمونسنها فعالیت میکرد تا اینکه شوهر عمه او مرحوم محمد ابراهیم قندهاری که یک شخص

مسلمان و ضد کمورسم بود خبر شده او را بکابل خواست و در مطبعه دولتی بحیث حروف چینی مقرر کرد و متعاقباً ترس اینک دوباره بدست کمونستها اغوا نشود سر رشته فرار او را نمود تا بامریکا آمد و ترک تابعیت کرد و درین جا در شغل پارکینگ لات متخصص شد. لاکن پارکینگ لات بازی که از شرایط امریکا بوده افغانها قبرستان بازی را اجازه نخواهند داد. اولاً افغانهاییکه روانه وطن خود میباشند ضرورت قبرستان در امریکا ندارند - دوم اینکه حالا الحمد لله کمونستی و کمونستها بزودی گم و بیست میشوند و ورثه هر کس میتواند جنازه خود را بکابل بفرستد تا در پهلوی پدر و اجداد خود دفن شوند. سوم اینکه هیچ مسلمان تا حال بی قبرستان نمانده چند قبرستان اسلامی موجود است که افغانها دفن شده اند. فقط کسانیه امریکائی شده و برای تجارت با امریکا میمانندخواهان قبرستان میبایهند.

بارهم افغانهای غیر حزبی که اکثریت مهاجرین در منطقه لاس انجلس را تشکیل میدهند فقط در یک صورت پیروژه قبرستان موافقه خواهند کرد که جنبه سیاسی و حزبی و تجارتی نداشته باشد و یک کومیت از افراد ریش سفید و خیر خواه که طرف اعتماد همه باشد تشکیل گردد و پول برای خرید زمین و تعمیر قبرستان بهمین کومیت سپرده شود و زیر نظر همین کومیت غیر حزبی کار قبرستان پیش برده شود و نام آن فقط «قبرستان افغانها» مانده شود نه «قبرستان حزبی» و نه «کورپوریشن تجارتی».

ابلاغیه افغانهای غیر حزبی بقلم کنوگوال

قبرستان بحیث رشوت حزبی

درپوسته اخیر "اساسنامه موسسه تکفین و تدفین" توسط دفتر تبلیغات حزب اسلامی گلبدین حکمتیار موافقت ورزیده که قرار معلوم طور متحدالمال بطقه های مهاجرین در کلفورنیا توزیع شده است. درین اساسنامه زمین قبر و معارف تکفین و تدفین طور مجانی بیک شرط وعده شده که شخص متوفی یا قاضی او بعضویت حزب اسلامی حکمتیار درآمده باشد مثلاً اساسنامه مینویسد:

"از آغاز عضویت الی ششماه تنها قبر مجانی داده میشود.

از ششماه الی یکسال عضویت قبر و همچنان ۳۰ فیصد معارف تکفین و تدفین مجانی داده میشود.

از یکسال الی یکنیم سال عضویت قبر و ۶۰ فیصد معارف و از یکنیم سال عضویت ببعد قبر و صد فیصد معارف تکفین و تدفین داده میشود..."

هموطنان بطور واضح ملاحظه میفرمایند که اساس و تهداب این اقدام سیاسی تعلیمات جاودانه اسلام با احساسات هموطنی و بشرخواهی نبوده بلکه عضویت در حزب شرط این خیرات مانده شده است. بعقیده اینها افغانستان این عمل حزب اسلامی گلبدین حکمتیار یک اهانت باسلام و افغانهای مسلمان بوده، هیچیک افغان با غیرت پیدا نخواهد شد که مرده و گور و کفن خود را بالای حزب بفروشد و بخاطر چند صد دلار خیرات حزب در روز قیامت بحیث عضو حزبی سراز قبر بالا کند که در همین هفته جاری تمام معیارهای اسلامی را زیر پا گذاشته بخاطر منافع حزبی بالای مجاهدین وهایی درکنتر حمله کرد و صدها نفر بشمول جمیل الرحمن را بقتل رسانید. افغانها درهرجا که هستند باید بمقابل تجاوز حکمتیار بالای کثر با حزب او مقاطعة کنند زیرا مفهوم واهداف حزب اسلامی را از دست داده است.

طرز مصرف بیت المال جهاد

اینجا افغانستان از منابع مؤثوق اطلاع حاصل نموده است که حدود نود (۹۰) نفر از افراد وابسته بخاندان مجددی - بشمول کسانیکه از طریق ازدواج بخاندان مجددی پیوسته و اقتضای تخلص مجددی را انتخاب کرده اند - از بیت المال جهاد در پشاور در حالیکه در استخدام حکومت موقت قرار ندارند محض بنام مجددیت معاش میگیرند. شنیده شده که بکثرت از مشاوران تنظیمی باری این موضوع را بتوجه صیفت الله مجددی رسانیده ذهنیت مردم در قبال این بار گران بودجوی را با و گوشزد نموده بوده است. مجددی گفته بوده "برادر ما یک خاندان مذهبی افغانستان هستیم اگر منباینها معاش ندهم ممکن فساد اخلاقی آنها زیاده شود" و این برای ما غیر قابل تحمل میباشد. درینکه مجددی اقارب و خانوارهای منسوب بکنیت خود را مستحق شناخته برای آنها کمک میکند اعتراض نیست زیرا آنها افغان بوده مستوجب مساعدت میباشد. ولی نکته قابل تأمل درینجاست که اگر ناموس خانوارهای غیر مجددی یعنی ملیونها مهاجر افغان در پشاور بی بازار برای بدست آوردن آن بمجددی صاحب عاید نیست زیرا مجددی صاحب خود را فقط مشغول ننگ و ناموس خاندان مجددی می شمارد.

بقرار شرع انور دین مبین اسلام خوانه جهاد به بیت المال اسلام تعلق دارد و باید مساویانه و بدون امتیاز کنیت بالای همه تقسیم شود. حضرت فاروق اعظم که امتیاز صفت فرق کننده را حاصل نموده (رضی الله عنه) در صدرا سلام سلوک و مثالهایی از خود گذاشته که برای عالم اسلام قابل افتخار است و کسانیکه خود را اولاد آنحضرت میدانند باید سر مشق قرار دهند.

اینجا افغانستان بجرأت اعلان میدارد که اگر موضوع تادیبه معاش بحدود ۹۰ نود نفر افراد خاندان مجددی از بیت المال جهاد از جانب ذبیح الله جان ولیعهد مجددی یا کدام مرجع دیگر جهادی تکذیب شود حاضر خواهد بود مبلغ پنج هزار دالر جریمه نقدی به بیت المال جهاد بپردازد بشرط آنکه تدقیق و تفتیش موضوع توسط یک هیات بیطرف صورت بگیرد. (درپیش ورا اعضای معاش خور خوانده مجددی را ۹۰ خانوا له قلمداد میکنند)

ذخیره معتنا به حکومت موقت پشاور 82

حکومت موقت پشاور از مدرک امداد بین المللی که بعنوان جهاد افغانستان دریافت نموده حدود یک صد میلیون دالر ذخیره دارد. این مطلب را شاغلی هدایت الله ارسلا وزیر مالی حکومت موقت که در ماه اگست ۹۱ در یک مراسم عروسی در سانفرانسیسکو اشتراک ورزیده بود پشاغلی دکتور صدیق نورزوی گفته و شاغلی فاروق تمیز در یک مصاحبه رادیویی بین شاغلو دکتور نورزوی دکتور قیوم کوچی و دکتور عزیزلودین این مطلب را فاش و مطرح کرده است که متن مصاحبه مذکور در آینه نشرخواهد شد. از دکتور عزیز لودین که در یک محفل دیگر گفته بود که از ۹۹ فیصد اقدامات و فعالیت های مجددی اطلاع دارد - منحصرا مشاور سیاسی و متصدی امور مالی مجددی در باره ذخیره حکومت موقت سوال شد ولی او عدم وقوف خود را در زمینه اظهار نمود. در حالیکه شاغلی ارسلا از موجودیت یک ذخیره تذکار دانه عدد قطعی انرا نگفته و دکتور نورزوی نیز عدد قطعی انرا اطلاع ندارد ولی آینه افغانستان از منابع پشاور قبلا اطلاع حاصل نموده بود که حکومت موقت حدود یک صد میلیون دالر ذخیره داشته حتی در صورت استعفی و انحلال حکومت موقت، توزیع و تقسیم انرا بین چند تنظیم بصورت مساویانه موافقت کرده بودند.

صفت الله مجددی از ششماه باینطرف اکثر دفاتر حکومت موقت را بسته و مامورین را جواب داده و گفته است که کمکی قطع گردیده در حالیکه ذخایر معتنا به دارد و معارف و معاشات و میله و چرچه و رفت و آمد های مجددی و اعضای خاندان او از بیت المال جهاد مانند سابق چالان است. متن کامل مصاحبه رادیویی مذکور که بتاريخ ۳ شنبه ۴ سپتامبر از رادیو صدای افغانستان در لاس آنجلس نشر گردید در آینه تقدیم خواهد شد.

اعلان جالب

سه نوشته خواندنی

دین او اخردو رساله و یک نوشته درباره ناشر این مجله (هاشمیان) تکثیر شده است :
(۱) رساله ای بعنوان "صدای پرچمیان از حجره هاشمیان" که توسط پیروان ربانی در امریکا تسوید و در پشاور وزیر نظر نجیب لغرای وزیر کوپونی ربانی تکمیل و طبع و تکثیر شده است. (لغرا قریه ایست در بخارا).
(۲) رساله ای بعنوان "هاشمیان کیست و هدفش چیست؟" که توسط پیروان ربانی در امریکا تسوید و زیر نظر نجیب لغرای وزیر کوپونی ربانی در پشاور تکمیل و طبع و تکثیر شده است. (لغرا قریه ایست در بخارا).
این دو رساله جواب ربانی و پیروان اوست بمقاله ای که در شماره ۱۳ آینه افغانستان تحت عنوان "خشت پخته سنگ مرمر نمیشود" چاپ شده بود.
(۳) نوشته ای در ۱۲ صفحه بقلم سردار بوند بهار (در بین افغانها معروف به سردار مالخولیا) که خود را نابغه قابل افتخار افغانستان قلمداد نموده و آنرا بمراجعه نشراتی تکثیر نموده است.
هر سه نوشته در باره هاشمیان معلوماتی دارد که تا حال نخوانده اید.
قیمت رساله های پشاور هر کدام دو دالر و از صومی ۳ دالر بشمول محصول پستی میباشد. مرجع حصول: اداره آینه افغانستان
مطالعه این اوراق را سفارش میکنیم. این مطالعه شما را بر موز اسلامگرایی طقه های باصلاح جهادی آشنا میسازد.

زندان بلخچی

(روز چهارشنبه ۲۰ اوت ۱۳۸۰)

پروانه داکتر محمد عثمان رودستار

کتابهراکه انتظار داشتید

کتابیکه قبل از طبع
شصت فرمایش دریافت

کتابیکه شما را بزندان میبرد
تا رنج هموطنان زندانی را
در فضای آزادی مذاق کنید

تازه در امریکا تجدید طبع شده :

قیمت در امریکا و اروپا توسط

پسته زمینی ۱۰ دالر (بشمول

محصول پستی)

برای شناخت بهتر آن تقریبا آینه
افغانستان در شماره ۱۳ (ص ۱۴۷)
و نقد دانشمند دکتور نورزوی
را در شماره ۱۷ بخوانید.

این کتاب را بدوستان تان تحفه
بدهید

46-26 KISSENA BLVD., FLUSHING, N.Y. 11355

میلنگا را آیهنه افغانستان ازپشا ورا طلاع میدهدهکه هموطن ما شاغلی فایروق
میلنگا مالک فارسی درپشا ور *دیر اراثر* ملت تعلق داشته برادرش
میلنگا بگروه ملیگرایان غیر سوسپالستی افغان *ار* ملت تعلق داشته برادرش
میلنگا محمد یوسف میلنگر که نیک وطنپرست مسلمان بود ازگومونستها وسوسپالست
ی دور میگریخت و نظریه را که نیک وطنپرست مسلمان خود را درجواک و وطنپرستی معمول
افغانی با تمام اسلامی تعقیب میکرد. تاکنون معلوم نشده که
اختلاف او توسط کدام گروه صورت گرفته ولی ازانجانبه که فایروق
میلنگر با شاغلی شمس الهدی شمس منبر جریده استقلال ورژن چنا
چهر سوسپالستی حزب افغان ملت مناسبات نزدیک داشت شعور بهرود
مناقشات بهمن دوجناح حزب افغان ملت - یعنی گروه سوسپالست
های زیر پرچم داکتر محمد صبی واکمن نطالق صدای امریکا و
گروه وطنپرستان مسلمان بهرود خط مشی مستقل ملی *طردا* و
الهدا شمس - در مسئله اختلاف اثراتی داشته باشد *طردا* و

باتاسف اطلاع یافته ایم که بانوی مهجور و علیل آقای احمد صدیق حیا پسر از هفت سال مریضی فلج و زجر بی پایان بروز ۵ شنبه ۱۱ جولای ۱۹۹۱ در دهلی و فات نموده و محترمانه در قبرستان اسلامی پنج پیران صاحب (ع) که در بستی حظیره حضرت نظام الدین اولیا صاحب میباشند بخاک سپرده شده است. انالله وانا الیه راجعون.

آقای احمد صدیق حیا در تمام این مدت از همسر خود رسیدگی نموده در تداوی مرحومه آنچه در طبابت هندوستان میسر بود صرفه نکرده است. حیای آواره و خانه ویران در دهلی تنها و بی یار و یاور مانده است. ایینه افغانستان و کارکنان آن این مصیبت فامیلی را بدوست و همکار خود آقای حیا عرض تسلیت نموده از بارگاه الهی برای مرحومه مغفرت و دیدار خالق لایزال را مسئلت مینماید و برای حیای و بازماندگان شان اجر و صبر جمیل میخواهد.

هكذا با تاسف اطلاع گرفته ایم که عبدالستواب طرزی فرزند ارشد مرحوم علامه محمود طرزی در اثر علالت مزاج در ترکیه وفات نموده همانجا محترمانه دفن شده است. مرحوم عبدالستواب طرزی از تحصیل یافتگان رشته عسکری در فرانسه بوده بهنگام غایب مقامی با رشادت جنگ کرده و بمعیت اعلحضرت امان الله خان از وطن متواری شده بود. معلومات ما در باره مرحومی مکمل نبوده هرگاه راجع بسوانح و شخصیت و کارنامه های او کدام هموطن مطالبی ارسال کند نشر خواهد شد. انالله وانا الیه راجعون. وفات این هموطن را بخانواده محترم طرزی تعزیت و تسلیت میگوئیم.

اعانه ها

هموطنان ذیل علاوه بر اشتراك مجله يك مقدار پول بمجله ایینه افغانستان اعانه داده اند. ناشر ایینه افغانستان از خیرخواهی و فرهنگ پروری این هموطنان کمال امتنان را داشته این مساعدت بی قید و شرط را بمشابه همگیری در جهاد و مبارزه ملی افغانستان استقبال مینماید.

محترم آقای داکتر بانی زهیر ۱۵ دالر	محترم آقای نصیر سلطان از نیهارک ۲۵ دالر
محترم آقای سید عمر محبت ۲۰ دالر	محترم محمدنعیم رفاه ۱۰ دالر

ارسال اعانه بمندوقهای حیا و لالا مستانه دوام دارد. آقای محمدنعیم رفاه مبلغ پانزده دالر بمندوق حیا و پانزده دالر بمندوق لالا مستانه اعانه داده اند. هكذا آقای سید مسعود پوهنیار از المان مبلغ شصت دالر بمندوق حیا اعانه ارسال نموده اند که ازین مساعدت ها تشکر نموده از خداوند متعال برایشان اجر و گشایش مسئلت مینمائیم.

مرگ بر

پیروان

لینن

ملعون

Goodbye, and good riddance

مدیر مسئول ایینه افغانستان در شماره چهارم ماه مارچ ۱۹۹۰ پیشگویی کرده بود که مردم شوروی تا یکسال دیگر جسد کشیف لینن را از محفظه ان بیرون کشیده حریق خواهند کرد. اگرچه هنوز جسد مردار لینن را نسوختانده اند ولی مجسمه های او را غرغره کردند و جسد متعفن او را از محفظه اش بیرون کرده بیک قبرستان عادی انتقال دادند. و در پیشگویی ما ششماه تفاوت وقت رخ داده است.

جنايتکاران راه فرار ندارند

نوشتۀ محترم عبدالله فروغ ليسانسۀ ادبيات پوهنتون کابل

بجواب مدافع حقوق بشر ؟؟؟ آقای حشمت کیهانی رئیس امور سياسي دستگاه جهمي «خاد» و «خارنوالي اختصاصي انقلابي»!

شماره سیزدهم ماه حمل ۱۳۷۰ مجلهٔ وزین ایینهٔ افغانستان بدستم رسید. طبق معمول نخست فهرست مطالب را سرعت عبور نمودم. عنوان جالب «اعترافات یک خادبست» توجه ام را جلب کرد. مجله را سرعت ورق زده بصفحهٔ ۸۳ رسیدم. اسم خاد و اسم حشمت کیهانی مانند دستگاه های برق دهندهٔ خاد یکبار دیگر سراپای وجودم را لرزاند و تمام صحنه های وحشتناک خاد، زندان و سرنوشت خونین و غم آلود زندانیان در نظرم مجسم شد. من مفهوم خاد، خارنوالی اختصاصي انقلابي و محکمهٔ اختصاصي انقلابي را با پوست و گوشت خود درک نموده ام. بعد از تجاوز روسها شکار خادبست ها شدم و چندین خزان عمرم را در سلولهای نمناک زندان سپری نموده ام و چهرهٔ آقای حشمت کیهانی که چند بار در جریان محکمه محکومین در پردهٔ تلویزیون کابل ظاهر شده بود و به نمایندگی خارنوالي اختصاصي انقلابي و بالای محکومین با «شور انقلابي پرچمي گری» خود مي غرید و از محکمه اختصاصي انقلابي تقاضای اشد مجازات و اعدام مي نمود، هر دم در نظرم مجسم تر میشد. چندین بار نامهٔ حشمت کیهانی را خواندم. از جایم ایستادم، مانند یک زندانی نمیدانم چندین بار طول اطاقم را قدم زدم. باورم نمیشد، آقای حشمت کیهانی بمردم بخون نپیده ی افغانستان چلنج داده است تا اگر جنایت و خیانتی را در حق مردم افغانستان مرتکب شده است برخش بکشند. در همین لحظه بیاد مادران داغدیده و کودکان یتیم و هزاران بیوه سیاه پوشیده و بماتم نشسته ی وطن افتادم که اگر پیام جناب حشمت کیهانی بگوش شان برسد چه پاسخ خواهند گفت؟ قلم برداشتم، بنام قربانیان دستگاه جهمي خاد و بنام دفاع از هزاران مادر داغداریکه عزیزان شان خوراک شبانه خاد گردیده و بنام دفاع از هزاران کودک یتیم و در بدر و آن بیوه زن بسوگ نشسته که هنوز باورش نمیشود که شوهرش را آدمکشان حرفوی خاد بشهادت رسانیده اند و از بام تا شام سالهاست که در عقب دروازه های پولادی زندان خارنوالي و محکمه نشانی شوهر گمشده اش را از «سروری ها»، «نجیب ها»، «بعقوبي ها» و «حشمت ها» میجوید، چند سطرې بجواب آقای «مدافع حقوق بشر» در خاد و خارنوالی بنویسم.

نمیدانم چه حادثه ای بوقوع پیوسته است که درین اواخر پرچمپها، خلقپها و خادبست ها که هنوز از بروتهای کشتال و جنگال خونین شان خون شهیدان ما بزمین میچکد جرات کرده اند و اینچنین به تبار شهیدان چلنج میدهند تا اگر سندن دارند بمیدان بیاورند؟

آقای حشمت کیهانی، این جرات را از اتحاد نا مقدس کي جي بي کسب کرده ای؟ و یا از رفیق «همرزم» ات جنرال «تني» که اکنون پردهٔ دوم جنایات هولناک خود را در سر زمین خونچکان و عزادار ما، اینبار نه از مقر وزارت دفاع رژیم مزدور کابل و نه از آغوش مشاورین و جنرالهای روسي، بلکه از مقر امارت امیر گلبدین در پشاور و بدستور جنرالان پاکستاني و آی اس آی پاکستان بفرجام میرساند، که هرگز چنین مباد!

خوانندهٔ عزیز! شاید سالهای درازی باشد که از آغوش گرم و پر مهر وطنت بدیار رنج و غربت بسر ببری و شناخت کامل از نهاد های و حشمتا کي چون «خاد» این طفل حرامزادهٔ کي جي بي و «خارنوالي» و «محکمه» نداشت باشي. این ارگانهای وحشت و آدم ربایی بعد از کودتا سیاه ثور و به تعقیب آن تهاجم روسها بحریم مقدس میهن ما توسط روسها بوجود آمده است و تجارب خونین چندین سالهٔ کي جي بي را ناحود دارند. این ارگانها و افراد آن خطرناکترین پدیده هایی هستند که بعد از اشغال وطن ما بیان گذاری شده اند. ساحهٔ فعالیت خایانه و جنايتکارانهٔ شان مرز و سرحد را نمیشناسد. از کوچه و بازار کابل تا محیط مکتب و بزهسون، از جبهات گرم جهاد تا پشت جبهات و از آنجا تا اروپا و امریکا و خلاصه بهر کشوری که پای مردم آوارهٔ افغان رسیده است سگان بوی کش خاد هم حضور رسانده اند تا در و دیوار خانه های افغانان رابوی کشي کنند. و ۱۲ سال تمام اسیت که مردم را از پیشروی و از عقب بخنجر میزنند. درست ۱۲ سال تمام است که این سه ارگان سه ارمغان روس ها و کودنای ثور ارايه های خونین

رژیم مزدور کابل را گاهی بسرمداری تره کي و آمین و گاهی بسرمداری بیرک و نجیب بروی اجساد قربانیان بیگناه به پیش میبرد. کارکشته ترین و با اعتمادترین اعضای باند «پرچم» و «خلق» و عناصر شرف باخته ای که امتحان مزدوری و جنایت پیشگی را بروسها داده اند باین دستگاه ها گماشته و تحت پرورش و تربیه مستقیم کی جی بی قرار میگیرند. سیستم کار آنها چنین است که شبانه خادیسنها بخانه های مردم که در جریان روز شناسایی و تعقیب کرده اند حمله میبرند و شکار شبانه خود را بخاد می آورند، در خاد به غیر انسانی ترین شیوه ها شکنجه و تحقیق میشوند و گاهی هم تمام اعضای یک خانواده از طفل شیرخوار تا پیر مرد غم کشته و بیمار بخاد آورده میشوند. در آنجا خارنوال هایی چون حشمت کیهانی دوسیه ها را بررسی میکند و برای زندانی محکوم طومار طولی از اتهامات نا روا می بندد و خواستار تطبیق مجازات از حبس طولی تا اعدام میشود و دوسیه را بمحکمه میفرستد و روز دیگر یک تن از این باصطلاح خارنوال ها محکوم را بمحکمه میکشاند. خادیس، خارنوال و قاضی همه با هم اند. یکی جنایت دیگری را تکمیل میکند و بروی آن صحنه میگذارد. در پایان قاضی محکوم را یا روانه سلولهای نمناک زندان پلچرخ می نماید و یا بدست دژخیم میسپارد تا در پولیگون تیر بارانش کنند. و دژخیم جلاد در اثنای اعدام محکوم لبخند میزند و بشیوه حشمت کیهانی میگوید «من مقصر نیستم، تنها وظیفه ام را اجرا می نمایم. وظیفه مقدس است باید اجرا نمود.» و اینچنین مرمیهای روسی بسینه فرزندان این سرزمین شلیک میشود که نفرین بر این وظیفه ها و اجرا کنندگان آن. و تو حشمت کیهانی که سالها خادیسست ها را درس و تمرین آدمکشی و آدم ربایی دادی و رفقای خادیسست را تربیت و پرورش ایدیولوژیکی و سیاسی نمودی تا هرچه بیشتر درنده خوی گردند و امنیت روسها و روسی زاده ها را خوبتر پاسداری کنند.

و تو حشمت کیهانی که در تقویت و بلند بردن مورال آدمکشان خاد شب از روز نمیشناختی و در مقابل هر جنایت شان دست نوازش بروی شان میکشیدی و بگفته خودت مسئولیت درس سیاسی را (که مفهوم آن برای مردم ما روشن است) بمعده داشتی و بعدا در پست ریاست خارنوال ارگان دیگر جنایت و خیانت قرار گرفتی و از گذشته های دور کادر فعال «پرچم» در لیست حبسیه و پوهنچی حقوق بودی چگونه ادعا می نمائی که در هیچ خیانت و جنایتی سهم نداری؟ هموطن عزیز تعجب مکن، راه و رسم خادیسنها و پرچیها و خلقیها چنین است. اینها وقتی که فرار میکنند و باروفا و امریکا میرسند دیگر آن گرگان آدمخوار کاملاً بلباس میشهای معصوم در می آیند و ادعا میکنند که در حزب و خاد بودیم و رئیس چنان و چنین اش هم بودیم ولی معصوم و بیگناه هستیم.

خواننده عزیز، اگر در وقت اقتدار شان در کابل به چنگ شان و بدام شان می افتادی آنوقت قهقهه پیروزی سر میدادند و از شادی نمیفهمیدند که اول چگونه شکنجه ات کنند و بعد خونت را بنوشند. یک مثال کوچک برای برای روشن شدن این چهره ها و هم خاطره ای از زندان :

در یکی از روزهای سال ۱۳۶۶ یک کارمند شعبه «اطلاعات» پلچرخ را زندانی نمودند. بعد از تحقیقات وی را بداخل اطاقهای زندان فرستادند. زندانیان همه او را میشناختند، ظاهراً آدم عادی معلوم میشد و با کسی غرض نداشت. زندانیان پرسیدند که چرا زندانی شدی؟ در جواب گفت: «چیزی نکرده ام بزودی رها میشوم.» چند روز بعد از خارنوالی برایش «صورت دعوی» رسید. زندانیان او را طالع نمودند. خواننده عزیز تعجب خواهی کرد که در آن چه نوشته بود؟ «... رفیق متهم سیزده عملیات اعدام را (معلوم نیست که گروپهای اعدام شدگان شامل چند نفر بودند) موفقانه انجام داده است، ولی در عملیات چاردهم چون زیاد ودکا نوشیده و نشه بوده دو تن از محکومین با اعدام در اثنای اعدام از نزدش فرار نموده اند.» خاطره آتش هولناک که خادیسنها تا رسیدن سپیده صبح به در و دیوار ها و پنجره های زندان فیر می نمودند، همه زندانیان بخاطر دارند. و خادیسست مذکور بالاخره بدو یا سه سال حبس محکوم گردید. شاید منظور آقای حشمت کیهانی «مدافع حقوق بشر» همین نوع تخلفات باشد که «بشورای انقلابی» مزدوران روس شکوه و شکایت نموده است و باصطلاح گزارش داده است.

آقای حشمت کیهانی، سخن کوتاه، پرونده جنایات حزب «پرچم» و «خاد» که شما یکی از کادر های فعال رهبری آن بودید آنقدر هولناک و تکان دهنده است که وجدان بشریت آزاد و وجدان نسلهای بعدی مردم افغانستان را تا قرون متبادی خواهد آورد و داغ آن نسل اندر نسل بسینه مردمان انتقال خواهد یافت. مردم مبارز افغانستان شخص شما را جدا از حزب و وطنفروش پرچم محاکمه نخواهد کرد. مردم افغانستان حکم خود را در مورد حزب شما و رژیم شما ۱۲ سال قبل با فیر نخستین مرمی بروی عساکر روسی و رژیم مزدور آن کرده اند و بیهوده دنبال مدارک و اسناد به آرشیف کشیف خاد مراجعه نخواهند کرد. آرشیف زنده سینه راز دار هراران مادر عزاداریست که فرزندان شان طعمه خاد گردیده است و شاهد محکومیت تان موج لاله های سرخی است که بر مرار شهدان گمنام روئیده است و بالاخره شاهدان خیانت و جنایت حزب تان ملینها افغان آواره و مهاجریست که وطن شان را شما پرچیها بروسان متجاوز

فروخته آید. مجریان و مرتکبین این خیانت حزب پرچم و خلق است.

امروز اگر پرچمیان در اثر رقابتهای داخلی و محاصرات داخل حزبی شان و همچنان با شکست شرمسارانه ارتش روسی در افغانستان و شکست جناح برژنف در داخل حزب « کمونست » شوروی بکشورهای اروپایی و امریکا متواری شده اند، این هرگز برهان بیگناهی شان نخواهد بود و نخواهد شد. امروز اگر غرب و امریکاجنایات خادیسنها و پرچمها را می بخشد و دست نوازش بروی شان میکشد ملت ما هرگز آنها را نخواهد بخشید. خادیسنها و پرچمها و خلقیهائیکه امروز بدامان سازمان های جاسوسی غرب و امریکا پناه آورده اند و تجربیات خود را بانها انتقال میدهند و در صدد تعویض حلقه غلامی روس با امریکا هستند، باید اینرا بدانند که مبارزه ملت ما تا موفقیت نهایی تا کشاندن احزاب خلق و پرچم و خادیسنها بیای محکمه مردم ادامه خواهد داشت و همانگونه که جنایتکاران جنگ دوم جهانی که بهر کجا که فرار نموده بودند تعقیب و محاکمه شدند، جنایتکاران پرچم و خلق و خاد نیز راه فرار ندارند.

جناب حشمت کیهانی، اگر جواب بیشتر میخواهید اینبار هموطنان ما همت گماشته بیوگرافی کامل آقای حشمت کیهانی را از دوران لیسه حبیبیه کابل تا ریاست « خاد » و « خارنوالی » خواهند نوشت. نوشته عبدالله فروغ فرانکفورت - آلمان غرب - ۶ می ۱۹۹۱. هفتم.

بنام خداوند بخشنده مهربان

جنایات حشمت کیهانی

محترم مصطفی نوری از هامبورگ آلمان

استاد محترم آقای دکتر صاحب هاشمیان اسلام علیکم:

با ابراز امتنان بیکران احترامات مخلصانه ام را که مشحون از احساسات قلبی ام میباشد تقدیم داشته از بارگاه ایزد متعال متمنی ام با صحت و سلامت بوده مسعود و شادکام باشید... در شماره ماههای اپریل و می سال روان مجله وزین آیین افغانستان که اینبار با قطع و صحافت زیبا چاپ شده و دارای مضامین خیلی دلچسپ میباشد... نوشته آقای حشمت کیهانی بچشم خورد.

طوریکه در نامه قبلی تذکار داده بودم که در مورد جنایات و دسایس و مظالم باندهای خلق و پرچم، بخصوص کارمندان خاد و رژیم ملحد و مزدوران روس در آئینه بصورت مفصل و همه جانبه بحث خواهم کرد تا باشد که پرده از روی جنایات رژیم دست نشاندۀ روس برداشته شود. ولی با مطالعه یک سلسله مطالبیکه توسط حشمت کیهانی در صفحه ۸۳ مجله ماه مارچ سال روان مجله آیین افغانستان به نشر رسیده ناگزیر بر آن شدم عجالتا غرض رد دلایل میان تهی حشمت کیهانی که خود را در خلال نگارش چند سطر بی مفهوم برائت داده است، تذکر چند بدهم و شمه ای از جنایات و خیانت های او را غرض معلومات مزید هموطنان عزیز تقدیم کنم.

آقای حشمت کیهانی معترف شده که رئیس امور سیاسی خاد و رئیس خارنوالی اختصاصی انقلابی!! رژیم مزدور و ملحد کابل بوده ولی هیچگونه ظلم و استبدادی را مرتکب نشده است و علاوه نموده که گویا از خود کدام صلاحیت و اراده ای نداشته و جبرا به همجو وظایفی گماشته شده بود و در طول مدت خدمت خود از حقوق بشر دفاع کرده و بر ضد مظالم خاد و خادستان مبارزه کرده است.

جای بس تعجب است که آقای حشمت کیهانی بکدام چشم و دیده و بکدام حرات همچو مطالبی را نوشته و خود را برائت داده. واقعا خیلی خنده آورو مضحک است که یک عضو فعال باند پرچم آنها در پست های امور سیاسی و خارنوالی رژیم مزدور مدعی آنست که هیچگونه خیانتی را مرتکب نشده و خود را حامی حقوق بشر و مبارز بر ضد مظالم خاد جلوه داده است و جالبتر اینکه با دیده درایی و پر رویی فوق العاده معترف شده که اگر یک افغان در پاکستان، ایران، امریکا و اروپا حاضر شد در مورد جنایات و خیانت های وی چیزی بگوید خود را قابل محاکمه میداند. من بحث یک شاهد عینی که مدت ده سال در زندان رژیم مزدور بدون ارتکاب کدام جرمی زندانی بودم، از

حادثات و واقعات و جنایات باندهای خلق و پرچم بویژه کارمندان خاد که در حق مردم رنجیده و بلا کشیده ما مرتکب شده اند، اطلاع موثق دارم و علاوه باید کرد که این تنها من نیستم که از انجام اعمال ننگین آن جانبان مطلع ام بلکه هستند عده بی شماری از هموطنان ما که از جنایات و مظالم و ظن و روششان خاطرات تلخ و فراموش ناشدنی دارند و باگوش و پوست خود جنایات و مظالم آنها را احساس و لمس کرده ایم.

آقای کیهان در جای دیگری تذکر داده اند که گویا شخصا در شکنجه و جریان تحقیق زندانیان سیاسی سهم نبوده است و شاید این ادعای وی تا حدی درست باشد. ولی بصورت غیر مستقیم در تعیین سرنوشت زندانیان سیاسی سهم مثبت و فعال داشته است. بدین معنی که بحیث حارنوال رژیم مزدور بر ضد مبارزین راه حق و به نفع باداران خود اقامه دعوی نموده تقاضای اشد مجازات یعنی اعدام را کرده است که از اثر تقاضای حارنوال صاحب تعداد زیادی از هموطنان شریف و بیگناه ما محکوم باعدام شده اند. و بقرار اطلاع موثق در دوران تصدی آقای کیهانی در ریاست حارنوالی اختصاصی رژیم دست نشاندۀ روس بتعداد ۳۸۹۸ نفر زندانیان سیاسی پلچرخي باعدام محکوم شده جام شهادت نوشیدند.

من بدینوسیله تمام گفتار و ادعاهای بی بنیاد آقای حشمت کیهانی را جدا رد کرده ویرا از جمله باند پرچم و عضو فعال دستگاه خاد رژیم ملحد کابل می شناسم که در زمان تصدی ریاست حارنوالی خود جنایات و خیانت های زیادی را در برابر ملت بپا خاسته افغانستان مرتکب شده است که در این بحث بیکی دو مطلب اشاره میشود :

(۱) اگر جناب شان فراموش نکرده باشند در همان سالی که بحیث رئیس حارنوالی ایفای وظیفه مینمود ، زندانیان سیاسی پلچرخي در بلاکهای سوم و پنجم و ششم نسبت عدم موجودیت شرایط زیست انسانی و رویه خشن زندانیان اعتصابی را برافروختند که اعتصاب مذکور پس از مدت ۲۴ ساعت از طرف دژخیمان زندان بشدت و با بیرحمی خاص سرکوب ساخته شد. و پس از سرکوب ساختن اعتصاب یکتعداد زندانیان را بنام محرک و هنگامه جو بریاست خاد بردند و مدت یکماه تحت شکنجه و لت و کوب خادستان قرار داشتند و در نتیجه از اثر پیشنهاد و تقاضای ریاست حارنوالی اختصاصی انقلابی رژیم کابل برای آنکه از زندانیانیکه بحیث محرک متهم شده بودند پارچه های ششماه الی یکسال حبس علاوه بر میعاد حبس تعیین شده قبلی داده شد. و این زندانیان مدتهای مدیدی در کوته قفلی های انفرادی قرار داشتند، حتی ارتباط آنها با فامیل های شان نیز قطع گردید.

(۲) از اثر اقامه دعوی آقای حشمت کیهانی که در برابر داکتر محمد انور از باغ علیمردان کابل صورت گرفته بود ، نخست ویرا بمدت بیست سال حبس محکوم نمودند ولی پس از سپری شدن مدت دو سال او را بنام تخریبکار و محرک بشهادت رسانیدند یعنی حکم اعدام را بالایش تطبیق نمودند.

(۳) باساس اقامه دعوی حشمت کیهانی بحیث حارنوال ، ولی محمد از ولسوالی پنجشیر که بسن ۱۶ سالگی قرار داشت بمدت ۱۵ سال حبس محکوم گردید ولی بعدها که بسن قانونی رسید مجازات اعدام را بالایش تطبیق کردند.

(۴) شخصی بنام حاجی محمد ظاهر تیکه دار نصور ولایت کندز و بغلان باتهام فعالیت های تخریبی بر ضد رژیم دست نشاندۀ روس در ارتباط حزب حرکت اسلامی با یک تن از دوستانش بنام جگرن مجید صاحب منصب فرقه ریشخور ، توسط کارمندان خاد ششدرک توقیف گردیدند و مدت دوماه در ریاست خاد تحت تحقیق قرار داشتند که پس از من از طریق ریاست تحقیق بزندانی پلچرخي انتقال یافتند. مدت ۱۴ ماه در حال بلا تکلیفی قرار داشتند تا اینکه برادر حاجی مذکور بارتباط محمد زمان غیرتمل سر طیب شفاخانه بلاک دوم که بعد ها در شفاخانه خاد تبدیل شده بود ، مبلغ هشت لک افغانی با آقای حشمت کیهانی پرداخت و در مقابل دوسیه حاجی محمد ظاهر و دوستش در ریاست حارنوالی اختصاصی انقلابی رژیم کمونستی کابل حفظ و حاجی و دوستش با اخذ برائت از زندان آزاد شدند. این مطلب را شخص حاجی محمد ظاهر حکایت نمود و تذکر داد که اگر مبلغ شش لک افغانی تادیه کرده میتوانی در مورد رهایی ات بنام مریضی با سر طیب داخل صحبت می شوم. ولی متأسفانه که چون توان پرداخت ششصد هزار افغانی را نداشتیم زیرا زمانیکه من زندانی بودم پدر و مادرم وفات کرده بودند وبقیه اعضای فامیلی نیز نسبت عدم مصونیت بکشور های بیگانه مهاجرت کرده بودند.

(۵) حاجی شمس الدین و دو نفر برادر زاده هایش هر کدام محمد صدیق و جیلانی باشندگان چهاردهی کابل بارتباط حزب اسلامی و فعالیت های ضد رژیم کابل گرفتار و در ریاست تحقیق تحت استنطاق قرار داشتند و قرار گرفته حاجی شمس الدین یکمهراده موثر بنز ۲۰۰ و یکمقدار اسناد مطبوع ضد دولتی با یک میل تفنگچه و الترجرمینی از نزدش گرفته بودند و حاجی مذکور و برادر زاده هایش مدت یکسال در زندان پلچرخي در حال بی سرنوشتی قرار داشتند و بالاخره

بائر وساطت واسطه ایکه (حاجی از ذکر اسم او خود داری کرد) در بدل مبلغ هشت لک افغانی پول نقد در همان بی سرنوشتی از طریق ریاست خارنوالی و ریاست تحقیق آزاد شدند. طوریکه بعدا معلوم گردید یکتعداد اشخاص از کارمندان ریاست خارنوالی و ریاست تحقیق با فامیلهای متهمین که تحت تحقیق قرار داشتند تماس حاصل نمودند و با اخذ مبالغ هنگفتی متهمین را آزاد میساختند که البته پول رشوه در بین رئیس خارنوالی و رئیس تحقیق بشمول مشاور روس مساویانه تقسیم شد.

گرچه مطالب زیادی در دست است که خیانتها و جنایات حشمت کیهانی و سایر همقطاران او را باثبات میرساند ولی عجالتا به تذکر چند مثال در این بحث اکتفا میشود و مثالهای دیگر در کتاب « زندان پل چرخي » نوشته پوهاند صاحب روستار دیده شود که اکثر واقعات دوره کار حشمت کیهانی را یادداشت فرموده و چند نمونه غیر بشری آن در شماره ۱۳ مجله وزین آیین افغانستان نشر شده است.

تذکر باید داد که از نگاشتن مطالب آقای کیهانی چنین بر می آید که یکروز کارمل رهبر باند پرچم و نجیب خادیت هم تذکر خواهند داد که شخصا هیچگونه خیانتی را مرتکب نشده اند و در اعدام ها و شکنجه های مردم بیگناه افغانستان سهم نداشته اند و خواهند گفت که ما هیچ قصوری نداریم زیرا صلاحیت تمام امور کشور بدست مشاورین روس بود. مبرهن است که هیچ رئیس جمهور و صدر اعظم و رئیس خارنوال و رئیس محکمه مستقیما و شخصا در شکنجه و عذاب و کشتن مخالفین خویش اشتراک نورزیده اند، بلکه بدستور آنها شکنجه و اعدامها صورت می پذیرد.

بطور مثال هیتلر هیچگاه در قتل بیست میلیون روس و هفت میلیون یهود مستقیما سهم نداشت بلکه بدستور اوقتل و غارت صورت گرفته یا اینکه ترکی و امین و کارمل و نجیب شخصا در قتل و شکنجه هموطنان بیگناه ما اشتراک نداشته اند ولی بدستور آن خاینان و نوکران روس اعدامها و شکنجه ها و بربادی و ویرانی وطن صورت گرفته است که درینصورت بهیچوجه آنها بری الذمه شناخته نمیشوند بلکه عامل اصلی آنها تباهی و جنایات در افغانستان نزد ملت و خدا خود آنها میباشند. همانا بهتر آن خواهد بود که آقای کیهانی با نگارش همچو مطالب بی مفهوم و بی محتوی و میان تهی برخ مردم رنج دیده افغانستان نمک نپاشیده اسباب زحمت مجله آیین افغانستان و سایر هموطنان را فراهم نسازند. زیرا آقای کیهانی و دیگر رفقاییش در طول این ۱۲ سالیکه سپری شد جز خیانت و تجاوز بحقوق مردم کار دیگری را از پیش نبرده اند و اکنون که سیاست ضد ملی، ضد دیموکراتیک و ضد مردمی رژیم مزدور با شکست ننگین مواجه گشته، جناب شان فرار را بر قرار ترجیح داده داده از عدالت و حمایه حقوق بشر و مبارزه بر ضد اعمال غیر انسانی خاد و خادیتها حرف میزند در حالیکه تا دیروز بر اریکه قدرت تحت حمایه باداران روسی خود تکیه زده بود و از هیچگونه خیانت و جنایت در برابر ملت و وطن دریغ نکرده است.

و اما در مورد اینکه آقای کیهانی متذکر شده که از خود صلاحیت نداشته و در پست های ریاست های امور سیاسی و خارنوال خاد جبرا گماشته شده بود باید تذکر داده شود این دلیل میان تهی دور از خرد و منطق بوده بهیچصورت دلیل بر بیگناهی او شده نمیتواند. برای آنکه هیچ انسان عاقل و بالغ و دارای عقل سلیم جبرا بانجام وظایف ضد ملی و ضد مردمی وادار ساخته نمیشود. اگر جناب شان واقعا علاقه و دلچسپی بهمکاری با باند پرچم را نداشتند چرا در همان بدو مرحله مانند سایر هموطنان از همکاری با رژیم مزدور صرف نظر نکرده است.

طوریکه همه آگاهند اخیرا پس از شکست رژیم دست نشاندۀ روس تعداد زیادی از اعضای باند های خلق و پرچم که در طول این مدت ۱۲ سال مرتکب جنایات نا بخشودنی شده اند بکشور های خارج فرار کرده اند و چنان تصور مینمایند که با نگاشتن چند سطر بی مفهوم خود را برائت خواهند داد در حالیکه بر خلاف تصور خام شان خشم و نفرت مردم را بیشتر میسازند و روزی خواهد رسید که هر یک این خائنین و وطن فروشان از طرف ملت بپا خواسته افغانستان محاکمه شده بجزای اعمال ننگین خویش خواهند رسید. من ایمان دارم که همچو روزی خیلی زود خواهد رسید.

در اخیر ایام عید سعید اضحی را از صمیم قلب برای شما و تمام هموطنان عزیز در امریکا و هرجا که تشریف دارند تبریک عرض میکنم، خداوند متعال نگهبان تان، بامید موفقیت های مزید شما وطنپرستان. تشکر. مصطفی نوری مورخ اول جولای ۹۱ شهر هامبورگ.

یادداشت اداره: هموطنان محترم، در نشر مکاتیب وارده که تعداد آن بی نهایت زیاد است نوبت چاپ به ترتیب تاریخ وصول مراعات میشود، باین ملحوظ نامه های شما دیر تر چاپ شده است. علت دیگر ندارد.

(۳) مراجعت پناه گزینیان افغانی بوطن شان یک امر حتمی است خصوصاً بعد از تقلیل عمدهٔ کمکهای ممالک غربی و عربی بعد از جنگ خلیج - بطور مثال موسسه مهاجرین ملل متحد تقلیل ۳۱ ملیون دالر در بودجهٔ خود را اعلام نموده است .

(۴) طرح صلح پنج فقره ای سرمنشی ملل متحد با بعضی تعدیلات باید بحیث تهدابی برای جستجوی راه حل سیاسی در نظر گرفته شود .

(۵) اشتراک همه افغانها چه در داخل زندگی دارلاند یا در خارج ، علاوه بر مجاهدین مقیم پاکستان و ایران برای رسیدن بیک راه حل سیاسی قابلقبول حتمی میباشد .

(۶) زعامت مجاهدین با موقف عجله و اصرار دو دولت (پاکستان و ایران) برای دریافت راه حل عاجل بقضایا موافقت ندارد .

(۷) جنگهای پراکنده و محلی بین مجاهدین و رژیم کابل شاید تا زمان رسیدن بیک فیصله دوام نماید .

رویه‌مرفته ارتجاعیت کلی در موقف های ایران و پاکستان بمشاهده میرسد . در خصوص دو شخصیت متضاد همدیگر ولی دارای اهمیت مرکزی در قضیهٔ افغانستان، تهران و اسلام آباد شاید بنوافق و تفاهم برسند در خصوص مسئلهٔ نجیب ، با وجود دوام مختلفاً رسمی دولت اسران با آن ، حکومت ایران موقف عملی (پراگماتیک) را اتخاذ نموده است . ایرانیان میگویند « نجیب یک واقعیت است » . تهران همچنان تماسهای « رسمی غیر رسمی » با نجیبی قائم کرده است . تهران کناره گیری داوطلبانهٔ نجیب را پیش بینی نمیکند . موقف رسمی اسلام آباد در مورد نجیب واضح است : « همهٔ مجاهدین نجیب را رد میکنند » (بشمول آیینۀ افغانستان) ، اگرچه هویدا است که در ظرف چندماه اخیر زعمای مجاهدین از تنظیمهای مختلف تماسهایی با نجیب برقرار نموده اند .

موقف پاکستان در بارهٔ رول ظاهر شاه پادشاه سابق در ترتیبات دورهٔ انتقال سازش کارانه است . اسلام آباد از آم زمانیکه پالیسی سازهای بی وقوف پاکستانی بطور خصوصی اظهار میکردند که « ظاهر شاه قطب سوم است ، هرچه زودتر نا پدید شود همان قدر بهتر است » (در حالیکه نجیب و مجاهدین را دو قطب دیگر میخواندند) فاصلهٔ زیاد گرفته است . اکنون پاکستانیها رجحانات اشتراک پادشاه سابق رابدوستان ایرانی خود بازگو مینمایند : یکی اینکه او (ظاهرشاه) الحمد لله مسلمان است ، دوم اینکه او بهتر از کمونستهای کابل است . « ایرانیها در ارتباط بموضوع ظاهر شاه موقف ارتجاعي دارند ، چنانکه یک ایرانی میگفت ، ایرانیها میتوانند « رول جزیی برای وی در حکومت انتقالی قایل شوند اما نه بصفت پادشاه » .

تهران و اسلام آباد شاید در برابر دو فقره طرح صلح پنج فقره ای ملل متحد موقف مشترکی اختیار نمایند زیرا تهران قبلاً بعضی ملاحظات ارائه نموده است . در خصوص چگونگی تطبیق تفاهم بین الافغانی پاکستان از بینان سران نماینده خاص سرمنشی توقع دارد تا موقف میانه رو خود رابامتداد موافقتنامه های ژنیو در مذاکرات غیر مستقیم (بین کابل - پاکستان - مجاهدین) حفظ کند . در حالیکه ایران شاید خواستار مذاکرات مستقیم با رژیم کابل باشد . تهران همچنان با انعقادلویه جرگه بحیث وسیله ای برای انتخاب یک حکومت در کابل مخالف است . ولی طرح سکرترجنرال ملل متحد انتخابات با « وسیله های عنینی » را برای انتخاب یک حکومت جدید پیشنهاد میدارد (مقصد از وسیله های عنینی لویه جرگه است - مخرجم) .

معهدا این اختلافات مانع مساعی مشترک تهران - اسلام آباد برای پیشبرد پروسهٔ حل سیاسی نخواهد شد . در حقیقت همکاری نزدیک این دو مملکت در قضیهٔ افغانستان از اهداف مشترکی مبرهن است که تهران و اسلام آباد هر دو در چوکات مسایل مربوط به « امنیت منطقه » تبارز داده اند . هردو مملکت مستشعرند که (۱) بهبودی مناسبات با تمام همسایگان منطقه بشمول اتحاد شوروی برای تحفظ صلح و امنیت در منطقه ضروری است (۲) خصوصاً در عرصهٔ بعد از جنگ خلیج دوام دشمنی ها بین همسایگان منطقه ، این منطقه را بمقابل تهدیدات خارج منطقه یعنی امریکا و اسرائیل حتی هندوستان در برابر اسلام آباد ، آسیب پذیر خواهد ساخت (۳) ادامه جنگ افغان مانع جدی در ارتقای همکاریهای لازم اقتصادی بین ممالک منطقه خواهد شد (۴) تاسیس یک افغانستان صلح پسند برای مقاصد همکاریهای منطقه‌ای در یک چوکات قابل فهم یک امر حتمی و چاره ناپذیر میباشد .

ایران و پاکستان در یک موقف مشترک ضد نجیب تا اندازه ای زیاد خواهند توانست مسیر حرکت پیشرفت بطرف حل سیاسی را تثبیت کنند . در واقعیت ایران و پاکستان بیشتر از خود مجاهدین افغان باید افغانها را از لجنزار تصوراتیکه گویا پاکستان آنها را باین مشالفت دچار کرده ، نجات بدهند - - یعنی حکومت کابل نباید از طرف یکی ازین دو کشور بطرف دیگر بحیث طرف « مرجع » سفارش شود . اینکه معقولیت را از راه زور و فشار فرونشانند نه به

« زندان پلچرخي » 90

نویسنده: محترم دکتور نورزایی
استاد پوهنحي حقوق در مهاجرت

کتابي بدستم آمد، زندان پلچرخي، رساله ايست که تازه از طبع بيرون شده و شرحی دارد از زندگي رژيمي که نویسنده این اثر در مدت اقامت پنجساله خود شمه از آنرا در قضاوت انسان و بشریت می گذارد. پنجسال واندی از زندگي فرزند علم و دانش - دکتور روستار، استاد پوهنحي حقوق - در این دژ ستم و خیمه گاه دهشتناک انسان کنش بجرمی گذشت که: « استادان روسي توانايي تدريس را در پوهنتون (پوهنحي حقوق) کابل ندارند. »

همین جرم او را با خود برد، زیرا نشانه وطن پرستي متناسب بدوستي با شورويها بود. کفاره این جرم زبانرا فعلا قدرت قلم تقدیم خوانندگان میکند تا با علامه شهامت آزاديخواهي، دوستان همسنگر را در نیم راه مبارزه تنها نماند و لبه تیغ این سخن را مردانه وارحواله جيونانی میکند که از ترس مبارزه رویارويي در پناه دیوار های زندانها و سمجهای آدم کشي قرن ایستاده اند.

يکي از این سمجهای آدم کشي زندانیست در پل چرخي، تحفه ايست از سر دمداران استبداد که قبالة آقايي را برجان و مال مردمان این کشور مهر ازلي زده بودند و در روشنترین قرن ترقی و نهضت، بجای بناهای علمی، اکادمیها و پوهنتونها، برای ما زندان ساختند. مزارش نا پیدا است و گرنه بند پخته ای در ادای این خدمت بزرگ نذر میکردیم.

روستار از این زندان زنده بیرون آمد، قوی و راسخ تر و آنچه بخاطر داشت بروی کاغذ ریخت. گوش کنید، از همین کتاب: « يکي از مستنطقين زندان پل چرخي، خود تحت استنطاق قرار گرفت و متهم بجرمی بود که با پسر بچه صغیری در زندان پل چرخي، حین استنطاق، عملیه لواطت را انجام داده است. بر این متهم مادر مرده، زمین و آسمان تاریک شده بود، که چرا اصلا از وی چنین سوالی میشود، و عجیبترا اینکه او را بجرم این عمل اولاً از وظیفه مستنطقي سبکدوش نموده اند و ثانیاً به زندانش انداخته اند. »

در جواب سوالیکه چرا با آن پسر صغیر این عمل شنیع را اجرانموده اید؟ با تعجب کامل جواب داد که: « آقايان، از برای خدا من که اصلا گناه ندارم، آیا شما خود هنگامیکه مرا باین وظیفه مامور ساختین، نگفتین که از هر وسیله و آله ای که میتواني جهت اخذ اقرار استفاده نمایی، استفاده کن! من که این عمل (لواطت) را با آن پسر بچه خورد سال، نه از خاطر شهوت، بلکه بخاطر اخذ اقرار باوی انجام داده ام. آیا لیلین بزرگ (مقصودش لیلین است) نگفته است که برخالن (خاین) رام (رحم) نکند و... » شاید خواننده خنده کند که این متن در کتاب باین سبک نیامده است، .... اما چطور باید قانع شد که قصد مستنطق مذکور قصد هوس و یا شهوت بوده باشد، زیرا در مذهب کمونستي که شهوت، لذت، فحشا و غیره اصلا وجود ندارد (!؟)، پس حتما این فرشتگان روی زمین چنین اعمال را بامرد وزن از روی مسلک، عقیده و ایمان به « لیلین بزرگ » انجام میدادند ....!!!

بروید با این کتاب بزندان پل چرخي، در سلولهای پر از تعفن و اطاقهای ۳۰ الی ۴۰ نفری (اصلا برای چارنفر)، با موجود بودن پیپ های مملو از ادرار و خریطه های پلاستيکی پر از .... در این زندان دو انسان با هم مواجه میشدند و مطالعه کنید که این دو انسان با همدیگر با چه پیش آمد انسانی معامله دارند؟ دردناک، فجیع و هول دهنده و دور از تمامی مناسیر انسانی و خصوصیت بشري و .... پس اگر را مطالعه کنید تا با پیش آهنگان راه آزادي سنگر دار باشید. خاتمه.

مژده به علاقمندان

کتاب « زندان پلچرخي »، اثر پوهاند دکتور محمد عثمان روستار، کتابیرا که خواستار وانتظار داشتید، باجازه مولف در امریکا بحمد ضع شده، بقیمت في جلد ده دالر بشمول محصول پستی، از اداره آیین افغانستان دستا نموده میتوانید. هموطنانیکه قبلا مراجعه و در لست منتظرین شامل شده اند حق قدامت دارند. تعداد محدود است. در ارسال فرمایشات تان عجله کنید.

دشمن اسلام و افغانستان از امریکا پناهندگی میخواهد

محمد خان جلالر دشمن شماره یک بشریت

91

نویسنده : محترم محمد معصوم قیوم ازینسلوانیا

جاسوس معروف کي جي بي و عامل تمام بدبختیهای ملت افغان در حالیکه از طرف چندین تن اقارب و دوستان مقیم نیویارک و نیوجرسی او بشکل بادی گارد احاطه شده بود بتاريخ ۳۰ جولای ۹۱ با فامیلش وارد دفتر ایمیگریشن نیویارک گردید تا در خواست رسمی پناهندگی خود را تقدیم کند. این خبر از آن سبب خدمت افغانان مقیم امریکا و بخصوص افغانهای مقیم نیویارک نیوجرسی حتی واشنگتن و ویرجینیا تقدیم میگردد که :

(۱) از سالهاست که ما افغانهای مقیم امریکا به بهانه های مختلف بر یکدیگر تاپه کمونستی و خیانت میزنیم و مانند مور و ملخ بر سر یکدیگر ریخته ایم ولی وقتی خاین اصلی و عامل جنایات ملت نزد ما می آید همه مهر خاموشی بر لب می نهیم، گویا او حق داشته است و حتی چون دیوار محکمی برای دفاع از او سد می بندیم و بقسم بادی گارد او عمل میکنیم. در حالیکه یکعده همونها پیش از آمدن جلالر از اسلام و افغانستان بحیث وطنشان و از خاینان کمونستی گپ میزدند. آخر برای خدا بگوئید اگر پشتون استید یا اوزبک یا هزاره که بنام افغانستان و از دست زجر کمونستی بامریکا پناهنده شدید یا بخاطر نام قوم و قبیله تان ؟؟؟

(۲) مظاهره های پی در پی افغانها در نیویارک فقط برای این بوده است تا یک مسلمان « حزبی » حزب مسلمان دیگری را بخیانت متهم سازند و طشت بدنامی یکیدگر را از بام پائین اندازند ولی وقتی قاتل ملت افغان روبروی شان می نشیند همه چون مردم بی تفاوت بر یکدیگر مینگرند و « به مه چي » گویان راه خود را گرفته میروند.

(۳) تشکیلات متعددی در نیویارک موجود است از قبیل جمعیت افغانان (افغان کومونیوتی) که آقای مایار در راس آن قرار دارد و وقتاً فوقتاً برای دلبران خود دلربایی میکند. تشکیلات دومی بنام « مشرانو جرگه » در نیویارک صرف بنام است و هر وقت کسی بخواهد در نیویارک کاری یا عمل خیری انجام بدهد آنها بحکم نیش گزدم و باصطلاح خود شان « مردانه وار » در مقابلش صف می بندند و مظاهره میکنند... تشکیلات سوم اهل تشیع نیویارک ها و نیوجرسی ها است که برای خود مسجد و مکتب جداگاه ای دارند و حتی بعضی مواقع عکسهای قاید اعظم خود « خمینی کبیر » را هم در مسجد می آویزند. موضوع مذهب در افغانستان یک چیز قبول شده بوده اینها کاملاً حق دارند به شعایر مذهبی خود پایبند باشند ولی ایا برادران اهل تشیع ما هم در برابر افغانستان و کسانی که بوطن شان و اسلام خیانت کرده اند احساس مسئولیت میکنند یا چطور ؟

(۴) موسسه ترکمن امریکن اسوسیشن که مربوط برادران سمت شمال مملکت است با دفاتر متعدد و مسجد بزرگ در خدمت ایشان قرار دارد و حتی دفتر مخصوصی از طرف حکومت امریکا برای حل مشکلات پناهندگان شان طور مجانی در خدمت شان قرار داده شده، اینها از لحاظ اقتصادی الحمد لله مرفه ترین قشر مهاجرین افغان را تشکیل میدهند و الحمد لله اتفاق و اتحاد هم دارند که ما برای تقویت آن دعا میکنیم و خوشبین هستیم. اما یک سوال از زیر دل و صدای وجدان باید بلند شود که اگر این برادران واقعا مدیون نان و نمک و آب و خاک افغانستان خود را میدانند باید بخاطر خدا و ایمان و روز قیامت و بخاطر خون ریخته دو میلیون شهید افغان، در موضوع جلالر طرف حق و حقیقت ایستاده شوند و ورنه بعد از این واقعه آنها یک بات از افغانستان و اسلام میزدند شناخته خواهند شد.

(۵) مسجد هموطنان قندهاری مقیم فلشنگ موسوم به مسجد سید جمال الدین افغانی که محل تجمع افغانهای متدین بوده تحت امامت محترم مولوی آخوند زاده محمد نبی یوسفی قرار دارد

(۶) کتابخانه لوی احمد شاه بابا که تحت نظر آقای سلیمی تاسیس شده و درین اواخر بحیث یک مرکز مهم فرهنگی افغانها عرض اندام نموده است

(۷) مسجد و تشکیلات وسیع حزبی و دفتر مخصوص حزب اسلامی گلبدین حکمتیار برای مهاجرین نیویارک حکم تشکیلات وسیع مانند یک حکومت را دارد و این برادران هر وقتی یک فامیل یک محفل خوشی و عروسی داشته باشد و یا اگر هنرمندان کنسرتی اجرا کنند سروکله چند نفر بقسم نصیحت یا تهدید و بعضاً با چوب و چماق پیدا میشود و با تقدیم چند شعار الله اکبر خوشی و عروسی مردم را به غم و دعوا تبدیل کرده پی کار خود میروند و لی اگر در یک خانه غم پیدا شود کمتر دیده شده که طور داوطلب بیایند یا مرده را بردارند، مگر اینکه مرده دار از حزبی خود شان

باشد یا اینکه بایشان و راه و روش شان تسلیم شوند. درین اواخر شنیده شده است که این محتسب نماها بخانه های مردم در نیویارک احوال داده اند که زنهای افغان نباید از خانه های شان برآیند تا چه رسد که در حوض های خصوصی یا لب بحر به شنا بروند، مثل اینکه شنا در اسلام منع باشد؟! عبارت دیگر اینها بزبان قال میگویند که:

« شیشه ناموس عالم در ... زیر ریش داریم ما ».

و همچنین چندین انجمن دیگر از قبیل انجمن آرتیستان و هنرمندان و « انجمن صلح » و « انجمن جنگ » و غیره و غیره در نیویارک وجود دارد، ولی وقتی جلاللر آدمکش، جلاللر خاین ملی، جلاللر جاسوس برملای کبی بی، جلاللر دزد ۳۲ میلیون دالر ملت فقیر و ب خاک و خون نشسته و آواره، جلاللریکه از خون و گوشت بیوه زن افغانستان تربیه شد و خاک و ملت را بروس فروخت، وقتی اینطور یک شخص پست و بیوجدان به نیویارک میرسد و همه خبر میشوند، نه تنها عکس العملی از این انجمنها و دار و دسته ها بلند نمیشود، بلکه بعضی از افغانها با افتخار بادی گاردی او را قبول میکنند و برای حفاظت او خود را به پیش و پشت ایس بی ناموس می چسبانند، حتی دیگران را تهدید هم میکنند!!

چرا؟ بخاطریکه پسران جلاللر از همان سرمایه ملت فقیر که جلاللر دزدیده در نیویارک صاحب مال و مکت و بیزنس و تجارت هستند و بهموطنان مسلمان خود رشوت و پیشکش میدهند تا نمود بالله خدا و رسول و ایمان و وطن را بخاطر پول بفروشتند!

بهر صورت یکنفر افغان توانسته در همان روز ۳۰ جولای که جلاللر در ایمیگریشن حاضر شده بود با مامورین ایمیگریشن و وکیل معتبر جلاللر خاین صحبت نماید و تاجائیکه امکانات برایش موجود بود در باره این خاین ملی بانها معلومات داده و گفته است که حیات جلاللر بحیث یک کمونست نه در افغانستان در خطر است نه در تاجکستان زیرا در تاجکستان خواهر او کمونست معروف و عضو پولیت بیرو بوده شوهر خواهر او صدراعظم تاجکستان بود، بلکه امریکا که یک مملکت آزاد و غیر کمونستی میباشد شاید برای او یک جای آرام نباشد. افغان مذکور در ضمن یادآور شده که اگر حکومت امریکاجلاللر خاین ملی که دشمن اسلام و افغانستان و بشریت است پناهندگی سیاسی بدهد افغانها بخشم آمده شاید مظاهرات دامنه دار صورت بگیرد و شاید چند تن مسلمان وطنپرست دست به باعصاب غذایی بزنند و یک عده دیگر شاید بخاطر بی احترامی بحقوق بشر بارتباط پناه دادن یک جنایت کار و قاتل بملل متحد عارض شوند. ولی قاضی برایش گفته است « کدام افغانها؟ من که غیر از تو کسی را نمی بینم؟! »

این بود مختصر راپور ورود جلاللر خاین برای ملت آواره و درد دیده ما و بگذارید این همه تشکیلات بجای خود باشند بلکه بیشتر خواهند پندید و در آینده نزدیک که نجیب و کابینه اش هم بامریکا پناهنده شوند آنوقت برای این تشکیلات اسلامی مصروفیت های مبارزاتی بشکل ساعت تیری در امریکا پیدا میشود چونکه امریکا مساعد تر برای کمونست بوده اینجا یک حکومت کمونستی تشکیل خواهند کرد.

برای معلومات افغانهای بادر تقدیم میشود:

MR. Mandela

Mr. Elstein

Mr. Klapish Steven

خلرنوال ایمیگریشن:

قاضی ایمیگریشن:

وکیل دعوای جلاللر خاین:

اطلاق منزل ۱۳ امیگریشن نیویارک - ساعت ۹ صبح.

شماره مخصوص: AL, No. 29866311

پناهندگان: محمد خان جلاللر - رقیه جلاللر خانم - مولوده جلاللر دختر - نجیبه جلاللر دختر - عالیہ جلاللر دختر - نعمان جلاللر پسر.

نامه ای از نیویارک

استاد محترم هاشمیان صاحب:

بعد از تقدیم سلام و احترام صحنمندی تانرا از بارگاه ایزد متعال استدعا مینمایم زیرا در این اواخر اطلاع حاصل نمودم که خدای ناخواسته کمی مریض هستید خداکند که حالا صحت تان خوب شده باشد.

هاشمیان صاحب در رابطه با مسئله حشمت کیهانی و محمد خان جلاللر بگویم و شما نیز آگاه هستید که قانون ایمیگریشن در امریکا و کانادا و اروپا و هرجای دیگر که مهاجر می پذیرند بخصوص ممالک اروپایی و امریکا طوری است که اصلا برای آنها کمونست بودن و یا مسلمان بودن کدام اهمیت ندارد زیرا آنها همه را بیک چشم می

بیند زیرا کمونست میگوید که از ظلم مسلمان فرار کردیم و پناهنده میشویم و مسلمان میگوید از ظلم کمونست و در امریکا بمقابل هر دوی آن چندان علایق وجود ندارد. و از اینکه افغانهای نیویارک بمقابل جلاللر دو آتشه بایستگیشان نرفته اند و شکایت نکرده اند واضح است، اولاً که آمدن وی محفی بوده دوم اینکه حکومت امریکا بهمچو مسایل اصلاً اهمیت قایل نیست، چه خاصاً که غور کند و فراموش نکنید که آتش مرزها دیر پخته میشود. با احترام. المذنب میر محمد صابر انصاری.

اقای عزیز انصاری: اگر برای امریکا مسلمان بودن و کمونست بودن بی تفاوت باشد، اما انسان بودن بی تفاوت نخواهد بود. جلاللر انسان نیست ابلیس است در چهره انسان، و ما که مدیون احسان امریکا هستیم باید مکلفیت خود را بحیث یک ملت رنج دیده از اهریمن کمونزم و جاسوسان آن بدولت امریکا برسانیم، صدای احتجاج خود را بلند کنیم، اگر امریکا پذیرفت خوب و اگر نپذیرفت، دل شان کشور شان. جان مطلب درینجاست که هموطنان محترم مقیم نیویارک در برابر این حادثه همانقدر بی اعتنا گذشتند مثلیکه ببرک در پارک زرنکار نطقها میکرد و کس جلو آنها نمیگرفت تا اینکه همه ما وطن خود را از دست دادیم و آواره و در بدر شدیم. از طرف دیگر اگر افغانها صدای خود را بالا کنند شما آنها آنقدر بی تاثیر هم نپندارید! با احترام (اداره).

نامه ای از کانادا

محترم اقای هاشمیان اسلام علیکم. از خداوند برای شما و سایر گردانندگان نشریه وزین آیین افغانستان موفقیت و عافیت کامل آرزو دارم. آیین افغانستان بتدریج جای خود را بعنوان یک نشریه معتبر در میان افغانهای خارج از کشور تثبیت مینماید.

مدتی پیش یکی از دوستان شماره اول سال دوم آیین افغانستان (حمل ۱۳۷۰) را در اختیارم گذاشت که نامه حشمت کیهانی را در آن نشر نموده بودید. در همین ایام در میان افغانهای مقیم کانادا سرو صدایی برپا شد در رابطه با ورود حشمت مزبور بکانادا و تقاضای پناهندگی از دولت فدرال کانادا، یکی از نشرات یومیۀ تورنتو خبری درین رابطه چاپ نمود که فوتوکاپی آن خدمت فرستاده میشود (خبر مذکور قبلاً در آیین نشر شده است).

اکثر افغانهای مقیم کانادا از این خبر حدا متاثر و نگران هستند و این تشویش وجود دارد که در صورت قبولی شخص مزبور سایر همکاران او نیز از فرصت سوء استفاده نموده بکانادا پناهنده شوند. بنده تصمیم گرفتم موضوع را با شما که در واقع نماینده مطبوعاتی مهاجرین بلا کشیده و زجر دیده وطن ما هستید در میان بگذارم تا لطف نموده آنچه را لازم میدانید در رابطه باین شخص در اختیار مقامات مربوطۀ کانادایی بگذارید. اطلاعاتیکه ثابت کند وی در جنایات و فجایع جاری بر مردم ما سهم داشته است. مثلاً اگر ممکن باشد فوتو کاپی نامه شخص مزبور را همراه با ترجمۀ آن بانگلیسی بوزیر مهاجرت کانادا بفرستید.

این حقیقت انکار ناپذیر است که شخص مزبور مسئولیت امور سیاسی سازمان جهنمی خاد رابعمهده داشته است. سازمان جنایتکاری که مستقیماً بوسیله کی جی بی رهبری میشود و جز قتل و کشتار و سرکوبی ملت ما کاری ندارد. یقین داشته باشید خداوند زحمات شما را بی اجر نخواهد گذاشت و ملت ما نیز آنها فراموش نخواهد کرد. با احترام جاوید احمد.

Mr. Bernard Valcourt
Minister of Canada Employment
8 Immigration Commission
140 Rue Promenade de Portage

آدرس وزیر امور مهاجرت کانادا:

Phase 4, 14th Floor, HULL, Quebec K1A 0J9, Canada

محاکمۀ اول شخص مزبور بتاریخ ۲۵ اپریل ۹۱ صورت گرفته محاکمۀ دوم او بتاریخ ۲۲ می ۹۱ در محل زیر برگزار میگردد:

L4V 1E8

General Inquiries 676-5210

برادر هموطن آقای احمد: این مجله صلاحیت و وظیفۀ قضایی ندارد، وظیفۀ هر مجله قایم ساختن کمیونیکیشن بین افراد یک جامعه است و ما فقط همین هدف را تعقیب میکنیم. معلومات ارائه کردگی شما عیناً نشر شد، درمورد تعقیب قضایی افغانهای کانادا خودشان تصمیم خواهند گرفت. ولی یک نکته باید خاطر نشان گردد که شهادت و ایشار هموطنان مقیم کانادا بایناسب مهاجرین مقیم نیویارک خویشتر تبارز کرده است. شما بخاطر ورود حشمت کیهانی که بصورت نسبی یک شخص کوچک بوده و متهم جنایات میباشد مظاهرات و سرو صدای کافی براه انداختید ولی افغانهای نیویارک در برابر ورود و درخواست پناهندگی یک خاین ملی یعنی محمد خان جلاللر تا حال حتی یک مظاهره نکرده اند. اینست نامه یک هموطن مبارزتان در این موضوع. (اداره):

کمونست‌ها و جزای شان در افغانستان 94

محترم فرید عادل از سکره منتو

(اقای عادل این نامه را بتاريخ ۲۰ اپریل ارسال داشته بودند که اینک نوبت نشر یافت ولي حدس و تصور شان در پاراگراف اول اینک سه ماه بعد تحقق یافته است)

خواهران و برادران عزیز:

۱) قراریکه دیده میشود اوضاع جهان ومنطقوی مخصوصا گزارشات داخلی روسیه شوروی امکانات بهتری را بوجود آورده است که اگر بوریس یالسین رهبر ایالت روسیه بوجود آوردن یک حکومت مستقل روسیه که کدام ارتباط بحزب کمونست شوروی ندارد موفق شود، شوروی بزودترین فرصت کمکهای نظامی و اقتصادی خود را بدولت همسایه و مزدور خود یعنی رژیم کابل قطع نموده این اقدام شرایطی را روی کار می آورد که دولت کمونستی نجیب بسقوط حتمی مواجه خواهد شد.

۲) اگر فرضا دولت کمونست شوروی نتواند قدرت را توسط قوای نظامی و کتی جی بی تحت تصرف داشته باشد با آنهم رژیم وطنفروش کمونستهای افغانستان نمیتواند که بیشتر از این بمقابل مردم مجاهد و فداکار افغانستان مقاومت نماید. روزی خواهد رسید که وطنفروشان زمام کابل فرار را برقرار ترجیح خواهند دادو (فرار شروع شده است - اداره).

۳) از زمانیکه مردم افغانستان و جهان فهمیدند که قوای نظامی شوروی نمیتواند که مردم دلیر و شجاع افغانستان را تسلیم و غنشی سازد یگتعداد زیاد حزبیهای خلقی و پرچمی (ناموس فروشان) هم این موضوع را درک کردند و دانستند که آینده شان با بودن در افغانستان نابودی شان تمام میشود. از چندین سال باینطرف در تلاش بوده و میباشند تا افغانستان را ترک گفته و به بهانه های عجیب و غریب بدیگر کشورهای جهان مخصوصا اروپا و امریکا باقسام مختلف یعنی پناهندگی سیاسی و یا مهاجر انتقال یافته اند.

هموطنان عزیز چه در اروپا و چه در امریکا همیشه با این نوع عناصر در مجالس افغانی دید و بازدید می نمایند . ما افغانها این اشخاص جانی و خونخوار را بخوبی میشناسیم و هم می بینیم که بیک زندگی راحت و آرام از خیرات کمکهای ممالک فوق استفاده نموده و هیچنوع خجالت و شرمندگی از ایشان ملاحظه نمیشود. در حالیکه سبب قتل ملیونها افغان بوده وهستند و از اینکه چندین ملیون مهاجر و بی خانمان افغان که با بدترین شرایط در سرتاسر دنیا بیوطن وبی سرزمین زندگی میکنند موضوع جداگانه است .

پس وظیفه ایمانی و وجدانی تمام افغانهای وطنپرست است که اقلا یک راه را پیدا کنند که این مردم وطنفروش بزندگی آرام که شایسته ایشان نیست ادامه بدهند . پیشنهادات ذیل تقیم است :

الف - وقتیکه حکومت ملی و آزاد افغانستان روی کار آمد تمام کسانیکه در خدمت خلق ویا پرچم عضویت داشته و دارند اولاً بتمام مردم افغانستان معرفی شده و جنایات شان با تمام جزئیات بمردم معلومات داده شودو در پهلوی آن هیچوقت افغانستان را ترک کرده نتوانند حتی برای یک مدت کوتاه و یا مریضی. برای شان یکنوع کالای مخصوص داده شود که همیشه آنها بپوشند تا مردم آنها را بشناسند.

ب - قراردادی بین کشورهای عضو ملل متحد و افغانستان بامضا برسد که تمام اعضای حزب کمونست افغانستان را دوباره باافغانستان بفرستند و برای پرچمی و خلقی اجازه دخول مجدد بان کشورها را ندهند (این نوع قرارداد بین کشورهای دنیا امضاء شده و عملی میشود).

ج - دولت جدید و آزاد افغانستان میتواند که تمام این وطنفروشان را محاکمه نموده بجزای قانونی شان محکوم سازد. البته کسانیکه جرم شان نظر بقانون سنگین بوده باین نوع جنایتکاران معامله جداگانه ضرورت است اما با دیگر اعضای حزب کمونست باید این جزاهامطابق بقانون تعیین و عملی گردد، مثلاً :

بعد از بین رفتن حکومت کمونستی (انشاء الله هرچه زودتر) دولت آزاد و مستقل افغانستان بقتل و قتال شروع نکندو

اگر این چنین کند پس فرق بین ما و وطنپرستان مسلمان و آن وطنفروشان کافر چه خواهد بود؟ چرا ما بجهان ثابت کنیم که ما مردم وحشی هستیم؟ وجود بشرنزد ما قیمت دارد حتی اگر کمونست هم باشد. علاوه بر این نوع جزا سنگین تر است از اینکه زندانی و اعدام گردند. این کمونستهای وطنفروش تا که زنده هستند باید از تمام جنایات خود بفهمند تا ببینند فرق بین سیستم حکومت مزدور کمونستی شان تا حکومت آزادی که مردم افغانستان میخواهند چیست و مردم با چه نوع سیستم خوش و راضی هستند. دیدن افغانستان آزاد و مردم آزاد برای آنها مانند پیاله زهریست که از پشیمانی، شرمندگی و خجالت هر لحظه زندگی رنج خواهند برد.

د - کسانی که در اروپا و یا امریکازندگی میکنند و در گذشته به حزب پرچم و یا خلق روابط داشته و یا دارند، ما افغانها باید آنها را بدیگر دوستها معرفی نموده و کوشش کنیم که همراهی شان هیچرابطه و دوستی قایم نسازیم چرا که کسیکه وطن و ناموس خود را فروخته باشد اصلاً لیاقت رفاقت و دوستی را نداشته و ندارد و از هموطنان عزیز خواهش میشود که اسامی این کمونستها را با دانه آینه افغانستان فرستاده و از آینه خواهش است که آنها را در شماره های آینده خود چاپ و باطلاع خوانندگان مجله برساند. اینک بقسم شروع خود نام سه نفر کمونست را که میشناسم معرفی و در آینده هم روان خواهم کرد:

حسین (ا .) از نیویارک (تلفون نمبر ..... - ما نمبر تلفون را نشر نکردیم - اداره)
محمد قاسم (م .) از نیویارک (تلفون نمبر ..... - ما نمبر تلفون را نشر نکردیم - اداره)
تور (ج .) از آلته لوما

هموطن محترم آقای عادل: نامه دیگر تان بعنوان « امید راه آزادی افغانستان » که پیشنهاد کرده اید آینه افغانستان باحسانه گیری اسم و هویت و نظریات افغانها پرداخته نتایج آنرا بملل متحد ارائه کند، در حالیکه از حسن نیت تان امتنان داریم، اینکار را از حدود صلاحیت و توان خود برون می یابیم. تمنیات نیک ما را بپذیرید.

وطنفروشان در حال فرار

نوشتۀ محترم جیلانی شمس
بهمه هموطنان آواره و زجر دیده هویدا است که از چندی بدین سو مخصوصاً بعد از شکست قشون سرخ در افغانستان لرزه بر اندام خلقیها و پرچمیهای وطنفروش افتاد و برای نجات خویش بنامهای مختلف راه گریز از وطن را اختیار نمودند. بعضی ها بحیث سفیر یا نماینده فوق العاده یا هیات خریداری، نماینده تجارتي، کلتوری و غیره بعد از سهري شدن دوره ماموریت از بازگشت بوطن خودداری و درخواست پناهندگی بممالک غرب و کانادا و امریکا دارند و بسیاری شان قبول شده اند. نمونه آن جلاللر جاسوس دوجانبه، صد ازهر قاتل مرحوم میوند وال، جنرال توفیق (فعلاً ساکن کانکورد) و حشمت کیهانی تیوریسین حزب که زمانی در وزارت اطلاعات و کلتور بعداً در خاد مرکز آدم کشی رژیم ایفای وظیفه مینمود و اخیراً بعد از یک دور سفارت بکوریای بالاخره خود را بکانادا رسانده و امروز بحیث انسان زجر دیده و وطنپرست و ضد کمونزم از آن کشور پناهندگی میخواهد.

تعجب اینست که این انسانهای خود فروخته و نوکر اجنبی که بخاطر بقدرت رسیدن واخذ جاه و مقام از هیچ جنایت و خیانت بمقابل هموطنان دریغ ننموده اند و با شعار های پوچ و میان خالی مارکسزم ولیننزم سبب بربادی وطن و طنداران گردیده اند باز هم خود را در لباس انسانهای شریف و وطنپرست جا زده و بچال و نیرنگ مخصوص خود شان میخواهند پرده بر جنایات و کثافت کاریهای خود انداخته و امروز از کشور های مختلف پناهندگی میخواهند تا باشد که فردا از محاکمه ملی و مردمی افغانستان مصئون بمانند.

یقین است اگر ممکن باشد و شرایط مساعد گردد ببرک کارمل (بدرگ کارمل)، نجیب (نا نجیب) نیز در این لست قرار خواهند گرفت چنانچه نجیب با خریداری جایداد وسیع از خون ملب سمدیده در هندوستان میخواهد روزهای اخیر عمر خود را در آن جا سهري نماید. تعجب است که کشور های غرب و امریکا که لست این آدمکشان، جاسوسان، جنایتکاران و وطنفروشان را که مسئول قتل ملیونها انسان شریف و پاک میباشند در دوسه دارند باز هم بخاطر بازی سیاسی بایشان پناهندگی میدهند در حالیکه امروز اشخاصی را که در جنگ جهانی دوم مسئول کشتار یهودیان گردیده اند از اینجا و آنجا پیدا نموده با اسرائیل تحویل میدهند.

همه هموطنان خصوصاً کسانیکه بدستگاه باصلاحیت مهاجرت در امریکا و اروپا به تماس اند مسئولیت ایماني و اخلاقي دارند تا بمراکز فوق گوشزد نمایند تا از قبولي این قاتلین میلیونها انسان بیگناه خود داری نمایند تا باشد که وظیفه یک هموطن با مسئولیت را ایفا نموده که از این طریق خدمت مقدس برای وطن نموده باشند. با احترام. ۱۱ جون ۹۱.

آیا دهوینگر سره به څوک زړه سوی ولری؟

د محترم سید مختار لیکنه له فرانکفورت څخه

دا د فدرالي المان د (بیلید) دورخ پاني هغه عنوان دی چه ددی کال د اپریل پر ۳۰ باندی د یو خبر په ډول خپور شوه چه ترجمه او لنډیز یی وړاندی کیزی:

« هغه څوک چه هیڅ وخت د ولس خوارۍ او بد بختي نه لیدل او یایی نه غوښت. ه وگوری، نن په ۷ تلني کي چه دده د ژوند وروستي ورځي دی، د بد بختي کي سقوط وکړ، او د هیڅ چا زړه پر به سولځي او نه ورته سوک عفوہ کوی. هیڅ آرام نلري، او څوک یی رږه لري، او نه نور د چا پکار دی، حتي دده روسی ملگري داهم ورته نظر نکوي.

هونیگر د ختیج آلمان پخواني دولتي او گوندي مشر چه د دارو او درمل دپاره روسیه ته بوتلل شوو د روس د هوايي قواو لوړ رتبه افسرانو هغه ته په روغتون کي فقط د دو شپو د تم کیدو اجازه ورکړه. او د هغه پټار وگړو او پناړوال هم یو نا بللي میلمه وباله او په خپل هیواد کي هم د هونیگر موثر او کړکی په تیزو ویشتل کیزی. د متحد آلمان لوی څارنوال هم د قتل او اختلاس په خاطر دده د تعقیب او تحقیق امر صادر کړیدی.»

زما هم د روسیه د هغه صلح غوښتونکو وگړو او سازمانونو څخه انساني هیله داده چه همدارول اقدام د قاتل او هیواد خرڅونکي کارمل په برخه کي هم ژر لاس پوری کړی. که د صلح د جایزی مفتخر سخروف ژوند وای، هغه به پدی صف کي لمړی ولاړ وای. او تور مخی پرچمیان او تور مخي کارمل به یی د سار نه شړلي او نا بللي میلمه بللي وای. د تښتي لری روانه ده، د قادر، کریم میثاق، لکروال او نور خاينانو په تعقیب د امین د دفتر خصوصي رئیس اکبر مهر هم المان ته را ورسید. حسن شرق هم پدی لته کي دی، کورنی یی د هیواد ترک نه مجبور شول، د میوندوال د قاتل صمد اظهر کورني د هند د لیاری د چکوسلواکیا سرحدوته ځان رارسولي دی او دده د ځسر (و کیلي) په مرسته زیار ایستل کیزی چه د لویدیز آلمان په (کاسل) پټار کي د نورو پاکو مهاجرو په صف کي ځای ورته پیدا کړی. خدای بخښلي عزیز الفت « د جهاد د پردی شاته لاسونه» په نامه کتاب کي داسي لیکلي وه « امین سي آی اي شوه، تره کي جاسوس، خلکو متوجه اوسی چه کارمل بیگانه نشي » چه دا کتاب د کارمل د انقلاب په تش نامه دوهم پړاو قدرت او اقتدار وخت کي لیکل شوی وه، دادی اوس هغوی گورو چه د دوران جوړونکي ایدیولوجی نه تښتي او بیگانه کیزی.

زما هم د نور محمد نور هغه خبر را په یادیزی چه ده به ویل: « ترڅو یو شنه پانه په ونه کي وجود ولری، کارمل به برحاله او قدرت کي وی» اوس په دیر بیشرمانه دول خپل جنايات پوه اشتباه بولي (د پروسز کال دده مصاحبه د امریکا زغ سره). په هر صورت سوسیالزم زیون شوه، تاریخ شاته ولاړ، د کابل والي جنرال نور محمد سرافزه وال کهری هم هند ته راوړسیدلي، دوی هم راهسی تښتي. او ډیر ژر به د گوداگی رژیم وروستي مډهری لکه نجیب، وطن خپل وخت وپنجاړ (اسلم) او رفیع هم راوتښتي. گلاب زوی او اسدالله سروری لا پخوا د ولس د قهر او غضب نه دامن ځای نه ورساوه.

پلان او هدایت هم دادی چه اوس دولتي واک په اصطلاح بیطرفو خلکو ته پریزدي، او تورمخي یو په بل پسې فرارو کړي او غریب پرچمیان او غولیدلي خلقیان بی سر پرسته او بی پلار پر نیمه لار خوشي کړی. تر څو مجاهد او دهیواد اصلي بچیان خپل آزادي تر لاس کړی او قدرت واخلي. د روس دا وزونه به هم دا چنل پتی سپک شي، مجاهد به پخپلو کارنامو ویاړی، مونږ به په خوشحالي او سرور خپل خرابه هیواده روان یو او تور مخي به په امن غرب کي پناهنده یی او زمونږ ځای به ونیسي. همدا دی هر اړخیزه خبر. و من الله التوفیق. فرانکفورت ۱۶ می ۹۱.

محترم او دیر گرانه سید مختار صاحب - بښنه غواړم چه د نوبت په اساس دادی پس له درو میاشتو نه ستالیکنه خپاره کیزی. امید چه نور هم داسی خوندوری ټکي ولیږي په درناوی.

د ر ترا میگویم دیوار تو بشنو 97

آمریت ولایتی ننگرهار از مسلمان بودن لکراج معلومات بدهند!

محترم حکیم قدیر از شیکاگو
يکي از افغانهاي اهل هندو بنام لکراج مسکونه جلال آباد نسبت گرفتن پاسپورت به پشاور آمد. وي ميدانست با دادن پول بامورين کمشنري مهاجرين هر کار اجرا شده ميتواند. يکي از دوستانش سفارش خطي هم بکمشنر مربوط بوي داده بود. نزد کمشنر رفت و بعد از دادن خط موضوع را باو گفت. کمشنر گفت مشکلات ندارد اجرا ميشود بشرطیکه از يکي از دفاتر تنظيمهاي مجاهدين معرفي خط باخود بياوري. لکراج ازينکه با حکمتيار کمکهاي مالي زياد کرده بود بدفتر حزب اسلامي مراجعه کردو به جستجوي حکمتيار شدو لي او بدفتر خود نبود. موضوع را با يکنفر در ميان گذاشت آن شخص فوراً درخواستي برايش نوشت و گفت بشعبه مربوطه اش برود. لکراج داخل شعبه گرديد و درخواستي را بامور موظف داد. مامور موظف که از بادي گاردهاي مقرب حکمتيار بود فوراً بزير ورقه نوشت: «
آمریت ولایتی ننگرهار نسبت مسلماني لکراج بما معلومات بدهند» (اين نوع جملات تحت تمام عرايض و درخواستي ها بطور متحدالما ل نوشته ميشد). لکراج ناخوان بود فکر کرد امر لازم صادر شده، ورق درخواستي را گرفته به دفتر آمریت ولایتی ننگرهار رفت. آمرولایتی که در واقعیت رتبۀ والي حزب اسلامي را داشت و او هم زماني بادي گارد حکمتيار بود، بعد از خواندن ورقۀ درخواستي و نوشتۀ شعبۀ مربوطۀ زیر زبان زمزمه کرد اما قلم را گرفته در زیر امر مذکور علاوه کرد: « مکرر اینکه راجع به هندو بودن لکراج معلومات بدهيد ». ازينکه با لکراج قبلا شناسايي داشت برايش گفت اين مامورين هميشه سهو ميکنند اگرچه سهو شانرا اصلاح کردم اما تو سرگردان ميشوي بهتر است موضوع را همنجا فيصله کنيم که کار تو اجرا شود. آنگاه از لکراج پرسيد: خدای تو کیست؟ لکراج گفت خدای من خدای همه میباشد و ما بنام بگوان ياد ميکنيم. آمر ولایتی گفت: ازينکه تو دوست من میباشدي قسميکه از مسلمان ها سوال ميکنم و سخت ميگیرم، يعني اول کلمه طيبه را ميپرسم بعد از آن از مذهب و شرايط روزه و نماز و غزوه هاي اسلام و فرض بودن جهاد و خواندن چند آیات، اما با تو چنان نميکنم و از شما همنقدر بس است، بشرطیکه پتنوس نقل و پتاسۀ مرا مثل هروقت بخانه روان کنی، ديگر پرسيدن از ک رنگ و گرو ضرورت ندارد.

لکراج کاغذ را گرفته بدفتر مرکزي حزب اسلامي آمد و شنيد که حکمتيار صاحب هم تشریف دارند. از ريبس تحريرات خواهش کرد تا از وي بامير صاحب خبر بدهند. و چون با وي قبلا آشنايي داشت بيدن امير صاحب موفق و مشرف گرديد و بعد از احوالپرسی ورقۀ درخواستي را حضور امير صاحب تقديم کرد. امير صاحب در قسمت تحتاني ورقۀ چنين نوشتند: « من هم از هندو بودن عارض تصديق ميکنم - آمر ولایتی ننگرهار بر حال میباشد. »

اين سند فوتوکاپي شده و بسيار مردم آنرا ديده اند. در قسمت « نتيجه اين حکايت... » مربوط بخواننده میباشد و قضاوتها در کنج و کنار چنين اوامر هم حق هر افغان است. ختم

باز هم ميرافغان شاه افغان

محترم داکتر اختر محمد بره کي

روح ات شادو جنت نصيب باد باز بيادم آمدي.

درين روزها فعاليت ها زياد جريان دارد و رفت و آمدها باين سو و آنسودوام دارد، ديده شود کدام مير افغان تقلبي شاه افغان خواهد شد. اين مير افغانان جاه طلب و تشنۀ قدرت که خودهارا براچور و چپاول دارايي آيندۀ افغانستان بر زده اند ميخواهند فرمان هاي شان توسط اجانب تصديق گردد و سرزمين شيان و تاريخ ساز را از آن خود سازند (خيال است و محال است و جنون).

شنيده ميشود و ميگويند ازين ميرافغانهاي بدلي چند تن بسوي ملل متحد رو آورده خودها را غمخور، خدمتگار و صادقين مملکت افغانستان معرفي ميدارند چنانچه از شروع جهاد تا امروز از غم مردم افغانستان پاي لچ خوابيده اند. دو تن ازينها براي اينکه رون و باوار حکمروايي شان سوخته است ميکوشند بحق مشروع و به ملکيت ميراثي خود هادست يابند، آن يکي فراموش کرده که ميگفت « کلايم اين مملکت را براي صد سال اداره ميکنم » حالا که پسرعمويش کلايش را از سرش برداشته و بزير پاي خود پارچه پارچه نموده، خواهد گفت « موزه ام اين مردم را بر گام صد سال اداره ميکنم. »

ديگري بيادخواهد داشت که در وقت جم بوريت پسرکا کايش روزانه صدها نه بلکه هزارها وطنپرست توسط او و رفيقان کمونست اش جام شهادت مينوشيدند، صدها نفر از مردم مجاهد پنجشير در عقب زندان دهمزنگ زنده بگور شدند، چاهاي زنده بانان از اجساد مردمان غيور ما پر گرديده بود و بدین ترتيب باوجود هزاران جنايات ديگر اعضاي فاميلش

امیر صاحب تراشیده حکومت پاکستان که هنوز هم خود را شرعا رییس جمهور حکومت موقت میدانند به نجیب نا نجیب، وطنفروش ملحد و نوکر روس رو آورده یکی از قومیهایی نجیب را که خود را «احمد زایی» میگوید چندین مرتبه بدر بارش فرستاده و میکوشد فرمانش توسط وی تصدیق شود. این امیر که خود را اهل مذهب و روحانی میتراشد علاوه بر آرگاه و بارگاه پادشاهی در پشاور ولیمهد و تشکیلات عظیم درباری و تنخواه خوران شخصی دارد. و میگوید ما «تاج بخش هستیم» لکن اینبار تاج را بر اولاد خود بخشش میکنم که نسل بالنسل پادشاه و فرمانروای افغانها باشند

امیر صاحب خوجه یبین دیگر که از هستی و دارایی زیادی برخوردار است و تخیلات افسانوی خود را زنده نموده شبانه به تخت خواب دارای قبه های طلا و رویکش ابریشمی (اگر بهتر بگوییم حله بهشتی) ساخت ختن میخوابند و خود را مانند امیر بخارا جلوه میدهند، خود را گاهی بیکی، گاهی بدیگری چسپانیده، تا شود حریف را در وقت باریکی کار، پای چلک داده و تخت سلطنت را از آن خود سازد. اکنون برای دندان خلال اهل و بیت او پتنوسهای پسته و گز از ایران میرسد و هر روز دور کمت نفل برای سلامتی جمهوری ایران میخواند و از تشویش امنیت گدامهای زمرد خواب ندارد و میگوید خدا ما را داده. در حالیکه ۱۳ سال پیش یک افغانی کرایه موتر سرویس را نداشت و از شدت تاریک بینی و تعصب (آنها تعصب بمقابل پطلون)، در راه و بین موتر پطلون نمیپوشید، بلکه قبل از داخل شدن در صنف در تشناب صومی رفته پطلون را بالای ایزار کش میکرد و بهمین مناسبت شاگردان او را «استاد ایزار» لقب داده بودند، حالا اگر یک مجاهد بدفتر او عریضه ببرد باید دوماه منتظر شرفیابی حضور مبارک باشد، چونکه وکیل صاحب خود ساخته یکروز به پشاور است روز دیگر به انقره روز سوم به ریاض روز چهارم بقاهره روز پنجم به تهران و روز ششم بواسنگتن و اکنون قرار است بماسکو نیز تشریف ببرند.

امیر صاحب دیگر که میرغضب نام گرفته و همیشه میگوید:

جنگ باشد کارمن، زان روهوس ام هر زمان در امور غازیان هر جا دخالت میکنم.

او میبندد که کار خراب شده، روز بروز جنایات مرموزش افشاء میگردد و از شهرتش کاسته میشود. نماینده خلقی خود را که قاتل هزاران مجاهد و وطنپرست میباشد و بفکر خودش او را معاف نموده گناهان صغیره و کبیره او را ظاهرا بخشوده و باطنا بحساب خود اضافه کرد لکن همین شخص معاف شده را بدربار گوربه چف ملعون ملحد و دشمن مردم افغانستان که دستش بخون صدها هزار شهیدان افغان ملوث است فرستاده معلوم نیست زیر این کاسه چه نیم کاسه ای است. شاید بلو وعده بدهد و بگوید که درین نزدیکیها از قدرت دیکتاتوری کمونستی برکنارخواهی شد و ما که روزانه یک ملیون دالر از عایدات تریاک، هروین و کوکاین بدست می آوریم حاضر هستیم تراهم شریک ساخته سهم بدهیم بشرطیکه فرمان مارا امضاء کنی. (یادداشت: نامه داکتر صاحب بره کی از تاریخ ۱۵ جولای بوده پیشگویي شان در باره سقوط گوربه چف بفاصله یکماه و پنج روز تحقق پذیرفته است. اداره).

امیر صاحبان دیگر که تا اندازه ای درین روزها از بآداران وهابی خود مایوس گردیده میکوشد باردیگر حلقه غلامی شانرا بگردن اندازد و تعهد نمایندازین بعد نوکر خان جان خواهد بود نه نوکر بادنجان زاری میکند تا فرمان خود را توسط اوشان تصدیق نماید اما مردم افغانستان از وهابی گری نفرت داشته روزی کله امیر را زیر بالش خواهند کرد. لهدا امیر صاحب فرصت را غنیمت دانسته بجمع کردن طلا مشغول است چونکه بعد از ضبط ۴۰۰ ملیون دالر او توسط صدام حسین حالا غیر از بالای طلا بالای هیچ سکه دیگر اعتماد ندارد لذا روزها مانند موش بطلاها ذخیره خود نظر می اندازد و دلالت او از سر صبح تا دم شام در بازارهای صرافان طلا جمع میکنند. و با خود میگوید وقتیکه این طلاها را او کرده بمردم بدهم و راء ای خریداری کنم پادشاه خواهم شد، چنانچه در شروع تشکیل حزب خود بنام اتحاد اسلامی چنین کرد یعنی مردمان بی عزم و اراده را بپول خریداری کرد، مردمیکه مذهب خود را بپول بفروشد چطور میتواند بالای آنها اسلام یا مملکت را آزاد و آباد ساخت؟ بمقابل خانه اش در تهکال بالا در شهر پشاور یک میدان وسیع وجود داشت که آن را بنام نخاش یاد میکردند، این مردمان خریده شده روزها در آن میدان انتظار بیرون شدن وهابی صاحب را میکشیدند تا شود اوشان رامانند حیوانات خریداری کند.

امیر صاحب دیگر که در افغانستان نان خشک و یک توت دوده جواربی برای او میسر نبود در کنج مسجد بعضا بامید نذورات و خیرات برای اغوای مردم عوض پنج وقت ده بار نماز میخواند، و هر کسیکه داخل مسجد میشد تظاهر کنان و نفل گویان بنماز می ایستاد تا اگر مسلمانی بالای مولوی دل بسوزاند و یک نوت دو روپیگی برایش پیشکش کند، حالادر تلاش جمع کردن پول حرام از فروش اسلحه گرفته تا دریشی و کرتی و بوت و جراب و قره وانه، خلاصه هرچه از

داکتر صاحب هاشمیان: اینست صحنه تمثیل پشاور که من می بینم و من شش سال در انجابهیث یک طبیب کار کرده اقامت داشتم و کم و تم چشم شناخت دارم و تمام امیر ها و هم مردم مرامی شناسند. این چیز ها راهمینطور عریان در پشاور هم میگفتم و حالا که افغانستان بخاک و خاکدان مبدل شده و چند کس و نا کس ثروت و قدرت ملت را غصب کرده، حالا دیگر چیزی باقی نمانده، از بی حیایی تنظیم ها مردم هم بی حیا شده، اگر کسی حقیقت را نمیگوید گردن او نزد خدا و رسول بسته و شرمسار ملت خواهد بود. والسلام و لاحترام. داکتر اختر محمد بره کی. مورخ ۱۵ جولای ۱۹۹۱. کلفورنیا.

५३५
 ५३५

انجمن فرهنگی مهاجرین افغانستان
در هیوار د توفیق حاصل نموده تا
جزء فوق را که در کابل از جانب
علمای کرام افغانستان ترجمه و
تفسیر گردیده و بعنوان تفسیر کابلی
معروف میباشد تجدید چاپ و بدسترس
هموطنان خدا برست قرار دهد.

بهای هدیه ان بهسار مناسبت فقط
۷ دالر بشمول محصول پستی عادی است

مرجع : نسامه خراسان
تلفون ۹۳۰ ۷۸۳ (۴۱۵)
P.O.Box 4611, Hayward, CA94540

[illegible]

نفع مردم افغانستان است نه به نفع این منطقه. اکثر پالیسی سازان پاکستان باین حقیقت ملتفت شده اند.

تعهد مجاهدین به « حرمت بحیات و اموال تمام افغانها » شاید علایم و نمودار سعی باشد که افغانها و حتی بعضی ها از بین خود ما، پاکستانیها را از راه ناهموار و بی لجام جنگ باز ستانند. هنوز هم وظیفه قناعت دادن بمجاهدین دلیر در قبول طریق مفاهمه و توافق، کار آسانی نمیشد. قبل برین پاکستانیها در اثر تشویق امریکائیها، برای افغانهای بیخانه، بیوطن و قهر آلود که از جنایات روسها مصدوم شده بودند تنها در مزیت جنگ و غلبه تبلیغ می نمودند! (نسیم زهرا - نویسنده مقاله).

یادداشت آیینۀ افغانستان : با تاسف می بینیم که (۱) در مذاکرات اسلام آباد و تهران تنها تفنگداران افغان نمایندگی دارند و از مردم صلحخواه و بی تفنگ که اکثریت خاموش ملت افغان را تشکیل میدهند هیچ یک نماینده وجود ندارد (۲) تنها تعهد لفظی مجاهدین به « حرمت بحیات و اموال تمام افغانها » مدار قناعت اکثریت خاموش بوده نمیتواند. در همین روزهاییکه این تعهد در اسلام آباد رقم میشد یک هموطن مسلمان و مبارز ما آقای عبدالرحیم چینزایی در پشاور اختطاف شده و تا امروز با وجود بیانات غیر رسمی مبنی بر زنده بودن او، اثری از حیات او معلوم و مشهود نیست! تنظیمهای مجاهدین هر کدام بعد ها فقره تخطی از حقوق بشر بانواع مختلف متهم میباشند و در اکثر موارد اسناد موثوق قتل و غارت حتی تجاوز بر زنها نزد مهاجرین وجود دارد. (۳) اکثریت بی تفنگ و خاموش ملت افغانستان هیچموقع تعهد روی کاغذ را بدون تضمین عملی ناظران ملل متحد در دوره انتقالی پذیرفته نمیتوانند - البته بعد از انتخابات و رویکار آمدن حکومت قانون و ختم حکومت جنگل ضرورت ناظرین ملل متحد مرفوع میگردد. (۴) همفکری و توافق نظر کشورهای همسایه پاکستان و ایران برای اتخاذ یک پالیسی مشترک در قضیه افغانستان طوریکه از طرف نویسندۀ پاکستانی درین مقاله بتکرار تصریح شده بمنافع علیای ممالک مذکور بیشتر سازگار است تا بمنافع افغانستان زیرا این دو مملکت که هر کدام از رویکار آوردن یک حکومت آله دست خود در افغانستان مایوس گردیده اند اکنون میخواهند یک حکومت آله دست هر دو مملکت را بشکل پیروی از مدل ایرانی در افغانستان پیاده کنند و این خطرناکتر از مادلهای متفاوت میباشد. وطنپرستان افغان باید هوشیار و پیش بین باشند. (۵) ما با این پالیسی مجاهدین افغان که با رژیم مزدور نجیب سازش و ائتلاف نشود و درین زمینه برخلاف تلاش و سفارش ایران از مجله کار گرفته نشود، موافقت کامل داریم. رویداد کودتای ۱۹ اگست نشان داد که خداوند (ج) خودش پشتیبان مظلوم بوده و شرایطی را رویکار خواهد آورد که رژیم مزدور عنقریب از داخل خود بشارد چنانکه مشرب غیر بشری کمونزم امروز توسط خود کمونستها از هم میپاشد !!! و من الله التوفیق

دختر همسایه خلموک است !

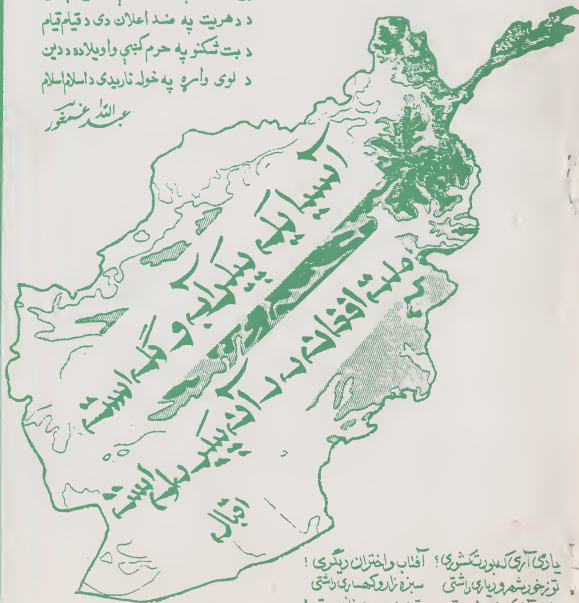
ما در شماره سوم آیینۀ افغانستان مورخ اول دلو ۱۳۴۸ - فروری ۱۹۹۰، در یک قسمت سر مقاله ای بعنوان « اشتباه دوم پریزیدنت نکسن » (صفحات ۷ - ۸) اینچنین نوشته بودیم:

« هموطنان بیدار و هوشیار باشید ! دوام جنگ باین منظور که حزب منفور کمونیست و رژیم مزدور نجیب بقدرت باقی بماند یا هفت امیر متعصب بیشتر متمول شده یا به سلطنت دورانی برسند که یکبار دیگر مانند جنگهای برادران سدوزایی و محمد زایی خانه جنگیها دوام بکند و سبب قتل میلیونها افغان بیگناه اعم از زن و طفل و بریادی مردم و مملکت حتی تجزیه افغانستان خواهد شد (مطلوب نمیشد چه) آنوقت همه بازنده خواهد بود زیرا افغانستان از دست رفته خواهد بود.

افغانهای دوربین و خیر اندیش که طرفدار نجات مملکت با کمترین تلفات میباشند حتما انکشاف اوضاع را در ماورای سرحدات شمالی و مشرقی افغانستان مورد مطالعه قرار میدهند. کمونزم در سرچشمۀ خود دارد خشک میشود. تا یکسال دیگر در اتحاد شوروی یک دولت چند حزبی تاسیس خواهد شد و ۲۰ میلیون کمونست بمقابل ۳۶۰ میلیون غیر کمونست در اقلیت قرار میگیرد. جمهوریت های آسیایی اتحاد شوروی در حال تجزیه میباشند. کمونزم در بستر خود مشرب بمرگ است و مزدوران و هواخواهان آن بهر جا که باشند بزودی مضحل میشوند. پس بالای یک پدیده نابود شدنی که یکسال بیشتر دوام نخواهد کرد یک ملت را تباه ساختن و راه جنگهای داخلی و تجزیه مملکت را فراهم نمودن خردمندانه نمیشد. از جانب دیگر جیشهای آزادیخواهی در نیمقاره هند نضج گرفته، مدعیات خالصستان و کشمیر وقوع جنگ بین هند و پاکستان را ممکن ساخته است.

صلی اللہ علیہ وسلم

بیا د توحید په مناسرو کښې د کبیر جې دې
د دهریت په ضد اعلان دی د قیام قیام
د بت شکنو په حرم کښې و او یلا ده د دین
د لوی و اړه په خوله ناریږی د اسلام اسلام
عبداللہ غمخور

یادی آری کبودن کشری؟ آفتاب و اختران دیگری!
توزخو رشم و زبیری راشی سبز و زار و کھساری راشی
یادی آری کزین جانستی؟ تو ازین معجز دنیا نیستی!
هست و دنیا ی تو زبای ترش خاک دیگر و زبیری ترش

خطی

افغانیہ پښتانه کښی پید ائشه
کنه مابه ومغل گرجان پاړه ک
خوشحال خټک
AFGHANISTAN
MIRROR

آئینه افغانستان

ما هېښانه منتقل غېر حزبي، ملي، دې اسلامي
مجله آئینه افغانستان کې نشریه غیر متعديست
اعانه دس عدتها با کمال هېښانه پښتانه پښتو

موسس و ناشر:
د کورنۍ سید غیل بند هاشیان

د چاپه اشتراک

در امریکا	میراد	در اروپا
۶۰ دالر	مالانه	۱۰۰ دالر
۳۰ دالر	شما	۵۰ دالر

قیمت يك شماره ۶ دالر در امریکا

5379 GRANADA ST.
MONTCLAIR, CA 91763
(714) 626 8314

آدرس:

مقالات وارده باید جویت کمن نویسنده را واردا باشد
معت را یک نشر نشود مسترد نشود

مقالات منتشره در صفحات ناشره دیت خبر
نویسنده کی بنکند

عنوان تاریخ تطبیعی بمطبعه ۷ سپتامبر ۹۱ صفحه

بخش نجات و آزادی افغانستان

فهرست صفحه اول را ببینید ۷۳ - ۲

بخش مسایل ذات الافغاني

فهرست صفحه ۷۴ را ببینید ۱۳۱ - ۷۵

مکاتیب وارده آرشيف ملي

صفحات ۱۰۵ - ۱۳۱

صفحات ۸۵ - ۱۰۴

بخش ديني و تربيتي

فهرست صفحه ۱۳۲ را ببینید ۱۳۲ - ۱۵۲

بخش هنري

فهرست صفحه ۱۳۲ را ببینید ۱۵۲ - ۱۵۷

اعتذار

نسبت تراکم اخبار جهاد و مقالات وارده دارای قدامت تاریخ
ورود، بخش « زبان و ادبیات » درین شماره از نشر بازماند.
در نشر و انتخاب مقالات، البته بموضوعات سیاسي دارای اهمیت
حياتي برای نجات و آزادي افغانستان قدامت داده میشود.

فوق العاده ميلاد النبي صلى الله عليه و سلم

شماره مسلسل ۱۷ شماره پنجم سال دوم

اسد - سنبله ۱۳۷۰ - جولای - اگست ۱۹۹۱

AFGHANISTAN
MIRROR

AN INDEPENDENT NATIONAL
AND ISLAMIC MONTHLY

AFGHANISTAN MIRROR IS A NON PROFIT
PUBLICATION.

WE ACCEPT DONATIONS WITH GRATITUDE.

Founder & Publisher:

Sayed Khalilollah Hashemeyan (Ph.D.)
Professor of Kabul University (In exile)

Address: 5379 Granada St.,
Montclair, CA 91763, U.S.A.

- (714) 626-8314

Articles published here do not represent
the views of the publisher or the board
of editors.

Articles sent for publication should
bear a full identity of the writer.

SUBSCRIPTION:

U.S.A. Duration Europe/Asia

\$ 60 Yearly \$ 100
\$ 30 Six months \$ 50

\$6 per issue in U.S.A.

Articles not published
shall not be returned.

بخش انگلیسی

Title Page

پنجده
Editorial: سرمقاله - تقاضای احترام داد
Demand for the Return of Panjdeh and Other
Occupied Territories of Afghanistan. 1

War Reparation for Afghanistan ,
By Bruce Richardson. 3

تقاضای خسارات جنگ
از روسیه شوروی
A Report from the Battlefield (Part II)
Khost ...liberated...the noose tightens.
By Bruce Richardson راپوری از محاربه خوست 4

Pazhwak'S Explanation and Proposal for the
Amendment of UN Secretary General's Five
Points Peace Plan توضیحات و پیشنهادات آقای
پژواک برای ترمیم طرح ملل متحد 10

Dar & Pushto Section, pp.2 - 157 :

Chapter : Salvation & Freedom
of Afghanistan : pp. 2 - 73

Chapter: Inter - Afghan Relations : pp. 75 - 131

Chapter : Religion and Education : pp. 133 - 152

Chapter: Arts : pp. 153 - 157

فوق العاده میلاد النبی
صلی الله علیه وسلم

سرچینگی اعمار مجدد هفت سوق

AFGHANISTAN
MIRROR

آیا
ربانی
حساب
کنج
قارون
خود
را
داده
می
تواند
؟

دكان بابه جلال سنگفروش

ارسالی : محمد امین لیسانس ادبیات و انجیر محمدامین عنایت از پشاور